BOOM
müzik
DERGİSİ

YIL: 3 SAYI:1 TÜRKİYE'DE BİR YILDIR MÜZİK DERGİSİ VAR! EKİM1990 FİYATI: 3000 TL

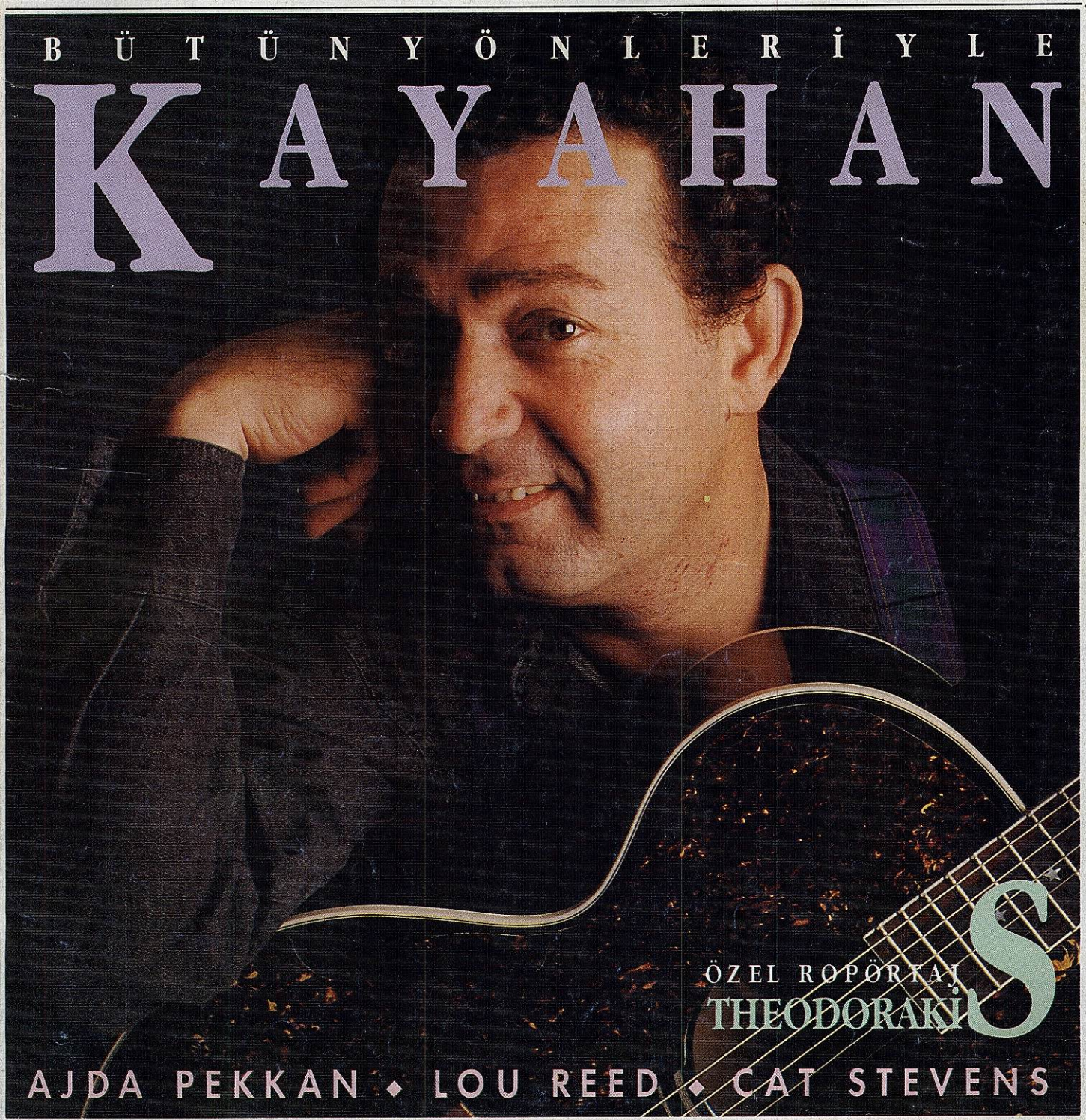

BÜTÜNYÖNLERİYLE

KAYAHAN

ÖZEL ROPÖRTAJ
THEODORAKİS

AJDA PEKKAN • LOU REED • CAT STEVENS

Aynalar, gerçeği gösterir...
Ay-Yıldız®
yeni YATKALI SÜTYEN
A Produksiyon: Ay Yıldız 1990, Photograph © Bülent Ünsal-Location: Ritz Carlton Buckhead Atlanta, GA.

KAYAHAN

58

Aklınızın Alamayacağı Yolları Yürüyerek Gider Gelirdim Diyor. Şimdi Aklınızın Alamayacağı Büyüklükte Paralarla Besteler Satıyor. Son Yıllarda Türk Pop Müziği'nde Onun Adı Anılıyor, Büyük Başarılara O İmzasını Koyuyor: Kayahan

30

Tesadüfen Şarkıcı Olan Bir Komple Sanatçı: Hümeyra. Resim, Tiyatro Ve Son Gözağrısı Olmasına Rağmen Kanını Sanat Ülkelerinden En Zehirleyen Nehir: Müzik. Hümeyra İntihar Dışında Da Tutkuları Olduğunu Anlattı. Yeni Kaseti Ve Türk Pop'unu Yaratanlardan Bir İsim...

HÜMEYRA

26

AJDA PEKKAN

Aranjman, Hafif Batı Müziği Derken Türk Pop'u Diyoruz Artık. 30 Yılda Pop Müziğimizde Dinleyicinin En Çok Bağrına Bastığı İnsan, Bir Süperstar. Bir Müzik İnsanı...

"Hiçbir Zaman Müziğimin Politik Bir Amacı Olmadı Ama Hep Politik Kökenliydi" Diyor. Aslı Kışlal Theodorakis'le Viyana'da Konuştu.

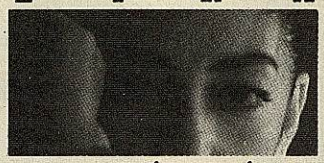

ELLİBİR

28

SAHİFE NO:

Duyguları kadar Duygulandıklarıyla Da Büyük Bir Rockçı, Eski Rock Toprakları Ülkesinden. Bir Ozan, Bir Kaba Saba Adam, Bir Motosikletli Serseri, Bir Şehri Anlatan, Bir Şehri Yaşatan, bir Şehri Yaşayan Adam. Şehrinin Keşmekeşiyle, Mavi Işıklarıyla, Velvet Underground Günlerinden Günümüze Lou Reed. York'lu....

NEW YORK'LU LOU REED

36

GÜL ERDA

3: İçindekiler Sayfamız Övgülerinizden Mutlu Olarak İşini Dünyada Yapılabilecek En İyi Şekliyle Yapmaya Devam Ediyor. **4:** Bebeğimiz Bir Yaşında Soner Bey Ondan Bahsediyor. Epeyce Mutlu, Gururlu Da. Hakkı Değil Mi? **5:** Müzik Dergisinden Haberler. Bir Yaşına Nasıl Bastık, Bundaki Etkenler Nelerdir, Bir Yaşına Basmanın Püf Noktaları... Faydalı Bilgiler.Ve Akabinde Müzik Haber Ajansı Elbette. **10:** Kramp'la Kıran Kırana bir Söyleşi, Kramp Girdiğinde, Kramp Çözücü Olarak Kramp. **12:** Soruşturmayı Bu Ay Da Müfit Can Soruşturdu. Yaptığımız İşi İyi Yapabiliyor Muyuz Onu Sorduk. Doğum Günümüz Diye İltifat Etmedilerse Bayağı İyiymişiz. **16:** Biz Müzik Dergisi YaptıkDiye İnsanların Müzik Kitapları Basmaya Başlayacağı Hiç Aklımıza Gelmezdi. İyi De Olmuş Netekim.! Pan Yayıncılık Yalnızca Müzik Kitapları Basmak Üzere Kuruldu. **18:** Dostlarla Yollarımız Ayrılmıyor Allahtan. Bu Ay Önlere Doğru Bir Gezinti Var Müzik Dostlarında. **19:** Bir Genç Değil Çok Genç Topluluk, Fame Star'dan Torpilli: Ten On Richter. **20:** Murat Net, Ritchie Blackmore'la Kapışmaya Hazırlanıyor. Artık Pentagram Günleri Bitti Yine Reflex Var. **22:** Terapi Meraklısı Bir Güzel Ses. Plant Hindistan'a Uçuruyor Sizleri. Uçan Halı Manic Nirvana'dan Kalkıyor. **40:** Serdar Ateşer Derginin Yazarı Olması Marifetiyle İki Sayfayı Kaptı. Konu Yazacağım Dedi, Kendini Yazmış, Utandığından Da Nevzat'ın İmzasını Atmış. Bekleyin Önümüzdeki Ay Kapak Da Olur... **42:** Cat Stevens'ın Sesini Artık Ancak Ezan Okurken Duyabiliriz, Carpenters'da O Şans Da Yok. Best Of'larıyla Gündeme Gelen İki Eski Ünlü İsim, Orhan Kahyaoğlu'nun Kaleminden. **48:** Çaktırmadan Moda Sayfası İcat Ettik. Müzik Dergisi'nin Moda Sayfası Böyle Olur Şekerim! **53:** Ortak Pazar Faiz İstemiyor. Körfez Krizinden Etkilenmedik, KDV Oranlarımız Da Artmadı. Hala Her Yer Beleş. **54:** Stevie Ray De Gitti, Ne Diyelim, En Doğrusu Eyüp'ün Dediği Galiba: Bu Adamların Ölmesi Yasaklanmalı. **56:** Müzikseverler Bizi Mektupsuz Bırakmadı, Sevgiler Özel Sayfası Bu Sayıda. **61:** Müzik Market, Çok Objektif, Çok Özgün, En İyi. Mutlaka Alın **64:** Müzik Dergisi'nin Yeni Yaşı Listeleri DeEtkiliyor. **66:** Piyanonun Kırmızı Tuşu Eleştirilerüstü Hayatını Acımasızca Sürdürüyor.

NAĞME / SONER OLGUN

TÜRKİYE''DE BİR YILDIR MÜZİK DERGİSİ VAR

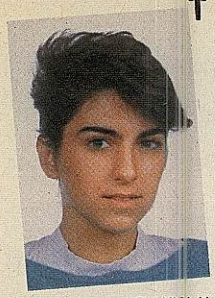

ASLI KIŞLAL

Bu onüçüncü sayımız. Bir yıl tamamlandı. Bu işin başındayken kötümserliği bir yaşama biçimi haline getiren dostlarımızdan, kurum içindeki arkadaşlarımıza kadar bu yayın politikasıyla dergiye çizilen ömür birkaç aydı. Hele etkinliğinin ve tirajının her geçen ay böylesine istikrarlı bir biçimde artmasını bekleyen yok gibiydi...

Hak payı çoktu bu görüşteki dostlarımızın. Ülkemizde kalitesizlik, arak fotoğrafların altına yazılan uydurma habercilik, özellikle sanat konularına yönelik bilinçsiz ve saygısızca yaklaşım öyle prim yapıyordu ki... Ancak bunca olumsuzluğa karşı MÜZİK DERGİSİ'nin mütevazı ama saygın, ciddi, hiçbir ucuzculuğa kaçmama çabası, ülkemizde gelişen yozlaşma eğilimine tepki gösteren binlerce insanın büyük ilgisini ve desteğini sağladı.

YAVUZ BAYDAR

Evet, MÜZİK DERGİSİ iyiniyetli, dürüst, mütevazi bir çabanın özlenen birçok olumlulukları içeren bir sonucuydu. Daha fazlası değil. Yoksa yapmayı tasarladığımız ve yapabileceğimizi umduğumuz MÜZİK DERGİSİ'nin yarısı bile gerçekleşmiş değil... Nedenleri, hepinizin malumu sanırız...

EYÜP S. İBLAĞ

Ancak, tam istediğimiz MÜZİK DERGİSİ'ni yapmamızın önündeki en önemli engel, bana sorarsanız, bağlı bulunduğumuz kurumun yöneticileri dahil, önemli bir kesimin böyle bir derginin, piyasa anlamında "tutacağına" yeterince inanmamalarıdır. İşte, sizlerle birlikte bu bir yılı böylesi bir inancın doğabilmesine yönelik bir "kanıtlama dönemi" olarak geçirdik. Size, siz okumasını da bilen gerçek müzikseverlere yürekten bir teşekkürümüz var, ilginiz, desteğiniz, mektuplarınız, eleştirileriniz velhasıl dostluğunuz için...

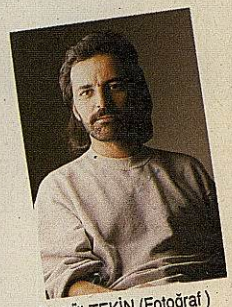

ADİL GÜLTEKİN (Fotoğraf)

Bu dergiyi benim dışımda, dört kişilik bir yerleşik kadro hazırlamakta: Yazı İşleri Müdürü Uğur Çakır (genç, uzun boylu, yakışıklı, şimdilik bekar ve bu işi sürdürürse geleceğin en iyi editörlerinden biri), Art Direktör Nevzat Çalışkan (genç, yakışıklı, bekar, derginin estetik sorumlusu ve hiç de görevi olmadığı halde gönüllü muhabiri), Müfit Can Saçıntı (genç, yakışıklı, medeni durumu bilinmiyor, canı istediğinde çok iyi muhabir, çok iyi yazar), Kadir Çöpdemir (evli, geleceğin en iyi müzik muhabirlerinden biri; şimdilik çok iyi).

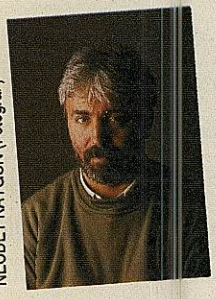

NECDET KAYGUN (Fotoğraf)

Yerleşik yazı kadromuzun fotoğraflı tanıtımını, ev sahibi sayıldıkları için, belki bir başka aya,deyip ertelerken bu ay sizlere dergimize dışardan düzenli bir biçimde katkıda bulunan yazarlarımızı, çizerimizi takdim ediyorum. İşte o imzaların sahipleri... Hepinizin huzurunda onlara ve dergiye fiilen emeği geçen herkese, Türkiye müzik yaşamına katkıda bulunmak saydığım MÜZİK DERGİSİ çabasına omuz verdikleri için teşekkür ediyorum.

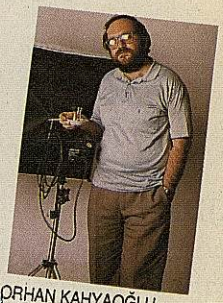

ORHAN KAHYAOĞLU

Bugün dünyamızda, ülkemizde kötümser olmak için bir sürü neden varken, eğer iyimser olabilmek için bir neden oluşturabildiyse MÜZİK DERGİSİ işlevini bir ölçüde yerine getirebilmiş sayarız.

Daha güzel, barış dolu bir dünyada, daha sağlıklı, daha zengin bir müzik ortamında, daha iyi MÜZİK DERGİ'lerinde buluşmak dileğiyle... Her şey için sağolun!

SİNA KOLOĞLU

SAVAŞ YILMAZ (Fotoğraf)

KEMAL URGENÇ

SERDAR ATEŞER

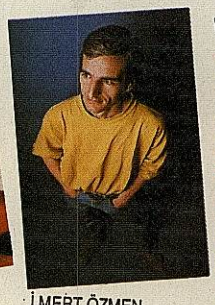

İ.MERT ÖZMEN

KADİR BİLİR

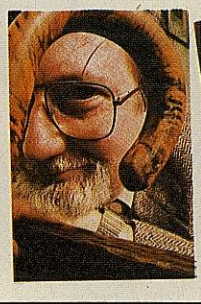

ERHAN GÜNDEM

Yılmaz Yayınları Adına İmtiyaz Sahibi **MEHMET ALİ YILMAZ**

NAHİT DURU Yayın Grubu Başkanı

SONER OLGUN *Genel Yayın Yönetmeni*

UĞUR ÇAKIR *Sorumlu Yazı İşleri Müdürü*

YAZI KURULU
Orhan Kahyaoğlu, Erhan Gündem
Yavuz Baydar, Kadir Çöpdemir,
Müfit Can Saçıntı, İ. Mert Özmen

ERTAN GÖKEMRE
Genel Müdür Yardımcısı (Teknik ve Art)

NEVZAT ÇALIŞKAN *Art Direktör*
NEVZAT ÖZBEK *Teknik Müdür*

SERVİS ŞEFLERİ
Adil Gültekin *Fotoğraf*
Oktay Özer *Arşiv,* **Şebnem İyinam** *Düzelti*
Semra Gözen *Dizgi*

BİRCAN SAYIN AKAR
Genel Müdür Yardımcısı (İlan)

İlan Servisi
ZEYNEP SAVACI

HADİ YÖNEY
Genel Müdür Yardımcısı (Satış ve Promosyon)

BİGE AKBASAN
Halkla İlişkiler Müdürü
YAVUZ GÜRLER
İlân Muhasebe Müdürü

Yazı İşleri ve Art ☎: *147 16 20/ 132 27 90* **İlan Servisi ☎:** *131 02 30 (6 Hat)* **Satış ve Abone ☎:** *Direkt: 580 30 13 Santral: 598 97 50 (3 Hat) Ofset Hazırlık:* **Yılmaz Yayınları A.Ş.** *Renk Ayırımı:* **Prima Grafik** *Baskı ve Cilt:* **Hürriyet Ofset Matbaacılık A.Ş.** *Kapak baskısı:* **Altan Matbaası** *Dağıtım:* **Yaydağ**

müzik

bir Yılmaz Yayınları AŞ ürünüdür. Ayda bir yayımlanır. **Yıl 3, Sayı 1, Ekim 1990.** Fiyatı:3.000 TL (KDV dahil). **Adres** : (Genel Yönetim, İlan, Ofset Hazırlık) Cumhuriyet Cad. Dörtler Apt. No:18/6, Kat: 3, 80091 Elmadağ/Taksim-İSTANBUL ☎ : 131 02 30 (6 Hat) Fax: 131 02 36 Telex: 28077 TEHO - TR. (Yazı İşleri, Art) Ölçek Sok. No: 64 Elmadağ / İstanbul ☎ : 147 16 20 / 132 27 90 (Satış-Muhasebe) Halkalı Cad. No. 259 Sefaköy/İstanbul☎ : 598 97 50 (3 Hat) (Fotoğraf Stüdyosu) Ölçek Sok. No. 64 Elmadağ/İstanbul ☎:147 16 20 / 132 27 90 **ABONE KOŞULLARI:** Yıllık abone ücreti (Türkiye'de) 30.000 TL, (KKTC'de) 40.000 TL, (Avrupa) 60.000 TL, (ABD) 75.000 TL'dir. Abone işlemleri için yayınevi adresine ya da Pamukbank Sefaköy Şubesi 210312 no'lu hesaba ya da Yılmaz Yayınları AŞ 206423 no'lu posta çeki hesabına başvurabilirsiniz. İstanbul içinde oturuyorsanız ☎ : 598 97 50 (5 Hat)' dan Yılmaz Yayınları Satış Servisi'ni arayıp, sizi, doğrudan adresinize geferek abone yapmamızı isteyebilirsiniz. Yazı ve fotoğrafların tüm yayın hakları MÜZİK DERGİSİ'ne, yayınlanan ilanların sorumluluğu ilan sahiplerine aittir. Dergiye gönderilen ürünler, yayınlansın veya yayınlanmasın, geri verilmez.

1 YILIN KISA HİKAYESİ: MÜZİK YALNIZCA MÜZİK

1 Yıl öncesine kadar, BOOM vardı. 1 yıl oluyor MÜZİK DERGİSİ var.

Ekim 1989'da MÜZİK DERGİSİ'nin ilk sayısında yeni bir yayın politikası denenmeye başlıyordu Türkiye'de. Popülizme kaymadan popüler bir MÜZİK DERGİSİ.

Bu yayında müziğin dışında hiçbir şey olmayacaktı. Konular ve kişiler müzikle olan ilişkileri dolayısıyla yer alabileceklerdi bu dergide.

Ekim 1989'da Soner Olgun'un Nağme'sinde şu satırlar yer alıyordu:

"(...) Bu dergi MÜZİK DERGİSİ. Müzikseverlerin. Müzik dinlemenin bir erdem, şarkı söylemenin, çalgı çalmanın en büyük hazlardan biri olduğunu bilenlerin dergisi.

Bu dergi MÜZİK DERGİSİ. Okumayı da bilen müzikseverlerin dergisi.

(...) Türkiye'nin tüm müzikseverleri! MÜZİK başladı. Siz de katılırsanız, seviniriz!"

Sizler, bize katıldınız ve birlikte 1 yılımızı doldurduk, hem de müzikle, yalnızca müzikle.

Şimdi Türkiye'de tam bir yıldır yalnızca müzik yayıncılığı yapan bir dergi var!

Birlikte, nice yıllara!

KISA KISA KISA

CUMHURBAŞKANLIĞI SENFONİ ORKESTRASI'NDA YENİ SEZON

Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası yeni sezonu 19 Ekim'de açıyor. Sezon boyunca CSO'nun seslendireceği eserler şu şekilde belirlendi:

Saraydan Kız Kaçırma(Mozart), Ölüm ve Diriliş (Strauss), Keman Konçertosu (Beethoven), 1. Senfoni (Çaykovski), Keman Konçertosu (Ahmet Adnan Saygun), Türk Kapriçyosu (Ferit Tüzün), Carmina Burana (Carl Orff), Köçekçe (Ulvi Cemal Erkin), 10. Senfoni (Şostakoviç)... İstanbul Devlet Opera ve Balesi repertuarında geçen sezon sahnelenmeye başlayan Timur Selçuk'un 2 bölümlük pop-operası "Bir Uzay masalı" da yer alıyor. Sümeray arıman tarafından sahnelenen pop-operanın orkestra şefliği görevini de Timur Selçuk üstlenmiş. Fantastik açılımlarıyla ilgi çeken pop-operanın mistik bir duyarlılık taşıması izleyenlere değişik tadlar vermesine de neden oluyor.

MAYIS RÜZGARI STÜDYODA

Famestar '90 yarışmasından tanıdığımız Mayıs Rüzgarı ilk kaseti için çalışmalarını tamamlamak üzere. Stüdyo Sound'da, Tuğrul karataş yönetiminde hazırlanan kasetin adı büyük olasılıkla "Önce biz Vardık" olacak.Anadolu-pdp tarzında müzik yapan Mayıs Rüzgarı'nın bu ilk çalışmasının Kasım ayı içinde piyasaya çıkması bekleniyor.

BİR AVUÇ RÜZGAR

Geçen yıllarda Yarım Elma, Çakıltaşı ve Gökkuşağı adlı yerli pop müzik programlarıyla televizyondaki benzer programlara öncülük yapan tanınmış bir ekip olan Cumhur Atalay ve Mert Özmen şimdi de Bir Avuç Rüzgar ile müzikseverlerin karşısında.Her onbeş günde bir TV 2'de, 45 dakika şeklinde yayınlanacak olan Bir Avuç Rüzgar'ın yayın saati şimdilik 20.20 olarak belirlendi.Bir Avuç Rüzgar'da ekibe İzzet Öz de katıldı. Öz programda hem danışmanlık, hem de sunuculuk yapacak. Programın ilk bölümünde Nükhet Duru, Zerrin Özer, Mozaik, Aylin Livaneli, Bülent Ortaçgil gibi sanatçıların yanısıra, her bölümde yeralan "besteci köşesi"nde Barış Manço ve çeşitli pop müzik haberleri de yer alacak.

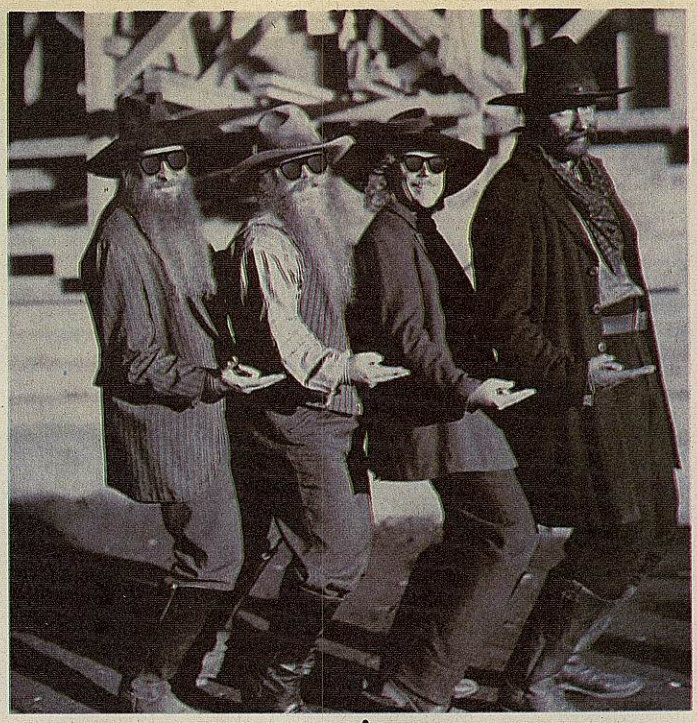

1 NUMARA YENİDEN EKRANDA

Omer Karacan'ın Coca Cola'nın sponsorluğuyla hazırlayıp sunduğu 1 Numara yeniden TV'de. İkinci programını son dönemin başarılı filmmüziklerine ayıran Ömer Karacan yine büyük bir izleyici kitlesini TV başına toplamayı başarıyor. Son Programda gösterilen kliplerin çoğu listelerin ilk sıralarındaki şarkılara ait.

Dikkat çeken klipler arasında Hi Tek'in Spin That Wheel'i büyük ilgi gördü. Teenage Mutant Ninja Turtles filminin müziklerinden olan şarkının yanısıra Back To The Future III filminden ZZ Top'ın Doubleback'ı ekrandaydı. 1985 yılında piyasaya çıkan Afterburner albümün ardından uzun bir süre sessizliğini bozmayan ve yeni çalışmalar üretmeyen Teksas'lı üçlü ilk 45'liği Doubleback olan Recycler adında bir albümü Ekim ayının sonlarına doğru piyasaya çıkarıyorlar. Doubleback 45'liğinin ardından gelecek olan ikinci 45'likleri de büyük olasılıkla Concrete And Steel olacak. 1 Numara'nın bir diğer liste klibi de yakında ülkemizde de albümü çıkması beklenen Bon Jovi'nin solo 45'liği Blaze Of Glory'ye ait olandı. Albüm bildiğiniz gibi Young Guns 2'nin orijinal müziklerini oluşturuyor. Bu albümde Jon Bon Jovi'ye Elton John ve Little Richard, Jeff beck eşlik etmişler.

Programda Go West ve Pretty Woman için ürettiği King of Wishful Thinking, Prince ve Thieves In The Temple, Maria Mc Kee ve Show Me Heaven da yer alıyor.

Doubleback'le ZZ Top, Blaze Of Glory'yle Jon Bon Jovi 1 Numaranın konuklarındandılar

EKİM AYINDA FAME STAR

Fethi Taner ve toplama adamları, Distraught ve Kramp Fame City'de performans atarken.

Haziran ayında başlayan Famestar '90 yarışmasında Ekim ayına ulaşıldı. MÜZİK DERGİSİ ile Fame City'nin ortaklaşa düzenlediği uzun soluklu performans yarışmasında Eylül ayında metal müzik yapan distraught ve blues- rock müzik yapan Fethi Taner ve Toplama Adamlar konserler verdi.

Seyircisiyle yeterince iyi bir ilişki kuramamanın dışında başarılı bir konser veren Distraught metal ağırlıklı repertuarlarıyla dikkati çekti. Genç elemanlardan oluşan Distraught ilerisi için büyük umutlar veriyordu...

Türkçe sözleri, blues ve rock karakteri taşıyan müzikleriyle büyük beğeni toplayan Fethi Taner ve Toplama Adamlar ise Eylül'ün 20'sinde yarıştı. İlginç söz ve özgün müzikal yapılarıyla az sayıdadinleyici topluluğunun büyük beğenisini kazanan Fethi Taner ve Toplama Adamlar çok yakın bir gelecekte profesyonel markete çıkmaya hazır bir görüntü sergilediler. Famestar '90'da Ekim ayı yarışmacıları da şöyle belirlendi. : 10 Ekim'de Seyir Defteri, 20 Ekim'de Dikenli Tel.

Uzun Yağmurlardan sonra adlı bir kaseti bulunan Seyir Defteri, çeşitli müzikal etkilere açık Türkçe sözlü şarkılara sahip. 1985 yılında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde beş öğrenci tarafından kurulan Seyir Defteri Şansın durak, Alev Akdoğan, Ataman Oğuz ve Bingül Adan (solist), Yusuf yalçınbaş, Mete Düren (tuşlu çalgılar), Tayfun Hancılar (bas gitar, bağlama), Gökhan Elmacıoğlu, Erkut Akyazı (gitar), Işıl Akdoğan (flüt), M. Tacihan Uygur (davul, saksofon)'dan oluşuyor.

20 Ekim'de konserini verecek olan Dikenli Tel, 1988 yılında Yıldız Üniversitesi, Makine Mühendisliği'nde okuyan öğrenciler tarafından kuruldu.

Türkçe sözleriyle rock ağırlıklı bir müzikal çizgileri olan Dikenli Tel Volkan Olgun (bas), Altan Orkun (vokal, gitar), Murat Taşkıran (davul) ve tamer turna (vokal, gitar)'dan kurulu. Ses düzeni Goldsound tarafından kurulan Famestar '90'ı izlemek için dergimizde yayınlanan kuponu Fame city girişinde vermenin yeterli olduğunu bir kez daha hatırlatıyoruz.

AÇIKLAMA

Bizimle Müzik Dergisi'nin Eylül '90 sayısında yapılan röportajda Çağdaş Halk Müziği'nin içeriğine ilişkin görüşümüz yanlış ifade edilmiş. Biz Çağdaş Halk Müziği'nin sadece hapisleri, acıları ve işkenceyi konu edinebileceğini söylemiyoruz. Çağdaş halk Müziği "ekmekten aşka kadar" her şeyi anlatır. Bu anlamda "bir tercih olarak insanların işkence hapis ve açlık dışındaki sorunları işlenemez mi?" sorusunun yanıtını, "Evet, Çağdaş Halk Müziği insana özgü, halka özgü, mücadeleye özgü her türlü duygu ve düşünceyi acıları, sevinçleri, ayrılıkları, mutlulukları... Herşeyi anlatır" şeklinde veriyoruz.

Grup Ekin

AÇIKLAMA

Geçen sayı derginizde yayınlanan röportajımızda bir yanlış anlama olduğu düşüncesiyle, müziğin bizim için en az amaç kadar güzel bir araç olduğunu belirtiyor, teşekkür ediyoruz.

Grup Kızılırmak

Ruhi Su Anıldı

Türk Halk Müziği yorumcusu, besteci, ozan, Devlet Operası eski sanatçısı, bas bariton Ruhi Su 20 Eylül Cuma günü, ölümünün 5. yılında, Zincirlikuyu'daki mezarı başında anıldı.

Anma töreninde Ruhi Su'nun kurduğu Dostlar Korosu iki, Grup Yorum ise bir türkü söyledi. Dostlar Korosu'ndan Yusuf Uzun ve Sarper Özsan'ın birer konuşma yaptığı törene sanatçının eşi Sıdıka Su ve oğlu Ilgın Su'nun yanısıra, Genco Erkal, Nihat Sargın, Sadık Gürbüz, Ömer Özgeç, Ezginin Günlüğü'nden Emin İgüs ve Grup Kızılırmak'tan Tuncay Akdoğan'ın da aralarında bulunduğu çok sayıda insan katıldı. Ruhi Su'nun mezarının başındaki törenden sonra geçen aylarda kaybettiğimiz Ruhi Su'nun öğrencilerinden Sümeyra Çakır'ın mezarı başına giden Dostlar Koro'su dört türkü de arkadaşları için söylediler.

Anma töreninin yapıldığı gün Ruhi Su'nun dost ortamlarında söylediği türkülerin kaydından oluşan Sultan Suyu adlı kaset NEPA etiketiyle piyasaya sürüldü.

TINA TURNER KONSERİ TALİHLİLERİ BELLİ OLDU

Tina Turner'in Pepsi Cola tarafından düzenlenen turnesinin Paris durağında verilecek konsere katılacak 20 talihli belli oldu. 16 Ağustos- 24 Eylül tarihleri arasındaki kampanyaya katılan 150 bin kişinin arasından noter ve mill piyango arasında seçilen 20'si belli oldu.

Konseri Paris'te izleme hakkı kazananlar 5 Ekim'de İstanbul'da bir araya gelecek ve Paris seyahatleri hakkında geniş bilgi alacaklar.

Bu arada ilk onbine giren talihliler de Tina Turner'ın T-Shirt'ü ve sanatçının Foreign Affair kasetini kazandılar.

MÜZİK ALETLERİ, SPOR ALETLERİ, MODA, KURSLAR

İLANLARINIZ İÇİN 143 35 56

ÖĞRENCİLERE TAKSİTLİ SATIŞLARIMIZ BAŞLAMIŞTIR.

GÖZDE SÜPER MÜZİK MARKET

ERCÜMENT SEZER

Her nevi müzik aletleri ithalat-ihracatı toptan ve perakende ticareti ile taahhüt işleri yerli-Avrupa ses düzenleri ile piyano tamir, bakım ve onarım alım-satımı yapılır.

Merkez
Dr.Refik Saydam Cad.
Aslan Müzik Aletleri Çarşısı
No:89/Z-2-3 Şişhane-İSTANBUL
Tel: 151 43 64-143 19 41-143 07 17
Şube: Galipdede Cad. No:18 Tünel-İSTANBUL Tel: 144 04 10-141 19 40

Derpa
LEATHER COLLECTION
DERİ KONFEKSİYON İMALAT İTHALAT-İHRACAT SANAYİİ

PERA'da bir mağaza DERPA deri ile insanın buluşma yeri... El hüneri ile tutkunun alın terine dönüştüğü yer Böylesine bir çabada derinin yepyeni bir yaşam biçimine gelişi ve DERPA'nın ilk yılı

1990-91 KIŞ KOLLEKSİYONUMUZ
YENİ MODELLERİ VE ZENGİN DERİ ÇEŞİTLERİYLE TOPTAN SATIŞTA SEZONA HAZIR.
TOPTAN VE PERAKENDE
KREDİLİ SATIŞLARIMIZA KIŞ SEZONUNDA DA DEVAM ETMEKTEYİZ.
İstiklal Cad. No: 307 Beyoğlu/İST. Tel: (9-1) 144 33 76

MÜZİK DISCOVER İLE DİNLENİR

DISCOVER
Egualizer'li Müzik Seti 10 ayrı model

1 yıl GARANTİLİ

İTH.İMALATÇI: GÜLER ELEKTRONİK SAN. TİC.
Fab: Miralay Nazım Bey Cad. İncebel Sok. No: 7 Kat: 2 Küçük Mustafa Paşa/ Haliç
Fab: 521 07 88-524 85 89 Fax: 532 97 47
Şube: ANKARA 182 07 55-180 05 83

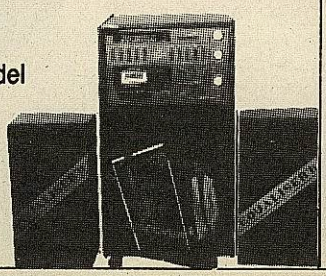

Armoni MÜZİK EVİ

ENDER BAYRAK
OTEL, MOTEL, TATİL KÖYÜ, DİSKOTEK, BAR, SES ve IŞIK DÜZENİ PROJELENDİRİLMESİ, MONTAJ, DİZAYN SES TESİSATI, MÜZİK ALETLERİ ALIM, SATIMI
TANNOY, MONTARBO, CREST, QUAD, JBL
Sıraselviler Cd. Güney iş hanı 84-86 Psj.No.10 Taksim-İst.
Tel: 149 93 39 - 144 58 96 Fax: 144 24 99 Depo: 135 32 75
Şube Mersin 9-741. 39 706

MEKTUPLAŞMAYIN
RESİMLEŞİN

Fatoş Pazarlamada her marka fotoğraf makinaları 20.000 ile 50.000.-TL.'lik taksitlerle hizmetinizdedir. Bir telefon etmeniz yeterlidir.

1 yıl garanti, adrese teslim...

TEL: 521 72 92

BİR YILDIZ DOĞACAK

Acid'çiler, Rock'çular, Folk, Blues, Pop'çular... Tüm Metalciler... H A Z I R L A N I N !
Dilediğiniz türde yarışıp tüm performansınızı ortaya koyabileceğiniz ve size şöhretin kapılarını aralayacak yılın müzik olayı devam ediyor.

Müzik Yarışması devam ediyoor!

F ı r s a t ı k a ç ı r m a d ı n ı z !

FAME STAR '90 MÜZİK YARIŞMASI Müzik Yılı olarak ilan edilen 1990'da Fame City ve Müzik Dergisi'nin sizin için ortaklaşa hazırladıkları bir heyecan fırtınası...

Tüm amatör gruplara açık... Tüm müzikseverler davetlidir!

KATILIN... ŞÖHRETİN KAPILARINI ARALAYIN. Yılın müzik olayı 10 Haziran'da başlayıp Aralık 1990'a kadar sürecek. Ve bu süre zarfında her ayın 10'u ve 20'sinde sesine, müziğine, yeteneğine ve kendisine güvenen amatör gruplar gelecek, Fame City'de konserler verecek. İşte beklediğiniz an... İşte beklediğiniz fırsat!

Gelin, bu yarışmaya katılın. Kendinize ve grubunuza profesyonelliğin kapılarını aralayın.

YARIŞMAYA KATILMA KOŞULLARI: FAME STAR '90 MÜZİK YARIŞMASI'na katılmak isteyen amatör gruplar ön elemelere katılmak için kendilerini tanıtan bir yazı, fotoğraf ve (profesyonel stüdyo kaydı şartı olmaksızın) yapıtlarından en az ikisini içeren bir ses bandını **1 Haziran 1990** tarihinden başlayarak en geç **1 Eylül 1990** tarihine kadar: **Fame Star '90, Müzik Dergisi-Soner Olgun, Cumhuriyet Cad. Ölçek Sok. No:64, 80091 Elmadağ-İstanbul** adresine göndereceklerdir.

FAME STAR '90 MÜZİK YARIŞMASI'nın ilk dönemi Haziran-Aralık 1990 dönemi olacak, bu süre zarfında her ayın 10'unda ve 20'sinde saat 17.00-19.00 arası Fame City Galleria / Ataköy'de gerçekleşecek konserler Müzik Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Soner Olgun, TRT Yapımcısı Cumhur Atalay ve Fame City Pazarlama Müdiresi Ayşegül Dicle'den oluşan ön jüri tarafından değerlendirilecektir. Bu değerlendirmeler sonucu üç grup Aralık ayında yapılacak finallerde yarışma hakkına sahip olacak ve final konserleri sonucunda bir grup birincilik hakkını elde edecektir.

Final yarışmaları ileri bir tarihte belirlenecek ve müzik otoritelerinden oluşan büyük jüri tarafından değerlendirme yapılacaktır. 1991 yılında da devam edecek FAME STAR MÜZİK YARIŞMASI'nda dereceye giren gruplara birbirinden değerli, birbirinden ilginç sürpriz ödüller...

Katılan tüm gruplara konser kaydı yapılmış audio-video kasetler verilecektir. **Haydi gençler...**

Sıvayın kolları... Yılın müzik olayında buluşalım...

K O N S E R E Ü C R E T S İ Z G İ R İ Ş K U P O N U N U Z

Fame Star '90

FAME STAR '90 MÜZİK YARIŞMASI KONSERLERE ÜCRETSİZ GİRİŞ KUPONU

BİR KİŞİLİKTİR

TÜRKÇE SÖZLÜ HARD ROCK'TA ESKİLERDEN BİR SES

KRAMP

6 YIL ÖNCE MÜZİK DÜNYAMIZA KRAMP GİRDİ. ŞAKA BİR YANA NE GRUP ÜYELERİNİN KİŞİLİKLERİ, NE DE YAPTIKLARI MÜZİK, İNSANA KRAMPLAR GİRDİRECEK TÜRDEN DEĞİL. YAKINDA KASETLİ TOPLULUKLAR KERVANINA KATILMA HAZIRLIKLARINI HIZLANDIRAN KRAMP'LA FAME STAR '90'DA YARIŞMALARINDAN SONRA KISA DA OLSA KONUŞTUK....

Kadir ÇÖPDEMİR

Kramp 6 yıllık geçmişiyle eskilerden bir rock topluluğu. 1984 Şubat'ında üç eski arkadaş tarafından kurulmuş. Gitar ve vokalde Doğan Sakın, davulda İdris Tübcil, ve basta Nezih Onur grubun kurucu üyeleri olmuşlar. Zaten bu üçlü hiç değişmeden, adeta belkemiği gibi grubu buğüne kadar taşımış.Kısa bir süre önce Kronik grubunun gitaristi Özer Sarısakal topluluğa katılmış. İşe başlarken Türkçe sözlü ve sert müziğin kendilerine karşılık geldiğini anlayıp, hard rock' ta karar kılmışlar.

MÜZİK DERGİSİ : Kramp nasıl kuruldu ?

KRAMP : Biz çocukluk arkadaşıyız. Müziğin yaşama biçimimiz olmasına karar verdikten sonra Kramp'ı kurmaya karar verdik. Herbirimiz yapmakta olduğu işini bir tarafa bırakarak, sadece müzikle uğraşmaya başladı. Soundumuzu net olarak ortaya çıkarabilmek için, bir arkadaşımızın kışları işlemeyen diskoteğinde kampa girdik. 10 ay sürekli bir biçimde çalıştık.Sonunda sertçe çalınmış,rock'n roll ve blues bir altyapının üzerine mesajların Türkçe verildiği bir müzik çıktı ortaya.İlk konserimizi 24 Kasım 1984'de verdik. İzmit'te,Ankara'oa, Bandırma'da, Marmaris'te ve İstanbul'da konserler verdik. 1986 yazında bir süre **Erkin Koray**'la çalıştık.1988'de **Cem Karaca**'nın alt grubu olarak turneye çıktık.3 Nisan 1988'de **Blue- Jean** Dergisi tarafından "**Serseriliğe Hayır ! Seviyeli Metal'e Evet**" başlıklı bir yazıda, "müzik yaptığını zanneden birkaç kendini bilmez" olarak nitelendik. Ve hala müzik yapmaya devam ediyoruz.

MÜZİK DERGİSİ : Etkilendiğiniz kaynaklar nelerdi ?

KRAMP : Biz aslında "şu tür müziği, şu şekilde icra edelim" gibi bir düşünceyle başlamadık müziğe. Doğaçlama yoluyla, içimizden ne geliyorsa onu yaptık ve sonuçta bugünkü soundumuz çıktı. Yani birilerinden direkt bir etkileşim olmadı.

MÜZİK DERGİSİ : Ne gibi mesajlar vermek istiyordunuz ? Bunları dinleyici kitlesine ulaştırabildiniz mi?

KRAMP : Kimseye birşey söylemek için çıkmadık ortaya. Birtür ilaç gibi bu. Bir hastalık var, onun tedavisi için bir ilaç keşfettik biz. Bu ilaç yaşamımızda eskiden beri vardı ama dozu yetersizdi. Biz müzikle ciddi ciddi ilgilenmeye başlayarak, ilacın dozunu artırmış olduk. Müziği çok seviyorduk,yani enstrümanlardar çıkan sesi çok seviyorduk. İlk başlarda söz bizim için müzik kadar önemli değildi. Ancak bugün müzik kadar sözünde, mesajında önem taşıdığını düşünüyoruz. Artık çevre kirliliği, savaş gibi konuları işlemeyi düşünüyoruz.

MÜZİK DERGİSİ : 6 yıllık bir topluluksunuz. Bu altı yılda Türkiyede üretilen rock müziğinin bir değerlendirmesini yaparmısınız ?

KRAMP : 6 yıl öncesi daha istikraralı, daha rafine gruplar vardı. Bir **Devil**, bir **Asım Can Gündüz** ve daha birkaç grup gayet kaliteli müzik yapıyorlardı. Sonra dinleyici kitlesi, bugünkü gibi değildi. Daha oturaklı bir seyirciydi. Şimdi yapılan konserler konsermi yada bir yerlerden toplanıp getirilmiş insanların öylesine biraraya getirilmesi mi? belli olmuyor. Seyircinin bir altyapısı yok.Ancak bugün rock gruplarının kasetleri çıkıyor. Bu çok olumlu birşey.

MÜZİK DERGİSİ : Baştan beri Türkçe söz kullandınız. Türkçeyi neden tercih ettiniz ?

KRAMP: İşin gerçeği şu ki vokalde Doğan'ın ingilizce bilmemesi Türkçe'yi seçmemizde çok etkili oldu. Belki Doğan İngilizce bilse Türkçe'yi tercih etmeyecektik. Ancak sonuçta rock müziği Türkçe'de İngilizce 'de söylenebilir.Biz Türkiye'de yaşadığımıza göre, en iyi anlaşılabileceğimiz dil Türkçe, bunun da bilincindeyiz.Ayrıca Doğan Türkçe'yi daha bir hissederek söylüyor.Uğraşıldığı zaman Türkçe iyi bir biçimde kullanılabiliyor.

MÜZİK DERGİSİ: Yaş ortalamanız diğer gruplara göre daha yüksek izlenemi veriyor

Biz Türkiye'de yaşadığımıza göre, en iyi anlaşılabileceğimiz dil Türkçe bunun da bilincindeyiz. Ayrıca Doğan Türkçe'yi daha bir hissederek söylüyor.

KRAMP: Evet yaşca diğer gruplardan ileriyiz. Ortalamamız otuzu buluyor.

MÜZİK DERGİSİ: Kaset çalışmanız var mı ?

KRAMP: Bugünlerde bir anlaşma yapmak üzereyiz. Daha önce Güner Plakla bir anlaşma yapmıştık, ancak adamın kafası sonradan sarmadı ve vazgeçti. Şimdi yeni bir şirketle konuştuk, bir aksilik çıkmazsa kasetimiz oradan çıkacak.

MÜZİK DERGİSİ: Son olarak okuyucularımıza iletmek istediğiniz birşeyler var mı?

KRAMP : Kramp yeniden toplanmış durumda. Yeni müzikler üretmeye başladık. Konserlere devam edeceğiz. Kaset çıkarmaya kesin kararlıyız.

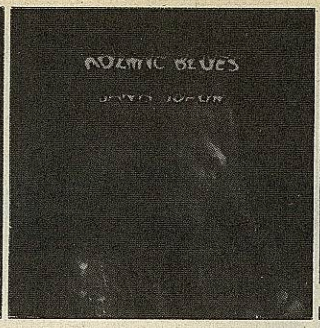

YİRMİ YIL OLDU HA!

Rock'ın efsanevi isimlerinden Jimi Hendrix ölümünün 20. yılında hala gündemde. "Dünyanın En İyi Gitaristi" seçildiği 1970 yılının 18 Eylül günü aldığı yüksek dozda uyuşturucu nedeniyle hayata gözlerini kapatan Hendrix, mükemmel gitartekniğinin yanısıra distorsiyonu, yüksek volümü müzik dünyasına armağan eden kişi olarak da tanınıyor.

Jimi Hendrix, kendi deyimiyle "elektronik beyinlerin, ve onların esiri olan insanların" dünyasında "Beat" felsefesine sarılmıştı. Beat yaşamı içindeçekincesiz sarıldığı iki şey vardı; gitar ve uyuşturucu... Yabancılaşmaya bilinçle 7ve gitarının yüksek volümüyle karşı çıktı.

Yoksul bir ailenin çocuğu olarak 1942'de seattle'da doğdu. Öğrenimini yarıda bırakıp müziğe atıldı. Muddy Waters ve B.B. King'den yoğun bir şekilde etkileniyordu. Önceleri yeteneklerini hissettiren ama ön plana da çıkamayan

bir konumla Starlights, Curtis Kligh band, Chuck Berry ve Ike and Tina Turner gruplarında çaldı. Bu çalışmalar onunmüzik bilgisini ilerletmesinde çok etkili oldu. Tekniğin son derece çarpıcı üslubunun, son derece özgün biryerde olduğunu kavrayınca kendi grubunu kurdu. 1966'da kurulan Jimi hendrix Experience davulda Mitch Mitchell, basta Noel Redding'den oluşuyordu.

Ustalıkle bezenmiş besteleri, güçlü doğaçlama yeteneği, ilk kez kullandığı 200 Watt'lık yüksek volüm ve o muhteşem gitar tekniği. Gitarı süratli ve ayrıntılı bir biçimde sırtında, bacaklarının arasında, cinsel organıyla, hatta dişiyle dahi yüksek bir performansla çalabilmesi, ilginç kıyafetleri ve cüretli muhalefeti ile bir anda zirveye yerleşti. Albümleri başarı üzerine başarı kazanıyordu.

1969 yılı hendrix için başarı ve bunalımın koşut gittiği bir yıl oldu. Her konserde, her yeni parçada, her yeni albümde çevresindeki sevgiharesi büyüyordu. "Tabu" olmak gittikçe, bir yandan kendine yabancılaşmasını, bir yandaninsanlardan uzaklaşmasını ve içine kapanmasını getirdi. örkemli Woodstock konserinin ardından konser performansı giderek düştü. Albümleri zirveyi zorlarken, bunalımlarının zirveyi aşması ile, dozunu giderek artırdığı uyuşturucunun kurbanı oldu ve 18 Eylül 1970'de bir otel odasında....

MÜZİK DÜNYASININ İKİ KARDEŞ TÜRÜ ROCK VE BLUES YİRMİ YIL ÖNCE KISA ARALIKLARLA BELKİ DE YETİŞTİRDİKLERİ EN BÜYÜK İKİ DEHAYI BİRBİRİ ARDINA YİTİRMİŞTİ. ÖNCE JIMI HENDRIX ARDINDAN JANIS JOPLIN AŞIRI UYUŞTURUCUDAN ÖLDÜLER. ZİRVEDE RAKİPLERİ YOKTU AMA UYUŞTURUCU ONLARI ÖYLE BİR HALE GETİRMİŞTİ Kİ ÇOKTAN BU DÜNYADAN KOPMUŞLARDI ZATEN. BEDENLERİ İKİ HAFTA ARAYLA DÜNYADAN AYRILDI AMA ÖLMEDİLER. TANRILAR, TANRIÇALAR ÖLMEZLER.

Bir başka trajik ölümün kahramanı Blues'ın unutulmayan sesi Janis Joplin de 20 yılönce hayata veda etmişti. 19 Ocak 1943'de Port Arthur'da doğanJoplin fırtınalı yaşamının etkileyemediği üslübu ve sesiyle kendisinden sonraki kadın seslerini de yönlendirdi. Big Brother and The Holding Company, Kozmic Blues band, Full Tilt Boogie band kurucusu olduğu ya da çalıştığı topluluklardı. Bules formuna sahip olduğu mükemmel sesle farklı yorumlar katan Joplin, Woodstock'ın efsane isimlerinden birisi olmuştu. 4 Ekim 1970'de aldığı aşırı dozda uyuşturucu nedeniyle ölen Joplin'in ilk bandrollü kaseti Greatest Hits adıyla Uzelli Plak'dan piyasaya çıktı. Sanatçı hakkında daha geniş ve ayrıntılı yazı hakkımızı saklı tutaraksevenlerine son bir mesaj iletelim. Uzelli plak yetkililerinin bildirdiğine göre Greatest Hits'in ardından The Very best of, Pearl ve I Got Dem Ol' Kozmik Blues Again Mama! geliyor.

EKİM SEÇKİSİ
EN İYİ ON'LAR

Yavuz BAYDAR

POP/ROCK
Jordan: The Comeback- Prefab Sprout (CBS)
The Wall/Live In Berlin- Roger Waters (Mercury)
Ragged Glory- Neil Young and Crazy Horses (WB)
Springtime For The World- The Blow Monkeys (RCA)
Stray- Aztec Camera (WEA)
Hearts and Flowers- Joan Armatrading (A&M)
Under The Red Sky- Bob Dylan (CBS)
One True Passion- Revenge (Factory)
Naked Thunder- Ian Gillan (Metronome)
Stepping Out- Joe Jackson (A&M)

FUNK/ SOUL/ BLUES/ HIP HOUSE/ REGGAE
Brother's Keeper- The Neville Brothers (A&M)
Live At San Quentin- B.B. King (MCA)
Dancing Floor- Gregory Isaacs (Heartbeat)
Graffiti Bridge- Prince (WB)
Pandemonium- The Time (WB)
Down To The Wire- St. Paul (Atlantic)
Gold On Black- ffrr (London)
Take A Look Around- Master Ace (WB)
Pieces Of A Heart, Carl Anderson (Grp)
Poison- Bell, Biv Devoe (MCA)

ELEKTRO JAZZ
Blue Pacific- Michael Franks (WB)
Sketchbook- John Patitucci (Grp)
Life Colors- Chuck Loeb (dmp)
In The Shadows- Bob Berg (Denon)
Crossroads- Eric Marienthal (Grp)
Thunder From Down Under- Frank Gambale (Grp)
The Meeting- Johnson/ Rushen/ Chancler/ Watts (Grp)
Night Watch- Ricky Peterson (WB)
The Journey- Bobby Lyle (Atlantic Jazz)
Fast Forward- Spyro Gyra (Grp)

AKUSTİK JAZZ
Question And Answer- Pat Metheny/ Dave holland/ Roy Haynes (Geffen)
Deep In The Shed- Marcus Roberts (Novus)
Apasionado- Stan Getz (A&M)
Chant- David Liebman/ Richie Beirach (CMP)
Paris Concert- Keith Jarrett (ECM)
Things Ain't...- McCoy Tyner (BN)
The Standard Bearer- Wallace Roney (Muse)
Resolution Of Romance- Wynton marsalis (CBS)
Segments- Geri Allen/ Charlie Haden/ Paul Motian (DIW)
Sail Away- Tom Harrell (Cr)

WORLD BEAT BEŞLİSİ
City: The Works Ow Fiction- Jon Hassell (Opal)
Brazasia- Yutaka (Grp)
Images Of Light- Erik Wöllo (Origo)
Lumiere- Piazzola (TM)
The White Arcades- Harold Budd (Opal)

TÜRKİYE'DE BİR YILDIR MÜZİK DERGİSİ VAR!

TÜRKİYE'DE 1 YILDIR MÜZİK DERGİSİ VAR. HEPSİ BU DEĞİL, BUNUN DIŞINDA DA "MÜZİKLE İLGİLİ" YAYIN ORGANLARI VAR... FAKAT SANATÇILAR BU İLGİDEN PEK HOŞNUT DEĞİL... MÜZİK BASINININ İŞLEVİ NE OLMALIDIR? BU İŞLEV YERİNE GETİRİLEBİLİYOR MU? YA MÜZİK DERGİSİ?.... BİR YAŞINDAKİ MÜZİK DERGİNİZ, SİZLER İÇİN SORUŞTURDU...

Türkiye'de bir yıldır Müzik Dergisi var. Daha önce yok muydu? Kadir bilmezlik etmeyelim. Müzik Dergisi'nden önce de "müzikle ilgilenen" dergiler, yayın organları vardı. Bugün de varlar. Müzikle ilgilerinin boyutları ve düzeyi oranında kendilerine bir yer ediniyorlar. Günlük basının tartışmasız hepsi yayın anlayışları doğrultusunda müziğe yer veriyor. Kimi magazin dergileri de müzikle ilgilerinin dereceleri tartışılmakla birlikte müziğe ve özellikle de"müzisyen"lere bir hayli yer veriyorlar. Tüm bunlara ek olarak, Türkiye'de müziğe, yalnızca müziğe sayfalarını açan bir Müzik Dergisi var. Dergimizi sürekli izleyenlerin bir yıldır farketmiş olabilecekleri gibi, bu bir yıldır, bu alanda farklı sayılabilecek bir yayıncılık anlayışı gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Sergilemeye çalıştığımız yayıncılık tavrı kimilerince övgüyle karşılanırken, kimilerini ise bir hayli şaşırttı sanıyoruz. İşte bir yılın sonunda müzik basınının ya da basının müzikle ilgili birimlerinin işlevini, tartışmaya açmaya karar verdik. Tartışmanın üç temel tarafı var gibi görünüyor; Basın, dinleyici-okuyucular, müzikle ilgili bir işi meslek edinenler... Meslektaşlarımızın fikirlerin topluca almak şimdilik mümkün olamadı. Okuyucular zaten, bir yıldır " Müziksever" sayfalarımızda nasıl bir müzik basını istediklerini dile getiriyorlardı. Bundan sonra da bu olanağa elbette sahipler. Bunun üzerine sorularımızı, sanatçılarımıza ve müzikle ilgili meslek sahiplerine yönelttik...

1) Müzik basınının ya da basının müzikle ilgili birimlerinin işlevi ne olmalıdır?

2) Bugün bu işlev yerine getirilebiliyor mu?

3) Yukarıdaki sorulara verdiğiniz yanıtlar ışığında MÜZİK DERGİSİ'ni nasıl değerlendiriyorsunuz?

Yanıt verenlerin kimisi sorulara tek tek yanıt verdi, kimisi de tek bir yanıt vermeyi tercih etti. Aslında böyle bir tartışmaya daha fazla sayıda isimi katmak icap ederdi. Ne var ki, sanatçılarımızın pek çoğunun bu dönemde şehirdışında olması nedeniyle ulaşabildiğimiz isimlerin sayısı istediğimiz rakama ulaşamadı. Ancak verilen yanıtlara toplu bir bakış atıldığında, aynı ülkede sanatçı olmanın getirdiği bakış açısından ötürü, hemen tüm sanatçıların görüşlerinin şu temel noktalarda toplanabildiği görülüyor; Müzik basınının işlevi ,direkt müzikle ilişkili aşamalardan dinleyiciyi haberdar etmek, müzik konusunda okuyucuyu bilgilendirmek olmalıdır... Tüm sanatçılar, bugün Türkiye'de basının müzikle ilgili işlevini pek yerine getiremediği konusunda hemfikir görünüyorlar. Bu aşamada basının müzikten çok sanatçının özel yaşamıyla ilgilenmesinden şikayet ediyorlar. MÜZİK DERGİSİ konusunda ne düşündüklerine gelince... Bunları bizim burada tekrarlamamız pek uygun düşmez. Bu yazının girişinde, hoşgörünüze sığınıp, tevazzuyu biraz elden bırakarak, kendimize payeler biçtik zaten; bu yıllık bu kadar yeter. Gerisini isterseniz sanatçıların ağzından okuyun...

Bu soruşturmada ortaya çıkan yanıtların bizim düşüncelerimze hayli katkısı oldu denilebilir. Bu katkının bizimle sınırlı kalmamasını diliyoruz...

Son olarak, gerekçesini yanıtları okuyunca anlayacağınız üzere, bu soruşturmada izlenilen yöntemi yazmamız gerekiyor. Bu ve daha önceki soruşturmalarda zamanın kısıtlılığı ve görüşülecek kişilerin sayısının çokluğu nedeniyle telefon kullanmak zorunda kalıyoruz. Telefon aracılığıyla ilk irtibatı kurduktan sonra sorularımızı belirtiyoruz. Karşımızdaki kişinin tercihine göre, ya hemen verilen yanıtların notlarını alıp, daha sonra yazdığımız metinin doğruluğunu yine telefonda okuyarak kontrol ettirdikten sonra gerekirse düzeltmeler yapıyoruz, ya da sorularımızı geçtikten sonra uygun bir randevu belirleyip tekrar telefonlaşıyoruz ve soruları yönelttiğimiz kişinin bu arada kaleme aldığı metini telefonunu bu ucunda virgülüne varana kadar kağıda döküp, tekrar okuyarak kontrol ediyoruz. Ancak karşımızdaki kişinin faks kullanma olanağı varsa yazılı sorularımıza yazılı yanıtlar alıyoruz. Faks kullanma olanağı olmayanlar da yazılı yanıt vermek isterse uygun bir arkadaşımız gidip yanıtları elden alıyor. Daha önce belirttiğimiz gibi hangi seçeneği uygulayacağımızı, yanıt istediğimiz kişinin tercihleri belirliyor. Bu uzun cümleyle anlatmaya çalıştığımız yöntemi okuyucularımızın bilmesinde yarar görüyoruz... Şimdi buyurun yanıtlara...

ALİ KOCATEPE

"... Ne palavralar sıkıldığının farkına varmıyorlar."

Öncelikle basının müzikle ilgili birimler oluşturması gerekir. İki üç tane magazin muhabiriyle bu işlerin dönmeyeceğini bilmeleri gerekir. Tiraj kaygısıyla istedikleri magazini yapabilirler ama doğru ve taze müzik haberi ya da yorumu bekleyen okuyucuyu da tatmin etmek gereğini unutmamalıdırlar. Bası-

nımızın büyük bir bölümü bu işlevi yerine getiremiyor. Yayın yönetmenlerin müziği pek önemsemediklerinde olacak, magazin haberleri arasına sıkıştırılan üç beş satırlık haberlerde dahi nasıl hatalar yapıldığının, ne palavralar sıkıldığının farkına varmıyorlar. Razıyım az olsun ama, haber olsun, yorum olsun, doğru olsun, saygın olsun.

1970'lerde Hey vardı. On yıl boyunca tek kaldı. Önemli bir boşluğu doldurdu. 1980'lerde ne müzik dergisi vardı, ne de basına doğru dürüst müzik köşesi. 1990'lar bana göre çok üretken ve başarılı geçecek. İşte Müzik Dergisi basındaki yerini aldı. Hem de çok saygın ve inandırıcı bir biçimde. Umarım günlük gazeteler de gerekeni yapmaya başlasınlar.

FÜSUN ÖNAL

Derginiz diğer müzik basını gibi yetersiz ve ilgisiz..."

1) Müzik basını 1. Planda sanatçının ne yapmak istediğini, ne yaptığını bunu yaparken hangi sıkıntılar çektiğini anlatmak, ikinci planda giyimi, kuşamı, uçuklukları anlatılabilir. Üçüncü planda ise belki özel yaşamını konu edilebilir. Fakat bir sanatçı-

nın müzikal kariyeri basında herşeyden önce ele alınmalıdır.

2) Türkiye'de müzik basını yetersiz, ilgisiz, araştırmacı değil. Benim ilk müziğe başladığım yıllarda müziğin değeri araştırıldı. Bugün ise saç, baş, giyim, kuşam...

3) Derginiz arabesk, alaturka kokmayan bir dergi. Bu güzel. Ancak diğer müzik dergileri gibi yetersiz, ilgisiz ve arştırmacı değil.

AYŞEGÜL ALDİNÇ

" Müzik basını Müzik Dergisi gibi olmalı"

Şu anda MÜZİK DERGİSİ dışında müzik basını nitelemesi içinde yer alacak bir yayın organı yok. Müzik basını sizin MÜZİK DERGİSİ gibi olmalı. Eskiden bir Hey vardı. O değişen çağın değişen koşullarına ayak uydurdu. Ben sizin derginizi severek takip ediyorum. Birinci yılınız kutlu olsun. Ancak böyle bir derginin bugünkü çizgisinden taviz vermeden daha geniş kitlelere ulaştırılmasının yolları bulunmalı. Bu konuda sanırım siz elinizden geleni yapıyorsunuzdur. Fakat sayıları iki elin parmaklarını geçmese de pop müziğe gönül vermiş tüm insanların MÜZİK DERGİSİ'ni desteklemeleri gerekiyor.

YAŞAR KEKEVA (MÜYAP Başkanı)

"Basın çok geride..."

Müzik dünyada en çok önem verilen şeylerden biridir. Bizim, müzik endüstrisi olarak, çok ileride olduğumuz belki söylenemez ama basın dünyayı ve bizi çok geriden takip ediyor. Prodüktörler olarak bizim dileğimiz basının her türlüsünün müzikle ilgilenmesi... Tabii yalnızca müziğin öne çıkan isimleriyle değil, müzik dünyasının her türlü sorunuyla da ilgilenmesini istiyoruz. Basın deyince biz de basın sayılırız. Siz yazılı basın, biz sesli basın... Bu iki basın arasında bir dayanışma olmalıdır. Elbirliği ile basınımız daha iyi yerlere getirmeliyiz.

MÜZİK DERGİSİ özellikle takip etmeye çalıştığım, bu alanın ciddi bir dergisi. Fakat bence biraz daha piyasaya açılıp kendi yayın anlayışı içinde bütün türlere sayfalarını açmalıdır. Birinci yılınız kutlu olsun.

FUAT GÜNER

" Müzik birikimine sahip muhabir yok.."

Türkiye'de yapılan müzikle müzik basını arasında bir uçurum yok. Basın müziğe yeterince yer ayırıyor. Fakat haberlerde olsun yazılarda olsun müziğinden çok artistin kendisi ön plana çıkartılıyor. Çünkü bir iki istisna dışında ciddi bir eleştiri getirecek müzik birikimine sahip muhabir yok maalesef. Röportaj yapan muhabir de şu şarkının şurasında niçin büyük yedili kullanmadınız diye soracak birikime sahip olmayınca, sanatçının kaşıyla gözüyle ilgili sorular soruyor. Bize hala aynı sorular soruluyor; Müziğe ne zaman başladınız, kuru fasulyeyi sever misiniz, gibi sorular soruluyor. Bence bu güne kadar müziğe en çok eğilen yayın organı MÜZİK DERGİSİ... Diğer dergilere kıyasla müzik için daha çok özverili çalışmalar yapıyorsunuz. Yazılarda şaşırtıcı detaylar görebiliyorum. Ben derginizi yazıları fotoğrafları hatta mizampajıyla, her şeyiyle çok seviyorum. Her sayınızı takip ediyorum. Nice yıllara...

HÜMEYRA

" Böyle birkaç dergi daha gerekli..."

Bu konuyla ilgili olarak şu an telefonda konuşabilecek durumda değilim. Yüz yüze görüşmeye ise vaktim yetmiyor. Ancak şu kadarını söyleyebilirim; derginizi çok seviyorum. Böyle bir kaç dergi daha

gerekli ülkemize... Nice yıllar diliyorum.

FİKRET KIZILOK

"Bilinçli olan çok az müzik yazarı var."

Müzik basının işlevi, müziğin kaynağından halkın kulağına gelene kadar olan aşamaların okuyucuya aktarılması bu konuda dinleyicinin bilgilendirilmesini sağlamak olmalıdır. Bugün ülkemizde müzikle ilgili yazarlar az değil fakat bilinçli olan çok az müzik yazarı var, malesef. Bilinçli olanlarında çoğu zaten sizin mecmuanızda yazıyor. Sizin derginizi başlangıcından bu yana ilgiyle takip ediyorum. Başlangıçta çok iyiydi. Satış korkusundan mı nedir, belki de haklı olarak, son sayılarda sanki bir çıt ayarı hafifledi. Böyle bir derginin herşeye karşın yaşaması gerekiyor. Birinci yılınızı kutluyorum.

BURAK ELDEM

"Sanırım, bu dergi batacak, diyenler epey üzülmüşlerdir."

Müzik basının işlevini iki noktada düşünmek mümükün;

a) Batı ülkelerinde olduğu gibi endüstriyel anlamda itici bir güç olmak.

b) Dinleyici konumundaki insanları bilgilendirmek ve beğenilerin incelmesine katkıda bulunmak.

Bu anlamda Türkiye'de müzik basını diyebileceğimiz oturmuş bir yapılanma yok bugün. Günlük basında yalnızca Cumhuriyet ve Güneş müziğe gerçekten önemli bir yer veriyor. Ancak konusu yalnızca müzik olan dergi ise yalnızca bir tane; o da MÜZİK DERGİSİ. Bence MÜZİK DERGİSİ önemli bir şey kanıtlamıştır. Teenage dergiciliği yapmadan, düzeysiz magazine taviz vermeden, posterler, incik boncuklar dağıtmadan birinci yılını doldurmuştur. Sanırım bu dergi için batacak diyenler epey üzülmüşlerdir. Ne var ki halen bir yelpaze karmaşası sürüyor. Dergide çok değişik türlerin yer alması bir karmaşaya yol açıyor. Bence uzmanlaşmaya gidilmeli, Özellikle yerli popta elden geldiğince seçici davranılmalı.

İLHAN İREM

"Dışı cilalı içi boş müzik efsaneleri yaratılmaktadır."

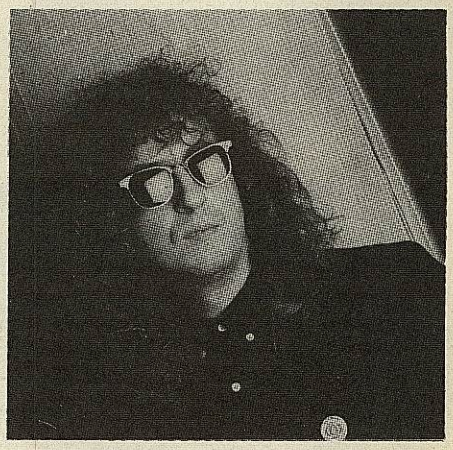

1)Türk Pop Müziği bir soluklanma dönemine girmiştir. Ancak bu yapay bir soluklanmadır. Çünkü arz ve talep asgari müşterekte buluşarak niteliği tartışılır bir orta yol bulmuşlardır. Fakat bu bile Türk pop Müziği denilebilecek yapımların satışlarının artması açısından çok önemlidir. Bu noktada müzik basınına çok önemli bir görev düşmektedir. Müzik dinleyicisinin algılamasını ve kalite duygusunu pek zorlamadan, vitrine koyduğu isimlerle oluşan tirajı, müzik basını bilinçli bir şekilde niteliğe düşünsel derinliğe ve daha uzun emeklerle oluşan çalışmalara yönlen-

direbilir. Basının böylesi bir eğilimi ticari başarının yanısıra müzisyenlere topyekun bir kalite kaygısı getirecektir.

2) Müzik basını, yönlendirmeden çok televizyon ve tirajlarla oluşan hazır sansasyonlardan kendi tirajı için faydalanma yoluna gitmektedir. Sanırım bu birkaç istisnanın dışında müzik yazarlarının gerekli kültürel donanıma sahip olmamalarından kaynaklanmaktadır. Böylece nitelik sorgulaması olmadan dışı cilalı içi boş geçici müzik efsaneleri yaratılmaktadır.

3) Bu hem sevindirici hem kaygı verici ortamda MÜZİK DERGİSİ'nin yaklaşımı doğrudur. Vitrine koyacaklarını genellikle doğru seçiyor. Ancak daha bilimsel bir ilgi ise düşünce ev ve stüdyo aşamasıdır ki, mutfaklarla önceden ilgilenmesi hem müzik kamuoyu açısından aydınlatıcı hem de üretim aşamasındaki sanatçının motivasyonu açısından faydalıdır. MÜZİK DERGİSİ bu elemanlara sahiptir.

NİL BURAK

" Özel yaşantılarıyla değil, müzikle..."

1) Müzik basını sanatçıların özel yaşantılarıyla değil müzikle ilgilenmeli. İnanıyorum ki bütün arka-

daşlarım özel yaşantılarının değil de yaptıkları müziklerin ele alınmasını istiyorlardır.

2) Malesef müzik basını müzikle ilgili işlevini bugün yerine getirmiyor.

3) MÜZİK DERGİSİ gerçekten çok farklı. İlk çıktığı günden bu yana hep müzikle ilgilendi. Gün geçtikçe daha iyiye gidiyor. Bütün emeği geçenleri tebrik ederim.

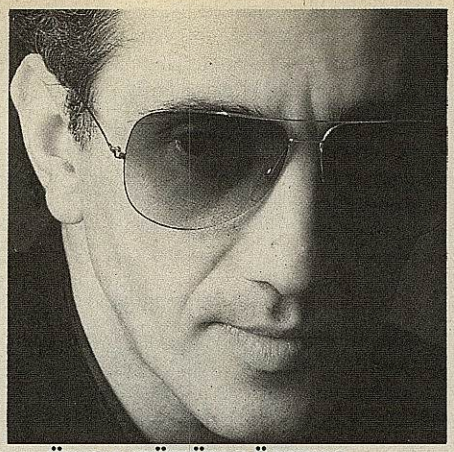

ÜNOL BÜYÜKGÖNENÇ

"Yalnızca müzik basınının değil..."

1) Müzik Basının ya da basının müzikle ilgili birimlerinin işlevini genel-geçer anlamdaki basının işlevi ve bu işlevin dayattığı "gerekler" gerçeğinden soyutlayamayız. Söz konusu "gerekler"in başta gelenlerinden birisi de belli bir toplumsal sorunun aşılması için (örneğin Müzik sorunu) bilimsel yaklaşımlarla yapılacak doğru belirlemelerin ışığında saptanmış, doğru hedeflerle kucaklaşmak amacıyla kamuoyu oluşturmak, kamuoyunu aydınlatmak bilgilendirmek ve amaçlanan doğru hedefler doğrultusunda yönlendirmek. Bugün en yoğun biçimde kimlik arayışı bunalımı ile özellikle kültür alanında hele de müzik konusunda darma-duman olmuş değerler kargaşası yaşayan bir toplum olarak müzik sorunu gündemin sanıldığından çok daha önemli bir maddesidir. Buna koşut olarak Müzik basınının söz konusu işlevi de aynı orantıda özel bir önem kazanmaktadır.

2) Bir toplumun en geniş kitlesinin yüreklerini titreştirebilen ve beğeni düzeyi ile buluşabilen en yaygın müziği, çağdaş ve evrensel düzlemde yüz ağırtmaktan çok çok uzaksa, bu ayıbın sorumluluğunu yüklenebilecek en son kesim her halde o dinleyici kitlesidir. Öyleyse ortada yalnızca müzik basınının değil, Müzikle ilgili tüm kişi ve kurumların tek tek yerine getirilmeyen "işlev" kusuru" var demektir.

3) Bu konuda derginizin alışılagelmişin dışında farklı bir yaklaşımı var. En azından iyi niyetli bir çabayı açıkça gözlemleyebiliyoruz. MÜZİK DERGİSİ işlev sorumluluğunu magazin (Burada bu sözcüğü dar anlamıyla kullanıyorum) kavramı ile ustaca dengeliyor. Güçlü bir kadrosu var. Kalite-kantite konusunda birinci seçeneği yeğlediği açıkça ortada. Ülkemizde uygulamada sürdürülmesi oldukça zor olan bu seçeneği uzunca bir süredir başarıyla götürüyor. Umarım hep böyle gider. Çünkü buna şiddetle ihtiyaç var. Bu arada MÜZİK DERGİSİ'ndeki dostlara küçük bir gönderme yapmak istiyorum; örneğin bu çok önemli konuda da telefonla anket biçiminde kısa cümlelerle yapılan röportaj yerine çok geniş ve derinlemesine bir biçimde uzun bir açıkoturumun konusu olabilirdi.

ALPAY

"...Hakkımda ne yazılacak diye tir tir titrer."

Müzik basını tüm dünyada bilgilendirici ve uyarıcı bir işlev üstlenmiştir. Batılı ülkelerde bir sanatçı yeni bir yapım ortaya çıkarttığında ya da bir konser verdiğinde hakkımda ne yazılacak diye tir tir titrer.

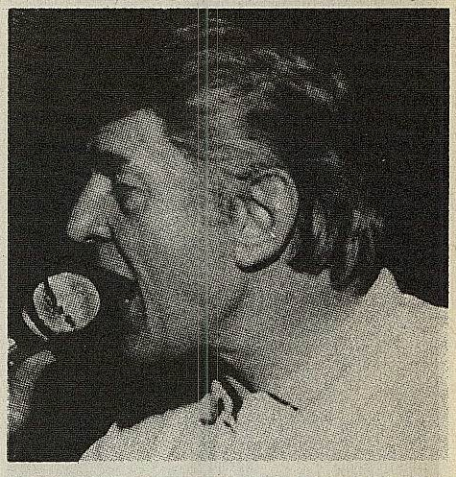

Bizde ise hiçbir sanatçının böyle bir korku duyduğu yok. Çünkü bir sanatçı bir konser veriyor; ertesi gün gazeteler kılığından kıyafetinden, dergiler kaşından gözünden söz ediyor. Oysa müzik yazarı yazdığında hem nalına hem mıhına vuran gerçek bir otorite olmalıdır. Böyle bir durumda basının işlevinden söz edebiliriz ancak. Ancak bu noktada MÜZİK DERGİSİ'ni ayrı tutmak gerekiyor. Meselelere çok bilinçli yaklaşıyorsunuz. Kalemi gayet kuvvetli ne yazdığını bilen yazarlarınız var. Böyle bir dergi için hepinize teşekkür ediyorum. Yüzakısınız.

MÜZİK TARAFTARLARI / Kemal ÜRGENÇ

DURSUN KARACA (Mesam G. Sek.)

"Müzik kültürü tabiri caizse abondone durumdadır."

Türkiye'de müziğe ve diğer sanat olaylarına öncelikle ticari açıdan ve magazin anlayışı ile bakılıyor. Toplumun ortak dili ve en önemli kültür ögesi olan müzikle ilgili olarak basının ağırlıklı biçimde sanatsal değerlendirmeler yapması, değişik türlerdeki müzik olaylarının bilimsel yaklaşımlarla sergilenerek diğr insanlara anlatılması hatta öğretilmesi gerekir. Sanıyorum bu, Türk insanının aydınlatılması bakımından basın için çok anlamlı bir görevdir.

Bugün Türkiye'de müzik kültürü tabiri caizse abondone durumdadır. Bunun türlü nedenleri vardır. Basın müzik olayına büyük ölçüde bir eğlence aracı felsefesi ile yaklaşıyor. Sanatçının sanatından değil bizzat kendisinden söz ediliyor.

MÜZİK DERGİSİ'Nİ Türkiye'de müzikle ilgili olayları doyurucu biçimde aktarması, Türk müzik sanatının evrensel boyuta ulaşabilmesi için çağdaşlaşması zorunluluğunu yansız biçimde yorumlaması nedeniyle kutluyorum.

Türk klasik müziği. sanat müziği ve halk müziğinin de ayrıntılarıyla tanıtılması gereğine inancımı belirterek çalışmalarında başarılar diliyorum.

EDİP AKBAYRAM

"Alternatifi olmadığı için eleştiremiyorum."

1) Türkiye'de müzik vesayet altındadır. Aile büyükleri çocuklarının müzikle uğraşmasını istemezler. Müzisyenim dediğinde asıl mesleğin ne diye sorarlar. Gazino ve klüplerde içki mezesi,televizyonda eğlnce aracı, ya da araba kullanırken radyodan kulak verilen bir kavramdır. Öyleyse müzik basının ve ciddi günlük basının bu olaylara ciddiyetle eğilmeleri gerekmektedir.

2) Bundan on beş yıl kadar önce birkaç tane gerçek müzik ve gençlik dergisi vardı. Bugün a zamana göre on beş yıl ilerdeyiz, şu anda en az on beş tane müzik dergisi olması gerekirdi. Ne yazık ki bugün bir kaç tane müzik, gençlik magazin dergisi var. Bunlarad müzikle ilgili işlevlerini sağlıklı olarak yerine getiremiyorlar.

3) MÜZİK DERGİSİ bana göre şu anda en ciddi ve tek müzik mecmuası olmakla gurur duymalıdır. MÜZİK DERGİSİ doğru bakış açısıyla dünyanın sayılı müzikçilerini bize tanıttığı gibi kendi müziğimize ve sanatçılarımıza da en geniş şekilde yer vererek bize bir yıl içinde gerçekten ciddi bir müzik dergisi olduğunu kanıtlamıştır. Alternatifi olmadığı için eleştirecek bir şey bulamıyorum. Sevgilerimle. Nice Yıllara...

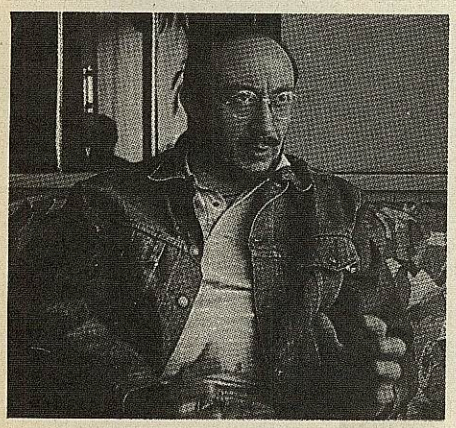

ÖZDEMİR ERDOĞAN

" Bir takım güçler Müzik Dergisi'ne ince oyunlar tezgahlamak üzere..."

Türkiye basının, genel olarak, sanata yaklaşım biçimini çok primitif buluyorum. Türk basının müzikle ilgili işlevi şöyle ya da böyle yönetime sempatik gelen isimlerin, kişilerin kendi güçleri oranında meşhur edilmesi şeklinde oluyor. Meşhur edilmiş kişiler de başımıza sanatçı kesiliyorlar. Oysa gerçekten sanatçı olan kişilerin aranıp bulunması, desteklenmesi gerekiyor. Orta çağdan beri iktidarlar sanatı himaye altına almaya kalkışmışlardır. Bu Osmanlı zamanında da böyleydi. Seksenli yıllara kadar da bu gelenek batı da devam ediyordu. Örneğin İtalya'da mafya ile ilişkisi olanlar ya da tröstleşme içindeki yapılanmalarda lobisi olan kişiler, gerçek sanatçı olmasalar da cebren ve hileyle sanatçı diye lanse edlip yine bu tröstler veya mafgya tarafından meşhur ediliyor. Türkiye'de bugün şu iyice bilinmelidir ki; meşhur olmakla sanatçı olmak aynı şeyler değildir. Bugün kavram kargaşasında halkın kültür seviyesinin düşüklüğünden yararlanan ve bir takım güçlerin ve tröstlerin eetkilediği yayın kuruluşları bilerek ya da bilmeyerek yukarıda kısaca anlatmaya çalıştığım oyunun içinde yer alıyorlar. İşte bir yıl önce böyle bir ortamda yayın politikasını belirleyen MÜZİK DERGİSİ kendine özgün bir yer edindi. Ne mutlu ki böyle bir dergi bir yıldır yayınını sürdürmeyi başarıyor. Ancak son sayılarda MÜZİK DERGİSİ'nde de tröstlerin etkisini görüyorum. Bu işler böyledir önce ses çıkartmazlar, kendiliğinden kapanmasını beklerler. Baktılar ki okuyucu ve gerçek sanatçılar dergiye sahip çıkıyor. Bu sefer harekete geçip yıkmaya çalışırlar. Başaramayacaklarını anlarlarsa daha ince yollara başvururlar. Tröstlerin ve bir takım güçlerin MÜZİK DERGİSİ üzerine ince oyunlar tezgahlamak üzere olduklarını görüyorum. Aman dikkat!

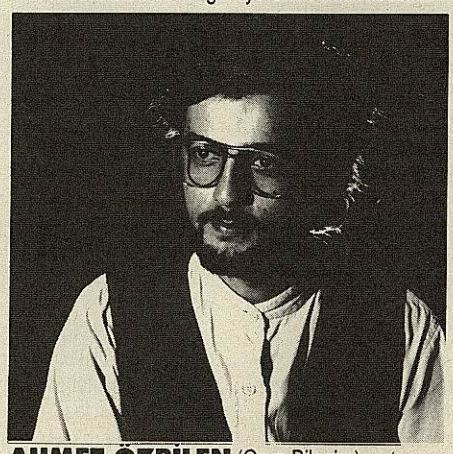

AHMET ÖZBİLEN (Grup Bileşim)

"Basının Apollonik tavrı..."

Müzik basının işlevi "gerçek müzisyeni" dolayısıyla onun müziğini destekleyici yönde olmalıdır. Müzisyen, finansör, yapımcı firma ve müzik basını gibi müziği besleyici unsurlardan birindeki aksaklıkk diyerlerine sirayet edebilir. Müzik basını işlevini yerine getiremiyorsa bütün diğer unsurlar paylarına düşen hatayı kabullenmelidirler. Çünkü hadise bütündür. Sonuç olarak müzik basınının işlevi bütünü destekleyici, özü geliştirici yönde olmalıdır. Meselelerimiz, maalesef köklü. Bol çaba, çalışma ve sabrı gerektiriyor. Müzik basınının görüntüde kalması (Apollonik tavrı) gösteriş gibi birinci derecede "hedomistik" mahiyet taşıyan kimlikle ortada olması huzursuzluk verici tabii. Müzikle itaplarının yayınlanabilmesi bizim kuşağımızın yüreğine su serpmekte. Sonra da Müzik Dergisi'nin varlığı...

MÜZİK DAĞARCIĞI

Orhan KÂHYAOĞLU

ESKİ KLASİKLER CD OLARAK TEKRAR GÜNDEMDE

Compact Disc'in ülkemizde adım adım yaygınlaşması sonucunda, sanırım iki üç yıl sonra kaset dinleyicilerine oldukça yakın bir çevreyi de kucaklayacak. Ben de zevkle alıştım bu bilgisayarlı büyüye. Belki de gecikerek.

Disk'in getirdiği büyük katkı, ses tekniğinin ulaştığı kusursuz bir boyutu yakalaması. Dijital kayıtlarda, topluluğun dikkat çekmeyen çalgılarının bile önemi ve besleyiciliği keşfediliyor. Gerçi, albümlerde de aynı şey söz konusu. Ancak, kendiliğinden bir eskimesi var bu tür yapıtların. CD'nin ise direnci, kalıcılığı yani ömrü çok uzun. Bir ömür boyu aynı kusursuzlukta dinleyebileceğiz edindiğimiz disk kayıtlarını.

Aylar önce yazdığım rock ve caz'daki 'The Best' salgınının nedenini de yeni yeni kavrıyorum. Artık kaset ve albüm olarak yayınlanan yapıtların diskleri de beraberinde çıkıyor. Bu noktada, eski boşluğu telafi etmek ve tekrar gündeme getirmek için disk yayını yepyeni kapılar açıyor müzikseverlere.

Bir zamanlar Radyo'daki üçüncü programlarda dinleyerek sevdiğim, almayı ümut edip, notladığım yapıtlara son zamanlarda CD'lerle ulaşıyorum ve bu beni son derece sevindiriyor. Bu akış, çıkan yeni müzik akımlarına duygusal tepkilerde bulunmama da ket vuruyor. Artık duygusal ve nostaljik tepkilere gerek kalmıyor. Çünkü yavaş bir tempoyla da olsa, '60 ve '70'lerin müziğiyle, bugün gelinen noktayı değişik akıl yürütmelerle anlamaya, keşfetmeye başlıyor insan. Hakkı yenen ve bugün yaptıklarıyla 'haklı' olan sanatçı ve topluluklara daha kolay ulaşıyorum. Kafamdaki müzikal karmaşayı çözüp, olumlu bir birikime doğru akıtıyor düşündüklerimi.

Yine de, ben, arayıp bulamadıklarıma geleyim. Ve artık bunlardan bir kısmını edinmeye başlıyorum. Birtakım rock ve caz klasiklerine değinirsem, sevincimi paylaşacak dost sayısının da yükseleceğini sanıyorum. Örneğin, belleğimden hiç silinmeyen 'Rain And Tears' adlı Aphrodite's Child parçası, yanında 9 seçkin örnekle elimde. Hem de kusursuz bir ses kayıdıyla. Ya da Chris De Burgh'ün 'Spainsh Train'i. Caz kaynaklarımsa inanılmaz derecede önemli yapıtları toplama imkânı yaratıyor. Miles Davis'in 1958'de bir orkestra eşliğinde yorumladığı Gershwin yapıtını dinlerken, Modern Caz'ın arayışlarıyla, klasik müziğe ilişkin diyaloglarını defalarca düşünüyorum. Özgün müzikal türlerin vardıkları nokta açısından, bugün bile yaptığı büyük yarışın estetiğinin keyfine bakıyorum. Bu arada 50'lerden bu yana, birçok caz akımını temsil eden isimleri, bir disk içinde bir arada dinleme olanağı buluyorum. Yorumlanmış yapıtların çoğunun da, sanatçıların seçkin örneklerinden olduğunu düşününce, bir dinleyici olarak alınan hazzın değerini müzikseverler kestirsin!

Ülkemizdeki bu yaygın gelişiminin bir lüks olduğunu düşünenler olabilir. Belki haklıdırlar da. CD'ler henüz pahalı. Alım gücümüze baktığımızda daha da pahalı. Ancak bu tür seçenekler yalnız müzik sanatında değil, birçok sanayi dallarında da yapılmaya çalışılıyor. Onlara yapılan yatırım yüzdelerinin yanında, bir CD piyasasının silik bir nokta olduğunu söylemek gerekir. Ve müzik, çarpık sanayicilerin insanları sıkıştıran baskısının oldukça dışında bir konu. Son derece öznel ve alınan tat oranında insanın hayatını olumlu anlamda etkileyen bir unsur. Zaten herkesi CD dinlemeye davet etmek gibi bir düşünce geçmiyor aklımızdan. Ama, olanağı olan ve müziği varoluşlarının bir parçası kılanlar için, bir tür yeni keşfedilmiş ilaç olarak da düşünmek mümkün bu ses kalitesini.

PAN YAYINCILIKLA, MÜZİK KİTAPLARI YAYINCILIĞI VE TÜRK MÜZİĞİ ÜZERİNE

Türk Müziği'nin Temel Bir Ses Sistemi Yok!

TÜRKİYE'DE İLK DEFA BİR YAYINEVİ YALNIZCA MÜZİK KİTAPLARI BASMAK İÇİN KURULDU. İLERİDE GENİŞ BİR MÜZİK KÜTÜPHANESİ DE KURMAYI, MÜZİĞİN TARTIŞILDIĞI, KONUŞULDUĞU VE DİNLENDİĞİ BİR YER OLMAYI PLANLAYAN PAN YAYINCILIK İLE MÜZİK YAYINCILIĞI, TÜRK MÜZİĞİ VE MÜZİK OKUR - YAZARLIĞI ÜZERİNE KONUŞTUK..

MÜZİK DERGİSİ: Ülkemizde bu güne kadar yapılmış sistemli bir müzik yayıncılığı var mı? Yoksa yayınevlerinin ara kitapları olarak mı kalmışlar?

IŞIK GENÇER: Dediğiniz gibi belli yayınevlerinin ara kitapları şeklinde çıkmış daha çok, sistemli müzik yayıncılığını da dergiler üstlenmiş. Örneğin, Ethem Ruhi Üngör'ün Musiki Dergisi var, çok uzun senelerdir çıkmakta. Teksirle çoğaltıyor bunu. Ama sistemli kitap yayını yapan bir yayınevi yok.

MÜZİK DERGİSİ: Pan Yayıncılık böyle bir yayınevi...

IŞIK GENÇER: Evet Pan Yayıncılık bunu yapmaya aday, ama daha öncesi yok.

MÜZİK DERGİSİ: Peki belli bir yayın politikası oluşturdu mu Pan Yayıncılık? ilkeleriniz ve amaçlarınız hakkında biraz bilgi alsak.

IŞIK GENÇER: Politikamızı iki ana kol üzerine kurduk. Birincisi, Türk Müziği üzerine eski harflerle (Osmanlıca) yazılmış metinleri günümüz Türkçesine çevirip okuyucumuza sunmak: Böylece bir takım araştırmaların yapılmasına yardım etmek, önayak olmak. Bunda başarılı da olduk. 'Yazan insan yaratmak' diye bir gayemiz olmasa da sonuçta böyle oldu. Batı Müziği konusunda düşünmeye başladığımızda da çeviri metin üzerinde yoğunlaşma gibi düşündük. Her alanda, caz olsun, pop olsun ya da Adorno gibi daha felsefi metinler olsun, onları Türkçe'ye kazandırmak Batı Müziği konusundaki amacımız. Bir de şöyle bir ilkeden söz edilebilir belki, bir Türk Müziği, bir Batı Müziği üzerine kitap basıyoruz. Bir grubun, bir türün adamı olmamak, böyle anlaşılmamak için bu ilkeyi edindik.

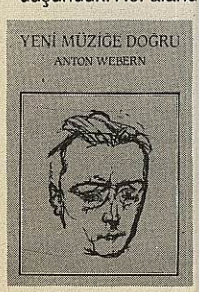

MÜZİK DERGİSİ: O zaman müziğin tüm türleri sizin ilgi alanınıza giriyor.

IŞIK GENÇER: Evet..Evet.. Sadece müzik. Yalnız noto yayınlamak şimdilik bizim alanımızda değil.

MÜZİK DERGİSİ: Müzikal ilginiz ve bilginiz nereden geliyor? Aslında merak ettiğim elinizdeki kütüphane. Anladığım kadarıyla ailenizden kalan bir birikim var.

IŞIK GENÇER: İlginçtir, eşim de ben de Boğaziçi'nde mühendislik eğitimi gördük. Ben mezuniyetten sonra altı ay kadar mesleğimle ilgili bir işte çalıştım, insanlarla uğraşmaktan zehirli guatr oldum ve tam olarak başlamadan bıraktım. Okulda Türk Müziği klübü vardı. Sadece bir koro değildi, sempozyumlar düzenliyordu. Ve orada bir kitap bastık biz: Atatürk İdeolojisinin Türk Müziği'ne Dolaylı ya da Dolaysız Katkıları. Bu da bir sempozyumdu. Ercüment Berker'i çağırdık, Hilmi Yavuz'u, Murat Belge'yi, Cinuçen Tanrıkorur'u çağırdık ve bu konu tartışıldı. O tartışmayı kitap hale getirdik, yayıncılık ateşi ilk böyle düştü içimize. Müzik klübü çalışmaları içinde, birşeyin farkına vardık ki , kitap yoktu. Birşey hazırlanacak, yok! Birşey yazacağız yok! Herkes kulaktan dolma şeylerle idare etmeye çalışıyordu: Yok şu şöyledir, yok bu böyledir gibi. Biz klüpte bir guruptuk. Aklımıza kitap yayıncılığı geldi. Herkes kendi işinde çalışacak, kitap işide nefes alma alanımız olacaktı. Toplantılar yaptık, konuşmalar oldu ama bir sonuca varamadık. Sonun da Ferruh (eşi) ile ikimiz kalınca, bir ucundan başlayalım dedik. Yoksa daha geniş düşünülen birşeydi.

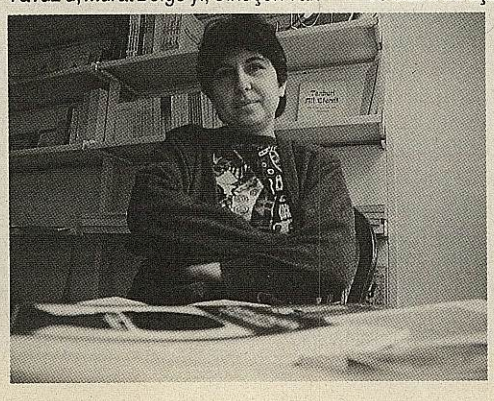

MÜZİK DERGİSİ: Peki yayınevinin geleceği konusundaki tasavvurlarınız neler?

IŞIK GENÇER: Biz şu anda direniyoruz. İdealist bir iş yaptığımızın bilincindeyiz. Kutabın Türkiye'deki durumu belli.Satışı fazla olmuyor. Bu bizim kitaplara has birşey değil. Düşündüğümüzün altında kitap satmıyoruz. Bizim okuyucumuz, hem müzik bilecek, hem de kitap okuyacak. Bu mucize beklemek aslında Türkiye şatlarında ve bizim de aşağı yukarı 1.500 okuyucumuz var artık. 3.000 basıyoruz zaten, çok kötü değil. Türkiye'de kitap okuru arttığında bizim okuyucumuz da artacak. Çok birbirine bağımlı.

MÜZİK DERGİSİ: Günümüz müzik endüstrisini düşünürsek büyük bir canlanma yaşanıyor. Müzik aletlerinde iyi bir satış var şu anda, kasetler iyi satmaya başladı, gitarlar satılırken synthesizer da alıcı buluyor. Bunun kitaba yansımas....

IŞIK GENÇER: Hayır. Müziği dinleyen, çalan ve okuyan ayrı. Bizim okuyucularımız kitap okuyan ve müzikle ilgilenen insanlar. 1.500 satışı da kötü görmüyorum, sanat dergilerinin 2.000 sattığı bir ülkede..

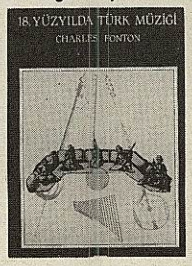

MÜZİK DERGİSİ: Peki Türk müziğinin kronolojik dökümünü yapıp bir başvuru kitabı hazırlamayı düşünmüyor musunuz?

IŞIK GENÇER: Evet böyle bir çalışma düşünülüyor. Murat Bardakçı yazacak biz de basacağız. Şu an onu yapacak tek adam Murat Bardakçı'dır. Müthiş bir bilgisi var. Konservatuardan böyle bir çalışmayı yapacak insan yetişmiyor. Eski yazı okutmuyorlar. Bırakın Arapçayı, Farsçayı Osmanlıcayı sökecek adam lazım müzik tarihi yazmak için.

MÜZİK DERGİSİ: Aslında neyin tarihine inersek inelim Türkiye'de mutlaka Osmanlıca bilgisi gerekiyor.

IŞIK GENÇER: Biz okuyoruz güya ama yazmaları okumamız sözkonusu değil. Tarih bölümünden ders alıp okudum ama ne olacak o kadar bilgiyle. Murat çok iyi biliyor bu işi. Eline ne gelirse gelsin okuyor. Şimdilerde Arapçayı da söktü.Bu iş onun işi .

MÜZİK DERGİSİ: Yapmaya

Nevzat ÇALIŞKAN

çalıştığınız bu yayıncılık türünün yurtdışında örnekleri mevcut mu?

IŞIK GENÇER: Tabii, tabii. Ferruh ile Avusturya'ya gittiğimizde, Viyana'da rastladık böyle bir yere. Böblinger diye bir mağaza var. Her dilden müzik kitabı var. Aynı mağazanın çok yakınında bir başka şubesinde müzik aletleri de satılıyor. Müzik aletleri satan mağazanın çok geniş bir de sahaf bölümü var. Bizim bu satış bölümü oradan ilham alınarak yapıldı. Hiç aklımıza gelmezde sadece müzik kitapları satan bir yerin olabileceği. O mağazaya birkaç kez gittik, tıklım tıklım doluydu her seferinde. Burada henüz öyle bir kalabalık yok, ama yavaş yavaş oturuyor. Buraya gelen insanların da tabii şaşırdığı oluyor; " Bu kadar müzik kitabı var mıydı?" diye. İyi bir nota arşivimiz var. Şu gördüğünüz zarfların herbiri bir makam ve her makamdan inanılmayacak sayıda eser var. Bunları da nasıl değerlendireceğimize karar vermedik, nasıl hizmete sunulur bilemiyoruz. Çünkü nota arıyorlar nota yok. Ve inanılmayacak kadar kötü notalarla çalıp söylüyorlar. Gittikçe daha hizmete yönelik, kütüphane havasında bir yer olacak Pan Yayıncılık'ın satış bürosu. Bir süre sonra konservatuardaki tezleri de raflardan birine koyup hizmete sunmayı düşünüyoruz. İsteyen gelsin okusun, bilgilensin.

MÜZİK DERGİSİ: Yalnızca kitap yayıncılığını mı düşünüyor Pan Yayıncılık, yoksa kronolojik Türk Musik^ısi kitabının yanında, bulunabilen ses kayıtlarını insanlara ulaştırmayı da düşünüyor musunuz?

IŞIK GENÇER: Bu konudaki ilk teklif Caz kitabı ile gündeme geldi. Çok fazla düşünüyoruz. Belki şöyle birşey yapacağız, bir makam kitabı düşündüm ben. Örneğin rast makamı anlatılıyor, rast makamından okunmuş bir beste ya da rast makamı dizisi sesler bir kasetle okuyucuya sunuluyor. O kaset de Pan Yayıncılık'tan çıksın istiyoruz, öyle bir beraberlik kurulsun.

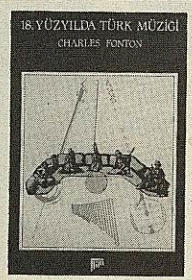

MÜZİK DERGİSİ: Benim sorularım bu kadar. Sizin söylemek istediğiniz, atladığımız şeyler varsa onlardan bahsedebiliriz.

IŞIK GENÇER: Nota yayınlayamadığımızdan bahsetmiştim. İsterseniz nedenlerini anlatayım size. Türk Müziği'nde arızaların yeri belli değil. Yani Türk Müziği'nin ses sistemi bugün henüz belli değil. Türk Müziği "ses sistemi" olarak Arel-Ezgi sistemini kullanıyor. Başka bir sistem benimseyen ve Arel-Ezgi sistemi aleyhinde olan bir kitabı da bastık. Kendi içlerinde, okudukları gibi çalmıyorlar, başka nota görüyorlar 4 ses yukarıdan çalıyorlar, bu böyle alışıla gelmiş birşey.

MÜZİK DERGİSİ: Peki, bunun notaya dökülmemesi neden? Yani nota yerli yerinde olsa, aşağıdan ya da yukarıdan çalmak gerekmeyecek.

IŞIK GENÇER: Bunu böyle yazmıyorlar. Çünkü o zaman makamın bilmem nesi değişiyormuş. İnanılmayacak şeyler yapılıyor. Bir de ses sisteminde mesela, çalınanın yeri başka, okunanın yeri başka. Makamlar farklı. Şimdi bu bir sistem olsun diye oluşturulmuş bir sistem. Bu sistemden önce de, eskiye bakıldığında bir dolu sistem var. Biz ara sesleri de kullanıyoruz ve bunların da yeri belli değil. Hemen hiç gösterilmiyor. Böyle bir çalışma yapıp tarihe gömmenin bir anlamı yok. Darülelhan'ı basmak istedik. O eski sistemle yazıldığı için şöyle birşey yapmak gerekiyor: Orjinali, yeni yazıya çevirisi, yeni notaya çevirisi. O yüzden Türk Müziği notası basmayı şimdilik bıraktık. Batı müziğinde de fotokopiyle mücadele etmek çok zor. Siz notaları basacaksınız, ertesi gün fotokopileri elden ele dolaşacak. Çünkü, yayın hakkıdır, şudur, budur derken pahalıya gelecek. Çok ihtiyaç olmasına rağmen nota yayınlayamıyoruz. Hele Türk Müziği'nde notaya çok ihtiyaç var.

Bir de şunu söyleyeyim, güzel olan birşey yapıyoruz. Türk Müziği Konservatuarı ile ortaklaşa kitap basmak üzere anlaşma yaptık. Nail Yavuzoğlu'nun 'Armoni'si, Göktan Ay'ın 'Folklor'u ve Hurşit Ungay'ın 'Türk Sanat Musik^ısi'nde Din^ı ve Din Dışı Form Bilgisi' basım için belirlenmiş ilk üç kitap. Onların kendi kurulları var. C kurullarda elemeleri aşan kitaplar bize geliyor, biz bütün hazırlıklarını yapıp basılı kitap olarak onlara teslim edeceğiz. Herşey ortak. Keşke diğer konservatuarlarla da böyle bir bağlantı kurulabilse, bir kitap yazma alışkanlığı oluşsa... Böylece çok sayıda müzik kitabı basılmış olacağını umuyorum.

MÜZİK DERGİSİ: Peki, açık bir davet var mı diğer konservatuarlara da? Böyle birşeyi çağrı gibi sunabilir miyiz?

IŞIK GENÇER: Tabii. Konservatuarlar kendi içlerinde bir kurul oluşturacaklar ve o kuruldan geçen eserlerle başvuracaklar. Tabii bir fon oluşturmaları gerekiyor. Onlar adına dağıtımı da biz üstleniyoruz. Fatura kesemediklerinden basılı kitap onlar için sürekli sorun oluyor. Ama dediğim gibi dağıtımını biz, Pan Yayıncılık olarak üstleniyoruz.

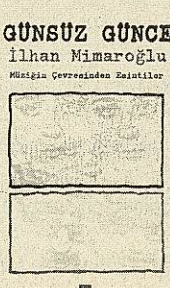

Karşılıklı teşekkürler ve gülümseme.

MÜZİK KİTAPLIĞI

Nevzat ÇALIŞKAN

ÖZNELLİĞİN TARİHİNDE SEYAHAT

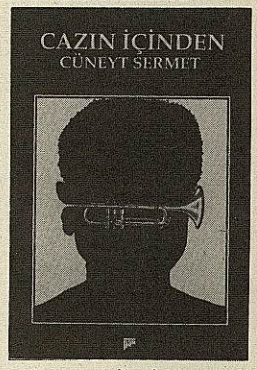

CAZIN İÇİNDEN
CÜNEYT SERMET
Pan Yayıncılık
304 sayfa, 25.000 TL.

Artık MÜZİK DERGİSİ sayfalarını okurken de 'kitap tanıtımı' bölümüne rastlayacaksınız. Her ay olmasa da, Türkiye'de artık müzik kitapları yayınlanıyor. Ulaşabildiğimiz tüm müzik kitaplarını sizlere tanıtmaya çalışacağız yer yer geriye dönüşler olsa da. Kitapları edinmede sizlere bir kolaylık sağlayacağını umduğumuz, yayınevlerinin adresleri ve telefon numaralarını da tanıtım bölümünün sonunda bulacaksınız. Aslında uzunca sürecek bir bölüme benziyor müzik kitaplığı çünkü, günümüz Türkçesiyle kaleme alınmış 250'ye yakın kitap var şu an Türkiye'de. Hem size, hem bize kolay gelsin diyerek, bu ayın kitabından (bazen kitapları olacak) söz edelim.

Bir caz adamının kaleminden cazı okumanın ilginç olabileceğini, onun öznelliğinin kitaba getireceği renkten zevk alacağınızı düşünüyorsanız, MÜZİK KİTAPLIĞI'nın ilk kitabı olarak, Cüneyt Sermet'in Pan Yayıncılıktan çıkan 'Cazın İçinden' adlı kitabını edinmenizi önereceğiz size.

Evet, Cüneyt Sermet 1945-52 yılları arasında çeşitli gruplar kuran ve Türkiye'de caz müziğinin -yaklaşık olarak- temellerinin atılmasında önayak olmuş bir caz adamı, usta bir kontrbas virtüozü. 1943'lerden itibaren caz üzerine düşünmeye ve düşündüklerini çeşitli yayınlarla meraklılarına aktarmaya (Amerikan Metronom dergisi, Milliyet Gazetesi...vb) başlamış, bir dolu orkestraya danışmanlık etmiş ve bunlardan artırdığı vakitlerde de radyo için caz programları hazırlamış. Sanırım bir 'iş'le bu denli uğraştıktan ve kompetanı olduktan sonra bir sınırda durmak, yargılara varmış olmak, değerlendirmelerden 'sonuç'lar çıkarmak... kadar olağan bir durum olamaz. Sermet'in 'birikimi' ve aktardıkları tabii ki Cüneyt'in süzgeçinden geçenler.

Cazın menşei, vasıfları ve gelişimindeki izlediği istasyonlar (Ragtime, Boggie-Woogie, New Orleans ve Dixiland) didaktik bölümleri kitabın. Louis Armstrong ve Bix Beiderbecke hakkındaki 'birikime' ve süzgeçe katılmayabilirsiniz ama, Sermet'in, üzerinde yeniden düşünmeye zorlayıcı bilgi ve yorumları, eminim ki bu iki ustanın sınırlarını yeniden çizmenizi gerektirecek kafanızda. Kitabın beşinci bölümü orkestraların tanıtımına ayrılmış. Fletcher Anderson, Duke Ellington, Charlie Barnet, Benny Carter, Count Basie, Glenn Miller, Buddy Rich, Dizzy Gillespie Orkestraları tanıtımı yapılanlardan sadece birkaçı. Tabii tanıtımların yanında caza yaptıkları katkıları ve getirdikleri yenilikleri de anlatıyor, Sermet. Altıncı bölümden onbirinci bölüme kadarki altı bölümde cazın klasik devrinden 1980-90 arası döneme kadar, caz müziği temellerinin atıldığı Swing'den Bebop'a oradan Techno-Jazz'a kadar çok geniş bir yelpazeden söz ediliyor. Kısa bir sonuç bölümünden sonra, tablolar bölümü var ki, kitabın değerini bence iki kat artırıyor.Trompet, trombon, alto-bariton ve tenor sax, piyano, davul... İşte bu aletlerin kimler tarafından çalınıp, çalanların hangi türlerden ve kimlerden etkilendikleri ayrıntılı bir biçimde çizilerek gösterilmiş. Ve yine ayrıntılı bir index ile kitap bitiyor.

Cazı bilenlerin ayrı, öğrenenlerin ayrı zevk alacağı bu kitabın gençler için tek sakıncası dilinin, kitabın yazıldığı, 1962 yılının dili olması ama , bu dilin tadını hissettiğiniz de gülün dikensiz olduğunu da göreceksiniz.

Pan Yayıncılık, Barbaros Bulvarı 74/4, 80700, Beşiktaş-İst. Tel: 161 80 72

MÜZİK DOSTLARI

SORULAR

1- En son dinlediğiniz kaset, disk, ya da plak. Fikriniz ?

2- En son izlediğiniz müzik olayı, okuduğunuz müzik yazısı ?

3- Size göre son zamanlarda müzikteki en önemli olay.?

4-Yıllardır dinlemeye doyamadığınız şarkı ya da şarkılar ?

MELİH AŞIK

1) Pavarotti'nin **Napolitenler** CD'sini dinledim son olarak. Gayet güzel bir albümdü.

2) Festivalde Paco De Lucia'yı izledim. İspanyol müziğine duyduğum özel merakın da etkisiyle büyük keyif aldığım bir konser oldu. Müzik yazılarını izleyemiyorum.

3) Cem Karaca Kuşadası Altın Güvercin Şarkı Yarışması'nda birincilik alarak, yılların deneyimiyle güçlü bir çıkış yaptı.

4) **Hüzzam faslı**, **Let It Be** ve herşeyiyle İspanyol Müziği.

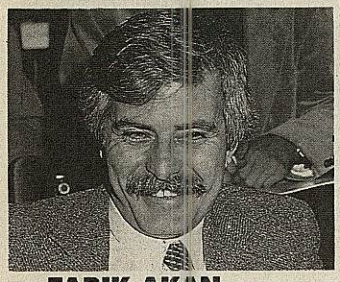

TARIK AKAN

1) En son kaset olarak **Carmina Burana**'yı, Peter Gabriel'in **Passion**'ını ve Phil Collins'in **But Seriously**'sini dinledim. Hepsi de çok güzeldi.

2) İşlerimin yoğunluğu nedeniyle konserleri ve müzik yazılarını izleyemiyorum.

3) Arabesk'in gerilediğini düşünüyorum. Onun yerini Türk Pop müziği alıyor sanki.

4) Çaykovski'nin bütün eserlerini ve "Carmina Burana"yı hep zevkle dinlerim.

NECDET ŞEN

1) En son The Notting Hillbillies'den **Missing... Presumed Having A Good Time**'ı ve Jethro tull'dan **Crest Of A Knave**'i dinledim. Mark Knopfler'ı çok seviyorum. Dire Straits hep favorim olmuştur. Jethro Tull'ın bu albümü de bence diskografisindeki en başarılı albüm. Peter Gabriel'in **Passion**'ı da çok başarılı bir albüm. New Age'in iyice fabrikasyon haline geldiği bir dönemde otantik sozların kullanılması gerçekten çok hoş.

2) En son festivalde Carlos santana'yı izledim. Çok güzel geçti. Müzikle ilgili basında çıkan her yazıyı ve derginizi izliyorum.

3) Bence son yılların müzikteki en önemli olayı synthesizer. Müziğe sağladığı olanaklar çok. Ancak müziğin içten ve naif yanını da yok ettiği bir gerçek. Muz aromalı süt, şeftali aromalı meyva suyu gibi yapay bir şey. New Age bir tavırdan çok, ticari bir müzik gibi geliyor bana. New Age'de müzisyenlik bir yetenek olmaktan çıkıp, bilgisayar mühendisliği olmaya başlıyor.

4) Saymakla bitmez. **Night In White Satin** (Moody Blues), **Brothers In Arms** (Dire Straits), **Bodrum Bodrum** (MFÖ), **Resimdeki Gözyaşları** (Cem Karaca), **Daniel** (Elton John), **Child In Time** (Deep Purple), **Epitaph** (King Krimson)...

SELİM İLERİ

1) CD olarak Pavarotti'yi, kaset olarak Hümeyra'nın **Tutkulardan İntihar**'ını dinledim. Pavarotti çok iyiydi. Hümeyra türküleri kasetine koymasaydı daha iyi olurdu bence. Bu arada kasete adını veren Tutkulardan İntihar çok güzel bir parça.

2) Nükhet Duru- Timur Selçuk Rumelihisarı konserini izledim. başarılı bir konserdi. Çok duygusal geldi bana. Etkilendim. Müzik Dergisi'ni sürekli izliyorum.

3) Özgün müzik adı altında inanılmaz bir terimin herhalde yyalnızca Türkiye'de müzik tarihine geçmesi.

4) **I Found My Love In Portofino**.

ZERRİN ARBAŞ

1) Enrico Masias'ın kasetlerini dinledim. Zaten çok beğendiğimi bir sanatçıdır. Hepsi çok güzeldi.

2) Nükhet duru- Timur Selçuk konserini izledim. Müzik yazısı okumuyorum.

3) Julio Iglesias gibi dünyaca ünlü bir sanatçının ülkemize gelmesi büyük olay bence.

4) **Baba** ve **Amadeus** filmlerinin

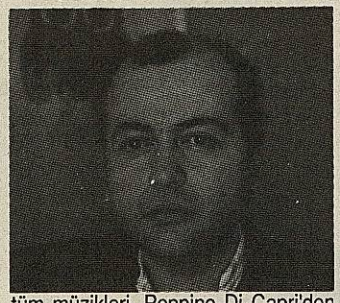

tüm müzikleri. Peppino Di Capri'den **Roberta**, Umberto Tozzi'den **Gloria** ve Adriano Çelentano'nun bütün parçalarını çok zevk alarak dinlerim.

NECATİ BİLGİÇ

1) En son Nilüfer'in **Sen Mühimsin** ve Ice MC'nin **Cinema** kasetlerini dinledim. Bence Nilüfer son kasetiyle en önemli çıkışını yaptı. Patlamaya hazırdı ve patladı. İyi bir birikimin güzel bir biçimde kullanıldığı bir yapıt.

2) Festivalde John Mc Laughlin ve George Benson'u izledim. Bunları dinlemek benim için büyük şanstı, büyük zevkti.

3) Bence son yılların en önemli olayı, Türk Pop Müziği'nin yaşadığı sıçrama ve arabeskin yaşadığı gerileme.

4) Zeki Müren ve Müzeyyen senar'ın söylediği tüm şarkıları zevkle dinlerim. Ayrıca **Love Story, Adieue Je La Candi** dinlemekten bıkmadığım şarkılar.

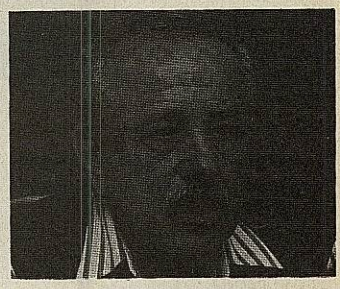

COŞKUN ÖZARI

1) En son Muazzez Abacı'nın **Vurgun** adlı kasetini dinledim. Gerçekten Abacı sesiyle, üslubuyla çok farklı bir sanatçı.

2) İşlerimin çokluğu yüzünden konserleri izleyemiyorum. Haldun Taner'in müzikle ilgili yazılarını hala zevkle okurum.

3) Rap'in ülkemiz dahil bütün dünyada müzik türü olarak böylesine yaygınlık kazanması. Çünkü rap müzikten başka bir şey.

4) Frank Sinatra'nın **Yesterday**'ini, Muazzez Abacı'nın söylediği tüm şarkıları her zaman keyifle dinlerim.

SARSINTININ ONUNCU DERECESİ

TEN ON RICHTER

FAME STAR '90 YARIŞMAMIZA GÖNDERDİKLERİ KASETLE TANIDIK TEN ON RICHTER'İ. BAŞVURMAK ÜZERE TOPLULUKLARIN TANITAN BİR MEKTUP EKLEMİŞLERDİ KASETLERİNE. TÜRLERİNİ BELİRTİRKEN MELODİK ROCK OLARAK ADLANDIRMIŞLARDI YAPTIKLARI MÜZİĞİ. SÖYLEŞİMİZDE GÖRDÜK Kİ LİSEDE BAŞLAYAN TOPLULUK SERÜVENİ TEN ON RICHTER İÇİN GİDEREK DAHA YOĞUN YAŞANAN BİR MUTLULUK HALİNİ ALMIŞ. FARKLI MÜZİK TÜRLERİNİ DİNLEYEN AMA ORTAK NOKTA OLARAK BİRLEŞTİKLERİ ROCK'I ÜRETEN TOPLULUK GELECEĞE UMUTLA BAKIYOR...

Cenk topluluğun bilgisayarcısı, bilgisayar efektlerini programlıyor ve Güzel Sanatlar Akademisi'nde, Resim bölümünde ikiye geçti. Esat toplulukta gitar çalıyor, Yiğit'le liseden tanışıyor. Zaten grubu da ikisi kurmuşlar. Yiğit'le liseden tanışmasının yanısıra İnşaat Mühendisliği okuyor Yıldız Üniversite'sinde. Yiğit de bu arada Cenk gibi Akademi öğrencisi o da resim bölümünde ve o da ikiye geçmiş, davul çalıyor. Bu arada topluluğun solisti Nuh Okatan. Arkeoloji bölümünde. Söylendiğine göre dans etmeyi çok severmiş. Sahne şovuna pek meraklı olduğu da söyleniyor. Kerem topluluğun basçısı ve Sanat Tarihi okuyor. Tunç da topluluğun diğer bilgisayarcısı. O da bilgisayar efektlerini üretmekle görevli. İTÜ'de Makine Mühendisliği okuyor. Selim topluluğun klavyecisi ve en küçüğü. Kabataş Lisesi öğrencisi ve ideali Akademi... İşte bu adlarını ve müziğin yanında ek uğraş (!) olarak takıldıkları okullarını saydığımız gençler Fame Star yarışmamızın konuklarından olan Ten On Richter topluluğunun elemanları.

Ten On Richter Esat ve Yiğit'in temellerini lisede okurken attıkları bir grup. Okul zamanlarında liselerine aldırdıkları müzik aletleriyle çalışmalara başlayan topluluk, iki yıl üst üste Milliyet'in liselerarası müzik yarışmasına katılan topluluk rock müziğine yönelmişler. O kadar meraklıymışlar ki derslere bile girmezlermiş müziklerini daha iyileştirmek için çalışmalar yaparken. Bu arada Esat'ın söylediğine göre hep kafasında "şu okul bitse de kendi grubumuzu kursak" fikri varmış. Hatta o zamanlarda Kerem'le birlikte çalışmak istediğini ama bunu ancak okul bittikten sonra gerçekleştirebildiklerini söylüyor. Sonunda okul bitmiş, Kerem'i de gruplarına almışlar. Kerem de Nuh'u bulmuş. Çalışmak için her şeyi ayarladıktan sonra. Yani eleman açısından her şeyi ayarladıktan sonra, sıra çalışacak yer bulmaya gelmiş. Uzunca bir süre Amerika'ya giden arkadaşları Önder'in oturduğu villa'nın çatı katında çalışmaya başlamışlar. Buradan bir süre sonra çıkmak zorunda kalınca Esat'ın babasının çalıştığı fabrikanın oldukça geniş olan yemekhanesinde çalışmalarını sürdürmeye başlamışlar. Calışmalarını hala orada sürdürüyorlar. Söylediklerine göre kafalarını müziklerine iyice takmışlar ve günde 5-6 saat bile çalıştıkları oluyormuş.

İlk konserlerini Hava Harp Okulu'nda veren topluluk, "çok başarılı" bu konserin ardından daha da bütünleştiklerini söylüyor.

Grubun ilginç isminin de bir hikayesi var. Topluluk elemanları rock dergilerini karıştırırken Scorpions'un bir konser haberini okumuşlar.

Haberin başlığında Scorpions'un yaptığı müziği Richter ölçeğine göre 10 şiddetinde bir depreme benzetiyormuş yazar. Başlığı çok beğenmişler ve kendilerine başlık olarak seçmişler. Depremin şiddetinin değil görkeminin bu adı seçmelerine neden olduğunu söylüyorlar.

Topluluk çok değişik müzik köklerinin bir araya gelmesinden oluşuyor. Grup üyelerinin tümü farklı müzik türlerinin hayranı. Kimisi klasik müziği benimserken kimisi new wave'i kimisi 70'li yılların gözde toplulukları Pink Floyd, The Doors'un müziğini kimisi de Türk müziğini seviyorlar. Tüm bu farklı türleri bir grubun soundunu oluşturacak şekilde karıştırmak ve ortaya yepyeni bir tür çıkarmak oldukça güç bir iş olsa gerek. Ten On Richter bunu Hard Rock'ta kaynaştırmaya çalışıyor ve ortaya çıkardığı sounda da melodik rock adını veriyor.

Neden Hard Rock yapıyorlar, neden anlatmak istediklerini ulaştırma yolu olarak müziği seçiyorlar? Ten On Richter'in tüm elemanları çok genç, yaş ortalamaları 19. Diyorlar ki: "Mesele grup olarak müzik yapabilmekte. Yoksa elimize bir gitar alıp önümüze bir sequencer koyup müzik yapabiliriz hepimiz. Ama biz bunu istemiyoruz. Topluluk olarak bir şeyler yapmak amacındayız. Bir grupta arkadaşlığın, topluluğun yaptığı müzikten bile önemli olduğuna inanıyoruz. Biz, hepimizin müzik zevki ayrı olmasına karşın kombine bir müzik yaratmayı amaçlıyoruz ve biraz olsun da başardığımızı sanıyoruz. Hepimizin kesişim noktası rock olduğu için müziğimiz bu yönde gelişti. Açıkçası topluluğumuz için belli bir kişilik arıyoruz. Kişiliği oturunca topluluğumuzun, daha doğrusu gelişince daha iyi olacağımıza inanıyoruz."

Müziklerini İngilizce sözlerle sunuyorlar...

"Aslında bizim İngilizce ya da Türkçe diye bir sorunumuz, takıntımız yok. Ürettiğimiz müziğe hangi dil daha yakışıyorsa hangisi daha uygun olursa onu seçiyoruz. Türkçe üretmek için ya da İngilizce üretmek için şarkının bütünlüğünü bozmak istemiyoruz. Türkçe yapalım derken İngilizcede çok iyi oturan sözleri ya da tam tersinin yapmanın gereği yok diye düşünüyoruz. Türkçe de yapmak üzere de çalışmalarımızı sürdürüyoruz, ama Türkçe rock yapılmaz diye de bir kural yok ülkemizde de çok başarılı örneklerini görüyoruz bunun."

Acaba kimler?

"Örneğin Bulutsuzluk Özlemi Türkçe rock'ı başarıyla gerçekleştiriyor. Biz de Türkçe yapmak istiyoruz ama çok da güç bir iş bu. Şimdi bir albüm çıkarsak bir yüzünü Türkçe bir yüzünü İngilizce yaparız. Tabii İngilizce söylemenin de dezavantajları yok değil. Bir konserde 100 kişiye sorsanız topluluğun tüm anlattıklarından anladınız mı, diye tamamanı anlayan bir ya da iki kişiyi geçmez. Aslında önemli olan da anlayıp anlamamak değil galiba, o ruhu yaşamakta mesele. Rock'ın kıvılcımını hissetmekte."

Kaliteli müzik yapmalarının yanısıra, sözleriyle de anlatmak istedikleri bir şeyler var galiba...

"Evet anlatmak istediğimiz çok şey var. bizim parçalarımızın neredeyse tümü sevgi üzerine. İnsanların barış ve sevgi içinde birlikte yaşadığı mutlu zamanları anlatmaya çalışıyoruz. Sevginin insanları bir amaç uğruna bir arada tutması gerektiğini anlatıyoruz. Aşk da var tabii anlattıklarımız arasında. Ama genel bir takıntımız yok, konularımızı şunlardan seçeceğiz diye."

Bestelerinin üretirken özel yöntemler kullanıyor olabilirler mi, yani ne bileyim sabah saat 5'te daha başarılı şeyler mi üretiyorlar ya da şarkı sözlerinin mısra sayısı 13 olursa bestelemiyorlar mı falan?

"Birisi bir şarkı sözü getiriyor, sonra hep birlikte üzerinde konuşup değerlendiriyoruz bu sözleri, 'şurası şöyle olsa daha iyi olurdu' filan gibi. Besteleri üretmek de ilhama bağlı. Bir anda da olabilir, uzun süre üretmeye çabalamanını ardından da. Bir parçayı en iyisini bulmak için on kez yeni baştan düzenlediğimiz oluyor."

Öz olarak ne diyor, ne yapıyor bu adamlar?

"Biz rock yapıyoruz. İyi rock yapanların çok kaliteli müzikleri dinleyenler tarafından da dinlenebilmesi lazım diye düşünüyoruz. Klasik müzik dinleyen bir insan, rock da dinleyebilmeli."

MURAT NET REFLEX'İ YENİDEN KURUYOR

"YERLİ DEEP PURPLE OLACAĞIZ"

Murat Net, Türkiye'nin en iyi rock gitarcılarından birisi. Hırslı, ufku açık ve enerjik. 1964 doğumlu ve 13 yaşında Led Zeppelin'i dinledikten sonra, müzisyen olmaya karar vermiş. O günden bugüne yaşamını hep müzik biçimlendirmiş. On altı yaşında sahip olduğu gitarıyla öyle bütünleşmiş ki, TV seyrederken yemek yerken, hatta tuvalette bile gitar çalar olmuş. "**John Bonham** öldüğünde bir hafta krizler geçirdim, okula gidemedim," diyor. Pentagram'la birlikte ilk Türk metal kasetini üretenlerden biri olma onurunu yaşamış. Müziğinin çok iyi olduğuna inanıyor Murat. Kurduğu **Reflex**'le birlikte Türkiye'nin **Deep Purple**'ı olacaklarını iddia ediyor. "Bu arada, beni eleştirenler, çekemeyenler Avrupa ve Amerika'da başarılı olup, duvarıma altın plağımı astığımı görünce, g..t olacaklar." diye de ilave ediyor.

MÜZİK DERGİSİ: Müzik yaşamından bahseder misin biraz.

MURAT NET: Müzikle ciddi anlamda liseyi bitirdikten sonra gittiğim Amerika'da ilgilenmeye başladım. Gerçek anlamıyla orada öğrendim. **Hollywood**'da Gitar Enstitüsü'nde üç aylık bir kurs gördükten sonra ülkeye döndüm ve askerliğimi takiben **Bulutsuzluk Özlemi**'nde, **Dizel**'de çalıştım. Sonra Murat Çeken'le birlikte **Reflex**'i kurduk. Anak 6 ay sürdürebildik çalışmaları. Bir süre sonra da **Pentagram**'a girdim. Bu arada kendi şarkılarım için stüdyo çalışmasına başladım. Sonuçta Pentagram'dan da ayrılarak Reflex'i tekrar kurdum. Şu anda çalışmalarımıza Murat Net ve Reflex adı aldında devam ediyoruz.

MÜZİK DERGİSİ: Pentragram'dan neden ayrıldın?

MURAT NET: Kendi müziğimle ilgilenmek istiyorum artık. Benim müziğim çok daha melodik. Ayrıca bütün kontrolün kendimde olmasını istiyorum. Yani bundan sonra kendi müzikalitemi kendim belirleyeceğim.

MÜZİK DERGİSİ: Müziğinin biçim ve içeriğinden söz eder misin?

MURAT NET: Power ve melodik metal yapıyorum. Vokaller müziğe göre daha melodik. **Jimmy Page**'den çok etkilendim. Çizgim **Led Zeppelin, Deep Purple, Jimi Hendrix** çizgisidir. İnsanlara bir şeyler anlatmak istemiyorum. Dünyayı kurtarmak gibi niyetlerim yok. Bunu **Bob Dylan** gibi sahtekârlara bırakıyorum. Dylan bir sürü şeyden bahseder sonra gider silah tekellerinin kurduğu EMI şirketine plak yapar. Ben sadece 13-14 yaşındaki gençlere iyi vakit geçirtmek istiyorum. Bir konsere gidip kafa sallamak, bir futbol maçına gidip küfür etmekten daha iyidir. Bence müziğin anlamı iyi vakit geçirmektir. Amacım elbette genç arkadaşlara pozitif şeyler anlatmak. Alkol, uyuşturucu, sigara kullanmasınlar örneğin.

"RITCHIE BLACKMORE İLE GİTARIMI YARIŞTIRABİLİRİM." DİYECEK KADAR İDDİALI BİR GİTARCI NET. HIRSINI ENERJİYLE YOĞURARAK AVRUPA'DA KENDİNİ KANITLAMAK HEDEFİYLE YAŞIYOR.

MÜZİK DERGİSİ: Gitardaki gelişimin nasıl oldu?

MURAT NET: Zamanım boldu, kabiliyetim vardı ve çok istekliydim.

MÜZİK DERGİSİ: Türkiye'de Heavy Metal'in gelişimi nasıl sence? Türkçe metal yapılabilir mi?

MURAT NET: Müziğin her türü evrensel. Artık dünyanın her yerinde metal müziği var. Geçen gün bir Arap metal topluluğunu dinledim örneğin. Böylesi yaygınlığı olan bir tür elbette ülkemizi de etkileyecekti. Nitekim etkiledi. Ben Türkiye'deki seyirciden çok memnunum. Sevdikleri zaman sevgilerini yoğun bir biçimde göstermeyi başarıyorlar. Konserlerde olan olaylardan seyirciyi sorumlu tutmak yanlış bence. Toplum psikolojisi denen bir şey var. Salon sahibi adam tutmalı ve hata yapanı uyarmalı. Ancak metal dinleyen kitle genişlemiyor. Çok küçük bir kitle. Amerika'da her 250 kişiden 10 kişi metal dinlerken bizde öyle mi? Dünyanın her yerinde Metal İngilizce sözlerle yapılıyor. Japonya'dan Finlandiya'ya kadar. Bizde de İngilizce olması doğal. Türkçe becerilemediği söyleniyor, buna kesinlikle katılmıyorum. İki dil arasında anlatım farkı var. Ayrıca denetim denen bir sorun var. Ben "fuck" kelimesinin Türkçe karşılığını söylesem, kasetim hemen yasaklanır.

MÜZİK DERGİSİ: Metalin sözünü ettiğin yaygınlığı, Türkçe söylenmediğinden olamaz mı?

MURAT NET: Bence hayır. Çünkü şarkı sadece lirik değildir. Önemli olan kulağa gelen sesler.

MÜZİK DERGİSİ: Metalin Türkiye'deki gelişimi nasıl olabilir sence?

MURAT NET: İki sene önce, bir yabancı grubun gelmesi bile hayaldi. Ama **Grinder** geldi. **King Diamond**'un gelme ihtimali var. Bir gelişme var mutlaka ama bu hızlı değil. Plak çıkmaması çok önemli bir olumsuzluk. Sonra İstanbul'da konser verebilecek, Açık Hava Tiyatrosu dışında bir yer yok. Kışın konser yapamıyoruz. "Sevgili Büyüklerimiz" salon vermiyor. Yani imkânlar çok kısıtlı, yerli gruplar ancak dışarı açılarak gelişebilirler.

MÜZİK DERGİSİ: Hedeflerin neler?

MURAT NET: Müzik yaşamıma Avrupa'da devam etmek istiyorum. Türkiye'de bu iş çok zor. Ben gelebileceğim en iyi yere gelmiş durumdayım. Daha ispat edeceğim, bir şeyler var ama, bir iki albüm sonrasında bu iş de bitecek ve Avrupa'ya gideceğim. Reflex'i yeniden toparladım. Bir klavye eklemeyi düşünüyorum. İlk konserimizi İzmir'de vereceğiz. Tarz olarak daha yumuşayan, daha melodikleşen, **Billy Idol**'a yakın bir yol tutturacağız.

MÜZİK DERGİSİ: Son olarak okuyucularımıza söylemek istediğin bir şeyler var mı?

MURAT NET: Ben dünyanın bir imtihan yeri olduğuna inanıyorum. Onun için çok çabalamamız, yatak odalarımızdan çıkıp bir şeyler yapmaya çalışmamız lazım.

Alkole, uyuşturucuya, savaşa ve totoliter düşüncelere hayır diyorum. Ve lütfen hepiniz kasetimi alın.

Kadir ÇÖPDEMİR

ZAMAN DAYANIKLIDIR, YA ANTHRAX

Evet, evet Anthrax da en az zaman kadar dayanıklı çıktı. Birbiri ardına yeni toplulukların boy gösterdiği metal dünyası giderek müziğin kalbinin attığı yer olma yolunda ilerlerken her albümle aynı başarıyı yakalamak kolay olmasa gerek.

Anthrax yeni albümü **Persistence Of Time**'la da Thrash dünyasındaki alıştığı yere, zirveye doğru ilerlemeyi sürdürüyor. Island etiketiyle yayınlanan albüm şu aralar metal dünyasının en fazla konuştuğu konulardan biri halinde. Sonbaharın gelmesiyle birbiri ardına yeni albümlerini piyasaya çıkarmaya başlayan rock ve metalin ünlü isimleri arasında Anthrax'ın yeni çalışması dikkat çekiyor. Megadeth, Queensryche, AC/DC gibi toplulukların albümleriyle aynı dönemde piyasaya çıkmasına karşın Ahthrax'ın"Persistence Of Time"ı listelerde yükseliyor ve büyük ilgi görüyor. Sanıyoruz albüm yakında ülkemizde de piyasaya çıkacak.

Albümün yanısıra Anthrax'ın geniş kapsamlı bir Avrupa turnesine başladığını da sizlere bildirelim. Son turnesi 1989 yılının ilk yarısında gerçekleştiren topluluk, konserleriyle büyük seyirci topluyor. Son bir yılının neredeyse tümünü stüdyoda geçiren Anthrax'ın albümün piyasaya çıkmasının hemen ardından çıktığı turnesini Amerika'ya da taşıyacağı söylenenler arasında. Topluluğun albümünün bu ülkede de büyük başarı sağlayacağı metal otoritelerinin ortak görüşü.Bu uzun sürmesi planlanan turnenin yanı sıra Anthrax, birkaç konser için Iron Maiden ile birlikte çalışmaya başlıyor.

Iron Maiden albüm kayıtlarına başlamadan önceki turnesini Wolfsbane ile birlikte sürdürüyor.

AC/DC ÇOK KESKİN

Son albümü **Blow Up Your Video** 1988 yılında listelerde boy gösterdiğinden beri sessiz kalan ünlü Avustralyalı topluluk AC/DC yeni albümünü piyasaya çıkardı. Davulcuları Simon Wright'ın DIO'yla birlikte çalışmak üzere topluluktan ayrılmasının ardından albümde davulu Chris Slade çalmış.

The Razor's Edge adını taşıyan albümün ilk 45'liği **Thunderstruck** olacak. Albümde davulu çalan Chris Slade yakında başlayacak turnede de toplulukla birlikte olacak. Prodüktörleri de yine Bruce Fairburn.

MEGADETH PASLARINI SİLKELİYOR

So Far, So Good, So What albümünün ardından yeni çalışmalar üretmeyen Megadeth başarılı bir albüme daha imzasını koyuyor. Thrash Metal'in ünlü topluluğubirçok kadro değişikliğinden sonra yeni bir albümle hayranlarına seslenme fırsatını yakaladı.

Topluluktan albüm öncesi son plak haberi ülkemizde de gösterilen Şok adlı film için seslendirdikleri Alice Cooper'ın No More Mr Nice Guy'ıyla gelmişti.

Bu şarkının da yeraldığı 45'lik İngiltere ve Avrupa listelerinde ilk sıralara kadar yükselmiş ve yeniden yapılanma çabaları içersindeki topluluğa gerçekten büyük bir moral kaynağı olmuştu. Asıl büyük çıkışını **Peace Sells** albümüyle yapan Megadeth az önce sözünü ettiğimiz "So Far, So Good, So What" albümüyle Amerikan Billboard listelerine girmeyi başarmıştı. 1987 tarihli bu albümün başarısının ardından her yıl düzenlenen Monsters Of Rock Festivali'ne davet edilmiş ve 1988 yılında düzenlenen festivalin konukları arasında yer almıştı Megadeth. Topluluk bu konserde yaklaşık 100 bin kişiye seslenme fırsatı bulmuştu.

Megadeth artık geçmiştekinden daha güçlü. **Speed Metal Symphony** albümüyle metal dünyasında büyük yankılar uyandıran Cacophony'nin ünlü gitaristi Marty Friedman da artık bir Megadeth elemanı. Yeni ve güçlü kadrosuyla **Rust In Peace**'i piyasaya çıkaran Megadeth'de yine Dave Mustaine'in başarılı çalışmaları göze batıyor. Yakında ülkemizde de çıkacak olan albüm listelere girdi bile.

SANTANA

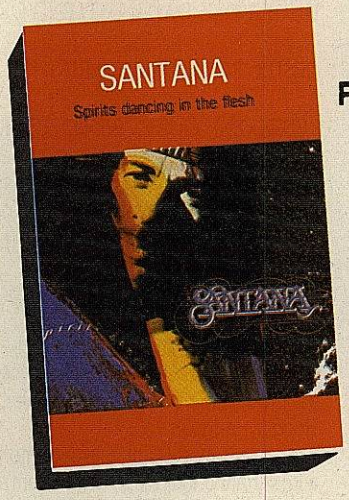

İSTANBUL'U 2. KEZ FETHEDECEK SON ALBÜMÜ TÜM KASETÇİLERDE

SPIRITS DANCING IN THE FLESH

ALIRKEN Kasetinizin plastik kutusu üzerinde taklitlerinden ayrılabilmesi amacıyla konulan kabartma "UZELLİ" amblemine özellikle dikkat ediniz.

uzelli® KASET SAN. ve TİC. A.Ş. İMÇ. 6308 Unkapanı-İst.
Tel: 513 43 03 Fax: 519 20 05 Telex: 30306 UKS TR.

MANIC NIRVANA YA DA

HİNDİSTAN'DA TERAPİ

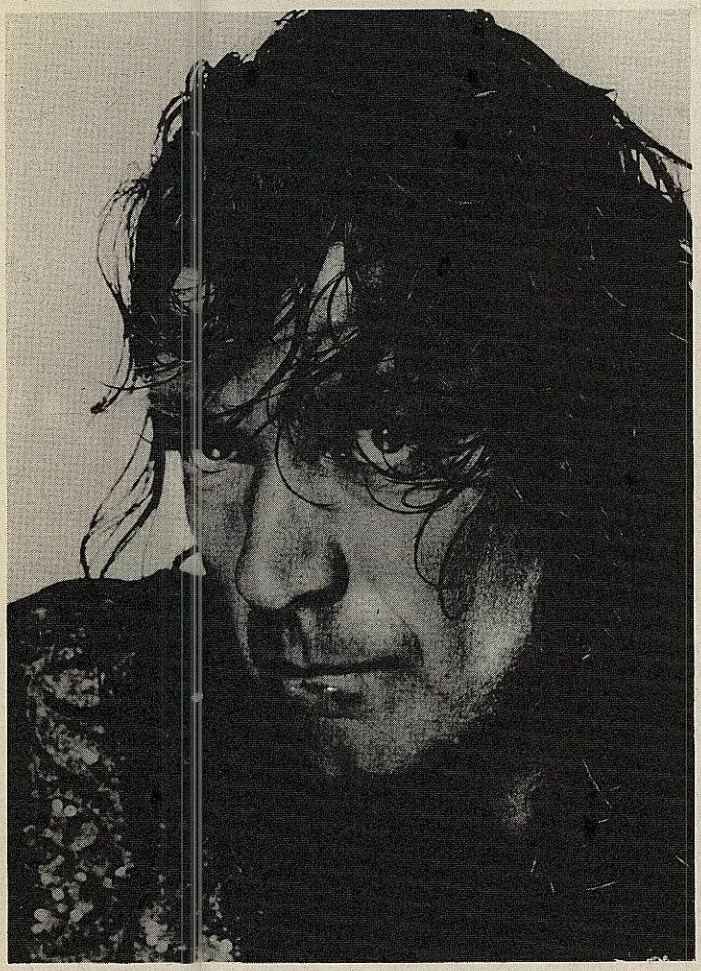

ROBERT PLANT MANIC NIRVANA İLE GÖZDE ROCK SOLİSTİ ROLÜNÜ BİR KEZ DAHA ÜSTLENİYOR CESUR ROCK ŞARKILARINI SESLENDİREN "GÜZEL SESLİ" ROCK ŞARKICISINDA YİTMENİN KORKUSU DEĞİLSE DE, TEDİRGİNLİĞİ BİRAZ OLSUN GÖZLENİYOR ARTIK.

Tanıdık bir ses teybin kolonlarından kulaklarınıza ulaşıyor. Uzun, sarı saçlarıyla sahneyi başından sonuna dek kat eden, arada birsahnenin herhangi bir yerinde durup, mikrofona aşk yaparcasına sarılan uzun boylu adamın boyun damarlarının şiştiğini hissediyorsunuz. Bu görüntü beyninize epey önceden yerleşmişti. Sesin size ulaşmasıyla birlikte beyin kıvrımlarınızda gizlendiği yerden fırladı ve şarkıyla birlikte gözlerinizin önüne çıkıverdi.Öteden beri rock grupları solistlerinin seslerinin güzel olması pek önemsenmemiştir. Bob Dylan, Mick Jagger, Rod Stewart bu kötü sesliliğin en iyi örnekleri belki de... Rock müziğinde ses, yorum bakımından önem taşıyor; yalnızca notayı değil, sözleri ve müziğin kendisini de yorumlayışı, o şarkıcının başarısını da belirliyor.

Öte yandan bir rock şarkıcısının sesinin güzel olması elbette artı bir değer de katıyor. Bu 'güzel ses' kavramından benim anladığım, solistin sesinin müziğin tüm boyutlarında dolaşabilmesi, ulaşabildiği tüm oktavların hakkını vermesi ve 'ses'in de müziği oluşturan bileşenlerinden biri olduğunu kanıtlaması... Bu açıdan bakınca da Freddy Mercury, Mark Knopfler, Rodger Hodgson ve...

...Ve Robert Plant geliyor hemen alıma (hani o uzun ,sarı saçlı adam). Plant'in sesi, Led Zeppelin'in tüm albümlerinin de ortaya koyduğu gibi, tartışılmaz bir kıvraklık, sounda uygunluk ve duyarlık taşıyor. Led Zeppelin'in özellikle ilk iki albümünde Page'in gitarıyla giriştiği 'atışma'lar, rock tutkunlarının unutulmaz anıları arasında hâlâ. (Notanın yorumlanışına ve sound'un oluşturulmasına böyle bir katkıya birde Pink Floyd'da rastlanıyor.) Sesin bu katkısı, aslında blues ve jazz'ın taşıdığı geleneğin mirası olarak değerlendirilebilir.'80'li yıllara geldiğimizde bu 10 yıllık dönem içinde 'güzel'in de pek önemsenmediğini görüyoruz. Artık müzik ve ses güzel değil. Her şey çok birebir: "Dünya artık güzel değil; sistemler ve duyarsız 'gürah'lar ben'i yok ediyor. Bu yaşantımın adı da yok. Onun için çabuk bitirmeliyim. Bu sisteme ancak böyle, kendimi yok ederek hizmet etmeyebilirim. Her şey çirkin. Öyleyse biz de yok olana dek çirkini üretmeliyiz." Evet, çirkin yeniden üretiliyor.Bu ahval-i şeriat içinde 'usta-eski'lerin yeniden piyasaya çıktığını görüyoruz. Sevinsek mi? Hemen değil. Onların müziklerinin de bundan 10-15 yıl öncesinin duyarlığından, derinliğinden uzak olduğunu hissediyoruz. Artık daha çok, müziğin nostaljik boyutunun ikinci, hatta üçüncü kopyasını ürettiklerini nasıl atlarız?

Bu uzun girişi "Neden Robert Plant'i yazıyorum?" sorusunu yanıtlamak için yazdım. Bu yanıta kısacık bir ek: Robert Plant ikişer yıl arayla çıkardığı üç albümüyle öyle bir çizgi çiziyor ki, bu çizgiyi saptamaya çalışarak 'rock müziğine neler oluyor' sorusunu bir ölçüde yanıtlamak da mümkün.(1)

Robert Plant, 1986 yılında **Pictures At Eleven**'ı çıkardı. Albümde dikkati çeken ilk özellik, pop ağırlığı olan rock niteliğiydi. Plant, 'Zeppelin hard-rock'ından uzakta bir deneme gerçekleştirmeye çalışıyor gibiydi. Yine de **Slow Dancer, Living Out Of Touch** ve **Moonlight Samosa** gibi birkaç parça, Led Zeppelin'in izlerini açıkça ortaya koyuyordu. Özellikle "Slow Dancer", **Physical Graffiti**den **Kashmir**'i çok fazla çağrıştırıyordu. Üstelik albümün en nitelikli parçaları da bunlardı.

Plant'in sesi hâlâ çok güzeldi. Gerçi biraz yaşlanmış bir sesti bu. Kendini çok fazla zorlamayan, müziği derinleştiren olmaktan öte, biçimi yakalayan bir ses... Sound'un üretimine katkıda bulunmaktan biraz vazgeçmişti Plant. İşte burada bu usta-eskinin albümüne bir soru yöneltmek mümkün oluyor: "Pictures At Eleven" mı daha çok satar, Robert Plant mi?

Aradan iki yıl geçiyor. Üzerinde Hint işlemeleriyle süslü bir pelerin bulunan Robert Plant'i görüyoruz kaset kapaklarında. "Plant, **Now and Zen**'i çıkardı," diyorlar. Tertemiz bir müzik dikkatimizi çekiyor. Bol bol Zeppelin trükleriyle süslenmiş bir pelerin... Pardon, albüm. Plant sesinden korkmuyor artık ama, çok da zorlamıyor. İşin tuhaf yönü, albümde kimse hiçbir şeyi zorlamıyor. **Heaven Knows, The Way I Feel** ve **Helen Of Troy** 'high voice' parçalar. Plant sesini mi arıyor? Plant eski sesini arıyor. Müzik de biraz farklılaşmış. Doğu ezgileri dikkati çekiyor. Plant bunları renk olarak kullanıyor.

Biraz cüretkâr düşünceler olmakla birlikte eklemek istiyorum: Batı, artık kendi kültürünün müziğinin tükendiğini hissediyor, sanırım. Çokseslilik bundan öte her şeyi kurtarmıyor. Batı, bu muhafazakâr tutumunun içinden sıyrılıyor yavaş yavaş. Doğu'yu yeniden keşfediyor. (Örneğin, Peter Gabriel, Passion'la gerçekleştiriyor, bunu.) Enstrümantal olmayan Doğu müziğinde ses oldukça ön plandadır. Plant biraz da bunu fark etmiş. "Now and Zen" bu açıdan bakınca, bir sentez arayışı kimliğine bürünüyor. Eh, o zaman da albümün gerçekleştirilmesine katkıda bulunan herkesin biraz 'çekingen' davranması normal.

Bu çekingenlik albümü olumsuz açıdan etkiliyor; müziği anlamlandırmak güçleşiyor. Üstelik birçok piyasa albümünde olduğu gibi burada da hit parçaya rastlamak olası: "Heaven Knows", ve **Ship Of Fools** gibi... Ancak usta eskilerin(2) hitleri bile değişik oluyor. Doyamıyor, yetinemiyorsunuz.

1990'da çıkardığı **Manic Nirvana**, Plant'in attığı adımların belki de en şaşırtıcı olanı. O ürkeklik tümüyle uçup gitmiş. Plant'in sesi tüm güzelliğiyle ortada. Ancak kıvraklığı pek görünmüyor. Klavye, bass-gitar, hattaz aman zaman bateri (neden elektronik bateri) bile ne kadar da uyumlu. Bunlara elektro-gitarı katamıyorum. Çünkü elektro-gitarcılar, son yıllarda, kullandıkları pedalların etkisini neden bu denli abarttılar, anlamıyorum. Görünen o ki, Plant'in oluşturmaya çalıştığını düşündüğüm Doğu müziği-rock

Yılmaz ÖZTÜRK

sentezi buraya dek ulaşabilecekmiş. Hayır, olumsuz değil... de, biraz karışık. Örneğin heavy-metal çağrışımlı keskinliği, melodiyi parçalayan sertliği albümün neresine ve neden yerleştireceğinizi bilemiyorsunuz. Albünün ilk iki parçası, **Hurting Kind** ve **Big Love** bu açıdan net değil sanki. Özellikle "Big Love" ve **SSS&X**'daki elektro-gitar, o çığlık çığlığa pedalıyla neden Jimmy Page'e öykünüyor, bilinmez. Bu elektro-gitarcı albümün ilk yüzünde dinleyiciyi çok üzüyor z aten. Ancak Manic Nirvana'nın ikinci yüzünde Plant, gerekli önlemleri almış. **Tie Dye On The High Way**'den **Watching You**'ya kadar tüm parçalar Plant'in yapmak istediklerini daha açıkça ortaya koyuyor.

Evet, Plant bu albümüyle birlikte 1990 yılında yaşadığımızı vurguluyor; bunu kendisi de fark etmiş gibi. 21. yüzyıla doğru giden birey yalnız başına kalmış. Eskiden Batı gençliği Hindistan'a giderdi (şimdti bizde de gidiliyor). Eskiden geri dönülürdü. Geri dönenler, biraz yaralı gülümseyişleriyle yaşamlarını sürdürürlerdi, şimdi dönenlerin gülümsemeye bile halleri yok.

Eskiden Hindistan'a gitmek belki bir tür terapiydi. Şimdi gidenler, döndüklerinde, üreticisi olamadıkları yaşantılardan kçıp yabancısı oldukları başka bir yaşantıda kaybolmuş oluyorlar.Binlerce sesin, inlerce yitik umudun, her koşulda yitirilen korku dolu savaşların, yavaşça farkına varılabilen bir süreçle yitirilen öz-sesin, şizofrenik bir duyarlıkla örülmüş kalıpların içinde kaybolmuş oluyorlar.

"Manic Nirvana" bana bunun üzüntüsünü verdi. Karşı koymanın çığlığı atılırmış eskiden: Her şeye karşın! Şimdi ise, Plant bile, o güzelim sesiyle yitişin çığlığını atıyor. Kim bilir ,belki iki yıl sonra, o yabancısı olduğu dünyada kaybolmanın değil de, bütün yaşantılarıyla birlikte varolmanın müziğiyle geri döner.

Bu, yalnızca bir dilek, kuşkusuz.

(1) Ayrıca böyle bir giriş yazmazsanız, Genel Yayın Yönetmeni Soner Olgun "Şimdi, sen bunu niye yazdın?" diye soruveriyor.

(2) Evet, benim derdim onlarla.

RIDE THE LIGHTENING, KILL 'EM ALL VE MASTER OF PUPPETS PİYASADA

METALLICA SERİSİ TAMAMLANDI

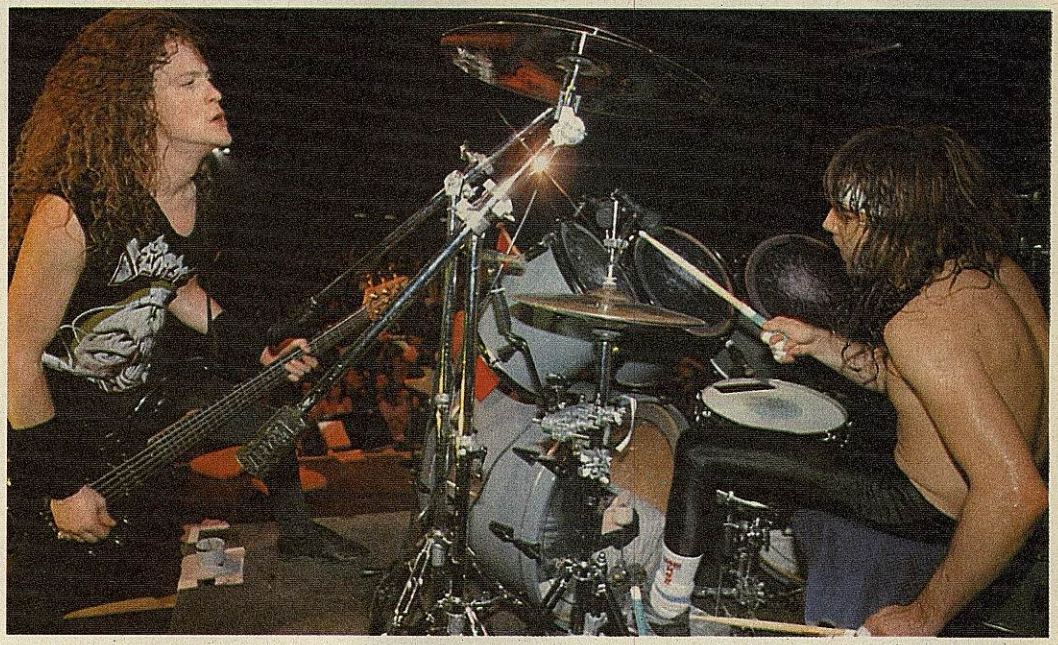

Grammy'li topluluk Metallica'nın gelişimini izlemek için iyi bir fırsat yakaladınız. Topluluğun daha önce ülkemizde piyasaya çıkarılmayan albümleri **Ride The Lightening, Kill 'Em All** ve **Master Of Puppets** piyasaya çıkarıldı.

Thrash Metal'in tartışmasız bir numaralı ismi olan topluluğunu ülkemizde yeni çıkan albümleri 1983, 83 ve 85 yılı çalışmaları. Bu albümlerin tümünde "Master Of Puppets" turnesi sırasında geçirdiği trafik kazasında ölen topluluğun eski basçısı Cliff Burton da yer alıyor. Metallica bu albümlerden sonraki çalışmalarını Flotsam And Jetsam'dan aldığı basçısı Jason Newsted'le sürdürmüştü.

Piyasaya çıkan albümlerle Metallica'nın tüm albümleri ülkemizde pilayasa çıkarılmış oluyor. Grubun daha önce de 1988 stüdyo albümü **...And Justice For All**, toplama albümü **Creeping Death** ve EP'si **The 5.98EP Garage Days Re-Revisted** piyasaya çıkarılmıştı.

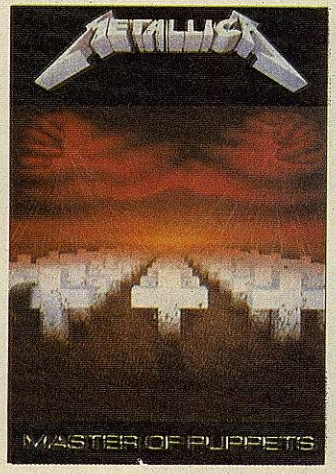

Yeni çıkan albümler Metallica serisini tamamlamışolurken yazımızı bitirmeden topluluğun yeni albümünün çalışmalarını da tamamlamak üzere.

Kısa süre önce turnelerini tamamlayan Metallica artık albümün kayıtlarını tamamlayıncaya dek konsere çıkmamayı planlıyor.

...ve son albümü ile,

GEORGE LISTEN WITHOUT PREJUDICE MICHAEL

PRAYING FOR TIME
FREEDOM 90
THEY WONT GO WHEN I GO
SOMETHING TO SAVE
COWBOYS AND ANGELS
WAITING FOR THAT DAY
MOTHERS PRIDE
HEAL THE PAIN
SOUL FREE
WAITING REPRISE

AVRUPA İLE AYNI GÜNDE TÜRKİYE'DE, KAÇIRMAYIN...

ALIRKEN Kasetinizin plastik kutusu üzerinde taklitlerinden ayrılabilmesi amacıyla konulan kabartma "UZELLİ" amblemine özellikle dikkat ediniz.

uzelli KASET SAN. ve TİC. A.Ş. İMÇ. 6308 Unkapanı-İst.
Tel: 513 43 03 Fax: 519 20 05 Telex: 30306 UKS TR.

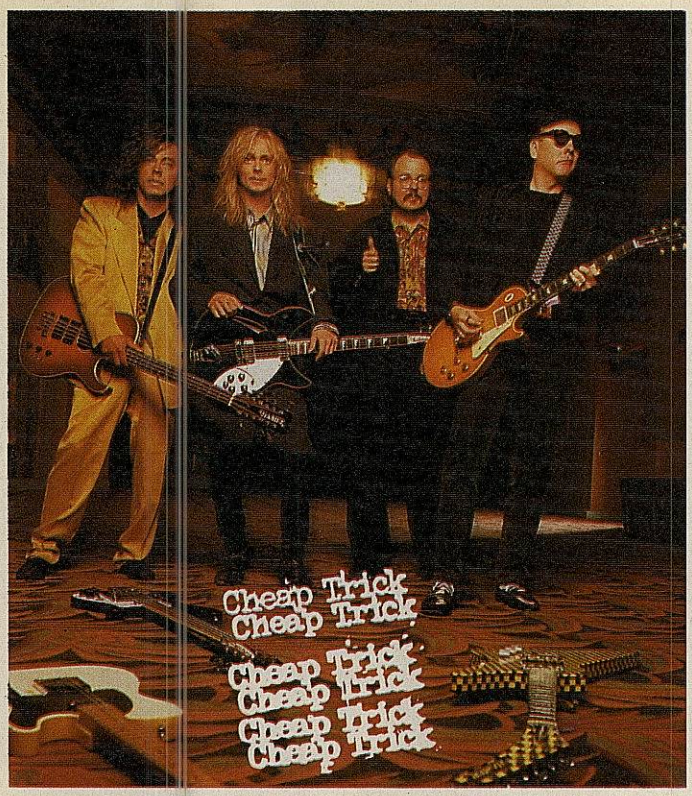

CHEAP TRICK ARTIK UCUZ NUMARALAR PEŞİNDE DEĞİL

BUSTED LİSTELERİ PATLATIYOR

Cheap Trick diye bir topluluk var 1977 yılından beri. Bu tarihte daha önce hiç rock söylememiş folk solisti Robin Zander'i kadrosuna alarak işe başlayan grup bugün Amerikanın en saygın toplulukları arasında yer alıyor.

1977 yılında ilk albümü çıkan bu topluluğun temelleri bu tarihin on yıl öncesine, 1967 kadar uzanıyor. 1967 yılında Cheap Trick'in günümüzdeki lideri ve lead gitaristi olan Rick Nielsen elinde gitarıyla yollar düştü ve Illinois'de birçok toplulukta müzik yapmaya başladı. E, malum Illinois'nin başkenti Şikago, oralarda da bluesdan etkilenmemek olmaz. Nielsen de metale uzanan yoluna blues istasyonundan böylece başlamış oldu.

1967 yılından sonra ortaya çıkan ve ne yazık ki tümü ortaya çıkmakla yetinmek durumunda kalan Phaetons, Grim Reapers, The Boyz topluluklarının tümünde Rick Nielsen'in ismine rastlamak mümkündü. Bu birbiri ardına topluluklar kurup, kimseere beğendiremeden dağıtmalar Fuse grubunun kuruluşuna kadar sürdü. Bu toplulukta Nielsen hem gitar hem de keyboards çalıyordu ve albümünü çıkarmayı başardığı ilk topluluğu da Fuse oldu. Çok da iyi bir albüm değildi ürettikleri. 60'lı yılların ortalarında benzerine çok sık rastlanan İngiliz rockına yakın bir müzik üretiyorlardı. Bu türün de pek meraklısı yoktu Amerika'da. İnişli çıkışlı uzun bir süreyi bu adla geçirdiler. Daha doğrusu inişli çıkışsız bir süreçti bu.

Bir türlü amaçladıkları başarıyı gerçekleştiremedikleri için çareyi kadro değişikliklerinde arıyor ama yine de istediklerini elde edemiyorlardı. Son olarak yukarıda anlattığımız şekilde Robin Zander'i gruba aldılar ve grubun adı da Cheap Trick olarak değişti.

1977 yılında çıkan ilk albüm topluluğun adı taşıyordu ve ardından gelen **In Colour**'la birlikte kısa sürede olsa listelerde görünmeyi başarmıştı. Bu albümlerden sonra topluluğun asıl büyük çıkışı **Heaven Tonight** geldi ve konser albümü **Live At Budokan**'la çıkış neredeyse tamamlanmış oldu. Yine de yalnızca benzerine çok rastlanan zıradan rock topluluklarından biriydiler.

Dream Police, All ShookUp, Oe On One ve **Next Position Please** albümleri de bu durumu değiştirmedi. Yalnızca eski bir topluluk olmalarının saygınlığı vardı. Ta ki **Lap Of Luxury** albümüne kadar. Bu albüm tam anlamıyla "olay" yarattı listelerde. Milyonluk satışı birkaç kez gerçekleştiren albümün 45'likleri de listenin ilk sıralarına yükselmişti.

The Flame, Ghost Town, Never Had A Lot To Loose ve Elvis Presley'in unutulmaz şarkısı, yeniden yorumladıkları **Don't Be Cruel** Billboard 45'lik listesinin uzun süreli konukları oldular. Bu şarkıların elde ettiği başarı aynı dönemde listelerde üst sıralarda yer alan Def Leppard, Gedorge Michael gibi sanatçıların 45'liklerinin elde ettiği başarıları kovalıyordu dersek yalan olmaz. O denli büyük bir başarı elde etti Cheap Trick. Artık büyük rock topluluğu olarak anıldıkları için konserleri dolup taşmaya turneleri her zamankindençok daha uzun sürmeye başladı. KISS'le birlikte tamamı kapalı gişe bir turneye çıktılar ve birçok müzik otoritesi bu turneyi yılın en başarı dizi konseri olarak gösterdi.

Cheap Trick o albümden beri bir tek şarkıya imzasını koydu o da Robin Zander'le. Zander **Tequila Sunrise** için gerçekleştirdiği ve liste başarısı kazanan **Surrender To Me** adlı şarkısını Heart'tan Nancy Wilson'la birlikte seslendirdi. Ünlü grup şimdi de **Busted** albümünü piyasaya çıkardı ve albümün ilk 45'liği **Can't Stop Fallin' Into Love** bir önceki albümün 45'likleri gibi zirve yolunda...

KISA KISA KISA

Voivod yeni albüm çalışmalarını hızlandırırken şimdiye kadar piyasaya çıkan eserlerinden derleyeceği bir best Of albümü yapmaya da karar verdi.

Wolfsbane bir mini albüm hazırlamak üzere stüdyoya kapandı. Topluluk geçtiğimiz günlerde Iron Maiden'la birlikte çıktığı turneyle ilgi çekmişti.

Bulletboys yeni albümünü Ocak ayında piyasaya çıkaracak. Grup bu albümde de ilk albümün prodüktörlüğünü üstlenen Ted Templeman'la çılışıyor.

Magnum ilk video kasetini piyasaya çıkardı. Geçtiğimiz ay içinde **Goodnight L.A.** albümünü piyasaya veren topluluğun videosunda bir önceki albüm **Wings Of Heaven**dan seçilen eserlerin konser kayıtları ve videoclipleri bulunuyor.

Testament şu sıralarda başı mahkemelerle dertte olan Judas Priest'in turnesinde ön grup olarak yer alacak.

Bir başka turne haberi de Anthrax'dan. Anthrax yeni albümü **Persistence Of Time**'ı piyasaya çıkarmasının ardından yeni bir turneye başlıyor. Ünlü grup bir konserinde de Iron Maiden'den önce çalacak.

Geezer Butler Ozzy Osbourne'la birlikte çalışmaya son verdi. Ünlü basçı yıllardan beridir Ozzy'den hemen hiç ayrılmamıştı.

Ünlü İngiliz Death metal topluluğu Napalm Death yeni albümü **Harmony Corruption**'ı piyasaya çıkardı.

Tattooed Love Boys yeni albümünü piyasaya çıkardı. Daha önceki albümüyle rock dünyasında büyük beğeni toplayan Glam Rock topluluğunun çalışması **No Time For Nursery Rhymes.**

Boston'lu dörtlü Extreme ikinci albümü **Extreme II- Pornograffiti**'yi piyasaya çıkardı. Topluluğun ilk albümü ülkemizde de yayınlanmıştı.

Slayer uzun süreden beridir beklenmekte olan albümü **Seasons In The Abyss**'i piyasaya çıkardı.

Stryper'ın yeni albümü Against The Law piyasaya çıktı. Topluluğun prodüktörlüğünü Mötley Crüe'yla da çalışan Tom Werman yapıyor.

KISS'in gitaristi Paul Stanley'in de içinde bulunduğu otomobil kaza yaptı ve kazada ünlü gitarist de yaralandı. Stanley bir süre dinlendikten sonra KISS turnesine devam edecek.

Badlands ikinci albümünün kayıtlarını tamamladı. Topluluğun prodüktörlüğünü de grup elemanlarından Jake E. Lee üstlendi.

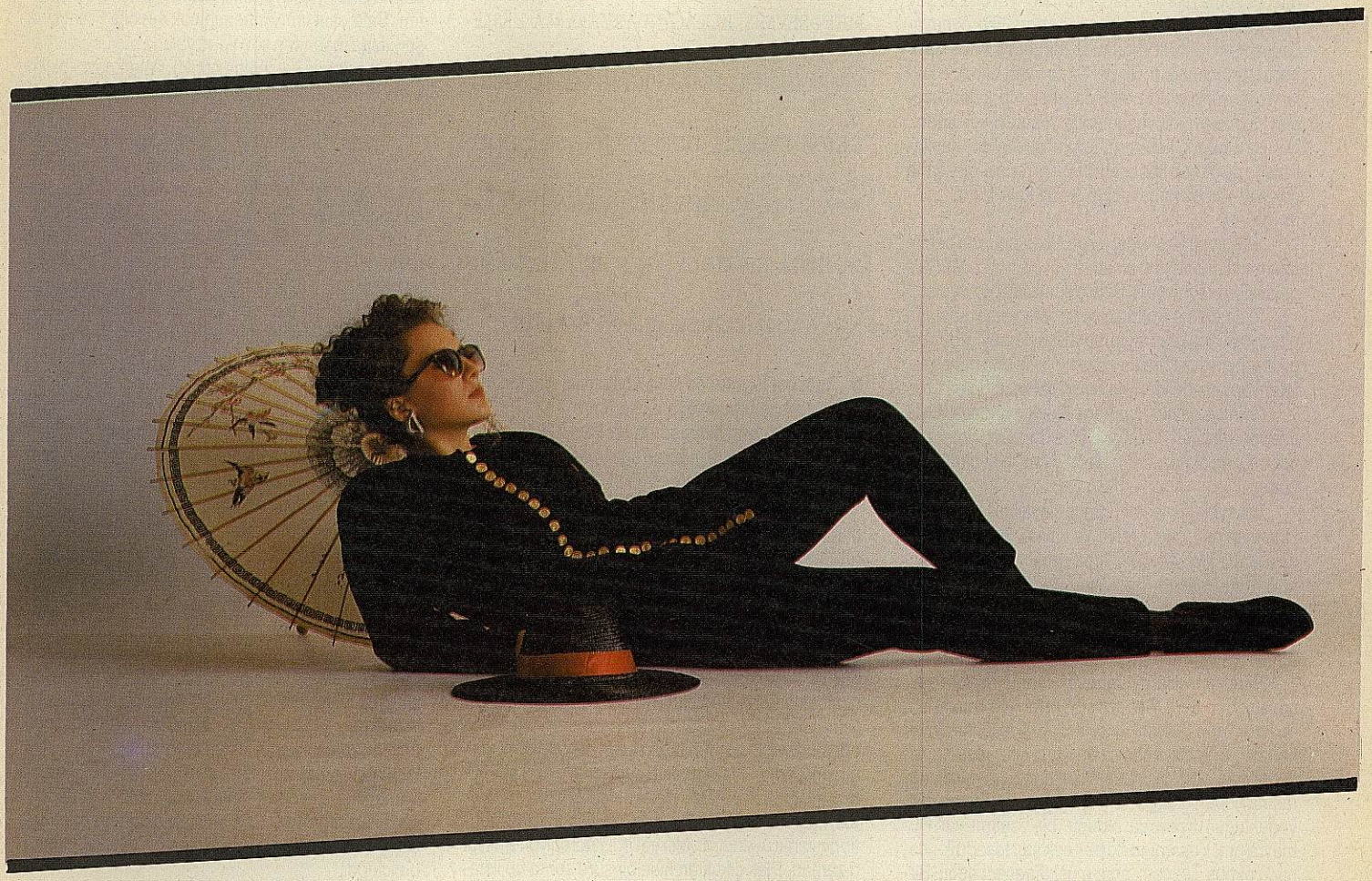

LAREM
TRİKO

Nişantaşı Ihlamur Yolu No: 12/3-A Topağacı/İSTANBUL Telefon : 130 25 73 - 148 62 27

HÜMEYRA

HÜMEYRA, 21 YILDIR HÜZNÜ, BURUKLUKLARI ANLATIYOR. AŞIK VEYSEL'DEN FEYZ ALMIŞ, YAHYA KEMAL'DEN ETKİLENMİŞ, NAZIM HİKMET'İ SEVMİŞ. KULAĞINI ARYALARLA BESLEYEREK İLK İCRA-İ SANAT'INI SOKAK ŞARKICILIĞINDA EYLEMİŞ. DURAKSAMALARLA DOLU AMA KENDİ İÇİNDE BÜTÜNLÜK TAŞIYAN YAŞAMINDA, BELKİ BÜYÜK GEDİKLER AÇMAMIŞ AMA KALICI İZLER BIRAKMAYI BAŞARMIŞ.

"Kendime "ist'li" hiçbir ad takmıyorum. Şablonların, kalıpların insanı değilim. Alabildiğine özgür olmak hoşuma gidiyor. Saplanıp kaldığım çok az şey var. Örneğin, **GS**'lıyım, bir sene sonra **FB**'li olmayacağım; ona garanti veririm. Bulduğum sürece **Marlboro Light** içeceğim. Bir parfümüm var, hep onu kullanacağım. Bunların dışında saplanıp kalabileceğim hiçbir şey yok yaşamımda. Herşeyi yer içerim, her yere girip çıkabilirim; sosyalistlerle de, kapitalistlerle de oturup konuşabilirim. Öğreneceğim daha çok şey var, bir kanala girip orada kalakalmak istemiyorum."

"Büyük bir kaos yaşıyoruz. Bu kaosun da benim üzerimde muhteşem bir etkisi var doğrusu. **MFÖ**'ye gelmişler. Hayret yani! Beni çoktan alıp götürdüler."

"Denetleme Kurulu bize bir liste verse; kanunla gitarı yanyana koymayın, şu lafı söylemeyin, bu sesi çıkarmayın gibi kurallar koysa, biz de ona göre besteler yapsak, belki hoşluk olur, milletçe güleriz."

"Kimse bayılmıyor bana kaset yapmaya. Öyle üzerine düşülen, "aman Hümeyra, sen olmazsan pop müziği olmaz lütfen kaset çıkar" gibi bir durum yok"...

Uzun bir söyleşinin içinden çekilmiş bu sözler, Hümeyra'nın zengin, renkli ve "çılgın" kişiliği hakkında size bir fikir verebilir. Ama sahip olduğu enerjiyi, bulunduğu mekanı "hoşluklarıyla" değiştiriveren yapısını, insanı "rahatlatan rahatlığını" kendisiyle tanışmadan anlamak ne derece mümkün bilemiyorum.

Farklı kanallarda kendini iyi ifade edebilen bir sanatçı Hümeyra. Rahat kişiliğini rahatsız etmeden, bu kanalların hepsini incelikle, titizlikle kullanan bir sanatçı. Besteci, söz yazarı, yorumcu, ressam, sinema ve tiyatro oyuncusu. Ressamlığın müzik uğraşına neden olduğu, tanınmışlığın müzikle geldiği, yoğunluğun tiyatroda olduğu, bir yaşamı var Hümeyra'nın. Yaşamındaki pek çok şey tesadüfler sonucu olmuş. Tezcanlı ama müşkülpesent değil. Birçok işi yapmaya, birçok konuyu öğrenmeye açgözlü bir iştahla sarılan bir kişi olduğunu söylüyor. "Doğrusu çok açgözlüyüm. Ama hiçbirşeyi dibine kadar götüremiyorum" diyor. Yaptığı işlerinde yarım yamalak olmamasına özen gösterdiğini belirtiyor hemen ardından.

Hümeyra Türk Pop Müziğinin kurucularından. Müzik macerası 1969'a kadar dayanıyor. Müzikal bir eğitim almamış. "Gitarı İngiltere'de okurken öğrendim. Herkes gitar çalıyordu etrafımda. Sonra biz popüler bir şiir kulübü kurmaya karar verdik. **Holland Park**'ta bir kilisenin bodrum katında çalışacaktık. Ancak bodrumu tamir edip, düzenlememiz, bunun içinde para kazanmamız gerekiyordu. Noel zamanıydı ve biz üçlü gruplar halinde kapı kapı dolaşıp **Carol** söylerek çimento, boya parası topladık. Sonra **Trafalgar Square**'de sokak çalgıcılığı yaptık. Müzikle böylece uğraşmaya başladım."

Ülkeye döndükten sonra da Hümeyra'nın profesyonel bir biçimde müzikle uğraşmak gibi niyetleri olmamış. Ancak **Aşık Veysel**'in **Güzelliğin On Para Etmez** şiirini okuyup, bir arkadaşının hediye ettiği plağını dinledikten sonra çokça etkilenmiş, ve yalnızca kendisi için, çok iddiasız bir biçimde bu şiiri bestelemiş. Türkiye'de de böyle açılmış müziğin kapıları Hümeyra için. "Utana sıkıla arkadaşlara dinlettiğimde büyük bir heyecanla karşılandım. O sıralarda bir plak firmasında, plak kapağı çiziyordum. Birgün bir kapağın çizimi sırasında boyaların kurumasını beklerken, gitarı elime aldım ve "Güzelliğin On Para Etmez"i tıngırdatmaya başladım. Patron da odasındaymış. Birden dışarı çıktı, ne çaldığımı sordu, açıkladım. Plak yapılsın dedi, çıktı gitti. Tabii elimiz ayağımıza dolaştı. Hatta ilk çalışmada stüdyodan kaçtım. Nihayet 15 günde hazırladık plağı. Mühtiş bir yankı uyandırdı. Milliyet'in listesi çok önemliydi o zaman. Plak çıktıktan kısa bir süre sonra bu listenin üst sıralarına yerleşti. Ve böylece biraz da farkında olmadan bu işe başlamış olduk."

Hümeyra hemen kitlesini buluvermiş. "Ben şu kitleye şöyle sesleneyim, şunları yapayım, böyle davranayım gibi meseleleri düşünmedim hiç. Yaşamımı kökten değiştirmedim. Meslek edinmek için değil, kendim için bir şiiri besteledim çıktım, ve kitlede bana sahip çıktı." diyor. Şiirle şarkıyla beslenmiş bir yaşamı olmuş hep. Müzikal kaynaklarının neler olduğunu bilemediğini belirtiyor. "Çocukluğumda çok hoş insanlar gelip giderdi bizim eve. **Sebahattin Eyüpoğlu, Melih Cevdet, Mina Urgan, Abidin Dino.** Pazartesi günleri toplanılır, sohbet edilirdi. Bende bir köşeye çekilir dinlerdim. Bir fasıl onların içinde büyüdüm. Bir fasıl -gerçi geç okumaya başladım ama- kendim okuyarak, yazarak gelişmeye çalıştım. Bale çalıştım. Annemin çok sevdiği Fransızca şarkılarla, babamın sevdiği aryalarla büyüdüm. Alaturkayı çok geç keşfettim, çünkü dinlenmezdi bizim evde. Ama keşfettikten sonra da son derece seçici bir tavırla, çokça dinledim."

Müziğe başladığı yıllardaki müzikal ve toplumsal fonu bir istikrarsızlıklar dizgesi olarak nitelendiriyor Hümeyra. "Öyle değişken bir ülkeyiz ki. Ben ihtilal çocuğuyum. Gençliğim ihtilaller arasında geçti. 1960, atmışsekizde kolumuz havada, vatan, millet derken 1971, nihayet 12 Eylül. Aslında ben politik saf almadım hiç. Bir burjuva kızı olarak, benim yaşantıma uygun olan, benim gönlüme denk düşen şarkıları, şiirleri söyledim. Müzikal ortam da aynı politik ortam gibi istikrarsızdı. İnsanlar hoş şeyleri dinliyordu ama bunun toplumun büyük kısmına mal olduğu söylenemez. 69'da başka bir gençliğin içindeydim ben. Şimdi de 17 yaşında bir oğlum var. Yani bugünün gençliğine de çok uzak sayılmam. 60'ların gençliği daha bir heyecan dolu, daha bir üretime dönük, daha bir şevkli idi. Dünya çok büyük bir ilgiyle, yakından izleniyordu. Şimdi daha bir içimize kapanmış gibiyiz. Bu bir dezavantaj değil belki ama içe dönerken gelişmek gerek. Geçen akşam gençlerin devam ettiği bir kulübe gittik. **Bulutsuzluk Özlemi** çalıyordu. Gayet hoş bir müzik yapıyorlar. Ama adamlar **Hiroşima** derken millet hora tepiyor. Böyle şeyleri bağdaştıramıyorum birtürlü. Kültürel bir erozyon yaşanıyor. Yoğun bir köyden kente göçle önemli sosyolojik değişiklikler yaşadık biz. Örneğin köylü şehre geldiği zaman kendi dekorasyonu, kostümü yani kültürüyle geldi. Ve biz şehirli olarak kendimizi savunamadık. Ve kaos yaşamaya başladık. Yani sancılı bir geçmişimiz var. Ona rağmen o dönem her türlü iniş çıkışa karşın duygular daha bir belirliydi, daha bir içtendi."

Yoğun hüzünlerin sanatçısı Hümerya. Hüznü seviyor. Hüznünü iyi anlatıyor. "Benim hüznüm yaradılışımdan, içimden geliyor. Arkadaşlarım beni çok matrak bulur aslında. Keyifli bir insanımdır. Olayları aslında matrak bir gözle gözlemliyorum. Ama hüznün başka bir garip, başka bir hoş tarafı var. İnsan nankör oluyor. Coşku ve sevinç yaşanıyor ve unutuluyor. Hüzün ise unutulmuyor. Sonra benim hüzne açık bir tarafım da var. Herkes gelir derdini bana anlatır."

Hümeyra hüznün yanısıra ölümü de sıkça işliyor. Onun şarkılarında ölüm, korkulan, kaçınılan bir acı son yerine adeta bir ilgi odağı haline getirilerek işlenmiştir. Ölüm korkutucu yüzünün ötesinde, ve her türlü idealist yaklaşımdan azade, bir merak mefhumuyla irdelenir. "Ölüme karşı bir ilgim var. Ben

Kadir ÇÖPDEMİR

babamı 10 yaşında kaybettim. Büyük bir şok oldu benim için. Ve ilgim de başladı. Ölümden sonra bir hayat var mı, yok mu? Henüz karar verebilmiş değilim. Ama inanmak istiyorum doğrusu. Çünkü bu hayatın olmaması halinde unutulmamak gerekiyor. Asıl ölüm unutulmak, akla gelmemek. Korkunç bir merak içinde nasıl öleceğimi düşünüyorum. Sessizce ölmek istiyorum."

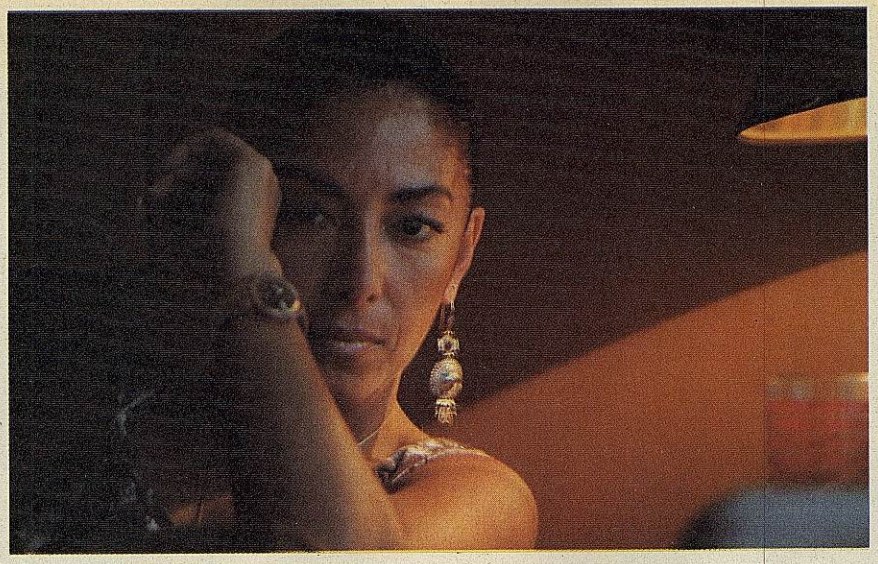

Son kaset **Tutkulardan İntihar**'da, yine hüzün, yine ölüm var. İntihar etmeyi çokça düşündüğünü belirtiyor Hümeyra. "Tutkuların cenderesinde intihar etmek çok kötü birşey olmasa gerek. Cinnet sonucu olmamak koşuluyla, bilinçle tercih edildiği sürece cesaret isteyen, saygı duyduğum birşey. İnsanın yaşama sebepleri kaybolduğunda yaşamın ne anlamı var ? O zaman intihar etmek en doğal ve en makul şey bence. Bu durumda intihar bir tutku da olabilir, aşk tutkusu gibi sayar, doğal karşılarım. Kendine yakıştırmadığı bir yaşamı yeğlemektense -gerekçe ne olursa olsun- ölümü seçmek son derece hayranlık duyulacak bir iş."

"Tutkulardan İntihar" Hümeyra'nın çok yönlü kişiliğini yansıtırcasına, farklı müzikal sunumları içeriyor. Rap'tan, Bektaşi ezgilerinin çağdaş yorumlarına uzanan bir çeşitliliği sergiliyor. Mesajlar yine satıraralarında. Hümeyra satıraralarındaki anlatımı çok sevdiğini söylüyor. "Bence sanatsal ürünlerde önemli olan söylenenin ötesinde, satıraralarında ifade edilenlerdir" diyor. Müzikalitede ise daha doğrudan bir anlatım gözlemleniyor. "Mesajların satıraralarında, müziğin ise daha doğrudan bir ifade de verilmesi dengenin kurulması açısından gerekli. Mesala son kasetimdeki **Rind'lerin Akşamı**'nı ele alalım. Rind dediğiniz zaman, dünya işlerini boşvermiş, kuralları takmayan, inandığı gibi yaşayan insan geliyor akla. Böyle bir insan, isyankar bir insandır. Herşeye "evet" demeyen insandır. Böyle olunca -Dünyaya Gelmek Birdaha Hayal Edilse Bile, Avunmak İstemeyiz Bu Teselliyle- dendiğinde, bırak bu saçmalıkları denmek isteniyor bence. -Ya Aşk İçinde Ol, Yada Güller Açmalıdır Gönlünde- yaşamana bak. Ve yaşadığın zaman adam gibi yaşa, yaşamın tadına vara vara yaşa. Bu şiiri bir isyan olarak aldım ben. Oysa alaturkada bu şarkı, mızır mızır yani ne dediği anlaşılmayan bir tonda söylenir. Öyle mıymıy biçimde bir rind ifade edilemez. Bunun için besteyi yumuşak bir girişin ardından, giderek yükselen bir tonda ve nihayet finalde kendimi yırtarcasına haykırarak bitirdim." Merak ediyoruz, bir şiiri bestelemeye oturduğunda, hüzünlü ve satıraralarını kullanan dizeler olmalı önyargısını taşıyor mu? "Öyle kaygılarım var" diye yanıtlıyor sorumuzu. "Gerçi benim yola çıkmam şiirden, seçtiğim şiir de o anki halet-i ruhiyemle ilgili oluyor. Ama hüzün ve satıraraları da ilgimi çekiyor." Altyapısı elektronikle doldurulmuş bir kaset "Tutkulardan İntihar" . Hümeyra bu yorumumuza katılıyor "Hem Denetleme Kurulu'nun hışmından kurtulmak için hemde parasızlıktan oldu böyle. Akustiği ben de çok seviyorum ama koşullar da çok etkili oluyor artık. Ayrıca miksaj da daha iyi yapılabilirdi. Zaten bir kasetin sonuna geldiğimde paranın, sabrın ve sinirimin sonuna geliyorum. Bir para lafıdır gidiyor çalışmalar boyunca. O zaman da çalışmanın tadı tuzu kalmıyor."

Birçok sanatçı gibi Hümeyra'nın da **Denetleme Kurulu** ile başı dertte. Son kasetinden gönderdiği dört parçadan sadece biri geçebilmiş. "21 yıl önce ben "Güzelliğin On Para Etmez" ile seyirci karşısına çıktığımda, Denetleme Kurulu diye birşey yoktu. DJ'ler vardı. Plağımızı verirdik, beğenirlerse çalarlardı. Bu arada benim müziğimin adı yoktu. "Siz ne tarz müzik yapıyorsunuz?" dendiğinde, ben içimden gelen ezgileri söylüyorum diyordum. Sonra bir müzik yazarımız, Hafif Batı Müziği diye bir ad taktı. Yani bu tür müziğin tohumlarını atanlardan birisiyim ben. Birbuçuk iki yıl sonra **Kördüğüm**'ü çıkardım.Bunun hemen akabinde Denetleme Kurulu çıktı ortaya. Biz o zaman işi pek ciddiye almadık. Hatta ben çok şaşırdım, neden denetleme? diye. Dediler ki; "daha iyi şeyler, daha kaliteli ürünler çıksın diye". Biraz gençlikten, biraz heyecandan isyan etmedim. Ancak "Kördüğüm" çıktıktan biryıl sonra yasaklandı. Radyoda devamlı çalınan "Kördüğüm" birdenbire ortadan kayboldu. Sonra Atilla İlhan'ın **Ben Sana Mecburum** şiirini besteledim o da yasaklandı. Benim dolayımla çıkan Türk Hafif Müziği sansürsüzken sansürlendi, ve aradan 21 yıl geçti ben yine Türk Hafif Müziği sanatçısı olarak parçalarımı yolluyorum, gelen kağıtta; "TürkHafif Müziği kıstaslarına uygun değildir" deniyor. Şimdi kıstası yaratan benim, **Esin Afşar, Üç Hürel, Fikret Kızılok** ile birlikte bu türü yaratan benim. Böyle bir mefhum bizle doğdu.Ve şimdi böyle bir mefhumun yaratıcıları denetimden geçemiyor. Olacak iş mi? Sonra sanatçıların ne işi var Denetleme Kurulu'nda? Denetleyici diye birşey kabul etmiyorum. Benim anlayamadığım meslekler vardır. Örneğin bir insan niye polis olur, niye asker olur, niye denetçi olur? Ama farzedelim kendine iş tuttu, o zaman niye hala müzikle ugraşır? Oysa bunlar kaset yapar, TV'ye çıkar. Madem bu işi tuttun, ununu ele eleğini as değil mi? Hatta kurulda bir "süper starımız" var ki kaset yapar, örneğin son kasetinde ki onüç parçadan onikisi denetimden geçer. Bu nasıl iştir? Kurulun nasıl çalıştığı da bilinmiyor. Neye göre eliyorlar bunu bir açıklasalar çokiyi olacak. çünkü çok masraflı bir iş yapmaya başladık biz. Bir kasetin maliyeti çılgın rakamlara ulaştı. Artık "aman bir kaset çıkarayım da hoşluk olsun" demek mümkün değil.stüdyoda hep afaki çalışıyoruz. Birşey söylüyorum "yok o geçmez" diyorlar. 100 saatlik bir stüdyo çalışmıssak 5 saat kurul konuşuluyor. " Rindlerin Akşamında" prozodi hatası var diye geri çevirmişler. Şarkının finalinde sesimi yırtmamsa, bu bir yorum meselesidir. Bunlar bana şarkı söylemeyi ögreteceklerse benim çok işim var. Üstelik kuruldaki hiçbir sanatçının bize birşeyler öğretecek düzeyi yok doğrusu. Üstümüze ölü toprağı serpilmiş gibi susuyoruz. Eğer birşey yaratılacaksa, batı müziği diye çıldırılıp Pop-Sav'lar kuruluyorsa, bu denetim işi de halledilmeli. Sadece telif hakkıyla bitmez bu iş, Birde yaratım hakkı ve özgürlüğü olmalı."

Çok yönlü yaratıcı kişiliğini, bireyselliğini bina etmiş ve özgürlüğünü kazanmış yapısına bağlıyorum. Özgürlüğüne ve özgürlüklere düşkün bir insan Hümeyra. Özgürlüğüne düşkünlüğü onu kurumsallaşmaktan uzaklaştırmış. " Bir ekip kurmak, onların ekonomik sorumluluğunu üzerine almak istemiyorum. **Rumelihisarı**'na çıkacağım, oradan **Oba**'ya, sonra İzmir Fuarına gideceğim, peşimde sekreter, önümde menacer, sıkılırım, dayanamam, ben yalnızlıktan hoşlanıyorum."

Marjinal hiçbir yaklaşıma uzak olmadığını anlıyoruz. Herkesin kendini nasıl hissediyorsa öyle ifade etmesi gerektiğini söylüyor." Faşizm'den iğrenirim, ama faşizm bile çıkarsın sanatçılarını söylesin söyleyeceklerini. Bir şeyin iyi mi, kötü mü olduğuna yönetimler değil insanların kendileri karar versin. Adam yaşadığını müziğe aktardığını söylüyorsa hoş. Yaşadıklarına katılmayabilirim, ama bunu ifade etmesi başka birşey."

Hedeflerini merak ediyoruz, dünya ve Türkiye için düşündüklerini." Daha bir topluma yönelmek istiyorum. Benim dışımdaki hüsranları, sevinçleri daha bir ağırlıkla işlemek istiyorum. Tabii bütün bunlar bu kasetin gidişatına bağlı. Ben öyle durup durup kaset çıkarıyorum. " Bende bu lafı mutlaka söyliyeyim de insanlar dinlesinler"i hissetmem lazım. Rekabet yok onun için biraz keyifsizleniyorum. Rekabet olsa ortalık biraz kıyametlense fena mı olur? Dünya için bolca barış istiyorum. Sansürsüz, özgürlük dolu bir dünya istiyorum.Türkiye için de biraz kendimizi bulmamızı istiyorum. Çok iç güzelliğimiz var, bunlara sarılalım istiyorum."

Hümeyra 42 yaşında. Bunu açıklamakta bir beis görmüyor. 21 yılını müziğe vermiş. Yılın 4. kadın şarkıcısı seçilmiş bir dönem,bir müzik türünün yaratıcılarından ve kabul görmesini sağlayanlarından olmuş. Türkiye'de yapılan en uzun turnenin rekoru onda: 45 gün. Yarattığı sounddan hiçbir zaman taviz vermemiş, arayışlara girmiş, gözlemimiz o ki hala da sürdürüyor. Ama daha fazla ün, daha fazla para için inandığı çizgiden rücu etmemiş. Duyarlılığı yakalamış pekçok boyutuyla. **Yahya Kemal**'den **Nazım Hikmet**'e yelpazesi geniş, ama derinliği hayli fazla bir kültürel birikimi kavrayıp, içine sindirmeyi başarmış. Çelişkileri yok mu ? Elbette var. Çok uzun yıllar önce bir Denetleme Kurulu'nun gereksizliğini görüp, kendi içinde karşı çıkıp, hala parça göndermesinde ve kabul görmeyince de isyan etmesinde belki. Ama bu yada buna benzer gerekçeler, onun 21 yıldır müziğimize yaptığı katkıları, getirdiği solukları görmemize engel değil.

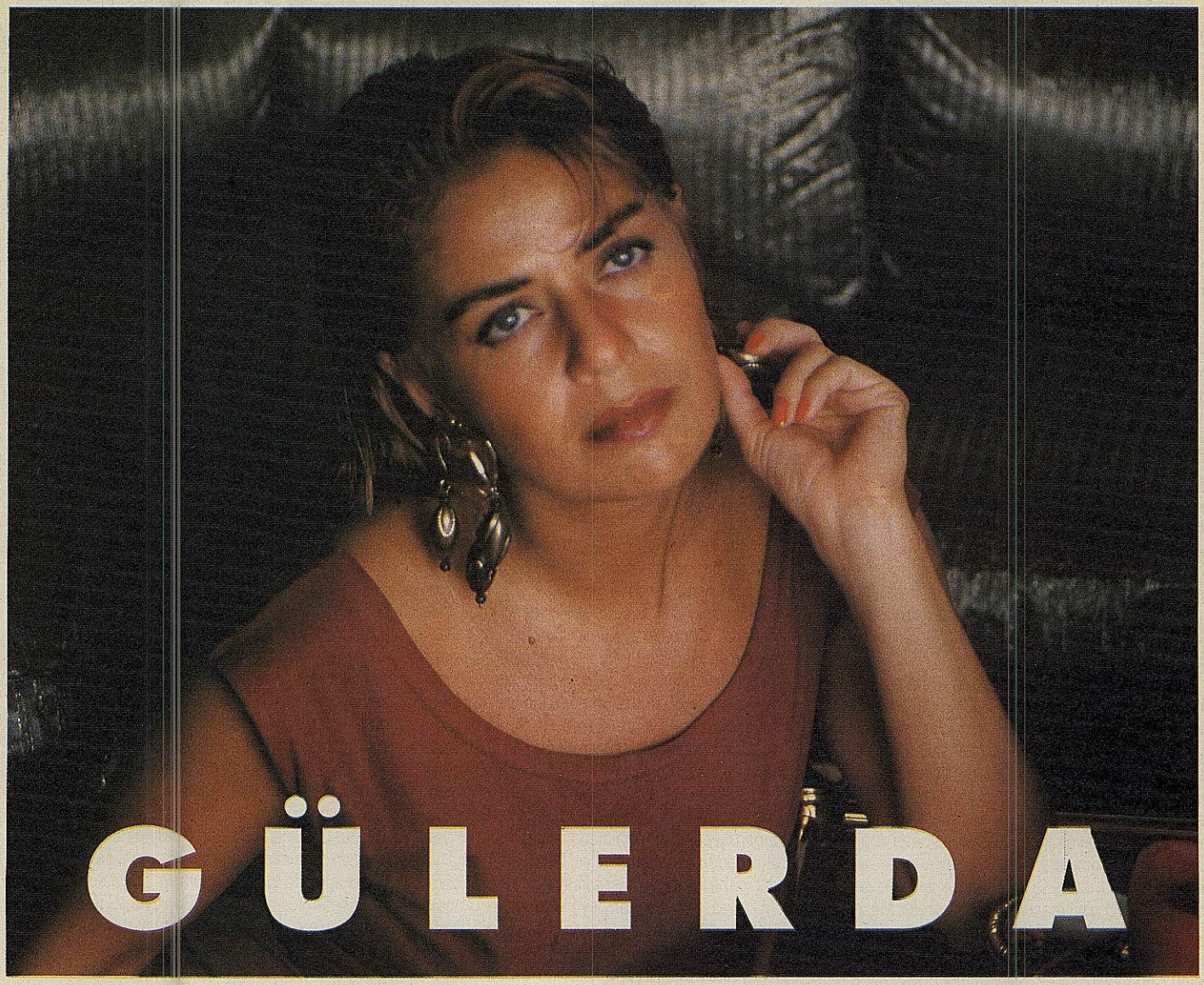

GÜLERDA

MANKEN, FOTOMODEL, TİYATRO VE TV DİZİSİ OYUNCUSU OLARAK TANIDIĞIMIZ GÜL ERDA YAKLAŞIK İKİ YIL KADAR ÖNCE "KENDİ İÇİNDE SÜREN" MÜZİĞİ Nİ DİĞER UĞRAŞLARINA TERCİH ETTİ. GEÇTİĞİMİZ GÜNLERDE 1.5 YILLIK ARADAN SONRA İKİNCİ KASETİNİ PİYASAYA ÇIKARAN GÜL ERDA MÜZİĞİ YAŞAMININ ODAK NOKTASI HALİNE GETİRMEYE HAZIRLANIRKEN BİR ÇIKIŞIN AREFESİNDE.

Ben onun şarkıcılığını MÜZİK DERGİSİ'nin henüz 'Boom' olduğu dö nemde kasetinin tanıtımında öğrendim. Kaset övgü de alıyordu. Kaseti edinip dinlediğimde aynı izlenimleri edinemedim. Bir şarkıyı ayrı tutarak; "**Parios**'un bir çalışmasının üzerine Kandemir Konduk'un yazdığı sözlerle; Anılarla..."

Sonra yaklaşık bir buçuk yıl gibi bir süre geçti. Ve bir TV programında Gül Erda'yı **Dön Gel Artık** isimli bir Kenan Erel çalışmasıyla izleyince "ne oluyor" diye sordum kendi kendime. Ve yanıtını da verdim; "Bu kadın galiba şarkıcı olmuş ve bu şarkı da hit olacak".

Gül Erda'nın yeni kasetinde en dikkat çeken çalışma Kenan Erel'in **Dön Gel Artık** adlı şarkısıfakat kasette kendi besteleri de yer alıyor; iki tanesi de fena değil üstelik. Ve ben iyice merak ediyorum; müzik sandığımdan daha önemli galiba diye. İlk sorularım bu merakım üzerine yoğunlaşıyor.

"Müzik sizin hayatınızda nasıl bir yer kaplıyor ve neden şarkıcılığa bu kadar geç başladınız?"

İ.Mert ÖZMEN

"İlkokulda arkadaşlarıma mandolinimle konserler verirdim. O zamanlardan küçük bestelerim vardır. Fakat sonra konservatuvarda tiyatro eğitimi gördüm. Ardından bir süre mankenlik, fotomodellik, tiyatro ve TV dizilerinde oyunculuk geldi. Kendi içinde müzik de sürüyordu fakat uzun bir süre oyuncu olarak tanındım. Ardından yine TV'de sunuculuk geldi. Sahneye çıkma önerisi geldiğinde müzik boyutum da öne çıktı."Gül Erda müzikten para kazanıyor ve artık hayatında öne çıkan müzik. Bir şarkıcının besteci olmadan şarkıcılığını çok geliştiremeyeceğine inanıyor. Ben de kasetinde yer alan, söz ve müziğin kendisine ait olduğu **Balıkçılar**'dan yola çıkıp soruyorum. "Bestecilik ayrı bir duygulanım alanı ve kendini ifade etme biçimi ayrıca kulağınızda yoğun bir ses birikimi de olması gerekli. Çocukluğunuzdan bu yana hangi tür müzikle beslendiniz, besteciliğiniz ne kadar eskiye dayanıyor?"

"Çocukluğumda; **Frank Sinatra, Elvis Presley, Tom Jones** çok sevdiklerimdi. Ağırlıkla romantik şarkılar söyleyenleri severdim. Alaturka çok sevmememe rağmen dinlerdim. Piyano çalıyorum. Fakat

bestecilik farklı bir şey. Beni nerede hangi duygunun yakalayacağına bağlı. Örneğin; "Balıkçılar" on yıl önceki bir çalışmam. Çok erken uyandığım bir sabah balkondan denize ve balıkçılara bakmanın getirdikleri. **Bir Sevda Yeli** ise daha farklı bir ortamda oluştu. O an yakınımda piyanom yoksa melodiyi mırıldanmaya başlarım ve genellikle de söz ve müzik birlikte gelir."

Yorumculukta şarkıyı hissetmek, hissettirmek ne kadar önemliyse bestecilikte de hissetmenin yanı sıra gözlem gücü o kadar önemli. Gül Erda besteciliğine yansıyan bu gözlem gücünü tiyatro eğitimi sırasında kazanmış. Gül Erda'nın şarkılarında protest eğilimlere yönelebilecek ağırlıkla gözleme dayalı durum anlatımları var ve daha çok dışındaki insanlarla da ilgili. Bir kadının aşk şarkıları yazması daha kolay anlaşılır bir şeydir de... Kendi dışındaki insanları anlatmaya yönelmesi... "Neden?"...

"Aşk şarkılarını da seviyorum ve severek de söylüyorum fakat tiyatrocu olmaktan gelen bir şey galiba... Kendi dışımdaki bir karakteri çözümleyip anlatmaya yönelik bir eğilimim hep var gibi..."

"Aşk şarkılarını da seviyorum ve severek de söylüyorum fakat tiyatrocu olmaktan gelen bir şey galiba... Kendi dışımdaki bir karakteri çözümleyip anlatmaya yönelik bir eğilimim hep var gibi..."

Karşımdaki Gül Erda ağırlıkla bir müzikçi olarak konuşuyorsa da ben biliyorum ki onu geniş kitlelere tanıtan, rol aldığı TV dizileriydi ve bu dizilerdeki özgür, soğuk dişi tiplemeleri; Bestecilik ve şarkıcılık günümüzde şarkı söylemenin yanı sıra görüntü olarak da bir imajı zorunlu kıldığından daha önce edindiği bu imajın şarkıcılık imajını ne kadar destekleyeceğini merak ediyorum. "TV'deki bir programda "Dön Gel Artık"ı seslendirirken daha önceki görüntünüzdeki soğuk dişinin yerini masum, sıcak bir kadın tipi almıştı. Sanki bir Marilyn-Meryem-Madonna gibi... Gülümsüyor."TV dizilerindeki sözünü ettiğiniz tip rastlantı sonucu oluştu ve yönetmenler de üzerine gidince ard arda bir kaç kez aynı tiplemeyle göründüm ve tabii belli bir imaj oluştu. Şarkıcılığımın da görselliğine yansıyan bir imajı oluşması kaçınılmaz; benim düşündüğüm ve aslında öyleyim de; sıcak, belli bir dozda dişiliği barındıran belki biraz masum bir kadın. Dön Gel Artık'ı yorumlarken çok fazla hissettiğim bir şarkıydı ve sözünü ettiğiniz Marilyn-Meryem-Madonna görüntüsü oluşmuş olabilir."

Gül Erda kasetindeki kendi bestelerine inansa da, kaseti sürükleyecek şarkının "Dön Gel Artık" olduğu konusunda hemfikiriz. Dön Gel Artık'ın (Aslında şarkının orijinal adı **Kar Tanesi**) bestecisi Burhan Çaçan'dan dillerde dolaşan **Ayaz Geceler**'in bestecisi Kenan Erel. Ve şarkı Gül Erda'nın önüne gelene kadar birkaç yer dolaşıp sonunda Gül Erda'da kalmış. Popüler müziğin doğuya yakın ezgileri hâkim fakat sonuçta pop bir şarkı. "Ağırlıkla batı armonileriyle büyümüş bir şarkıcının böyle bir besteyi seslendirmek nereden aklına geldi?" Gül Erda soruma gülerek yanıt veriyor. "Kenan Erel çok önem verdiğim bir besteci arkadaşım, şarkıyı ilk kez dinlediğimde bir başka şarkıcı arkadaşım seslendirecekti. Sonra bende kaldı. Ben elbette hafif müzik ekolü içinde büyüdüm ve orada da kalacağım fakat melodi çok güzeldi. **Buğra Uğur** da çok iyi bir düzenleme yapınca çok iyi bir pop parça oluştu."Gül Erda da plak şirketlerinin pop şarkıcılara yeterince yatırım yapmadıklarından şikâyetçi. İlk çalışmasının da, bu yeni çalışmasının da prodüksiyonunu kendi üstlenmek zorunda kalmış. Fakat bu onu yıldırmıyor ve bu son çalışmadan oldukça umutlu. Bundan sonraki çalışmalarında da aynı çizgiyi sürdüreceğini belirtiyor.

Artık müzik Gül Erda için gittikçe daha fazla önem kazanıyor ve yaşamının odak noktası olmaya doğru yol alıyor. Ve biz kendisine çalışmalarında başarılar dileyip, ayrılıyoruz. Benim kasette dikkat çektiğim çalışmalar; başta "Dön Gel Artık" olmak üzere "Balıkçılar", "Bir Sevda Yeli" ve ilk kasetten alınan Parios bestesi "Anılarla"; dinleyin...

TÜRK POP'UNDA YENİ SINIRLAR (1)

İ.Mert ÖZMEN

1950'lerle birlikte toplumsal yapıda belirginleşen çok seslilik ve toplumsal yapıların sürekli bir yenilenme sürecine girmesi doğal olarak müziğe de yansıdı. Plak sanayi ve radyo 'kayıt edilmiş müziği' geniş halk kitlelerine götürmeye ve tüketime sokmaya başladı. Ve müziğin popüler kanalı oluştu. Fakat her yeni oluşuma ad koymakta kavram kargaşasına düşüldüğü gibi bu alanda da düşüldü. Oluşan popüler müzik 'pop' olarak tanımlanmadı. Arabesk, hafif müzik, pop müzik gibi (içeriği daraltılıp, bozularak) tanımlar yapıldı. Oysa bir kültürel oluşumun tanımı etki yapan coğrafyaya göre yapılmazdı. Olsa olsa etki yapan coğrafyaya göre sadece aşamalar belirtilirdi.

Pop ya da Popüler sözcük olarak aslı 'popular'dan gelmedir ve geniş halk yığınları anlamındadır. Bu çerçevede pop müziğin tanımını daha geniş bir anlam içererek yeniden yaparsak: 'Geniş halk yığınları tarafından tüketilen müziktir'. Yapısal olarak da tek sazın yerine birden fazla sazla icra edilebilmesi için armonik yapının -düzenlemenin- güçlendirildiği müziktir. 1950'lerden bu yana üretilen her plakta -istisnalar hariç- şu veya bu oranda armonik yapıya rastlarız. Plağın sahibi ister Zeki Müren, Orhan Gencebay, isterse Fikret Kızılok, Barış Manço, Sezen Aksu olsun. Bütün bu plaklar da 'popüler'di ve o kesim tarafından tükeldi. Bu müzik üzerine yapılan tartışmalar ise daha çok şarkıların bu özelliklerinden çok ezgisel yapısındaki 'batı' ya da 'doğu' etkilerine göre yapıldı. Ve tür'lere böyle ad konulmaya çalışıldı. TRT denetimi önemli bir kitleyi ve anlayışını biçimlendirdiğinden dolayı da müzik türleri; daha açık bir deyişle popüler müziğin adlandırılması 'TRT denetim kuralları' adlı cehaletin adlandırılmalarına bırakıldı. "Türk Hafif Müziği", "Hafif Türk Sanat Müziği" vb... Ve Popüler müziğin tüketicileri dinlediği ezgisel liklere göre kamplara ayrılıp birbirlerine kulaklarını tıkar ve tu-kaka yapar hale getirildi. Örneğin bu cahilce koşullandırılmanın sonucu Türkiye'nin en önemli rock'çılarından Erkin Koray 1970 ortalarından sonra 'denetim' ya da yetkili kimselerden izin alamadı ve 'Arabesk' ilan edildi.... Dinlemek için seçtiğimiz plaklardaki birinci etken doğup büyüdüğümüz en azından kulağımıza yatkın seslerin biçimlendiği coğrafya ve bu coğrafyanın ezgiselliğidir. Daha sonra ise seçtiğimiz yaşama biçimlerine ilişkin seslerin sıralanması ya da müzikteki karşılığı ile 'armonik yapısı' -düzenlemesi gelir. Birilerimiz kent metropollerinin 'hızlı yaşamına uygun armonik yapıyı- düzenlemeyi seçerken; örneğin ritmin ve gitarın öne çıktığı rock; ya da atonal düzenlemelerin öne çıktığı günlük yaşamımızın kaosunu anlatan şarkıları seçerken, birilerimiz de metropol kentlerin gecekondularındaki, ya da taşranın metropol kent merkezlerine oranla daha ağır işleyen yaşamına denk düşen melodik yapısı önde, düzenlemeleri daha sade şarkıları seçiyoruz. Ayrıca şarkıların ezgisel yapısındaki 'doğu' ya da 'batı' coğrafyasının belirginlik derecesi de yine doğup büyürken kulağımızın biçimlendiği ezgiselliğin coğrafyasına göre değişkenlik gösteriyor ve belirleyici oluyor seçimlerimizde.

Müzik markette ya da daha doğru bir deyişle popüler müziğin markete yansıması ve tüketim derecesi de buna göre belirleniyor. Yani nüfustaki kulak yapılarının biçimlenmesindeki sayısal orana göre. Fakat tartışma götürmeyecek olan gerçek ise tüm bu dinleyici kitlesinin ve üreticilerinin 'pop'üler müzik üreticileri ve tüketicileri olduğu. Öncelikle önerim artık düşünce kanallarımızı şu bizim dinleyeceklerimizi 'denetleyip, belirleyen'lerin ad koymalarına tıkayıp; 'pop müzik' ya da Türk pop'unun adlandırılması, tanımlanması üzerine bir kez daha düşünmek... Önümüzdeki sayıda ise tartışmayı Türk pop'unda özellikle ezgisel yapının on yılda bir yenilenen, yeniden biçimlenen 'doğu' 'batı' dalgaları üzerine sürdürmek istiyorum.

İŞİM KONUSUNDA OLACAKLARI ÖNCEDEN SEZERİM

KENDİMİ DEV GİBİ HİSSEDERİM

Defalarca telefon konuşmasından sonra saat 15.00 için randevu alıyorum, saatime bakıyorum, 55 dakika var. Arabaya atlıyorum, ancak korkunç bir trafik... Randevularıma geç kalmayı hiç sevmem, yine de, yarım saat gecikmiş durumdayım..

"Merhaba; Ajda hanımla randevum vardı."

Pekkan'ın Çengelköy'deki yalısından içeri girerken, kapıyı açan yardımcıya ağzımdan dökülen ilk sözler bunlar. Telefonda defalarca görüştüğümüz için hemen hatırlanıyor, içeri davet ediliyorum.

Ajda Pekkan'ı beklerken, Boğaz'a bakan bir koltuğa gömülüp kocaman salonu incelemeye başlıyorum.

Duvarlarda çağdaş ressamların tabloları arasında, usta bir hattatın elinden çıktığı anlaşılan Arapça iki büyük hat ilk anda gözüme çarpıyor, sağımda kocaman bir müzik kompleksi içinde yüzlerce kaset plak ve CD. Köşede açık duran bir piyano, ödüller, resimler, plaketler ve şiltlerle tıka basa dolu bir kitaplık. Ambalajında kapalı duran plak ve kasetleri ise Pekkan'ın son İtalya seyahatinde aldığını, birazdan öğreneceğim. Karşımda duran müzik seti kapalı, bundan eminim ancak tüm eve yayılan klasik müziğin içeri odalardan oturduğum salona kadar egemenliğini, olabildiğince hissediyorum. Birden "Niki" ile göz göze geliyoruz, o bana bakıyor, ben ona, uzuncu bir süre hiç konuşmadan bakışıyoruz, çünkü o bir kedi. Bu şirin, beyaz kedinin Ajda'nın "kızı" olduğunu da birazdan anlayacağım.

Zarif adımlarla giriyor salona,

"Hoş geldiniz Altan Bey sizi beklettim, özür dilerim. (Kendim yarım saat geciktiğimi düşünürken "hoş" bir açıklama) Ve hemen peşpeşe iki soru:

"Nasılsınız? Bir şey içer miydiniz?"

TÜRKİYE SON 30 YILDA YETENEK SAHİBİ PEK ÇOK İSMİ ALKIŞLADI. MÜZİKSEVER ALKIŞLADIĞI İSİMLERİN BİR BÖLÜMÜNÜ REDDETTİ, KABULLENMEDİ. BAZILARINI İSE BAĞRINA BASTI, KABULLENDİ. İŞTE AJDA PEKKAN DA BUNLARDAN BİRİ. KENDİ TABİRİYLE BU BASAMAKLARI ZOR VE DİK MERDİVENİ TIRMANARAK BİLEĞİNİN HAKKIYLA ZİRVEYE OTURMUŞ BİR YILDIZ.

Altan DİREKÇİ

O bana tepeden tırnağa bakarken, "Çay, lütfen" diyorum ama aslında ben de onu süzüyorum. Sade ama şık bir eşofman içinde, pek rahat görünüyor. Spor ayakkabılı, makyajsız bir Ajda.

Rahatlığı hemen sohbetimize yansıdı. Daldan dala atladık; müzik, politika, aşk, ekonomi, evlilik...

1. Gün / Mekân Pekkan'ın Evi...

MÜZİK DERGİSİ- Uzunca bir aradan sonra yaptığınız "Ajda 1990" adlı çalışma ile müziğe döndünüz. Şimdi de yeni bir kasetin çalışması içindesiniz. Belki size bu konu çok soruldu biliyorum ama yinede sormadan duramayacağım.

Neden hep yabancı şarkılara Türkçe sözler?

AJDA PEKKAN- Şimdi; ben şarkıcıyım, besteci değilim, söz yazarı değilim. Söylediğim bestenin kaynağı, benim iyi ya da kötü şarkıcı olduğumu belirleyemez. Bana düşen şarkıcılığımı, yorumculuğumu yapmak, şarkının bizden ya da Türk olmayan bir besteciden olması, işin bana düşen bölümünü değiştirmiyor, etkilemiyor. İşimi şimdiye dek çok iyi yaptığımı düşünüyorum. Uzun meslek yaşamım içinde bana ulaşan, benim beğendiğim hiçbir besteciyi geri çevirmedim, özellikle 80 sonrasında bestecilerimizin daha fazla ve daha güzel ürünler vermesiyle bu daha da yoğunlaştı. Son kasetimde yer alan şarkıların 8'i bizim bestecilerimizin imzasını taşıyor. Kaynaklar yeterli olduğu sürece bizden eserleri seslendirmeyi sürdüreceğim. Ancak yabancı kaynaklardan sevdiğim, Ajda'ya yakın bulduğum, nitelikli olduğuna inandığım birkaç şarkıyı da kendi dilimde seslendirmenin yanlış olduğuna da inanmadığımı belirtmeliyim.

MÜZİK DERGİSİ- Konserler yeniden yoğunlaşıyor, siz de düşünüyor musunuz?

AJDA PEKKAN- Bu konu istediğim şartların tam olarak oluşmasına bağlı, iyi bir organizasyon çerçevesinde olursa çıkmamam için bir neden yok ancak ışıkçısı, sahnesi ve orkestrası ile tek tek en ince ayrıntısına kadar ben uğraşacaksam, bu işte yokum. Çünkü artık yalnız ve yalnız, şarkı söylemek istiyorum. Bir sürü insanla uğraşmaktan yoruldum. Müzik endüstrisi ülkemizde hâlâ batının o denli gerisindeyken tek başınıza iyi bir şarkıcı olmuşsunuz bir şey ifade etmiyor. **Iglesias** geliyor arkasında 500 kişilik teknik ekip, her şey en ince ayrıntısına kadar programlanmış, ya bizde.

MÜZİK DERGİSİ- Yeni sesler ve yeni parlamaya başlayan şarkıcılar var. Bunları izliyor musunuz?

AJDA PEKKAN- Evet fırsat bulabildiğim kadar dinliyorum. **Aşkın Nur Yengi** hoş, bir de genç bir sanatçı var, kimdi? (yardımcısına seslenip soruyor) Evet, **Fatih Kısaparmak**'ı dinledim. Güzel.

MÜZİK DERGİSİ- Tarzınızda değişiklik, daha doğrusu bir yenilik olacak mı, bu yönde bir hazırlık düşünüyor musunuz?

AJDA PEKKAN- Sesime, stilime uyduğu sürece her türlü yeniliğe açığım. Yeni çalışmamda bu yönde bir hazırlık var. Ancak tabii ki Ajda'ya uygun bir anlayışta olacak.

MÜZİK DERGİSİ- Bu durumda klasik Ajda hayranları hayal kırıklığına uğrayacaklar mı?

AJDA PEKKAN- Hayır sanmıyorum. Benim dinleyicim, benim şarkımı kabullenir. Çünkü ben o şarkıya hazırlanırken ve yorumlarken zaten dinleyicimle belirli noktalarda buluşacağımı düşünerek, hatta hesap ederek davranıyorum.

Görüşmemiz süresince telefon neredeyse aralıksız çalıp duruyor, ahize sürekli evdeki personel tarafından açılıyor ve hepsine verilen cevap benzer cümlelerden oluşuyor; Ajda Hanım uyuyor, jimnastik yapıyor, ya da Ajda Hanım yurtdışında. Doğrusu aklıma randevu için gösterdiğim onca çaba gelmiyor değil.

MÜZİK DERGİSİ- Sizi tanımladığı söylenen **"Süperstar"** ünvanı var, Ajda Pekkan adı uzun zamandır bu sözcükle birlikte anılıyor.

(Pekkan bir süre gülüyor).

AJDA PEKKAN- Önceleri, hayır ben süperstar değilim diyecek oldum; otur yerine, alçakgönüllü olma sen bu ülkenin süperstarısın, dediler, kaldı. Üstelik geçmişte plak şirketimin yalnızca plağıma verdiği isimdi. Özellikle son çalışmamda kullanılmasına izin vermedim. Artık gerek yok. Çünkü halk, istemediği sanatçıyı bunca yıl bu konumda yaşatmaz.

2. Gün / Mekân İstanbul Gelişim Stüdyosu

MÜZİK DERGİSİ- 1962 yılında başlayan müzik yaşamınız bu yıl 28. yılına giriyor. Pek çok hit şarkı yaptınız. Sizin sesinizden üne kavuşan pek çok şarkı başka şarkıcılar tarafından yeniden yorumlandı. Siz de meslektaşlarınız gibi nostaljik rüzgârlar estirmeyi düşünüyor musunuz?

AJDA PEKKAN- 1992'de 30. yılda bir "Anılar" yapacağım, benim şarkılarımı herkes okudu yeni kuşak bir de benden dinlesin. Şarkıları bile seçtik. **Viens Dans Ma Vie, Sensiz Yıllarda, Gençlik Yılları, Hoş görsen** bazıları. Ancak ondan önce bitirmek istediğim yeni kasetim var. Öncelikle bunu bitirmek ve 1991'de hayranlarıma sunmak kararındayım.

MÜZİK DERGİSİ- Bu kasetin hazırlıklarından söz eder misiniz? Kimlerle çalışıyorsunuz?

AJDA PEKKAN- En tanınmışından adı hiç duyulmamış olanlara kadar, herkesten beste, güfte topluyoruz. İnceliyoruz. Tabii ki temas halinde olduğum yerli besteciler var, **Garo Mafyan** var, **Kayahan** var, ancak yabancı besteciler de var. (Pekkan bana taslak haldeki şarkılarından birini "Nora Nora"yı dinletiyor. Pop, doğu ezgileriyle yüklü, sıcak bir melodi.)

MÜZİK DERGİSİ- Bugünkü konumunuzun, uzun soluklu bir mücadeleye dayandığı bir gerçek, her şeye yeniden başlasanız aynı konuma gelebileceğinize inanıyor musunuz?

AJDA PEKKAN- Evet, hatta çok daha iyi bir konuma gelebileceğime inanıyorum. Çünkü bir şeyi kafama koydum mu kesinlikle yaparım. Koşulların tam oluşması, benim için çok önemli. Zaman zaman kendimi çektiğim ve yoğun bir hazırlıktan sonra, rahatladığımı hissettiğim dönemler olur. Aslında medyum bir tarafım vardır. İşim konusunda olacakları önceden hissederim. İşte o zaman kendimi dev gibi hissederim, kimse beni tutamaz.

MÜZİK DERGİSİ- Geçmişte çeşitli dönemlerde müzikten, basından, çevrenizden kaçışlarınız oldu. Şöhret bu denli yıprattı mı sizi?

AJDA PEKKAN- Müziğe başlarken ben, yalnızca iyi bir sanatçı olmak arzusundaydım. Oysa kariyerim yükselirken, beraberinde şöhreti de getirdi. Geniş kitlelerin ilgisini üzerinde toplayan bir kişi olarak, şöhretin, ne demek olduğunu ancak bulunduğunuz noktayı tam anlamıyla fark edip bunu çözümleyebilecek aşamaya geldiğinizde, kavrayabiliyorsunuz. Başka türlü söylemem gerekirse, olduğunuz şeyin ne olduğunu zamanla öğrenebiliyorsunuz. Tabii ki bunu öğrenene kadar da bir sürü hata yapmanız ve bu hataların faturasını da en ağır bir şekilde ödemeniz sizi bekleyen gerçekler. Öyle bir çelişki ki kimse sizin içinizdeki kargaşayı, paniği bilemiyor, siz de onların sizden ne istediklerini, ne beklediklerini net olarak çözemiyorsunuz. Konumunuzu belli bir olgunlukla ele alabilmek ancak bedeli ödenmiş deneyimlerden sonra mümkün olabiliyor. Ben de geçmişte bunları yaşadım ve atlattım.

MÜZİK DERGİSİ- Biraz da müzik dışındaki yaşamınızdan söz edelim. Sanatçılar bir süredir siyaset sahnelerinde görünmeye başladılar. Politikaya girmeyi düşünüyor musunuz?

AJDA PEKKAN- Türkiye gibi sorunları çok fazla olan bir ülkede politika yapmak çok zor. Ben aktif olarak politikaya girmeyi asla düşünmüyorum. Politikacıları dışardan izlemek eğlenceli ama bir o kadar da yorucu. Ben kendim bu iş için, çok yorgunum. Üstelik hiç zamanım da yok.

MÜZİK DERGİSİ- Ajda Pekkan uzunca

bir süredir çalışmıyor, eflasyondan etkilenmiyor mu?

AJDA PEKKAN- Her şey o kadar hızlı değişiyor ki, doğrusu ekmeğin fiyatını bile takip edemez hale geldim. Ekmeğin fiyatını bilmiyorum ama benim evimde de alışverişin manavdan mı, pazardan mı yapılacağı konuşuluyor. İtalyan aileleri gibi bitmek bilmeyen çok geniş bir ailem var. Kalabalığız. Ancak öğrenmek istediğiniz para işlerimse uzun yıllar çalışmanın sonucu ölene dek garantideyim.

Feminist değilim. Ancak mutlu bir beraberliğin mutlaka eşit şartlarda gerçekleşebileceğini düşünüyorum.

MÜZİK DERGİSİ- Şarkılarınızda baş kaldıran, terk eden kadın öyküleri var. Feminizme nasıl bakıyorsunuz?

AJDA PEKKAN- Feminist değilim. Ancak mutlu bir beraberliğin mutlaka eşit şartlarda gerçekleşebileceğini düşünüyorum. Zaman zaman, erkeklerden daha başarılı olmanın istek ve hırsını şiddetle duyuyorum, ama benimki herhalde, içimde kalmış gizli bir feministlik olsa gerek.

MÜZİK DERGİSİ- Yeniden evlenmeyi düşünüyor musunuz?

AJDA PEKKAN- On kere daha evlenebilirim. Ayrılırken tam iki yıl, fazladan düşündüm. Sırf topluma ters düşmemek için, yaşamımdan iki yıl fazla özveride bulundum. Birinin elini tutmak çok güzel, şartlar uygun olduğu taktirde bir değil, on kere daha evlenebilirim. Evlilik olmasa da bir beraberlik söz konusu olabilir.

3. Gün / Mekân İletişim Merkezi

Ajda Pekkan'ın hoca olarak ders vermek için davet edildiği Hürriyet Vakfı Erol Simavi Özel İletişim ve Eğitim Merkezi'ndeyiz. Genç ve nitelikli gazeteciler yetiştirmeyi amaçlayan bu kurumda, çeşitli sınavlardan geçirilerek alınmış 20 üniversite mezunu öğrenciye yüksek lisans düzeyinde eğitim veriliyor. Pekkan burada **"Sanatçı ve Basın"** konulu bir konferans veriyor. Önceden hazırladığı metni dikkatle okuyor, daha sonra öğrencilerin değişik konulardaki sorularını yanıtlıyor, onlarla anı fotoğrafları çektiriyor. Kurum yöneticileri sanatçıdan bir sonraki konferans için randevu alıyorlar.

Bugün Pekkan'a hiçbir şey sormuyorum, yalnızca izliyorum. Bulunduğu ortamda tüm dikkatleri kendinde toplamayı çok iyi biliyor... Evet o bir şarkıcı ama şu anda burada bulunmasının sebebi belli ki şarkıcılığı değil, bir **"star"** oluşu.

Türkiye son 30 yılda yetenek sahibi pek çok ismi alkışladı. Müziksever alkışladığı isimlerin bir bölümünü reddetti, kabullenmedi. Bazılarını ise bağrına bastı, kabullendi. Onlar kimler mi dediniz, bulmak zor değil; şöyle bir çevrenize bakmanız yeterli. İşte AJDA PEKKAN da bunlardan biri. Kendi tabiriyle bu basamakları zor ve dik merdiveni tırmanarak, bileğinin hakkı ile zirveye oturmuş bir yıldız.

Pekkan farklı eleştirilerin odak noktası olan Türk Pop'unda çeyrek yüzyıllık bir zaman dilimine damgasını vurdu. Şarkıcılığını ancak geçen zaman içinde geliştirerek, Türkiye'nin önemli şarkıcıları arasına giren sanatçı günümüzün ünlü yıldızları Nilüfer, Sezen Aksu ve Nükhet Duru'nun ilk örnek aldıkları isim oldu.

Şarkıcılığının geri plana atılarak müzik dışındaki özellikleriyle toplumsal ilginin odak noktası haline gelen sanatçı şık giyimi ve saç modeli ile adından söz edilen bir moda öncüsü, bir fenomen olarak, popüler sanatçı kavramına eleştirilerle beraber farklı bir yorum getirdi.

Teşekkürler Ajda Pekkan...

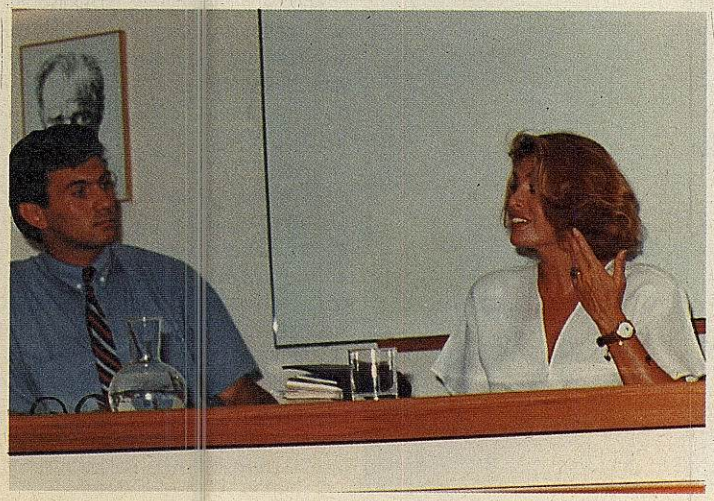

A J D A P E K K A N

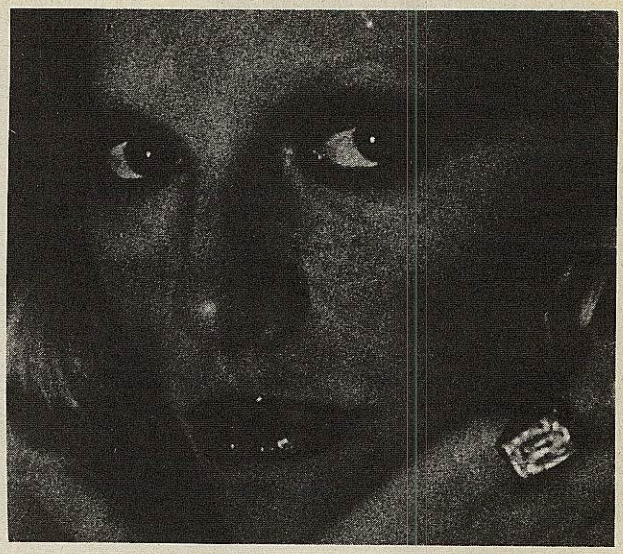

* 12 Şubat 1946 yılında İstanbul'da doğdu.

* İlk müzik çalışmalarına, 1962 yılında **İlham Gencer** ve **Fecri Ebcioğlu** ile amatör orkestra şarkıcılığı yaparak başladı.

* 1963 yılında 17 yaşındayken **"Ses"** dergisinin açtığı Sinema Yıldızları Yarışması'na katılarak birinci oldu. Aynı yarışmada Hülya Koçyiğit ikinci olmuştu.

* Üç yılda 43 filmde rol aldıktan sonra sinemayı bıraktı.

* 1966 yılında tekrar müziğe dönerek ilk 45'liği ni yaptı.

* 1968 yılında katıldığı Yunanistan'da yapılan Atina **Apollonia** Müzik Festivali'nde dördüncü oldu.

* Yine 1968 yılında İspanya'da yapılan **Barcelona** Müzik Festivali'nde finale kaldı.

* 1969 yılında Apollonia Müzik Festivali'ne tekrar katılan sanatçı, yine bir dördüncülük elde etti.

* 1976 yılında Paris'te **Olympia** Müzikholü'nde üç hafta süreyle sahneye çıktı.

* **Ennco Macias** ve **Demis Roussos** ile İspanyol, Fransız ve Alman televizyonlarında değişik programlara katıldı.

* Paris'te **Pour lui** ve Enrico Macias ile **La Fete a la Olympia** adlı uzunçalarları yaptı.

* 1977 yılında Japonya'da düzenlenen Tokyo Dünya Popüler Şarkı Yarışması'nda **"Başarılı Şarkıcı"** çeçildi. Yarışmada söylediği "A Mes Amour" adlı parça "Başarılı Şarkı" seçildi. Daha sonra, şarkıcının 45'lik plağı Japonya'da satışa sunuldu.

* 1978 yılında Açıkhava Tiyatrosu'nda **"Ajda Super Show"** adlı gösteride yer aldı.

* 1980 yılında TRT Büyük Jürisi tarafından Eurovision Şarkı Yarışması'nda Türkiye'yi temsil etmekle görevlendirildi. Lahey'de yapılan yarışmaya, Atilla Özdemiroğlu'nun **Petro'il** adlı bestesi ile katıldı ve 15. oldu.

* Yarışma sonrası Türkiye'ye veda ederek uzunca bir süre Amerika'da yaşadı.

* 1981 yılında tümüyle yerli bestelerden oluşan tek albümü **Sen Mutlu Ol**'u yapan sanatçı, 1982 Ağustos'unda Türkiye'ye döndü. Önce **"Büyük Kabare"** adlı gösteriyi, ardından 1983'de **"Süperstar 83"** adlı gösteriyi aynı adı taşıyan bir albümle müzikseverlere sundu.

* 13 uzunçalar ve 50'ye yakın 45'lik yaptı.

* Sanatçı halen TRT Hafif Müzik Denetleme Kurulu'nda görev yapıyor.

1986 YILI VE 86/10911 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARINA GÖRE SİGARA SAĞLIĞA ZARARLIDIR.

1986 YILI VE 86/10911 SAYILI BAKANLAR KURULU K

RINA GÖRE SİGARA SAĞLIĞA ZARARLIDIR.

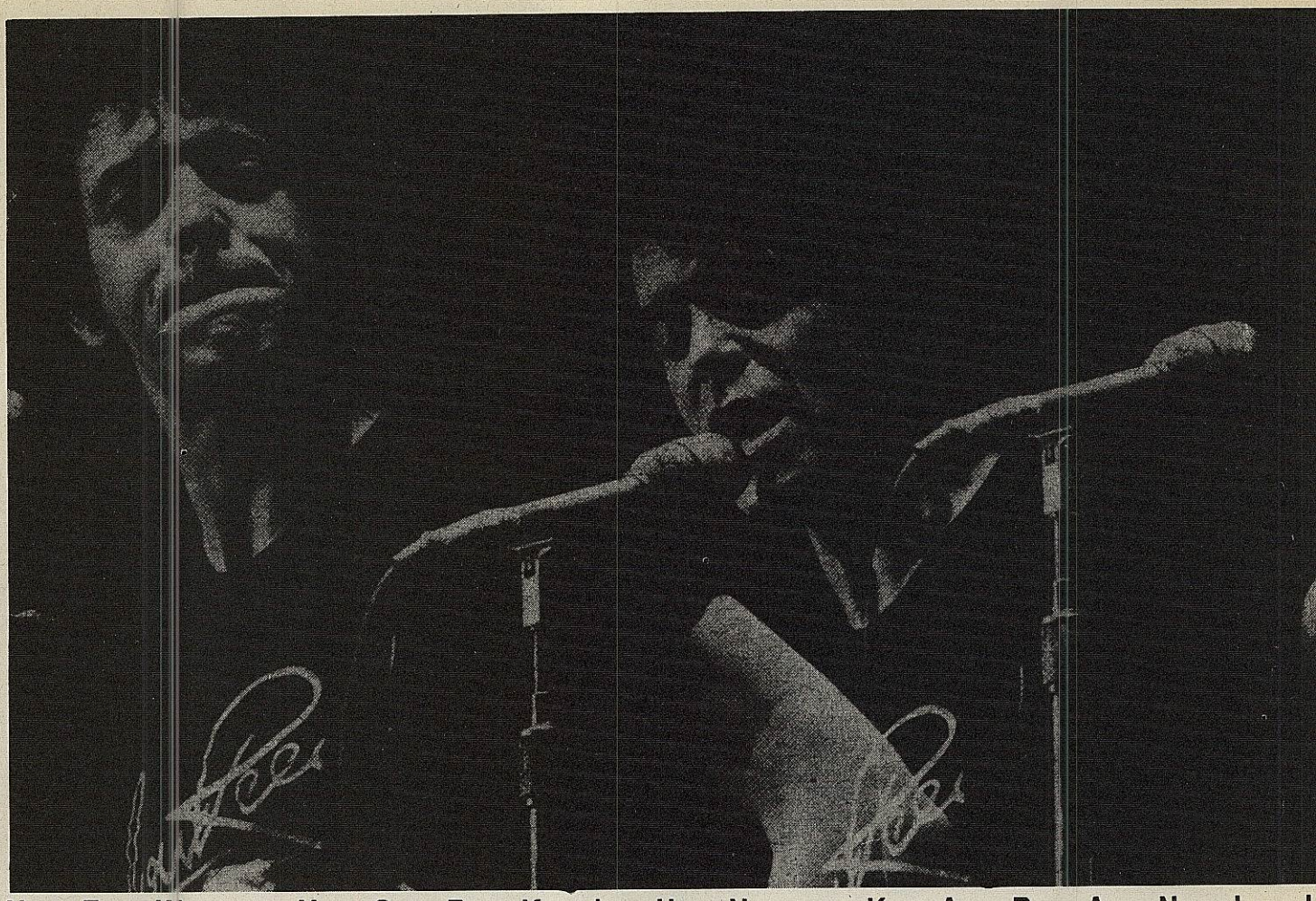

NEW YORK'UN KARANLI

LOU REE

25 YILI AŞKIN SÜREDİR MÜZİK DÜNYASINDA ADINI DUYDUĞUMUZ, DUYMAYA ALIŞTIĞIMIZ VE GEL ZAMAN GİT ZAMAN YAPTIKLARINA ŞAŞIRMAMAYI ÖĞRENDİĞİMİZ BİR "MÜZİK ADAMI". ORTA TABAKADAN BİR YAHUDİ AİLENİN ÇOCUĞU, KLASİK PİYANO EĞİTİMİNİN ÜZERİNE ROCK'N ROLL SERPİŞTİRMİŞ DAR BLUE JEAN'Lİ BİR SOKAK ŞAİRİ. TAM BİR AMERİKALI; MOTOSİKLETİ VE VURDULU KIRDILI FİLMLERE OLAN MERAKIYLA TAM BİR NEW YORKLU HATTA...ZATEN BİR ALBÜMÜNE DE RUHUNU YANSITTIĞI O KENTİN ADINI VERDİ.

2 Mart 1944'te doğmuş. Tipik bir 'balık'... Duyarlı, müziği çok seviyor, eli 'sanatsal faaliyetlere' yatkın, başkalarını çok düşünüyor, kendisini çok seviyor. Hata yapıyor, yaptığını kabul ediyor. Sakin görünüşlü; vücudunun bir yerlerinde öfke akıyor. Serseri; serserileri seviyor.. Pis; pisleri seviyor.

Ve açık... Müzik endüstrisinin o bilinen 'hoşgörü sınırları'nın bile kaldıramayacağı kadar açık... Önümüzden akıp geçen hayatı 'seyrederken' bile namuslu... Gözünden hiçbir şeyin kaçmasına izin vermiyor, gördüğünü söylüyor 'pis' ve 'iğrenç' de olsa...

Kanında New Yorkluluk var. Bu şehrin sokaklarında büyümüş (Long Island). Çok az şarkısı bu şehre ait değil. Yeni albümünün adını da 'New York' koymuş. Hiç şaşırtıcı değil bu adı seçmesi. Asıl şaşırtıcı olan şimdiye kadarki 16 albümüne bu adı koymamış olması...

Lou Reed... Bir yeraltı çocuğu. Tersyüz edilmiş ahlaki değerlerin, kaldırım taşlarının altında yatan isyanın, uyuşturucunun, seksin, şehvetin ve diğer tüm 'hayvani' duyguların büyük harfli insanlığın yaşamının hücrelerine sindiğini 'itiraf edenlerin' üyesi.

Bu yazıya hazırlanırken, tesadüfen elime geçen ABD'nin o 'ünlü' rock ansiklopedilerinden birinde Lou Reed'in çocukluğunun şöyle anlatıldığını dehşetle okudum:

"Küçük yaşından itibaren müzikle ilgilenmeye başladı. On yaşındayken gitar çalmayı öğrendi. İlk plağını 14 yaşındayken yaptı. Rock and roll'le ilgilendi..."

Evet, hepsi bu. Maddenin başlığını değiştirip herhangi bir sanatçının ismini koymanız, yazılanların doğruluğunu değiştirmeyecek; veya yanlışlığını... Tüm 'rock' starlarının çocukluğu 'müzikle ilgilenerek' geçiyor! Bir şekilde enstrüman çalmayı öğreniyorlar ve bu her şeyin değiştiği o 'kutsal an' oluyor! En azından Lou Reed için bunun doğru olmadığını biliyorum. Birisinin sanatçı olduğu 'an' annesi ya da babası ona gitar aldığı an değil, yaşadıklarını müzikle ifade ederek kendi varoluşunu anlamlı kılabildiğini fark ettiği andır. Lou Reed için de böyle olmuştur; bildiğim birçok rockçu için de öyledir..

Lou Reed'in çocukluğu tam da **Marcuse**'un tanımlamaya çalıştığı o dünyanın içerisinde geçmişti: "Tutucu halk tabanının altında, toplumdışı bırakılmışların, başka ırktan ve başka renkten olup da istismar edilmiş ve suçlanmışların, işsizlerin" yeraltı dünyasında... Reed bu yaşadıklarından dolayı, "bilinçliliğinden değil, karşıtlığından" Sistem'le olan çelişkili bir varoluş yaşadı. Long Island'ın herhangi açık hava gruplarından birini kurduğunda, müzik yaparken kendisini dinlemeye gelenlerin dinlemeyip kavga etmelerine şaşırmadı. Deri kıyafetini tamamlayan siyah güneş gözlükleriyle ve kulakları tırmalayan olgunlaşmamış besteleriyle 'saf isyan'ı bağırırken bile çevresi onun çok 'cool' olduğunu düşünüyordu... Lou Reed, bu 'lümpen' kültürün, kültür olduğunu belki o zaman farkına varmadan müzik yapıyordu. Ama yıllar sonra, bütün Amerikan orta sınıf ahlakının temsilcilerini karşısına alarak, bu kültürü

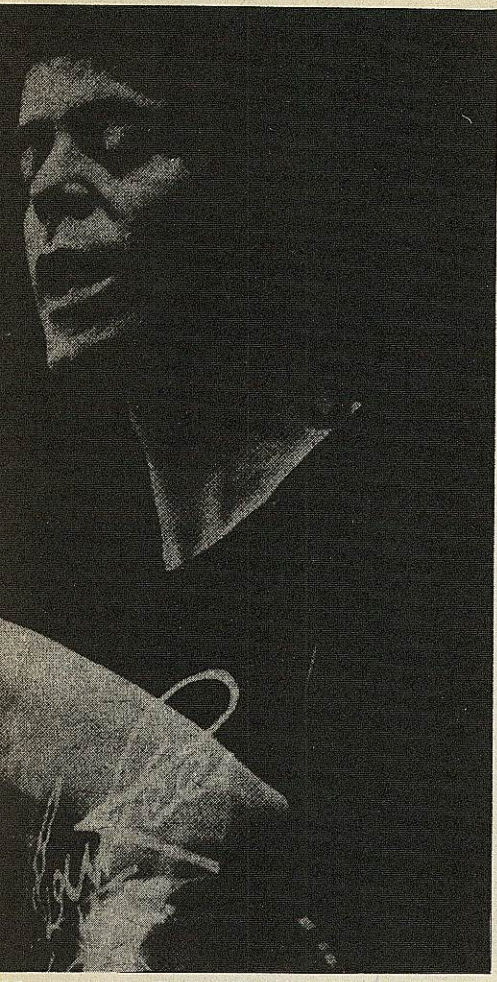

K O Z A N I

E D

entelektüel bir düzeyde de savunacaktı.

Lou Reed'in plak şirketleri tarafından 'show'a uzun süre sokulmamasının nedeni basitti. "Barış Çocukları"nın insanlara çiçek sundukları, sevgiden, umuttan ve bunların her şeye yeten "gücünden" bahsetmeye başladıkları bir dönemde Lou Reed'in yazdıklarını ancak bir 'deli' yazabilirdi. Karanlığın, yeraltının ve New York sokaklarının 'savunucu dili' olamazdı. Hayatın bir yerlerinde bir şeyler 'yozlaşmış' olabilirdi. Ama bu da sıradışı bir durumdu; bir 'sorun'du. Her 'sorun' gibi, çözülmesi için talepte bulunabilirdiniz ancak... Sorunu savunmak... Gerçekten çok tehlikeli bir işti bu...

Lou Reed'in şarkı sözlerinin çok büyük çoğunluğunu 'tabu konular' oluşturuyordu: Ölüm, korku, uyuşturucu, paranoya, delilik, seks, transseksüellik vs. Kendisi gibi New York'un karanlık yüzünde yetişmiş, ölümle yaşam arasındaki o ince sınırda dans eden fahişelerin, eroinmanların, sarhoşların, pezevenklerin arasında yaşamış ve yaşadıklarını da sonuna kadar savunmaya kararlı John Cale'in müziğine çok yakındı Lou Reed'in besteleri... Marjinal dünyanın bu yanlız temsilcileri birbirleriyle karşılaştıklarında, New York sokaklarının sesini tüm dünyaya duyuran, bugün sessiz bir özlemle andığımız bir buluşma noktası çıktı ortaya. Çoğu insanı 'iğrendiren', bir kısmını 'nefret ettiren', bazılarını da 'kendine getiren' (ama hiç kimseyi kayıtsız bırakmayan) bir müzik ve bu müziğin rock'taki efsanevi adı Velvet Underground'du bu buluşma noktasının tabelası...

Mehmet ŞENOL

Tabela, bir porno dergisinin adından ödünç alınmıştı. Velvet Underground, korkuların, paranoyanın sesiydi. Cinsel, toplumsal, ahlaki... Her düzeyde toplumun dışında kalanların, azınlıkların dünyasıydı. Kısaca, iki yüzlü ahlakın can düşmanıydı; çünkü onu en zayıf yerinden vuruyordu. Pikabının başında, her şeyi, rock'ı bile belli bir 'hoşgörüyle' dinleyen 'liberal' Amerikalı dinleyicilerini altüst etme pahasına yeraltının sesini orta sınıf evlerine sokmaya yeltenmişti. Yarıda kesilen, yutulan sözleri, ağdalı ve çarpıcı bir edebi üslup, karanlığın ıslaklığını taşıyan bir sound... Ahlakın tuzla buz olduğu "o" dünyanın sesi, ona en uygun formu bulmuştu... Evet, gerçekten hiç de "çiçek çocukları"na benzemiyorlardı...

Dört yıl süren inanılmaz bir macera ve geride kalan dört albüm: **The Velvet Underground And Nico** (1967), **White Light/White Heat** (1968), **The Velvet Underground** (1969) ve **Loaded** (1970). Bunlara, konser kayıtlarından oluşan iki plağı da eklersek toplam 6 albümlük Velvet Undergound macerası, Andy Warhol'la başladı. Lou Reed'in dev plak şirketleri tarafından 'hazmedilebilir' olmasını sağlayan Warhol, Reed ve Cale'i ilk kez bir underground clup'te dinlemiş ve çarpılmıştı. Kendi 'himayesindeki' Nico'yla birlikte gerçekleştirdikleri 'Exploding Palstic Inevitable' adını verdikleri gösteriyle ilk kez 'kamuoyunun' önüne çıkan (ve müzik eleştirmenleri tarafından bir yere konulamadığı için 'new rock' adı verilen) bu 'vahşi müzik tiyatrosu', rock'ta o zamana kadar alışılmamış biçimde bir tür 'bilinç yükseltme' seansına dönüşüyordu. New York'un Andy Warhol, Gerard Malanga gibi 'avant-garde' sanatçılar çevresinin, V. Underground'un bu ilk gösterisinde tam olarak çıkmasını biraz engellediğini söylemek mümkün. Ancak sonralar uyuşturucu izlekleri olan **Heroin**, **I'm Waiting For The Man**, sadomazoşizmin izlendiği **Venus in Furs**, travesti bir eroin satıcısının çığlıklarında **Sister Ray**, "insanların neden onur kırıcı konuştuklarını" öğrenmek isteyen ve bunun için 'junkie' arkadaşıyla yeraltında uzun bir yolculuğa çıkan **Candy**, daha sonraki yıllarda verdikleri konserlerde bir saati aşkın sürede çaldıkları **Rain** gibi 'klasikleşmiş' parçaları, '70'lerin sonunda punk, erken dönem new-wave gibi yakın müzik akımlarının da rehberi oldu.

V. Underground kısa sürdü. İlk albümden sonra Nico ayrıldı, 1969'da John Cale, daha sonra yapımcılığa kadar uzayacak bir başka yola girdi, yerine Doug Yule alındı. Lou Reed'in besteleri ve uyumsuz gitarı, rock'ta ender görünen bir biçimde kadın davulcu Maureen Tucker'ın gerilimli vuruşlarıyla V. Underground, 1970'te doğal yaşamının sonuna gelmişti. Lou Reed, yolunda tek başına yürümeye başladı yeniden...

Lou Reed 1966'da Velvet Underground'la birlikte.

1972'de Lou Reed, kendisiyle yapılan bir söyleşide V. Underground dönemini şöyle değerlendiriyor: "Bizim referanslarımız, kendi yaşamımızdan geliyordu. Anlattığımız şeyler, söylediğimiz şarkılarla aynı yöndeydik. O zamana kadar bu güçlülükte kimse söylememişti sadece. Albümlerimiz, zamanından en az beş yıl ilerdeydi. Örneğin, Velvet Underground And Nico şimdi çıksaydı, sanırım hak ettiği ilgiyi görecekti. Ama bu da benim sorunum değil. Çünkü ben yazmaya ve söylemeye devam ediyorum."

Lou Reed için Velvet Underground, bir patlama anı değildi. Daha sonraki yıllarda, kişisel kariyerinin, 'genel' dinleyici ile kesiştiği dönemlerde (Transformer, Walk on Wild side vs.), David Bowie, Gary Glitter, Roxy Music gibi new rock'un diğer temsilcileriyle birlikte anıldı. Bu 'kategorileştirme' çabası doğru değildi. V. Underground, Lou Reed'in nasıl New York dışında (olumsuz) bir tanınışa neden olduğunda Lou Reed zaten bunları yapıyorduysa, örneğin bir Transformer albümü de Lou Reed'i dünyaya yeni bir new rock temsilcisi olarak sunulup (bu sefer olumlu) kabullenişe yol açtığında da Lou Reed bunları zaten yapıyordu. Lou Reed'in dediği gibi tanınmak, çok satmak vs. onun 'sorunu değildi', o yazmaya ve söylemeye devam ediyordu. Ya da, diğer bir deyişle, bağlı bulunduğu Doğu Yakası 'drop out'larının ona taktıkları lakapla o hâlâ "King Freak of New York"tu.

Lou Reed'in 1972-1990 döneminde piyasaya çıkardığı (bir kısmı konser kaydı ve derleme olan) tam 19 albümü var. Her yıla yaklaşık bir albüm düşüyor. 1972 tarihli **Transformer** ve hemen ertesi yıl çıkan **Berlin**, Lou Reed'in Amerika'nın dışında Avrupa'da 'kabul' gördüğü albümler oldu. O dönemde, David Bowie gibi Reed'in de konserlere makyajla çıkması travesti eğiliminin dışavurumu olup olmadığı tartışıldı. Bowie ile Reed'i özdeştirmek için çok müzik eleştirmeni uğraştı. Sahtekârlığı şarlatanlığıyla kapatmaya çalışan Bowie'nin Reed'le birlikte 'travesti camp'in temsilcileri olarak gösterilmesine, en iyi yanıtı zaman verdi galiba. Reed'in sahne makyajlarıyla vs. yapmaya çalıştığı şey, hard-rock'un, kendi deyimiyle "birazcık ötesine geçerek, gerçek içeriğini sahne önüne çıkarmak"tı.

Reed'in en iyi albümlerinden olan "Berlin", bu Alman şehrinin (eski) fiziki ve psikolojik olarak bölünmüşlüğünden yola çıkan kişilik bölünmesiyle ilgili oldukça yıkıcı bir albümdü. bazıları Berlin'i "70'lerin Sergeant Pepper'ı" olarak nitelediler, bazıları da "aptalca bir yiğitlik"... Reed'in kendi tarihinde bu albümün çok özel yeri olduğu, hatta albüm piyasaya çıktıktan sonra bir daha dinlemediği biliniyor. Buraya 1974'te Steven Gaines'in Sunday News için yaptığı bir söyleşide Reed'in Berlin için söylediklerini aktarmak istiyorum: "Evet, atık (Berlin'i) dinleyemiyorum. Beni çok fazla geriyor ve sinirli yapıyor. Geride kalmış birçok kötü yaşantılara döndürüyor. İnsanlar Berlin'den hoşlanmıyorlarsa, fazla gerçek oluşundandır. Başka insanların geçmişinde kötü yaşantılar yok mudur? Berlin, insanların başına gelen bütün kötü olayların önünde sonunda sindirilebilir olduğu TV programla-

rı gibi değil. Biliyorum, yaşam o kadar kolay değil, albüm de..."

Gaines, söyleşisinin bir yerinde şöyle bir not iliştirmiş: "Bir ara mutlu olup olmadığını sordum. 'Mutluluk? Ne demek o?' diye karşılık verdi. Üsteledim. 'Yani bu hayattan sonunda ayrılma vaktinin geldiğini mi söylemek istiyorsun?' Oradan geçmekte olan sarışın bir güzele işaret etti ve 'kafadaki barış o işte' dedi ve içkisine sabit gözlerle bakmaya devam etti." Evet, Berlin, Lou Reed'in cinsel tercihinde yaşadığı çelişmeyi ve bölünmüşlüğü kısmen açığa çıkardığı çok 'özel' bir albümdür.

Reed'in '70'li yıllarda yaptığı besteler, V. Underground dönemin bestelerinden çok farklılıklar göstermiyor. Kavrayabildiğini hissettiği her konuyu, kendi yaşam alanına bir şekilde katmaya çalışarak, deneysel elektronik müzikten (Metal Music Machine), tüm dünyayı kaplayan kayıtsızlık ve ilgisizlik eğilimlerini konu aldığı parçalara kadar (Coney Island Baby) birçok konuya ve alana el uzattı.

'80'li yıllar ise Reed'in müzik hayatında ikinci bir yeniden doğuşa denk düşüyor. Yaratıcılığının ve icra yeteneğinin bir tür yinelenmesini gösteren '80'li yıllara ait albümlerinde, karanlık köklerinden kopmamakla birlikte, Reed, artık "yolun dışındakilerin" de her gün yaşadığı iş, evlilik, silahlanma vs. gibi konuları da şarkı sözlerinde yansıtmaya başladı. Bu dönemde rock and roll'daki gitar varyasyonları tarihine geçecek güzellikteki rock parçalarını Stephen Quine'le birlikte yorumladı. Bestelere ve bestelerinin rock tarihinde temsil ettiği "özel yerin" geliştirilmesine daha fazla önem verdi. Reed, bu yönelişinde karısının çok önemli rolü olduğunu söylüyor. Bir tasarımcı olan karısı Sylvia, Reed'in savrukluğunu toparlayan ve 'mükemmeliyetçiliğe' doğru yönelten bir ekisi var mı bilemiyoruz ama Reed'in, Quine'le birlikte çıkardığı **Legendary Hearts** (1983), **New Sensations** (1984) ve **Mistrial** (1986) albümlerinin rockta gitar akortlarının sınırlılığı sorununu aşmaya yönelik çabalar olarak anılacağı muhakkak. Lou Reed, bu yeni arayışına ilişkin olarak, 1984'te kendisiyle yapılan bir söyleşide şöyle diyor: "Bazen (Quine ile) yaptığımız müziğin gelenekleri konusunda tartışıyoruz. Geçen gün Quine'e dedim ki 'Biliyorsun, rock and roll'da birkaç tane temel akort var ben yıllarımı bu akortları doğru basmaya harcadım, yani gerçek geleneksel biçimiyle, ama sonunda her şeyi çorba ettim.' Bilmiyorum ama galiba sorun akortlarda değil. Senin sesinin, hayal gücünün ve duygularının kesiştiği yerde akort doğru çıkıyor..."

1989'un sonunda çıkan yeni albümü New York, çalması ve okunması 58 dakika süren 14 bölümlük bir roman ya da bir film gibi, Reed'in bu sefer Mike Rathke'yle birlikte gerçekleştirdiği bir yeniden dönüş olarak nitelenebilir. Her şeyden önce New York'a dönüş; yıllar sonra yine değişmeden kalan sokaklarına dönüş.

Ve "saf rock"a dönüş... İki gitar, bas ve davuldan oluşan geleneksel rock formasyonun mükemmel icracılar düzeyinde yeniden yakalanışı... Albümün kapağında bu klasik rock dizilişini "kimsenin yenemeyeceği" yazıyor. Reed ve Rathke'nin yanı sıra, davulda Fred Maher (bir parçada Velvet Underground'un "Moe"su Maureen Tucker var) ve basta Bob Wasserman, Lou Reed'in her biri ayrı bir labirent olan ağır liriklerini basit ve temiz rock formunda "yediriyorlar". Her parçada basılan akorlar ve Reed'in "temiz olmayan" soloları, Rathke'nin 'toparlayıcı' bir ikinci gitar olarak sürekli varlığını hissettirmesi, Maher ve Wasserman'ın sadık birer rockçu olarak Reed ve Rathke'yi izlemeleri, klasik rock'u '90'lı yıllarda cımbızla arayanlar için iyi bir yatıştırıcı etkisi yapıyor.

Jhon Cale, Nico, Lou Reed, Sterling Morrison, Mo Tucker.

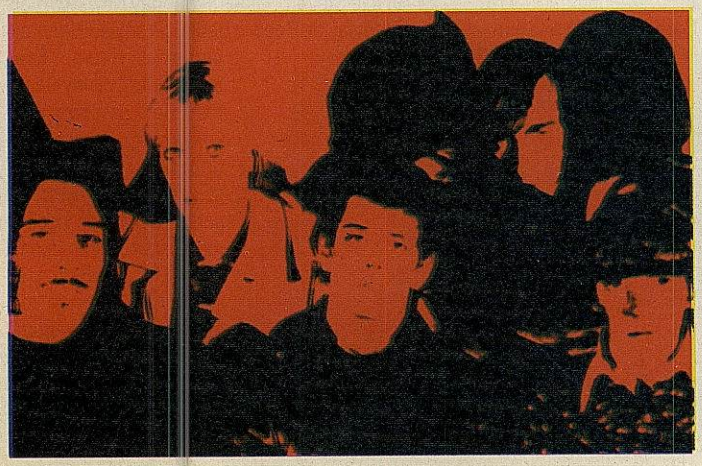

Reed'in New York için yazdığı şiirler, Velvet Underground dönemindeki nefret ve isyan dozuna göre biraz azalmış ancak daha 'synic' ve bazen 'alaycı' parçalar olarak ortaya çıkıyor. New York'u ve insanlarını konu aldığı parçalarda, '90'lara girerken 20 yılda varoşlarda pek bir şeyin değişmediğini, sadece yeni belalarla boğuşmak zorunda kaldıklarını görüyoruz. Albümün ilk parçası olan Romeo Had Juliette'de Romeo Rodriguez adlı Harlem delikanlısının yaşadığı ile hayalleri arasındaki "keskin çelişkiler" veriliyor. Yine Manhattan "çöplüğü"nün azınlıklarından Pedro'nun hikâyesi "Dirty Boulevard" adını taşıyan tipik bir rock formunun nasıl sözlerle birlikte "yürüyebileceğini" gösteriyor. Albümde, babaların neden çocuklarını dövdüklerini ve annelerin neden çocuklarını korumaya çalıştıklarını "araştıran", "Endless Cycle", yine bir çocuk doğurmanın ne anlama geldiğini karısı Sylvia ile "tahayyül etmeye" çalıştığı **Begining of A Great Adventure** adlı parçalarda baskıcı örgütlenmiş bir toplumun "çekirdek aile" "kuramı" alaya alınıyor. **Last Great American Whale**'de "kıçlarına çatalı batırıp çevirmek istediği" insanlara duyduğu mesafeli öfkeyi, **Strawman**'de açığa çıkarıyor.

New York, Lou Reed'in 20 yıl sonra ilk kez adını "New York" koymaya cesaret edebildiği bir albümü olarak, Reed'in kariyerinin en güzel köşelerinden birinde duracak. Rock müziğine en ihtiyacı olduğu dönemde şırınga edilen New York, rock'ın bu usta gitarcı-ozanın hâlâ "yola devam ettiğini" gösteren bir başyapıt. Yazıyı yine Lou Reed'den bir alıntıyla bitirmek istiyorum. "Tekrar tekrar söylüyorum, ben bu müziği, çok ama çok yoğun bir şekilde seviyorum. Radyoda ilk duyduğum günden beri hayatımı değiştirdi. 20 yıl öncesine gidip beni heyecanlandıran parçayı çaldıklarında, o parçanın üzerimdeki etkisinin hâlâ geçmediğini görüyorum."

Lou Reed'in tüm yapıtları:

Velvet Underground'la birlikte:
The Velvet Underground And Nico (Verve), 1967
White Light/White Heat (Verve), 1968
The Velvet Underground (MGM), 1969
Loaded (Cotillion/Atlantic), 1970
Live (Mercury), 1969
Velvet Underground Live (Cotillion/Atlantic), 1970

Solo:
Lou Reed (RCA), 1972
Transformer (RCA), 1972
Berlin (RCA), 1973
Rock'n'Roll Animal (RCA), 1974
Sally Can't Dance (RCA), 1974
Lou Reed Live (RCA), 1975
Coney Island Baby (RCA), 1976
Rock'n'Roll Heart (Arista), 1976
Walk On The Wild Side-The Best Of Lou Reed (RCA), 1977
Street Hassle (Arista), 1978
Live-Take No Prisoners (Arista), 1978
The Bells (Arista), 1979
Growing Up to Public (Arista), 1980
Rock'n'Roll Diary 1967-1980 (Arista), 1980
The Blue Mask (RCA), 1982
Legendary Hearts (RCA), 1983
New Sensations (RCA), 1984
Mistrial (RCA), 1986
New York (Sire), 1989

"Bu Hobby" çok lezzetli,
onu hemen yemeli !
Süper
hobby
Bol fındık,
kakao
Ülker kalitesi
ve ... nefis
hobby
"Gençliğin tadı"
ÜLKER

SERDAR ATEŞER

GÜLME G

BOĞAZIN RUMELİ YAKASINDA TRİPLEX BİR EV VE EVİN SALONUNA GİRDİĞİNİZDEKİ MANZARA: KORG M-1 SYNTHESIZER, KAWAI Q-80 32 KANAL SEQUENSER, MİKROFONLANMIŞ BİR AKUSTİK DAVUL, 12 KANAL MİKSER (TASCAM), YAMAHA VE ROLAND EFEKT ALETLERİ, TEAC 80-8 8 KANAL 1/2 INCH TEYP, SONY PCM DIGITAL AUDIO PROCESSOR, MUHTELİF GİTARLAR (GIBSON ELEKTRO, IBANEZ BAS VE YAMAHA İSPANYOL GİTAR) VİDEO MONİTÖRÜ. BURASI SERDAR ATEŞER'İN HOMESTUDIO'SU. BOĞAZIN, O AKŞAM ÜZERİ MANZARASINI SİZE ASLA ANLATMAMAYA KARAR VERDİK...

MÜZİK DERGİSİ- Neden tek başına müzik yaptığını anlatır mısın? Gerçi etrafıma baktığımda -salonunayrıntılı tarifi giriş spotundadır- tüm aletler 'hala anlamadın mı' der gibi...

SERDAR ATEŞER- Bu bir tercihten çok, zaten olması gereken bir şeymiş gibi geliyor bana. Her müzik üretmek isteyen insanın az çok kendi müziğinin maketinin biraz ötesinde, gerçeğe yakın bir şekilde temsil edebileceği, ya da, yer yer tamamını da yapabileceği imkana sahip olması gerekir. Grup elemanı da olsa, öneri götürürken, bir kayıt ile gitmek en doğrusu gibi. Bunun tehlikesi, cazibesine kapılıp insanlarla birlikte çalma olayından kopmak oluyor ki, ben zaman zaman yaşıyorum. Bir süredir alet alımını kestim, artık müziğimi bu aletlerle yapabilirim dedim kendime, bir eksiğim olduğuna inanmıyorum. Eğer yapamıyorsam eksiklik bendedir. Çünkü kapanıp çalışmaya başladığında, şu alet çıkmış, kimbilir bunun sesi nasıldır... a falan başlıyorsun ve gerisi gayya kuyusu.

MÜZİK DERGİSİ-'Mütareke Yılları' nasıl doğdu peki? (Serdar'ın, Mütareke Yılları çalışmasından önce kayıtlarını ve çoğaltmasını kendi yaptığı -kapağını bile kendi hazırlamış- **Serdar Ateşer '86-'87** adlı bir çalışması daha var.)

SERDAR ATEŞER- Mütareke Yılları'dan önceki çalışmamı bitirmiş, ikincinin kayıtlarına başlayayım falan diyordum, ama o sırada şöyle bir süreç yaşadım, profesyonel oldum; müzik üretme ve satıp, karşılığını alma anlamında. Bu, daha evvel yaşamadığım birşeydi. Reklam ve film müziği olarak iki piyasaya girdim gibi oldu. O piyasaya girdim çünkü, artık rehberlik yapmak istemiyordum. Turdan dönüyordum, aletlerimin başına oturuyor, kendi zevkim için, yani kimse zorlamadığı halde, çok keyifli anlar yaşıyordum. Ondan sonra, şu güne kadar yetiştireceksin,

E MÜTAREKE YILLARININ RESİMLİ MÜZAREKESİDİR

ÜLME, HEPSİ BU DİİL YANİ

buraya 3 dakikalık, şuraya 1.5 dakikalık, burasına 45 saniyelik müzik yap diye sıkıştırmalar başladı. Kendime az zaman ayırır olmuştum. Ve o kadar yoğun çalışmaya başladım ki, artık müzik benim için tatil değildi. Bu yoğunluğun arasında bazı parçalar doğmuştu. Onların işi bitince, kendi çalışmalarım üzerine eğildim. O dönemin eseridir Mütareke Yılları.

MÜZİK DERGİSİ- İlk çalışma neden ortalıkta görünmedi?

SERDAR ATEŞER- Yakınımda olan birçok insan bunu soruyor. O kaset çok daha serbest çalıştığım, tümüyle keyif olsun diye, hiçbir şey düşünmeden, kaset diye tasarlamadan yaptığım birşeydi. Çok fazla düşünmüyordum parçanın formunu. Biraz rasgele yaptıydım. Profesyonel bağlantılarımda yoktu, kendi olanaklarımla evde çoğalttım. Bir masterim vardı, eve geldiğimde boş kaseti diğer tarafa koyup record düğmesine basıyordum ve ertesi sabah iki dolu kasetle yola çıkıp, eşe, dosta veriyordum.

MÜZİK DERGİSİ- Tekrar Mütareke Yılları'na dönersek. **Pink Floyd**'un film müziği olarak yaptığı **More**'da, **Okay Temiz**'in **Dervish** çalışmasında ve senin **Mütareke Yılları**'nda, girişte ortak olarak kuş sesi efektleri, gizli bir doğa tasviri var. Bir tür özlemi mi dile getiriyor bunlar?

SERDAR ATEŞER- Ben genelde saf bir insan olduğumu düşünürüm, aptallığa yakın bir saflık hem de bu. Bana söylenen bir şeye önce inanırım, sonra bana dalga geçtik falan derler, öyle bir yanım vardır. Önce bir saflık gösteririm yani. Çok temiz olduğumu iddia etmiyorum ama, sonuçta hep bir hayal kırıklığı oluyor. Genel hayat çizgimin de böyle olduğunu düşünüyorum. Dünyanın da benzer süreçler yaşadığını sanıyorum. İlkokul kitaplarımızda vardır ya, seyahatler yapılır, insanlar alış veriş ederler, pek nasıl olduğu belli olmadan para kazanırlar, herşey böyle biblo gibidir. Ama içine, derinine girersen biraz daha aykırı şeyler çıkar ve hep hayal kırıklığıdır sonu. Mesela o giriş parçasında ille de onu göstermek istemedim ama, genelde o duygu var. Önce cik cik sesleri var, fakat sonra, daha sert birşeyler geliyor ve ötekini eziyor.

MÜZİK DERGİSİ- İnsanlar doğal bir meyil içinde sanki, yani 'drum machine' sesi yetmiyor ve akustik davul istiyor...

SERDAR ATEŞER- Yeni yeni canlı davul kaydetmeye başladım. Elektronik davulu ise sadece sound hoşuma gittiğinde, parça gerektirdiğinde kullanacağım. Bazen öyle birşey oluyor ki parça elektronik davulla başka bir tad buluyor, oldukça fazla katkı sağlıyor, o zaman kullanıyorum. Fakat giderek akustik davulun daha önde olduğu ve daha net duyulduğu bir müzik yapmaya çalışıyorum, makinalarda kurgulanmış bir müzik değil. Epey dastek var ama, tümüyle elektronize bir hava yok. Bir **Jean Micheal Jarre** gibi synthesizer sesleri hakim değil, ona özen göstermeye çalıştım. Bunun ötesinde, artık kişisel olarak, hem güncel olan aleti takip etmenin sonu yok, hem de elektronik aletten çıkacak iy bir ton yerine, bir insanın çalışındaki iy bir nüans, beni daha çok tatmin ediyor.

MÜZİK DERGİSİ- Kasetteki parçaların isimleri oldukça dikkat çekici ve bir bütünlük içindeler sanırım? **Tarihi Tekerrür, Açık Denizde Bir Şirket-Hayriye, Yoğurtsuz, Livetürbasyon, Tarihi Tekamül, Mütareke Yılları...**

SERDAR ATEŞER- Parçaların isimlerinde dikkat çeken şey deyimler aslında. Ben yaşadığım şu zamanda, bir takım oturmuş, eski şeyleri duyuyorum. Bunlar 'İstanbulluluk' falan bile olabilir, konuşma tarzı, davranış biçimi. Ama hiçbirinin esamesi okunmuyor, artık hepten silinmiş gibi geliyor bana. Bunlar kafalarımızda az çok yaşıyor ya da bizim ona varsa saygımız az çok devam ediyor. Ben genç bir adamım ama eğer saygı duyacaksam, bugünkü gençliğe ya da onların yarattığı şeylere değilde daha eskilere saygı duyuyorum. Ve onlara olan şifa bağlılığımı göstermek istiyorum. Nedense kafamı böyle birşeye taktım. Bu, yetişme tarzımdan değil, öyle bir kültür almadım. Klasik Müzik dinlenirdi evimizde. Diğer müziklerle çok az karşılaşarak büyüdüm, sokakta ya da dolmuşta. Ama bir şekilde sahip çıkmaya çalışıyorum. Çünkü burada yaşıyorum. Bunun hesabını veriyorum o şekilde belki. Dolayısıyla parçaların isimleri çok fazla beni anlatan değil ama benim özlemlerimi anlatan şeyler.

MÜZİK DERGİSİ- Belki yıllanmışlığın doluluğu ve kendi içinde sağlamlaştırdığı bir şey var eski kelimelerde.

SERDAR ATEŞER- Eski deyimlerle yazılmış birşeyler okuduğumda çok daha melodik ve çok daha derin geliyor. Ve hafif bir komiklik var işin içinde.

Nevzat ÇALIŞKAN

MÜZİK DERGİSİ- Mütareke Yılları, son günlerde yeniden yapımcılığa başlayan **Piccatura**'dan çıktı. **Bülent Ortaçgil, Mozaik** ve ardından **Serdar Ateşer** gibi, biraz marjinal, biraz yaptıklarının kıymeti kendilerinden menkul müzik yapanlar, aynı kaynağa yöneliyor. Acaba, Yeşilçam dışı filmler gibi, **İMÇ** dışı kaset yapımcılığı mı? diye düşünüyor insan...

SERDAR ATEŞER- Bu kasetin ilk baskısı Ahtapot'ta yapıldı. İşlerin bitmesi 1.5 yıl sürdü ve bu sürenin sonunda az sayıda bandrollü kaset geçti elimize . Pek dağıtılmadı da. O arada tatsızlıklar olmuş. Bazı kasetlere el konmuş. Kimseyi suçlamıyorum, dolum tesislerinin parası ödenmemiş çünkü. Aylar sonra televizyonda benim bir 'clip'im yayınlandı. Ardından bazı insanlar gelip kaseti sormaya başlamışlar. Dolum firması da, o ara, kasetleri Piccatura'ya 'satabilirsen sat' diye vermiş. Kaset etrafta görünmeye başlayınca, sorduk soruşturduk, Unkapanı'na da dışarıdan geliyormuş. Piccatura olduğunu öğrendik ve gidip görüştük. **Mustafa Kaynakçı** beni tanıyordu zaten. O da beni arıyormuş. Kasetin az çok talebi oluşmuş ve 'diğer tarafı iptal et, kaseti bizden yeniden çıkaralım' dedi. Sonradan ben bunu Mozaik'çilere anlattım. Onlarda 'Plastik Aşk' için plak şirketleriyle görüşme halindeydiler. Nihayetinde hepsi oldu, onlarda Piccatura ile anlaştılar. Belki en iyi dağıtıcı değil ama, en azından ciddi bir kuruluş. Çıkardığı malı azçok dağıtabilen bir şirket. Yani, düşünülüp kurgulanmış ayrı bir yapılaşma yok. Aslında herşey tümüyle medyadan geçiyor. Neyi, ne kadar iyi yaparsan satılırı, bu lafı hiç sevmesemde, 'toplumsal motivasyon' belirliyor. Artık paylaşılan şeyler o kadar çok ki, mesela, bir yerde güzel şeyler oluyormuş amakimsenin haberi yok! Fenerbahçe tarafında gençler, güzel güzel takılıyorlarmış, çok da iyi şeyler çıkıyormuş. Ne TV'de çıkıyor, ne gazetede yer buluyor, ne de reklamı yapılıyor. Popülarite sağlanamıyor, kuşe kağıtlara yansıyamıyor. Bu noktada biryerlerde haberi çıkacak ki onunla ilgileneceğiz ve yaptığına saygı duyacağız. Ben, bundan iki-üç yıl sonra çok güzel bir albüm çıkarabilirim ve kimsenin haberi olmayabilir. Çünkü o sıra ben çok bedlemişimdir, albümü evde tutarım, birkaç insan gelip dinler, 'aaa çok iyi olmuş' der, çeker gider. Avrupa'da olsam kapışılacak bir albümdür bu. Bunun en iyi örneği gazetelerde çıkan Aliağa haberleriyle, İnsan Hakları Yarın Değil,Şimdi! konseri haberleridir. Kötü bir organizasyonla amacına ulaşmayan bir olay ve bence, bu güne kadar daha güzeli gerçekleşmemiş bir konser. Biri tüm gazetelere, çoğunda baş sayfadan, koca resimlerle, diğeri de 6.-7. sayfadan 2 sütuna resimaltı girdi. Yani başka bir alan yaratmak, başka bir duyarlık oluşturmak, varolan yapıların dışında bir yapı kurmak oldukça zor.

MÜZİK DERGİSİ- Çok doğru olması gerekmiyor ama ben şöyle düşünüyorum: Herkes kendi romanını, kendi şiirini yazmalı, herkes kendi filmini çekmeli, herkes kendi müziğini yapmalı, kendi yayınını çıkarmalı. 200'e yakın amatör, yarı amatör topluluk var ve biribirine yakın bir türü icra ediyorlar ama bir underground yayınları yok! Yani kimse onların tamamına erişemeyecek. Ya profesyonelliğe soyunup, bugün var olan yapıların işleyişini benimseyecekler, yani halkla ilişkiler seksiyonları olacak ya da, yaptıkları müziği de anlatan, kendilerini ifade eden bülten, broşür veya bir yayınları olacak. Kuşe kağıda da gerek yok. Fotokopi makinasıda gayet ucuz ve iş gören bir yol. Şu anda aklıma gelen tek underground müzik yayını var: **CK**. Kesme kırpma fotoğrafların etrafındaki el yazılarından oluşuyor ve onların gerçek, doğru, en doğru gibi kaygıları yok. **CK**'ya göre doğruyu merak edenler o fotokopiye ulaşmaya çalışıyor. Neyse ropörtaj seninleydi, özür dilerim. Mütareke Yılları'na ilişkin sorularım bunlardı.Eğer atladığımız birşey yoksa ben, çalışmaların nasıl gidiyor diye soracağım?

SERDAR ATEŞER- Sözlü parçalar yapmak istiyordum. Yavaş yavaş başladık. **Murathan Mungan**'la çalışıyoruz. **Fikret Kızılok** ya da **Bülent Ortaçgil** olgunluğunda hissetmediğimden kendimi -aslında denedim, kendi sözlerimle bir şekilde sound kuramadım- bu yolu seçtim. Bir iki denedik, yaptığımız hoşuma gitti, görünen o ki, biz onunla bir albüm yapacağız. Ayrıca bir tiyatro müziği var elimde, onunla cebelleşiyorum. Bu ilk çalışmam ama fena gitmiyor. Bülent Ortaçgil'in son çalışmasının konser bölümünde bir kaç arkadaşla ona eşlik edeceğiz. Ben alt yapılarla oynuyorum biraz. Böyle birkaç proje iç içe gidiyor. Müzikten para kazanarak yaşamak çok zor. Onun için kendimi garantide hissetmiyorum pek. Bakalım, gidiyoruz yani...

Karşılıklı teşekkürler, el sıkışma ve gülümseme.

POP MÜZİĞİN SİLİNMEYECEK İKİ İSMİ YİNE GÜNDEMDE

CAT STEVENS VE THE CARPENTERS

GEÇTİĞİMİZ YILIN SONLARINDA MÜZİĞİN "BUGÜNKÜ MÜZİK" OLMASINDA PAYI BÜYÜK OLANLARIN PEŞPEŞE GELEN YENİ ALBÜMLERİNİ YA DA GEÇMİŞTE ÜRETTİKLERİ HİT ÇALIŞMALARININ BİRARAYA GETİRİLDİĞİ BEST OF'LARINI DİNLEME FIRSATI BULMUŞTUK. ŞİMDİ DE, ARTIK MÜZİK ÜRETMEYEN VE GELECEKTE DE ÜRETMEYECEK, ÜRETEMEYECEK 70'LERİN İKİ ÜNLÜ İSMİ YENİDEN GÜNDEMDE: CARPENTERS VE CAT STEVENS. BEST OF'LAR ONLARI TANIMAMIZI SAĞLAYAN BAŞARILI ESERLERİ İÇERİYOR...

Her insanın içinde saklı tuttuğu cevherler vardır. Çoğunluğuysa ölüne kadar bu kaynağın farkına varmaz. O da en çok kişilik yapısıyla ilgilidir. Üretken olmak korku saçar onlara. Nasıl olsa yaşadılar, dünya ve ilişkiler onlara yapay da olsa birtakım tatlar getirecektir. Bunları kabullenmeyip yeni yaratıcılıklara sıvanmak da pek akıl kârı değildir.

Yaratıcı olanlarınsa çok özel, ikinci bir insanınkine benzemeyen serüvenleri olur. Başkalarına benzerlerse tükenmeye başlamışlardır. Aslında bunun farkına varmak da pek kolay değildir.

Yaratıcı olanlarınsa çok özel, ikinci bir insanınkine benzemeyen serüvenleri olur. Başkalarına benzerlerse tükenmeye başlamışlardır. Aslında bunun farkına varmak da pek kolay değildir.

Bunları düşünürken son zamanların müzik dünyasında alarından sıkça söz ettiren bir ikiliyle, pop'un unutulmaz isimlerinden sayılan ünlü bir şarkıcıyı bir arada aynı yazı içinde düşünmek geçti aklımızdan. Nasıl bir bağlantı bu? Tek ilişki ikisinin de eski, parçalarının bugünün gençliğince büyük coşkuyla izlenmesi, dinlenmesi.

Cat Stevens'la The Carpenters ikilisi bu isimler. Stevens, 67'yle birlikte ilginç bir folk şair ve müzisyeni olarak çıkmıştı otaya; birbirinden güzel sayısız hitler çıkardı 75'lere kadar. Ama adım adım mistik inançlara kayacak ve 80'e gelirken aşırı dindar bir Müslüman olarak müzik dünyasından çıkıp gidecekti.

The Carpenters'ın yok oluşuysa farklı bir trajik sorunun sonucuydu. Richard ve Karen kardeşlerin Karen'i beklenmedik bir hastalık sonucu 82 yılının Aralık ayında dünyamızı terk edince, ikili kendiliğinden tarihe karışacaktı.

Görüldüğü gibi farklı nedenlerle bitmişti üretimleri. Ama kalıcı ve yaşayan yanları vardı ki, bunlar 'tabii ki ürünleriydi. Değişik vesileler bu sanatçıların ürünlerini 90'a kadar gündeme getirdi. Özellikle The Carpenters'ın **Only Yesterday** adlı klasikleşmiş parçalarından oluşan seçmeler yapıtı 1 ayı aşkın bir süre İngiltere'de liste başında kalmayı başaracaktı.

Ülkemizde 80 sonrası müziksever kuşağının pek iyi tanımadığı iki ismi bu yazımızın konusu yaptık. Gerçi bu isimler bir John Lennon gibi "idolleşmiş" sanatçılar değil. Ama idol olmak da çok sevimli olmasa gerek. Çünkü bir sanatçıya tapma düzeyinde bağlı kalındığında, onun kusurlarını görmekte zorluk çeker insan. Ancak dehalar kusurlarıyla varolmak zorundadırlar. Kusursuzluk tüm özelliklerinde değil, yalnızca müziklerinde olmalıdır. Bizce bu iki isim de müziklerinden ödün vermedikleri için bugün de yaşamaktadırlar.

Bir pop şarkıcısı olarak çıkmıştı ortaya Cat Stevens. Ama folk motiflerinin içinde sıkça barındığı bir pop. Babasının işiyse ilginç bir birikim oluşturmasına da neden oldu. Bir Yunan restorantı çalıştırıyordu. O yüzden de özellikle Yunan müziğinin çalgı ve ezgileriyle iç içe büyümüştü Cat. Gitarla haşır neşirdi. Müzik diyaloğunun ilk genişleme süreciyse, bulunduğu çevrenin önemli folk gruplarından biri olan Springfields'in üyesi Mike Hurst'le oldu. Ülkemizde de yayınlanan **The Very Best of Cat Stevens**'ın içinde bu parçayı da bulmak mümkündür. 1967 Şubat'ındaysa ünlü şirket Decca'nın teklifiyle o ekip içinde çalışmalarını sürdürdü. Stevens'ın müziğinin önemli köşe taşlarından biri, birçok folk parçasına Yunan çalgılarını katıp ilginç bir folk-rock sound'unu kovalaması oldu. Bu yıl içinde çıkan **Matthew And Son** sanatçının ilk büyük hiti olmuştur. Ününün yaygınlaşmasında ayrı bir olaysa, aynı süreçte Jimi Hendrix ve Engelbert Humberdinck adlı iki ünlü sanatçının da bulunduğu uzun bir turneye katılması oldu. Aynı yıl çıkan iki ayrı hitiyse **I'm Gonna Get Me A Gun** ve **A Bad Night** oldu. Bu arada ilk albümü "Matthew And Son" da yayınlanacaktı.

Her şarkısı yepyeni bir fikri izliyordu. Müzik renkleriyse o zamanın pop şarkıcılarınınkine hiç benzemiyordu. Bu süreç onun 68 ve 70'de iki albüm daha gerçekleştirmesini sağladı. İkinci büyük patlayışıysa, bugünlerde ülkemizde "Very Best"iyle birlikte kaset olarak dinleme olanağı bulduğumuz **Mona Bone Jakon** adlı albüm oldu. **Lady D'Arbanville** ise o günün ve bütün zamanların en büyük klasikleri arasına onu sokan parçaydı. **Wild World, Peace Train, Morning Has Broken, Can't Keep It In, Sitting, O' Very Young** ve **Another Saturday Night**sa, sanatçının 75'e gelene kadar ağızlardan düşmeyen parçaları olageldi. Gündemdeki "The Very Best"de bu parçaların tümünü bulmak mümkündür bugün.

Orhan KAHYAOĞLU

Bu yıllardan sonra içine doğru kapanma dönemi başladı. Ortalıkta pek görünmez oldu. Aşırı mistik inançlarla özdeşleşmeye başladı. **Is It So, Back To Earth** ve **The First Cut Is T he Deepest**; 80'e kadar çıkan son üç albümü oldu. Bu dönemdeyse tek bir hit parça vardı. O da, bugün de zevkle dinlediğimiz **The Old School Yard** oldu.

Aşırı dindar bir Müslüman olarak pılını pırtısını çekti müzikten. Adını Yusuf İslam yaptı. Bu anlamıyla müzik dünyasını bırakıp, inanç dünyasının içinde yer tuttu kendine. Bir rivayete göre, evlendiği kadını da ilk kez Londra'da bir camide görecek ve hiçbir diyaloğa girmeden onunla evlenecekti.

Böyle bir sonu kinayeli bir şekilde alatmamız, onun inancına karşı çıktığımız gibi anlaşılmasın. Bu tabii ki onun seçimi. Tek tedirginliğimiz yeni yapıtlarıyla bir daha tanışamayacak olmamız.

Ama, her insanın hayat çizgisi farklıdır. Ve birtakım da seçimler gerekir. Besteleri, o ne olursa olsun yok olmayacağını kanıtlıyor bugün. Gelecekte de öyle olacağına eminiz. "The Very Best" yapıtını edinenler 18 parçayla bunun hemen farkına varacaktır.

Şimdi de gelelim The Carpenters'a. Çocukluklarından beri müzikle haşır neşir iki kardeş olan Richard ve Karen, genç yaşta yanlarına bir basçı alarak üçlü oluşturmuşlardı. Karen şarkı söyleyip davul çalıyor. Richard'sa vokal yapıp keyboard çalıyordu. Çok kısa sürmüştü bu üçlünün ömrü. İçinde bulunduğu müzik çevres son derece yetkin simalarla doluydu. Daha s onraysa -ki bu yıllar 65-70 arasıdır. Spectrum adıyla bir dörtlü kurdular. Bu ekibin soluğu da çabuk kesildi.

Ama yılmıyordu Carpenters kardeşler ve tam 70'e gelindiğinde müziklerine vokal armonisiyle yaptıkları ilginç efektler dikkati çekmeye başlayacaktı. Başka bir ses derinliği ve alatım gücüydü bu. Karen'se 20 yaşına gelmiş ve benzersiz bir şarkı stiliyle tanınıyordu. Ünlü A&M şirketi yetkilisi Herb Albert bu kalitenin ilk farkına varan kişi oldu. Ve hemen şirketine bağladı.İlk büyük patlamada o yıl içinde çıkan **Close To You** hiti oldu. Büyük satış rekorları kırdı bu parça ve 71'de aynı adla ekibin ilk albümünü dinledi müzik dünyası. Gelmiş geçmiş zamanların en çok satan albümleri arasında bugün bile kabul edilebilen bu yapıtın, kardeşlerin teknik ve müzikalitelerinin kusursuzluğunun belgeleriydi. Aynı aşırı ilgiyi 1973 yılında çıkan **The Singles** 1969-73'te tekrarlayınca, oldukça genç yaşlarında popun klasikleri içine girdiler. Baharach-David ve Paul Williams'sa bu müziklerin diğer iki yaratıcısı oldu. Düzenlemeleriyse Richard hiç kimseye bırakmıyordu. 1982'ye kadar, hepsi aynı üst düzey kalitede olmasa da, albümleri çıktı bu ikilinin. Söylenilen her şarkının kendine has bir imajı vardı. Bazı şarkılarsa sıkışıp kalan insanın kapalı düşsel dünyalarını açımlamaya çalışıyordu. Karen'in tekniği bu ruhları yakalamakta birebirdi.

Cat Stevens

Bu yoğun sanat serüveni 82'nin son ayında Karen'in genç yaştaki ölümüyle noktalandı. Richard da son derece önemli bir kişilikti. Ama ruhunun yarısı kullanılmaz hale gelmişti. O canım şarkılarıs öyleme imkânı yoktu artık. En son albümleriyse 1981'de çıkan **Made In America** oldu.

Richard, müziği her şeye rağmen bırakmadı. Karen efsanesini yaşatmak için büyük uğraşlar verdi ve veriyor. Karen'in ölüm anlarını imleyen bir The Carpenters kayıtlar bütünü 1984'te **An Old Fashisned Christmas** adıyla yayınlandı. Bir yıl sonraysa **Yesterday Once More** adlı eskilerden bir demete daha rastladık.

89 ve özellikle de 90 yılı Karen ve The Carpenters'ı görkemli bir şekilde yine gündeme getirdi. Önce 89'da **Loveline** adıyla bir yapıtta karşılaştık. Karen'ın 1979'da prodüktör Phil Ramon'la girişip bitiremediği yapıtından 4 parçayı bu üründe tanıdık. **If I Had You** adlı ünlü parçası bu yapıt içinde su yüzüne çıktı. Müziklerinin zaman tanımazlığının ilginç bir kanıtı oldu "Loveline". TV ve video çalışmalarının dış kayıtlarından alınıp bu yapıta konan Little Girl Blue ve **When I Fall In Love**'ı da dinleme ve edinme olanağı çıktı ortaya.90'da çıkan ve geniş ilgi toplayan "Only Yesterday"se ülkemizde iki kaset olarak gündeme getirildi. Şarkı ismi saymaktan bıktığım için sıralamıyoruz bu parçaları. Ama birçoğunu ilk dinleyişinizde anımsayacaksınız. Hele yaşınız 30 ve üstündeyse "Yalnızca Dün" demişler bu klasikler bütününe. Bizce anlamlı bir çağrışım olmasına rağmen eksik bir ad. Çünkü büyük anlamlarla bugünlerimizi de kuşatıp gidiyor geleceğe doğru. İşte Cat Stevans'la The Carpenters'ı buluşturan biricik ortak özellik de bu: Bütün zamanların parçaları bunlar!

E R D E M A L K I N

HATIRLADINIZ MI?

ERDEM ALKIN ÇOK KİŞİYE TANIDIK GELECEK BİR İSİM. UZUN SÜREDİR MÜZİK DÜNYASINDAN UZAK BİR MÜZİK YAŞAMINI TERCİH EDEN SANATÇI "BU SANA ZOR GELİR" KASETİYLE YENİDEN TÜRK POP MÜZİĞİNİN GÜNDEMİNDE. ESKİ BİR DOSTLA HASRET GİDERMEK İSTEMEZ MİSİNİZ?

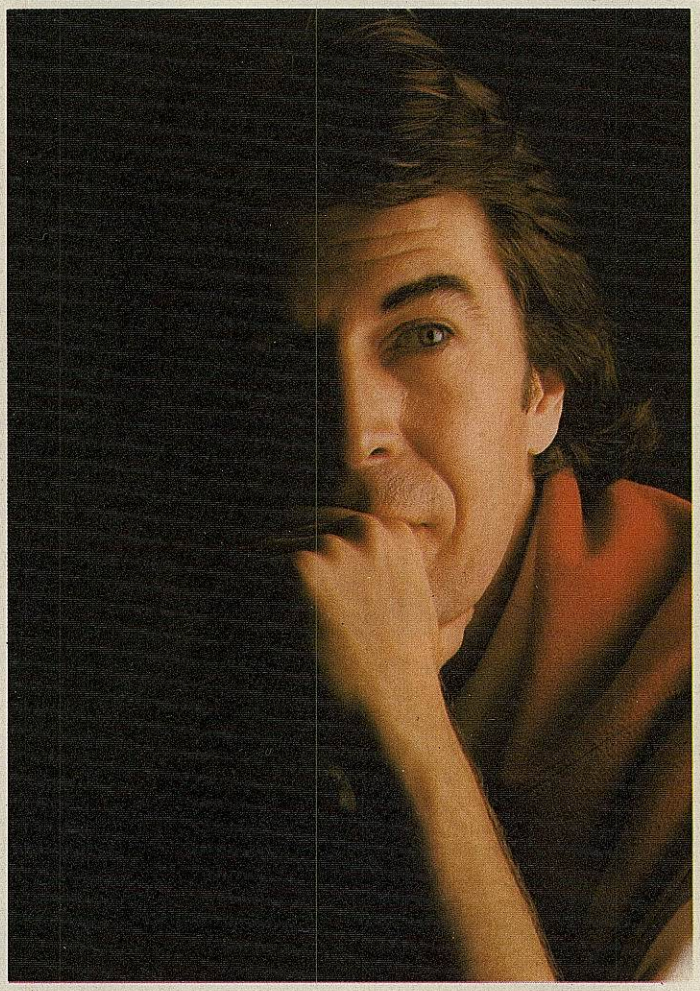

Müfit Can SAÇINTI

Erdem Alkın'ı tanıyor musunuz? Bu çok genç okuyucular için bir soru oldu. Şimdi az genç okuyucular için soruyu, Erdem Alkın'ı hatırlıyor musunuz, şeklinde düzeltelim. Böyle bir soruyla başladık çünkü o kendini yeterince tanıtamadığına inanıyor; "Ben kendimi tanıtmayı becerememişimdir. Bu benim yetiştiriliş tarzımla, kişiliğimle ilgili. Kendimden bahsetmeyi, bahsettirmeyi pek sevmiyorum. Fakat pazarlama diye de bir gerçek var. Bunu yapmazsanız üretiminiz sahipsiz kalıyor. Fakat hayatımda bana ödüllerin verildiği dönemler oldu. O zaman dedim ki kendime, bak sen kendimi tanıtamadım diyorsun ama sana ödüller veriyorlar. Üstelik senden daha iyi eserler verenler, müziğe senden daha çok emeği geçenler olduğu halde..."

O halde bu yazımızın işlevi genel hatlarıyla belli oldu. Erdem Alkın'ı unutmak üzere olarların hatırlamasına katkıda bulunalım, bilmeyenlere tanıtalım. Erdem Alkın'ın geniş bir dinleyici kitlesiyle ilk tanışması 1976 yılına rastlar. Bu tarihte çıkan ilk 45'liğinde yer alan **Ayrıldığın Günden Beri** ve **Beni Dinle** ile Erdem Alkın yine aynı tarihlerde radyo ve TV'de boy göstermeye başlıyor. Devir "kırkbeşlik devri". Ardarda Erdem Alkın imzalı 45'likler çıkmaya başlıyor... **Seni Anlatabilmek, Vay Canım Vay, Pamuk Dede** ilk akla gelenler. Gerek televizyonda, gerek plaklarda okuduğu şarkıların sözlerini kendi yazıyor, bestelerini kendi yapıyor. Çoğunun aranjesini de yine bizzat kendisi yapıyor. Yorumculuğunun yanısıra bir şarkıcının söylediği şarkıların sözlerini ve müziğini kendisinin yapması, üstelik aranjörlüğü de yine kendisinin üstlenmesi o yıllar için daha da önemli bir özellik. Yine bu yönlerini yeterince ortaya çıkartamadığından, bu yönünü tanıtamadığından dem vuruyor Alkın. "Ben kendimi tanıtmak için basını, televizyonu kullanmak istemedim" diyor. "Kendimi şarkılarımla anlatmayı amaçladım."

Ne hikmetse böyle röportajların girişinde bulutlu bir Eylül akşam üzerisinde muhabirimiz derin düşüncelere çalar sanatçının kapısını, kapıyı daha sonra röportajda adı pek geçmeyecek bir üçüncü şahıs açar, sanatçımız her zamanki güler yüzüyle karşılar. Röportörümüzle sanatçımız sıcak muhabbetlerini sıcak demli çaylarıyla desteklerler ve röportaj sırasında hep yağmur yağar ve hep yağan bu yağmurun damlacıkları cama vurup, süzülüp giderler. Neyse efendim daha fazla uzatmayalım, hep bildiğimiz şeyler... Hep samimiyet klişeleriyle örtbas edilmeye çalışılan samimiyetsizlik göstergeleri! Gerçi yazının girişini çoktan geçip ortasına geldik ama Erdem Alkın'ın İstanbul'a konuk olduğu bir Eylül öğle sonrasında karşılıklı oturduğumuzda gerçekten dışarıda yağmur yağıyordu. Fakat bu gerçekten yağan yağmur damlacıkları penceremize vurmuyordu. Çünkü sevgili Oktay Amca'mızın yokluğundan istifade edip altmış mumluk bir ampulle eydınlanan penceresiz arşiv odasında yaptık bu söyleşiyi. Öyle bardak bardak sıcak çay de içemedik. Sanıyorum Müzik Dergisi'nin Temmuz sayısında **'Nasıl Meşhur Olunur?"** başlıklı yazıda bahsettiğim sevgili çaycımız Ersin dergimizin de içinde bulunduğu binaya ambargo uyguluyor. Kişisel nüfuzumu kullanarak getirtebildiğim bir su bardağı çayı tereddütsüz konuğumuz Alkın'a uzattığımda bardağın yarısını bir çay bardağına boşaltarak bana tekrar uzattı. Yarım paket kalmış Marlboro'sunu beraber bitirdik. Ropörtörünüz daha ayın 12'sinde parasız kalmış ve kendisine çevrilen hiçbir paketi geri çevirmiyordu. İşte bu ahval ve şerait altında altında yapılan söyleşide roportörünüz "ne güzel" dedi, "sözlerinizi kendiniz yazıyorsunuz, bestelerinizi kendiniz yapıyorsunuz, bu sevgisizlik ortamında sevgiden bahsediyorsunuz, mmmmm, nasıl derler, çağdaş bir ozan gibi..." Bu "çağdaş ozan" tanımına pek rağbet etmedi, sanatçınız. "Ben iddialı olmayı hiç sevmedim" dedi, "ben hiçbir zaman şan, şöhret sahibi olmayı da istemedim. Bu iddialı bir laf gibi gelecek ama benim geçmiş yaşantıma bakıldığında bunun örnekleri var görülebilir. Ben müziği en şöhretli diye tanımlandığım dönemde bıraktım, daha doğrusu bırakmış göründüm." Evet, Erdem Alkın seksenli yıllara gelindiğinde "müziği bırakmış gibi görünüyor". Bu görüntünün kendince gerekçeleri var elbet: "Ben ürünlerimi yayınlamaya başladığımda sevgiye, saygıya dayalı bir müzik ortamı vardı. Ben insanlara sevgiyle, saygıyla yaklaşmaya hep özen gösterdim. Müziğe hizmet etmeyi amaçladım. Sonra öyle birdönem geldi ki, çarkın işleyiç biçiminin benim kişisel kafa yapıma uymadığı yerler oldu. Duygusallık bitti, adı kaldı. İşte bu nedenlerle müziği bırakmış göründüm. Aslında bu dönem benim için müzik adına çok verimli olduğum bir dönem oldu. Fakat bu haliyle çarkın içine girip eserlerimi kaset haline getir-

Özgün müzik yaptıklarını söylüyorlar, kitleleri harekete geçirmekten söz ederek bizim müziğimizi küçümsüyorlar. Bu lafları edenlere bakın en sevgisiz en insana yakışmayacak hareketleri yapanlar, bunlar.

me cesaretini kendimde bulamadım. Eserlerimi radyo televizyon yoluyla dinleyiciye ulaştırmayı tercih ettim. Ama sonunda karşıma çağdaş fikirli bir yapımcı **(ADA Plak)** çıktı ve bir kaset yapmaya karar verdim." Uzun bir aradan sonra dinleyicinin karşısına **Bu Sana Zor Gelir** kasetiyle çıkan Alkın, daha önce TRT yoluyla arz edilen altı şarkısının yanısıra diğer yüzde daha önce bilinmeyen altı yeni parçasına yer vermiş. Her zaman olduğu gibi söz ve müzik Erdem Alkın'a ait. Düzenlemeleri **Turhan Yükseler**ve **Ümit Eroğlu** yapmış. Ortaya daha önce tanıyanların iyi bildiği, tanımayıp merak edenlerin dinleyerek görecekleri her zamanki gibi duygusal Erdem Alkın şarkıları çıkmış. Duygusallık Erdem Alkın'ı ayırd etmekte müzik kadar belirleyici bir özellik. "Ben bir toplumun içinde yaşıyorum ve içinde bulunduğum toplumu seviyorum. Bu toplumda yaşadığım, gördüğüm şeyler beni duygulandırıyor. Ben hiçbir zaman bireysel bir aşk işlemedim. Bireysel bir aşk olsa bile temizse, yapmacıksızsa çok güzel bir duygu. Bütün insanların yaşadığı bir duygu. İnsan yaşadığı bir şeyi nasıl küçümser. İnsana sayıgıyı, sevgiyi ve yitirilen insani değerlere olan hasreti içeren parçalar bestelemek söylemek, içeriksiz bir şey yapmak olarak görülüyor; bütün millet burun kıvırıyor. Bilhassa bugün özgün müzikçi denilenler. Halbuki içinde alın teri olan hiçbirşeyi ben hayatta küçümsemedim. **"Özgüncüler"**in sevgiyi, saygıyı içeren eserleri küçümsemelerini ben onların bilinçsizliğine veriyorum. En bilinçli olduğunu söyleyenler onlar, toplumsal parça yaptıklarını söyleyenler onlar. Özgün müzik yaptıklarını söylüyorlar, kitleleri harekete geçirmekten söz ederek bizim müziğimizi küçümsüyorlar. Bu lafları edenlere bakın en sevgisiz en insana yakışmayacak hareketleri yapanlar bunlar. Yaşantılarına bakın inceleyin. Bu kadar büyük laflar ediyorsun, sonra da bu laflara hiç yakışmayacak, toplumsallığına sosyal adaletçiliğine hiç yakışmayacak bir yaşantı içindesin. Ben şu anda biraz hiddetlendim, özür dilerim, bu insanlar şu anda çok büyük bir kesimin alkışlarını alıyorlar. Güzel şeyler ürettikleri zaman ben de alkışlayanlar arasındayım, yanlış anlaşılmasın. Ama çok yanlış tutumları var. Bunlar konsere para almadan çıkmıyorlar. Ben bunların küçümsediği insan sevgisini savunuyorum, ama ben böyle şeyler yapmıyorum." Evet, Erdem Alkın sevgisizliğin hüküm sürdüğü bir ortamda sevgiyi, duygunun yalnızca adının kaldığı günlerde duyguyu savunuyor. Kendi dışındaki sanatçılara ve dinleyicilerine her vakit saygı ve hoşgörüyle yaklaşıyor. Eleştirilerinin daima yapıcı olmasına özen gösteriyor. Fakat duygunun, duygusallığın küçülmesine tahammül edemiyor. Baştan sona sakin ve sevgi dolu cümlelerle geçen söyleşide yalnızca "duygusallığın" küçümsenmesi konusunda hiddetleniyor. Bunun üzerine konuyu değiştirip Ankara'da yaşayan bir müzisyen olmanın zorlukları üzerine konuşuyoruz. Müzisyen dünyanın her yerinde müzisyendir ama müzikal üretim ilişkileri içinde yeralmak İstanbul dışındaki "müzisyene zor geliyor". İstanbul'a yerleşme kararı almak üzere olan Erdem Alkın bir yıl içinde ikinci kasetini çıkartmaya hazırlanıyor. Yazı bitti. Erdem Alkını hatırladınız mı?

K O N U K Y A Z A R

Dursun KARACA

ESKİ ÇAĞLARDAN GÜNÜMÜZE TELİF HAKLARI (2.'NCİ BÖLÜM)

ULUSLARARASI GELİŞMELER VE TÜRKİYE:

18'nci yüzyıl sonunda başlayıp 19.ncu yüzyılda gelişen kanunlaştırma hareketleri ile ancak ülke içindeki haklar korunmaya başlanmıştı. Yabancılar hakları istismar edebiliyordu. Evrensel koruma gerekliydi. Önce İngiltere ve Fransa iki anlaşma yaparak karşılıklık (mütekabeliyet) esasını getirdi. Bu da yetersiz kaldı. 1866 tarihinde uluslararası nitelikli Born sözleşmesi imzalandı. Avrupa'daki bu gelişmelere paralel olarak Amerika kıtasında da gelişmeler olmuştur.

BERN SÖZLEŞMESİ :

Fikir ve Sanat Eseri Sahiplerinin haklarının uluslararası alanda korumasını sağlamak amacıyla İsviçre'nin Bern kentinde 10 devletin katılmasıyla sözleşme imzalanarak Bern Birliği kuruldu.

Türkiye'nin de bulunduğu 71 ülke birlik üyesi durumundadır. Sözleşme, sonuncusu 1971'de Paris'te olmak üzere 6 kez tadile uğramıştır.

AMERİKA KITASINDA:

Güney Amerika'nın 7 devleti 1889'da Montevideo sözleşmesini imzaladılar. Bu sözleşmeyi müteakip 1902 Mexico, 1906 Rio de Janerio, 1910 Baones Aires 1911 Caracas, 1928 Havana ve 1946 Washington sözleşmeleri yapılmıştır.

Washington sözleşmesi, kendisinden önce yapılan tüm iki ve çok taraflı sözleşmeleri ortadan kaldırmıştır. Amerika'da 1978 de yürürlüğe giren telif hakları Kanununun tadiline çalışılmaktadır.

TELİF HAKLARI EVRENSEL SÖZLEŞMESİ:

Fikri alanda Amerika ile Avrupa arasındaki sistem farklılıklarının kaldırılması ve kıtalar arası korumayı amaçlayan toplantı UNESCO'nun öncülüğünde Cenevre'de yapılmış ve 6 Eylül 1952 tarihli "Telif hakları evrensel sözleşmesi" (Üniversal Copriht Cenvention-Welturheberrechtsabkommen) imzalanmıştır.

1973 yılında Sovyetler Birliği'nin de katılmış olduğu sözleşme ile karşılıklılık (mutekabiliyet) esası kabul edilmiştir. Türkiye bu sözleşmeye katılmamıştır.

ROMA ANTLAŞMASI:

1960 tarihinde Lahey'de çalışmaya başlayan uzmanlar komitesinin bütün komşu hak kategorilerini kapsayan tasarısı Roma'da 39 devletin katılımı ile toplanan konferansta ele alınmış ve 10 devlet imzalayarak 18 mayıs 964'te yürürlüğe girmiştir.

Türkiye henüz bu antlaşmaya katılmamıştır.

CENEVRE VE BRÜKSEL ANTLAŞMALARI:

29 Ekim 1971 de imzalanan antlaşma Cenevre'de 32 devletin katılması ile yapıldı. Ses tesbitine yarayan araç üreticilerinin, bu araçlarının izinsiz çoğaltılmasına karşı korumak amacını taşıyordu.

21 Mayıs 1974 tarihinde Brüksel'de yapılan anlaşma uydular aracılığı ile nakledilen programların taşıyıcı sinyallerinin üye ülkeler arasında dağıtımını düzenlemektedir.

ÜLKEMİZDE DURUM:

Batıdaki imtiyazlara benzeyen imtiyazlar "inhisar" adı ile Osmanlı İmparatorluğunda da görülmektedir. 1857 Islahat fermanı ile çıkan Matbaa nizamnamesi, yazılı eser sahiplerine haklar getirmişti. Ömür boyu basın hakkının yanısıra eserleri isimsiz kullanılmayacaktı. Aynı yıl ilk telif nizamnamesi çıkmış, eserlerin çoğaltımında eser sahiplerine devlet yardımcı olmaya başlamıştır. İkinci Meşrutiyet döneminde ik esaslı telif kanunu 8 Mayıs 1910 tarihinde "HAKKI TELİF KANUNU" adı ile çıktı ve 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun yürürlüğe girdiği1 Ocak 1952 tarihine kadar uygulandı.

Cumhuriyet döneminde; 1923 Lozan Antlaşmasına ek ticaret sözleşmesine göre> Türkiye'nin, fikri mülkiyetin korunması ile ilgili antlaşmalara 12 ay içinde katılması gerekiyordu. Yetersiz olan "Hakkı Telif Kanunu" ile Bern Sözleşmesine girilemezdi.

Gelişen kültürel ilişkiler ve eserlerin uluslararası korunması zorunluluğu 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununu gündeme getirdi. Yasa, Prof. E.Hirsch tarafından hazırlanmış, 1950 yılında T.B.M.M.'ne sunulmuş ve kanunlaşarak 1 Ocak 1952 yılında yürürlüğe girmiştir. Türkiye aynı tarihlerde 28.8..1951 gün ve 5777 Sayılı Kanun ile Born Sözleşmesinin 1948 tarihli Brüksel tadiline katıldı. Türkçe çeviri ile ilgili olarak 8'nci madde yerine 1896 tarihli Paris metninin 5'nci maddesi kabul edildi.

Türkiye aynı zamanda Stockholm konferansında kurulan "Fikri Mülkiyet Dünya Örgütü" (OMPİ)ye 1976'dan beri üyedir. 5846 Sayılı Kanun etkili biçimde uygulanamamıştır. Yayınlanmasından 32 yıl sonra 3 Kasım 983 tarihli 2936 sayılı kanun ile bazı maddeleri değiştirilmiş ve Kanuna geçici iki madde eklenmiştir. Bu değişikliklere Kanunun işleyebilmesi için meslek birlikleri kurulmuş, (MESAM, SESAM,GESAM,İLESAM) diğer tamamlayıcı unsurlarla (Tüzük, Yönetmelik, tipstati) geliştirilerek musiki eseri, Sinema, Güzel sanat ve ilim, edebiyat eseri sahiplerinin hakları korunmaya başlanmıştır. Buna rağmen ülkemizde fikri haklara tecavüz önlenememiştir. Eserlerin izinde kullanımı, korsan kasetçilik gibi konular askıda kalmıştır.

5846 Sayılı Kanunu polisiye tedbirlerle takviye edeceği sanılan 3257 sayılı Sinema, Video ve Müzik eserleri kanunu çıkarılmış, uygulanmasında meydana gelen aksaklıklar 1 yıl içinde değiştirilmiştir. İkinci değişiklik tasarısı hazırlanmış, şu sıralarda TBMM alt komisyonlarında görüşülmektedir. Bu kanun 5846 Sayılı Kanun ile, Bern Sözleşmesi ve diğer Uluslararası antlaşmalar ile çelişmektedir. Kayıt tescil ve işletme belgesi uygulaması diğer ülke kuruluşlarınca eleştirilmektedir.

K a y n a k l a r :

1-Macaristan Eser Sahiplerinin haklarını koruma bürosu Genel Müdürü Dr. György Beytha'nın Brüksel Ekim 1989 tarihli raporu

2-Doç. Dr. Şafak N. EREL (Türk Fikir ve Sanat Hukuku)

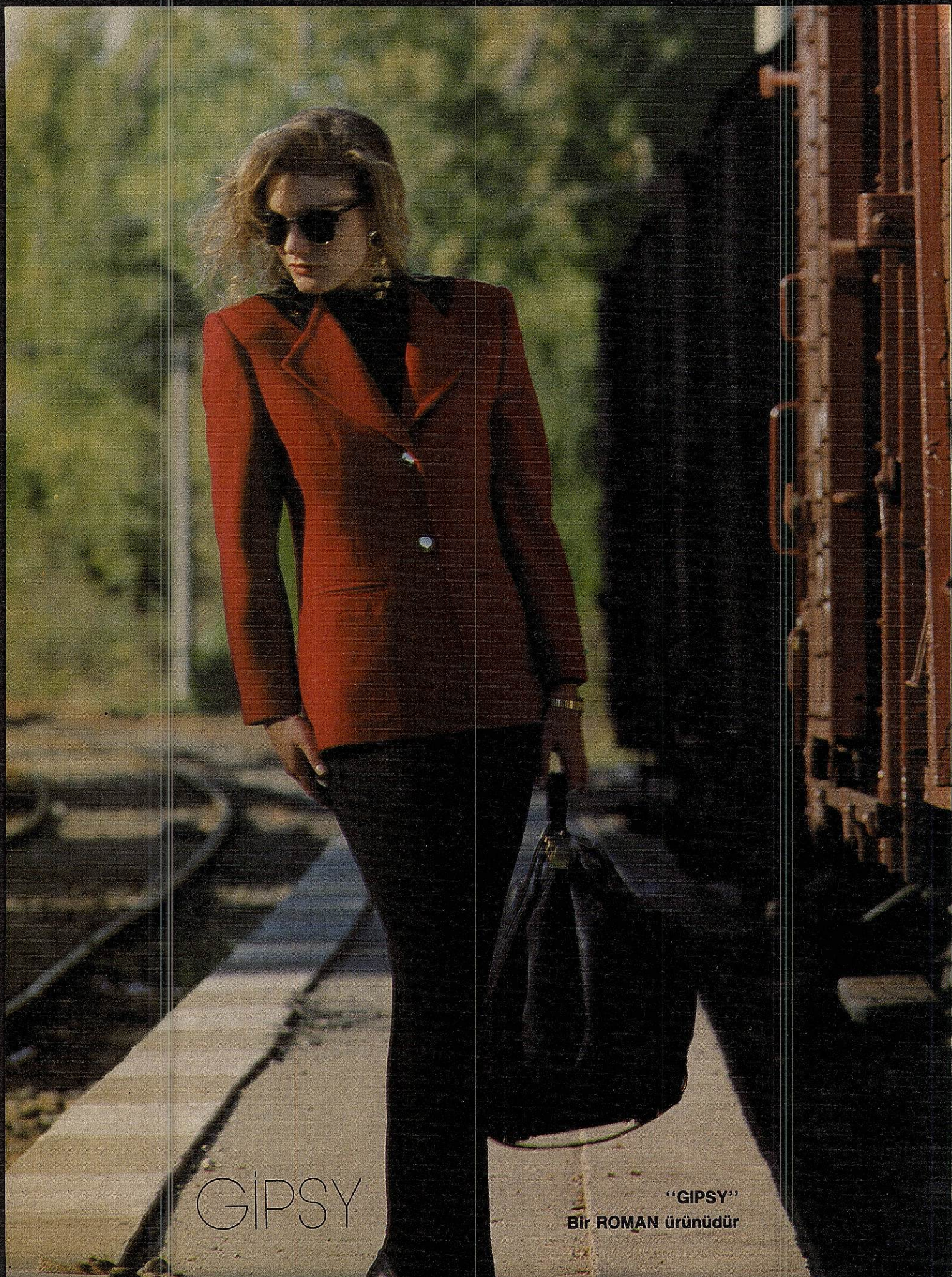
GİPSY
"GIPSY"
Bir ROMAN ürünüdür

GİPSY

FENDER / STRATOCASTER

Fender Stratocaster Tremolo sistem (Bridge manyetiği humbucker olan ve standart strat tremolo sistem yerine kahler tremolo sistem kullanılmış özel bir model)
3.100.000 TL.
SENKOP

IBANEZ

Ibanez RG 560
(İki single coil, bir humbucker pikaba sahip. Ibanez edge tremolo sistem ve top-lock 3 kilit sistemine sahip. Türkiye'ye girişi olan en iyi modellerinden biri.)
2.750.000 TL.
LAY LAY LOM

FENDER / JAZZ BASS

Fender Jazz Bass
Standart U.S.A.
3.300.000 TL.
SENKOP

Gitarlar...

CHARVEL

Charvel 750 XL (Yekpare saplı, çirf humbucker pick-up'lı, Japon malı. Türkiye'deki iyi Charvel modellerinden biridir.) 3.900.000 TL.
LAY LAY LOM

FENDER / STRATOCASTER

Fender Stratocaster Plus Deluxe (Amerika'da üretilen Fender'lerin en gelişmiş modellerinden biridir. Bütün sistemleri standart stratlara nazaran daha iyi malzemelerden oluşmuş.) 3.750.000 TL.
LAY LAY LOM

ELEKTRO GİTARLAR

Elektro gitarların akustik gitarlara göre en büyük farkı telllerin altında ve gövde üzerinde ses titreşimlerini alan bir mikrofon görevi yapan, manyetik ya da pick-up denilen en az bir, ya da daha fazla bulunabilen kısımlardır. Bu bölüm teller üzerindeki eletrik sinyallerini amplifikatöre kanalize ederek kulağımıza defalarca yükseltilmiş bir ses olarak iletir.
Elektroların gelişiminde Lloyd Loar, Adolph Rickenbacker, Leo Fender, Les Paul adlı kişilerin rolleri büyük olmuştur. Günümüzde de Fender ve Gibson marka elektro gitarlar zirvedeki yerlerini korumaktadırlar.

Elektro gitarların keşfedilmesi akustik gitarlardan sonra olmuştur. Daha önce akustik gitarlara dıştan pick-up takılmak suretiyle kullanımı da yapılmaktaydı.
Eğer akustik gitarlara dışardan manyetik takıp denersek iki istenmeyen sonuçla karşılaşabiliriz:
1. Manyetik gövdeye iyi raptedilmediyse titreşimler parazit yapabilir.
2. Manyetik ve hoparlör arasında elektromanyetik bir alan oluşursa çok rahatsız edici bir ıslık sesi meydana gelir.
Piyasadaki en kaliteli elektro gitarların ağaç gövdeli olanları, bu iş için özel olarak kullanılan mevsimlik ağaçlardan yapılır. Ya da daha iyi bir netice için fırınlanır. Örneğin; Les Paul gitarların gövde kısmı akçaağaçtan imal edilir, ya da kaplama yapılır. Bundan başka birçok gitarın gövde yapımında plesiglas başarıyla kullanılmaktadır.
Elektro gitarlarda köprüler (tellerin üzerinden geçtiği ve tıpkı bir semer gibi yaslandığı bölüm) farklı şekillerde bulunur. Örneğin yukarı ya da aşağı ayarlanabilen türler hayli çoktur. Bunların orijinal adları "tune-o-matic"tir. Gibson gitarlarda bu sistem kullanılmaktadır. Teller genellikle, akustik gitarlardan daha rahat bir solo yapabilmesi için çok daha yumuşak ve klavyeye mümkün olduğunca yakın yapılmıştır.
Sap kısmında, aynı akustik gitarlarda olduğu gibi sağlamlığını arttırabilmek amacıyla ortasından metal bir çubuk geçirilmiştir. Boyun kısmı akustiklere oranla daha dar ve arkaya doğru meyillidir.
Telleri germeye yarayan mandallar çoğu gitarlarda boynun her iki tarafında üçer adet olmasına rağmen Fender marka elektro gitarlarlarda boynun tek yüzüne altı adet olarak dizayn edilmişlerdir.
Elektro gitarların üstünde kullanılan pick-up'ların (manyetik) içinde bir demir nüve (çekirdek) ve bu demir nüvenin etrafında belli bir oranda ve belli bir şekile sarılmış bobin bulunur. Bobin içindeki demir 7-8 cm boyunda ve yekpare olabildiği gibi, her bir tel için ayrı bir nüve kullanılabilir. Bu takdirde her kullanılan pick-up için ayrı bir nüve kullanılabilir. Bu takdirde her her kullanılan pick-up için 6 adet demir nüve bulunur. Ayrıca manyetikler bir adet olabildiği gibi çok daha fazla da kullanılabilmektedir. Örneğin; Ferder Stratocaster'larda üç adet pick-up kullanılmaktadır. Bu bobinler eski orijinal Fender'larda 8350 sarımken günümüzde imal edilen Stratocaster'larda 7600 sarım kullanılmaktadır.

Cem İKİZ

OVATION

Ovation Custom Legend
(Ovation'ın Türkiye'ye giren en iyi modeli. Elektro akustik ve equalizerli.)
4.500.000 TL.
LAY LAY LOM

WASHBURN

Washburn
Elektrik Akustik ve ekolayzer
EA 30TBL
2.500.000 TL.
SENKOP

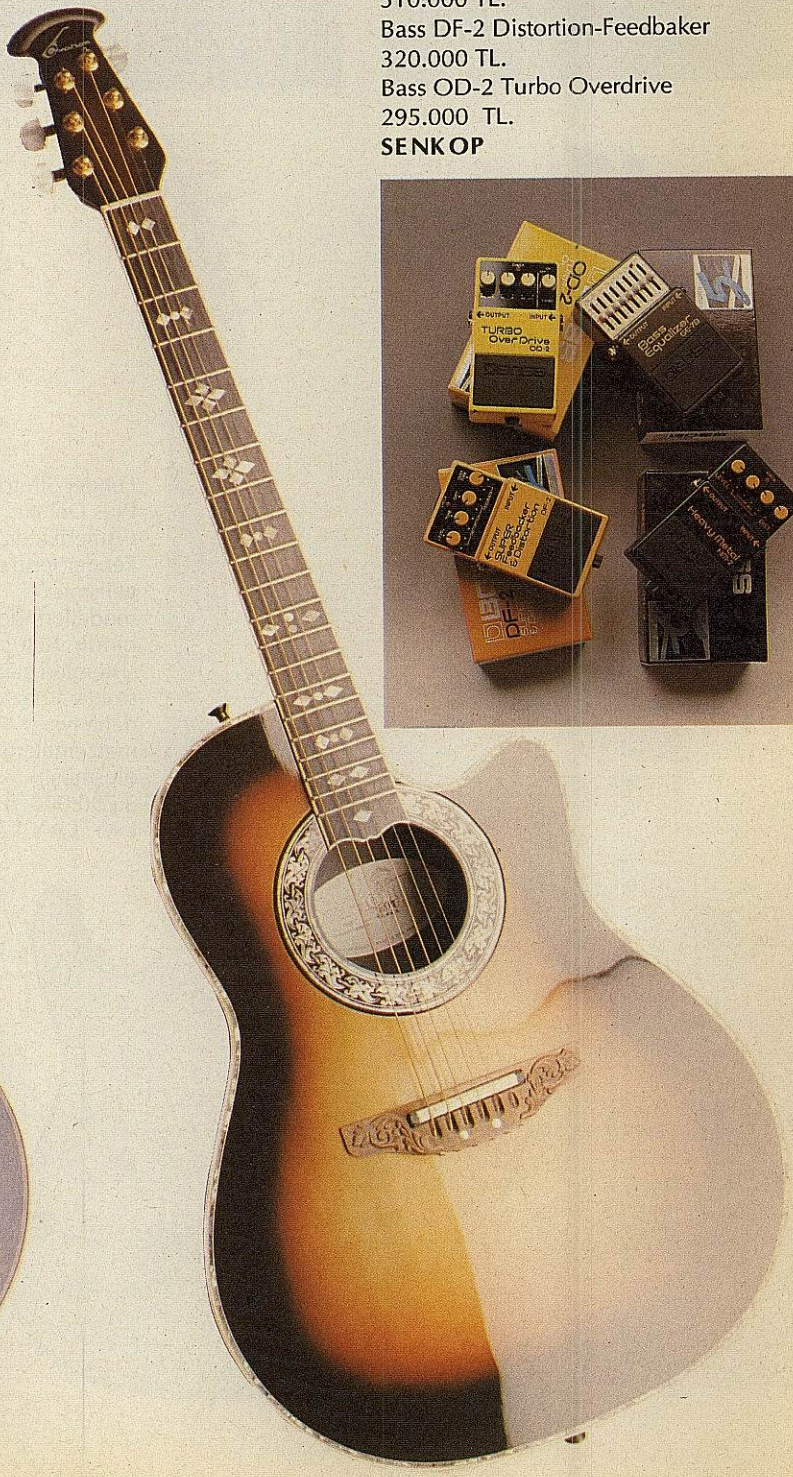

PEDALLAR

Gitar Efekt Pedalları
Bass HM-2 Heavy Metal
295.000 TL.
Bass GE-7B Bass Equalizer
310.000 TL.
Bass DF-2 Distortion-Feedbaker
320.000 TL.
Bass OD-2 Turbo Overdrive
295.000 TL.
SENKOP

ZORBA ARTIK DANS ETMEMELİ

MÜZİĞİYLE, GEÇMİŞİYLE, İDEALLERİ VE DÜNYA İÇİN, İNSANLAR İÇİN BAŞARMAK İSTEDİKLERİYLE BİR BÜYÜK ADAM: THEODORAKİS... MÜZİĞİNİ POLİTİK AMAÇ UĞRUNA YAPILMIŞ DEĞİL POLİTİK KÖKEN ÜZERİNE KURULMUŞ OLARAK ANLATAN AKDENİZLİ EKİM AYI İÇİNDE ZÜLFÜ LİVANELİ İLE VERECEĞİ KONSER NEDENİYLE YİNE GÜNDEMDE. THEODORAKİSLE ASLI KIŞLAL VİYANA KONZERTHAUS'TA KONUŞTU...

Aslı KIŞLAL

V İ Y A N A

Önümde koskocaman bir insan duruyor. Geçmişiyle kocaman, gövdesiyle kocaman, düşünceleriyle ve müziğiyle koskoca bir adam.

"Müziğimin hiçbir zaman politik bir amacı olmadı. Ama, tabii ki daima politik kökenliydi. Bu, her türlü tarz ve güç tarafından itilen, sadece insan bağımsızlığıyla ilgili olabilen bir müzik demektir."

O gece Viyana "**Konzerthaus**", iki saat boyunca kalabalık bir boşluğu yaşadı. **George Dalaras** ve **Maria Dimitriadi**'nin o egzotik, Akdeniz kokan sesleriyle koca salon Yunanistan'a kadar uçtu. Bir antik tiyatrodaydık sanki. Theodorakis'in müziği dinleyiciyi, görkemli Roma devirlerine, cunta dönemine, hapishane günlerine, demokrasi için savaşan grupların arasına kadar sürükledi, zaman içinde dolaştırdı durdu. O güçlü ses yoğunluğu, insanın beynini yerinden söküp fırlatacak orotoryolar, nefessiz; gözü kapalı içildi bizler tarafından.

O, kalabalığın önünde olanca doğallığıyla müziği ile bütünleşirken, o anda benliğimde oluşan soyut Theodorakis'i değil, siyahlar içindeki, kişi Theodorakis'i düşündüm bir an. 65 yaşındaydı ama düşünceleri ve müziğiyle dimdik ayaktaydı. 40 yıllık müzik geçmişi içinde müziğini sesi olarak kullanmıştı.

Folk parçalarla başladığı bestelerine zamanla, orotoryoları, metasenfonik parçaları eklemişti. Ve tabii hep politika vardı hayatında. '67, '74 cunta döneminde, Yunanistan'da yasaklı bir besteciydi. Şarkıları mırıldanamaz olmuştu. 1974'te ülkesine döndükten sonra politikanın sol kanadında yıllarca aktif çalıştı. 1980 yılıyla birlikte ilk operasını da bestelemişti; **Kostas Kariotakis**.

1981 yılından başlayarak **Komünist Parti**'nin temsilcisi olarak uzun süre parlamentoda görev aldıktan sonra 1986 yılında partiden uzaklaştırılacaktı. 1989 yılında yapılan son seçimlerle başa geçen sağ-sol koalisyon hükümetine ise bağımsız olarak katılacaktı.

"Politik besteci dönemi çok anlamsızdı. Bu tip basitleştirmeler besteci ve politikacıları kandırmaktır. Ben, toplumda, bana düşen görevlerimin bilincinde olan bir besteciden başka birşey değilim. Tekrar senfonik müziğe dönmeyi çok isterdim. Ama, tabii bugün senfonik nedir? Metasenfonik ne anlam taşıyor?"

Orkestraya döndü yine. Tekrar müzik başladığında "askeri yönetim altında" (Örfi idare altında) çalınıyordu. Dostu Marina'ya adanmıştı bu parça. Bestesinin gelişimi hakkında 1968 Ocak'ında Averof'da hapisteyken şunları yazıyordu; "Şarkımı bağımsız kılmalıyım. İçinden taşanı, gelişmeyi gerçekleştirmeliyim...."

... Uzun süren açlık grevimden sonra gardiyanları çağıran Marina'nın sesini yeniden duydum. Maria kıyaslanamayacak kadar güçlü, güzel ve gerçek şiirler yazıyordu. Onlar bizim sesimizdi. Onlar benim kendi sözlerimdi, umutlarımdı. Daha sonra çürümüş üzüm yaprakları gibi oldular. Öfkeydi onlar. Acılardı. Ve, bizim gücümüzdü onlar.

Önce ilk kısmını aldım. Onu hemen notalara döktüm. Daha sonra Vrachati'de ikinci ve üçüncü kısımlarını postaladılar.... En sonunda, ismini koymuştum, "**Askeri Yönetim Altında**."

"Konseri Kıbrıs'a, Türk ve Yunan halklarının dostluğuna adıyorum." diyordu. İnsan Hakları Komitesi (Amnesty International) yararına düzenlediği turnenin son durağı Viyana'da...

"Orada özgür bir halk yaşıyor. Ge-

lişen demokrasi anlayışının en önemli prensiplerinden biri durumunda bu konu. Yunan askerleri de, Türk askerleri de adayı terk etmeli. Adayı askerden sıyırıp çıkarmalıyız. Kıbrıs'ı özgürlüğüyle bırakmalıyız. Tüm çabalarımız barış dolu bir Kıbrıs için. Sanırım Türk demokratları da benim gibi düşünüyorlar. Tabii Kıbrıs bir başlangıcı temsil ediyor. Onun önderliğinde aynı çıkmazdaki birçok sorun çözümlenecektir."

Tam bu sene içinde Livaneli'yle beraber adanın askerden arındırılması görüşü altında Kıbrıs'ta bir konser düzenlemeyi düşündüklerinden bahsederken, benim gibi birkaç koruma görevlisini göğüsleyip, tüm engelleri yararak içeriye iki kişi daha giriyor. Biri erkek, biri kadın. Adam heyecanlı bir hızlılıkla Türkçe olarak; "Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması için gösterdiğimiz çabalara ve dışarıdan eksiltmediğiniz desteğinize çok teşükkür ederiz." Kadın Yunanca'ya çeviriyor söylenenleri. Koca adamın gözleri parlıyor birden.

"Kutlu ve Sargın'ın serbest bırakılması demokrasi için büyük bir adım. Bu gelişme vatanlarına dönemeyen diğer sürgünlere de bir umut ışığı yakıyor."

TBKP'nin Avusturya kolundanlar. TBKP kuruluş bildirgesini İçişleri Bakanı'na sunacaklarını anlatıyorlar. Sürekli ikaz eden görevlilerin çağrısına uyan Theodorakis ayaklandığı ah sürgünde, Almanya'da ölen müzisyen **Sümeyra**'nın birer kasetini veriyorlar, üçüne de. **Maria Dimitriadi** ağlayarak boyunlarına sarılırken içli bir sesle fısıldıyor; **"Böylesine güzel bir hediye almamıştım hiç."**

Tüm çabalarımıza rağmen daha fazla kalmasına imkân yok. Avusturyalı politikacılarla bir toplantıya girecek hemen. Sonra da ülkeden ayrılacak.

Ben sorularımı yağdırırken o, çoktan kapıya varmış bile.

Georges Dalaras hayranlık akan gözlerini çoktan kaybolduğu yola dikmiş mırıldanıyor;

"Onunla çalışmak, onu tanımak olağanüstü bir şey. O Yunanistan'ın en önemli insanı. Dünyanın en önemli insanlarından biri."

AHKÂM KERVANI / SERDAR ATEŞER

NEW AGE'İN ZURNASI

Tabii ben şimdi ikibuçuk tane yazı yazdım ya, vakit geçirmeden bir "geçmiş değerlendirmesi" yapmam, sıkı bir "yöntem tartışması"nı meteakkip mümkünse bir de özeleştiri patlatmam şık olur takdir edersiniz ki...

İlk yazımdansonra aldığım genel olumlu tepkiye bakıp tam "yanlış bir iş mi yapıyorum yoksa" diye düşünmeye başlayacakken, ikinci kervanım etrafta homurdanmalara do yol açınca hoşuma gitti, rahatladım. Bu noktada tek temennim "köşem"den seslenişimin mahiyetinin iyi değerlendirilmesi olabilir. Yani bu köşenin adı "Müzik İrdeleme Konvoyu" ya da "Müziğe ve Müzisyene Doğru Tavır Kumpanyası" değilse bir bilmediğimiz var herhalde. Sonuç olarak ben burada ahkam kesiyorum.

Gelelim bu seferki mevzuumuza.

İngiliz rock grubu Queen'in 1975 albümü A Night At The Opera'yı tanımayan var mı? Size bu albümle ilgili bir ayrıntıyı hatırlatmak isterim. Plak kapağının bir yerinde küçük bir not göze çarpar: No Synthesisers! Burada No Synthesisers ibaresi kayıtlarda bu türden enstrümanların kullanılmamış olduğunu belirtmek için, ünlem işareti ise herhalde gitarist Brian May'in şerefine dikilen bir heykel olarak yer alıyor. Çünkü dinliyor ve bugün hala şaşırıyorsunuz, May ve arkadaşlarını sinti'siz yapabildiklerine.

Aradan 15 yıl geçti. Tabii ki plak ve disk kapaklarında göz gezdirip, No Sequencers ya da No Samplers! türünden notlar aramıyorum. Ama ben, son 4-5 yıl içinde, -maalesef bu terimi kullanmak zorundayım- teknik gelişmelerin müzik alanını şoktan şoka sokan katkılarıyla, hacmi fazlasıyla büyüyen dünya müzik repertuarının belki de en çok tuzak barındıran bir bölümüne dikkatinizi çekmek arzusundayım.

Size compüterlerin bizlere tatsız bir şakası olan house, acid türü müziklerden, arabalardan yükselen "cıs tak cıs tak" seslerinden, bir drum machine eşliğinde bağırıp çağırmanın listelerde il kona girebilmek için yetipde arttığı bir dünyadan bahsetmeyeceğim. Bendeniz bugünkü dünya müzik dağarcığının en netameli parçalarından biri olan New Age'den söz etmek istiyorum biraz.

Müzik piyasasında New Age kavramı ile birlikte öyle bir çekmece açılmış oldu ki, içinde neyi ve kimi ararsan var maşallah. Sanki görünmeyen dev bir tezgahtar, elinde tuttuğu küçük bir kağıtta yazılı "bulunması gereken özellikler listesi"ne şöyle bir göz atıp fazla ince eleyip sık dokumadan, önüne gelen herkesi bu çekmeceye atıyor. Onun dev ve özensiz elinden bu çekmeceye düşerken "Ooooh be!" diyen de var, "Hop! Hoop! Bir dakika yahu ben..." diye umutsuzca bağıran da.Sevimli dev tezgahtarımız bazen de müteşebbislik edip yaklaşık 15 yıldır kendi isimleriyle anılan türlerin temsilcileri olarak "işlem gören" Tangerine Dream, Brian Eno gibi antika parçaları da New Age çekmecesine birgüzel istifleyiveriyor.

Artık Grammy ödüllerinden de bir tanesinin tahsis edilmiş bulunduğu bir müzik kategorisiyle atışmak doğrusu bana düşmez. Bana düşen, mesela TRT'de yayınlanmakta olan New Age programlarında arada bir karşıma çıkan (arada bir diyorum çünkü N. A. sanatçılarının önemli bir bölümü de akustik enstrümanlarla icra ediyorlar müziklerini) ve adeta bir Korg M-1 demonstrasyonu niteliğindeki müziklere, artık neredeyse %50'si sözkonusu aletin ve benzerlerinin imal edildiği fabrikalarda tasarlanıp preset olarak sunulan tınıların, patternler halinde peşpeşe dizilmesinden oluşan sözde izlenimci parçalara, bu akımın en önemli yayım odaklarından olan NARADA'nın broşüründe tanıtılan plakların, disklerin kapaklarını süsleyen Yedigöller kartpostalı kılıklı fotoğraflara, "After The Rain", "Seasons", "Sunscapes" gibi albüm isimlerinin iç bayıcı yoğunluğuna vb vb dikkat çekmek olabilir.

Bazen, bundan 10 yıl önce dinmiş bir fırtınanın, bugün yuppie eğlendiren ölü dalgası olarak, bazense, nereye varacağı belli olmayan, daha doğrusu henüz tüketim aşamasını pek aşamamış görünen bir etnik, otantik yönelim olarak kendini gösterebilen New Age'in sonunu Allah hayretsin. Ama korkarım ki pek yakında, nasıl bir yüzüğün değerini tesbit etmek için bir kuyumcuya gitmek gerekebiliyorsa,müzik dinleyicilerinin de benzer danışmanlara ihtiyacı olacak. Çünkü eskiden bir müzisyenin sound'u, bize onun kişiliğinin en dip, en özel köşelerinin ipuçlarını verirdi, şimdi ise birçok müzisyen günümüzün gelişmiş hazır sound makinalarının parlak ve büyük perdesi arkasına gizliyorlar kişiliklerini. Bu durumda ben, yeni bir New Age şaşırtmacasınını içine gömülmektense, Uriah Heep'in Wonder World'ünü dinliyorum 712. kez ve hala hayal kurabiliyorum.

Son Sözü Rush'a bırakalım isterseniz: All this machinery / Making modern music / Can still be open hearted / Not so coldly charted / It's really just a question / Of your honesty

Neil Peart (The Spirit Of Radio, RUSH L.P. "Permanent Waves" 1980/ Mercury)

ORTAK PAZAR

MEKTUPLAŞMAK İSTEYENLER

Barış,dostluk, sevgi ve evrensel kardeşlik görüşleri çerçevesinde gittikçe büyüyen İREM BAĞI'nın Sansun Şubesi'ni kurduk. Bütün Samsunluları ayrım gözetmeden davet ediyoruz. Işık ve sevgiyle.Salih Temiz. Cumhuriyet Cad. Sema Sok. No: 6 SAMSUN

1972 doğumlu üniversite öğrencisi bir gencim. Hemen herşeyden zevk almasını bilirim. Benimle haberleşmek isteyen genç kızların mektuplarını bekliyorum.Can Gecer. Rasimpaşa Mah.Duatepe Sok. Can Apt.No: 9/4. Kadıköy-İSTANBUL

17 yaşında, 1.72 boyunda Metallica,Monowar,Annihilator ve Pentağram'dan hoşlanan bir rockerim. Trash yada speedci iseniz işte adresim. Ogün Özkan. Çamlık, 804/2 67220 Yenişehir- KARABÜK.

Yaşım 18 Pentagram, Overkill, S.O.D, Death Angel,Flotsam and Jetsam, Exodus ve King Diamond dinliyorum. Mehmet Akyol. Şihsadreddin Mah. Cemil Keleşoğlu Sok. 11/5 42040 Meram- KONYA

Rock ve klasik müzik dinlemekten hoşlanan, hukuk ögrencisi mektup arkadaşı arıyor. En uzun mektubu yazana sürpriz hediye. Mehmet Özal. İstanbul Cad. Gaye Apt No: 71/11 34800 Yeşilköy- İSTANBUL

Hello gençlik ! 75'li Pink Floyd, Deep Purple, Jetro Tull, Dire Strais kazazedesiyle yazışmazmısınız? Damarlarında kan akan herkes yazabilir. Serkan Ayer. Bahçelievler Mah. Ögretmenler Cad. No: 26/5 BURDUR

Hey ! İstanbul'un Kadıköy yakasında oturanlar. İREM BAĞI'nın Kadıköy Şubesini kurduk. Mektuplarınızı bekliyoruz. Eski Hey'ciler, Sevecenler Uyuyorsanız uyanın. Murat Acabay. P.K 39. Kızıltoprak- İSTANBUL

43 yaşında, yakışıklı, çağdaş görüşlü, okumaktan hoşlanan, feminist bir erkeğim. Olgun yaşta bir bayanla mektuplaşmak istiyorum. Mehmet Oğuz. P.K 198 06510 Ulus-ANKARA

Müzik Dergisi okurları, bana yazarsanız sevinirim. Müfit Can Saçıntı. Pangaltı Cd. Tay sk. Tay Apt. 19 A/16 Harbiye/ İstanbul.

Selam Rocker'lar ! 18 yaşında metalin her türünden hoşlanan özellikle Twisted Sister, İron Maiden, Overkil hayranıyım. Boş zamanlarımda bas çalıyorum. Gedçek bir dost arayan tüm rocker'ların mektubunu bekliyorum. Özgür Demir. Başçavuş Sok. 93/7 06660 Küçük Esat-ANKARA

Hard rock ve Heavy Metal dinleyen gençler. Ne duruyorsunuz yazın bana. Serpil Çubukçu. 100.Yıl Sitesi. Kadirbeyoğlu Bölümü 1699 Sok. No: 17 ADANA

Hi ! gerçek rocker girls. Helloween,Slayer, Bulutsuzluk Özlemi, Whisky ve Accept delisi, metal manyağıyım. 21 yaşındaki rocker'a yazmak isteyen bayan rocker'lar mektuplarınız cevapsız kalmaz. Okey? Rıza Somuncu. Ninni Sok. Omay Apt. No: 19/8 Sokullu Dikmen-ANKARA

Merhaba ! Ben 18 yaşında, üniversite sınavında hayal kırıklığına uğramış gençlerden birisiyim. Hafif ve özgün müzik hayranıyım. Mizah dergilerine hastayım. Düşünmeyi seven kız arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Cahit Yüce. Küçükbahçe Sok. Metanet Apt. No: 17/3 Osmanbey- İSTANBUL

Kitap okumayı ve eglenceyi seven bir kızım. Espritüel,yoz olmayan, her türlü kaliteli müziğe açık (Özellikle yumuşak tür müzikler) arkadaşların mektuplarını bekliyorum.Alev Gemici. Yıldız Üniv. Kocaeli Müh. Fak. İZMİT

Antimilitarist, blues,hard rock, speed trash, klasik müzik dinleyen, Edip Cansever, Özdemir Asaf, Boris Vian okuyan, hippy ve rocker dost arıyorum. Saydıklarımın sadece birini yapıyorsan bile yazmayı dene. Eray Bilge. Şirinevler Atlıhan Cad. No: 36/11 67220 Karabük- ZONGULDAK

Selam eğlencenin her türlüsünü seven, neşeli bir kızla yazışmak ister misiniz? Sündüz Akagündüz. Yıldız Üniv. Kocaeli Müh. Fak. İZMİT

17 yaşında, Slayer ve Kreator hastası bir gencim. Benimle yazışacak deli metalcileri arıyorum. İnanç Onat. İcadiye Mah. Ayancıbaşı Sok. No: 31/2 Üsküdar-İSTANBUL

Merhaba ! 16 yaşında Pink Floyd, U2, Alar Person's Project kısacası rock hayranı GS'lı bir gencim. Barışa inanan, doğa hayranı birisiyim. Kız erkek herkesle yazışmak istiyorum. Tuncay Tencer. Söğütlüçeşme, Dericizeynel Sok No: 7/1 Kadıköy- İSTANBUL

Selam 17 yaşında Scorpions çılgını,grafik hastası,entrika kraliçesi, kağıt satırların hazımsızlığını hissetmeyen sembolik bir kızım. Her yaşdan sembolliklerle yazışmak umuduyla. Banu Yüce. Preveze Sok. Erer Apt. B.Blok. Daire 6/15 B. Evler/ İSTANBUL

İmkansızlıklar içinde, Gaziantep'teki ilk metal grubunu kurduk. Bütün rocker'lardar destek bekliyoruz. Bize olan önerilerinizi, hiç çekinmedin yazın. Mosh. Murat Çetiner. 1. Göyko D.Blok No: 4/9 GAZİANTEP.

MESAJ GÖNDERENLER

Tuna boylarında tabakam kaldı. Burada Tuna'yı hatırlayan kimse var mı? Tuaaaaaa... Tunaaa... Tunaaa... Newman.

Nermin'cim eni eviyorum. Geriini biliyorun. eni even fakat leri öyleyemeyen ve yazamıyan evgilin. Müf. Can. aç.

Blues Queen Esin. Boom Müzik olmasa sana ulaşamayacaktım. Bana telefonunu yolla ki seni duyayayım. Kisstim. Ateş Ataseven. Şifa Eczanesi No 111/B 45300 Salihli Manisa.

NATO'dan çıkalım, Nota'ya girelim. Bir de biz cırtlatalım. Yaşasınmüzik. Bir takım müziksever olduğu iddiasında adam.

Hain kardeş Aptül'ün çilekeş ablası Betül.Vefa borcumu mutlaka ödeyeceğim; icrayı karıştırma.Kuyruğu uzatıyos,Künyeyi çıkartmıyos, ama seni seviyos.

İrem Bağı evrensel bir merkezdir. Amacı dünya çapında büyümek olan fan klübümüze yazın. Yurt çapında 15 şubemiz var. Şube kurmak isteyenler kendilerini tanıtar mektuplarını göndersin. Işık ve sevgiyle. Celal Kodamanoğlu. PK. 211 Aksaray. İstanbul.

Aslı, bak ne öğrendim. 15 Ekim günü Avusturya'da merkezi Viyana olan bir deprem olacakmış ve kurtulan olmıyacakmış ne yazık ki. İstanbul'a gelirsen yırtabilirsin. Sevgiliniz müdürünüz.

Yavrum Hakotak, Yavuz, Güray, Ümit, Turan, Gürol, Tuncay, Murat iyi ki varsınız yoksburası boş kalacaktı şekerlerim. Malum adam.

Tombul Kuşum, tam biribirimize kavuşmuşken mesai ve yol mevhumunun hayatımızı karatmasına engel olalım. Konuşalım, bittabi mesai uzamazsa ve trafik sıkışmazsa. Çöp Demir Gök Bakır.

Hey rocker'lar! Yardım edin. Metallica'dar Puppets'i mi alayım, Iron Maiden'den Iron Maiden'ı mı? Bülent Bolat. Soğanlı Mah. Gürbüz Sok. No:6/3 Bakırköy. İstanbul.

Led Zeppelin, Deep Purple, Black Sabbath ve diğer efsanevi rock toplulukları hakkında bana yardımcı olacak baba rock'çılarır yardım ellerini bekliyorum. Serpil Çubukçu. 100. Yıl Sitesi Kadirbeyoğlu böl.1699. Sok. No 117 Adana.

Adınıza akrostiş şiir yazabiliriz. 5000 TL. ile başvurunuz, lütfen. Halil Özden-Fuat Çiftçi Güvenlik Mah. 238. Sok. 3. Özateş Ap. 1/1 Antalya.

Dikkat Dikkat! Sevgiyi doğayı evrenselliğ savunan herkese sesleniyorum. İsmimize bakıp önyargılı olmayın. Önemli olan amacımız. Mektuplarınızla yaşadığınızı kanıtlayın. Uyumayın. Yurtçapında cevap verin. İrem Bağı genel koordinatörü Sananda. Pk.18. Ataköy. İstanbul.

Timsah Yazınız çok ilgimi çekti. 3 yıldır metal dinleyen akustik ve elektro gitar öğrener ve bu müziği yapmayı amaçlayan bir kızım. Çevremde gerçek metalci sayısı çok az. Bu yüzden bana yazarsan sevinirim. Ebru. Hüdaverdi. Sok. No:27/15 Baakırköy. İstanbul.

ELEMAN ARAYAN

Herhangi bir enstrümanda biryere geldiğine inananlar, ve vokalistler artık biraraya gelsek ve birbirimiz den haberimiz olsa ne dersiniz? Tel. 380 15 65 akşamları. Adnan Çevik. Fatih cad. 175/1 Keçiören Ankara

EŞYA SATANLAR

Mektupla 6000'er TL gönderin. Bon Jovi'nin New Jersey, Monowar'ın Kings of Metal, sözlerini göndereyim. Ayrıca piyasada bulunmayan parçalardan oluşan Death Metal kasetini edinmek için mektupla 15000 TL gönderin. Uluç Akın. Kenan Evren Bulvarı. Yapan Apt. 28/2 Antalya

Speed Trash'çiler metal aksesuar arıyorsanız (kaset, T-shirt, LP, kolye, yama, şapka, poster, kartpostal, bileklik,sırtlık ve video band) 300 TL'lık posta pulu gönderin. Trash Fan Club Rıza Uğur Akkent mah. 1170 sok. 33150 Mersin

Satılık BOSE 301 2X75 W Speaker,JVC 90 model 65W anfi, Sony M-27 CD player, uygun fiyatla. Oğuzhan Öztuna Tel. 127 43 74 Çevre Sok. 11/7 Farabi,Çankaya Ankara

Hard rock ve heavy metalle ilgili her türlü resim, poster, ve döküman uygun fiyatlarla satılıktır. Ayrıcae istenilen gruplarında kasetleri mevcuttur. Cem Balım. Merkez blokları. C-4-811 OR-AN Sitesi 06640 Ankara

Amatör gruplara duyurulur: acil paraya ihtiyacım var. Yepyeni, çok az kullanılmış, 7 parça Yıldırım Marka baterimi satıyorum. 1.500.000 özel yapım. Seda Erdarcar. Feneryolu, Gazi Muhtar Paşa Sok. No: 53/9 Kadıköy İstanbul

Commodore 128, disc drive, data recorder, disketler, joystickler, örtüsü vs. Hepsi 1 200 000 (Takas olur, pazarlık yaapılabilir) M. Emin Çalışkan Çamlıtepe sk. No0 119 A/2 Siteler Ankara

EŞYA ARAYANLAR

Deep Purple, Dire Straits gruplarına ait şarkı sözü döküman ve posterler almak istiyorum. İlgilenenler bana yazar mısın?Fulya Öçalan.Petrol-İş cad. Şenlik sok. No: 312 Kartal İstanbul.

Acele olarak çok az kullanılmış, hiçbir bozukluğu olmayan wolkmen arıyorum.İsteyenler 900 TL'lık posta pulu ile bilgi alabilirler. Burak Dursun TEK Gölbaşı lojmanları. 92/6 Gölbaşı Ankara

Metallica ile ilgili yabancı dergilerden (özellikle Metal Hammerve Circus) aalınmış haber ve posterleri uygun bir ücret karşılığı satın almak istiyorum. İlgilenirseniz sevinirim. Derya Zeynep Eser. Şair Arşi cad. No: 43/14 Göztepe İstanbul

1950'li yılların Amerikar rock'n roll müziği hakkında yazı, resiml, kaset arıyorum. Sizde benim gibi bu müziğe tutkunsanız gelin yazışalım. Feray Kuş. Hürriyet Mah. 305 sok.No 9/7 Gaziosmanpaşa İstanbul

Eski Meridyenler Wasp,Slayer,Flotsam and Setsam, Violence, Bathary,Metallıca, Monawar posterleri zarar verilmemiş eski Metal Hammer ,Kerrang dergilerini satanlar 300TL'lık posta pulu ile bilgi isteyin. Can Ertan Angın. TEK Gölbaşı Lojmanları 92/6 Gölbaşı Ankara

ORTAK PAZAR / ÜCRETSİZ İLAN KUPONU

İlanın gireceği bölüm:.....

Yayınlanmasını istediğiniz metin:.....

.....

.....

.....

.....

Adınız soyadınız:.....

Yaşınız:..... **Mesleğiniz:**.....

Adresiniz:.....

.....

Kod:..... **Şehir:** .....

Not: İlan metinlerinin 30 kelimeyi aşmaması gerekmektedir.

STEVIE RAY VAUGHAN 35 YAŞINDAYKEN HELİKOPTER KAZASINDA ÖLDÜ

YOLUN YARISI, SONU OLDU

DAHA GÜZEL ALBÜMLER DE ÜRETECEKTİ KUŞKUSUZ.DAHA İYİ ÇALIŞMALARINI DA DİNLEYECEKTİK, KİMBİLİR BELKİ ÜLKEMİZE BİLE GELECEKTİ. ARTIK STEVIE RAY VAUGHAN DİSKOGRAFİSİNE EKLENEBİLECEK YENİ PLAKLAR OLMAYACAK, "LIVE ALIVE" DİZİ KONSERLERİ DE BİTTİ ARTIK. NE GARİPTİR Kİ YİNE BİR "LIVE ALIVE" GECESİNDE CLAPTON'LA ÇALDIKTAN SONRA KOPTU YAŞAMDAN. ARDINDA ARALARINDA GRAMMY'NİN DE BULUNDUĞU PEK ÇOK ÖDÜL, BAŞARILI ALBÜMLER, DÜNYANIN EN İYİLERİYLE ÇALMANIN ONURU VE SONSUZA DEK ERTELENECEK KONSERLERİN DUVARLARDAKİ AFİŞLERİ KALDI...

Beş Dakika **Jimi Hendrix**, Beş Dakika **Albert King**, Beş Dakika **BB King**, Biraz Daha Handrix, Biraz **Guitar Slim**, Yine Hendrix. **Stevie** Hangisiydi Henüz Keşfedememiştik.

Stevie Ray Vaughan'ı ilk kez **The Band**'ın 1978 yılı **"Last Waltz"** filminde gibi ustaların arasında çalarken görmüştüm. Başından hiç eksik etmediği şapkası ve omuzlarından indirmediği Meksika köylülerinin "şal" benzeri örtüsüyle gelmişti sahneye. Sahneyi son paylaştıkları arasında, talihe bakın, yine Eric Clapton vardı. Bir gitar dehası daha "yaşamayan" efsanelerin arasına uğurlandı. 1960'lar ve '70'lerde Teksas'daki bar ve küçük gece klüpleri çevresi **Doug Sham** ve **The Winter Brothers** (Johnny ve Edgar) gibi pek çok blues/R&B-rock yıldızları için sahneye çıkış fırsatı buldukları yerdi.

Bu gelenek gitarın ustası Stevie Ray Vaughan'ın bilinmezlikten, uluslararası şöhrete göz kamaştıran yükselişiyle kanıtlandığı gibi 1980'lerde de özelliğini korudu. 1984 yılında **"People"** dergisinde yazıldığı gibi: "Lisede okurken müziğin teorisi dersinden sınıfta kalan bir çocuk için geçen iki yılda yerel bir efsanenin klüplerde uyumaktan **Carnegie Hall**'de çalmaya karar giden yolda dev bir yıldızın yaratılmasına tanık olduk. Eğer Stevie'nin bu yükseklikten başı dönerse bu kesinlikle gösteriş olmayacaktır."

Stevie için ok yaydan Dallas'taki çocukluğunda çıkmıştı bile. **Fabulous Thunderbirds** ile büyük bir başarı kazanan ağabeyi Jimmie bir blues-rock hastasıydı ve henüz Stevie ilkokuldayken arkadaşları ile birlikte amatör topluluklarda çalıyordu. 35 yaşında son konserini verdiği 26 Ağustos gecesi yaşama veda eden fakat geride bıraktıkları ile gerçekte ölümsüzlüğü garantilemiş Stevie, sekiz yaşına gelmemişken ağabeyi ona gitar akorlarını öğretmeye başlamıştı bile ve ağabeyinin blues plakları koleksiyonunu dinleyerek bildiği bir müzik zevki vardı. Sekiz yaşındayken kendisinden yaşça daha büyük olanların kurduğu toplulukların bir üyesi olarak kabul edilecek kadar gitar üzerinde ustalaşmıştı. Delikanlılık dönemlerine yaklaştığında ise kendisinden çok büyük çoğu müzisyenin icra sayısını sayıca hayli fazlasıyla aşmıştı.

Stevie lisedeki eğitimi süresince bütün enerjisini Dallas kaynaklı topluluklarda profesyonel olarak sahnelerde harcamaya verirken okuldaki dersleri ile ilgilenmiyordu. 1960'ların sonu ile 1970'lerin başlarında kendine özgü, çok süratli gitarcılığından yararlanmak isteyen topluluklar arasında **Chantones, Blackbird** ve **Night Crawlers** vardı. '70'lerin başlarında Dallas dışında çalışan bir topluluktan yana şansı açılınca Stevie son sınıfta okulu bıraktı ve 1980'lerin sonunda memleketim dediği Austin-Teksas'a gitti.

1975 yılında, genç gitarcılarının çözülmesi zor çalışmaları ile çok parlak bir yere gelen, sürekli popülerlik kazanan en ilgi çekici yerel blues topluluklarından biri olarak şöhret kazanan Austin kaynaklı bir blues/R&B topluluğu olan **Cobras**'a katıldı. Dinleyicileri ile arasında kurduğu dostça ilişkiye güvenen Stevie kendi R&B ekibi olan **Triple Threat**'ı kurmak için 1977'de Cobras'ı bıraktı.

Sahnelere çıkıp da icralarını sergilediğinde paranın çok zor kazanıldığı dönemler olmasına karşın, Stevie, blues ve R&B temalarını daha sert bir anlayışla rock potasında eritme amacıyla topluluğunu dağıttığı 1981 yılına kadar direndi.

Kendine göre düşündüğü şekil, "Teksaslı bir topluluk" olan **ZZ Top**'un içinde yer aldığı "power-trio" denen üç kişilik bir ekip kavramıydı. Bu yeni fikri için Stevie bas gitarcı **Tommy Shannon** ve davulcu **Chris Layton**'ı aldı. Bu geri ikiliye ise yaşayan en önemli blues'culardan sayılan **Otis Rush**'ın bir şarkısının ismi olan **Double Trouble**'ı taktı. Bu üçlünün ilk başlarındaki çalışmalarında iş ya da mali destek bulmak pek kolay olmuyordu fakat grup kendilerinden sık sık bahsettirecek ölçüde Teksas'daki blues-rock dinleyicileri arasında yer etmeye başlıyordu.

Topluluğun müzikteki emsalleri övgülerini gizlemezken küçük klüplerde sahneye çıkmak amacıyla ve Teksas dışındaki iş alanlarının açılışı gibi Stevie ve Double Trouble için olanaklar çoğalıyordu. Bu gelişim üçlünün 1982 ortasında yıllık olarak düzenlenen **Montreaux Festivali**'nde İsviçre gibi deniz aşırı ülkelere gitmesi için bir fırsat yarattı. Gerçekten de yoksulluktan zenginliğe geçişin öyküsüydü bu. Yine "People" dergisinde yazdığı gibi " '59 Stratocaster'ı ve Double Trouble dediği parıltılar çakan iki adamı ile Vaughan 1982 Montreaux Festivali'nde kükreyen bir aslan gibi geldi." Hiçbir plak şirketi ile anlaşması yoktu, isimsizdi fakat sahnede sigara izmaritleri yığınlarını bıraktı ve daha sonra da herkes kim olduğunu öğrenmek istedi.

Montreaux her önemli festival gibi ünlü müzikal kişilikleri ve bu üçlünün geleceğinin farkına varan plak-endüstrisi sorumluları gibi insanları buraya çekmektedir. İlk tekliflerden biri grubun virtüözlük derecesindeki icrasını gördükten sonra Stevie Ray Vaughan'dan bir sonraki albümü **"Let's Dance"**de (1983) gitar çalmasını isteyen **David Bowie** idi. Bu arada, Montreaux, Jackson Browne'in Los Angeles'daki kendi stüdyosunda üçlünün bir plak yapma önerisi dahil, Stevie ve dostlarına diğer olanakların da kapısını açtı. Mukavele için Columbia ile görüş-

Eyüp S. İBLAĞ

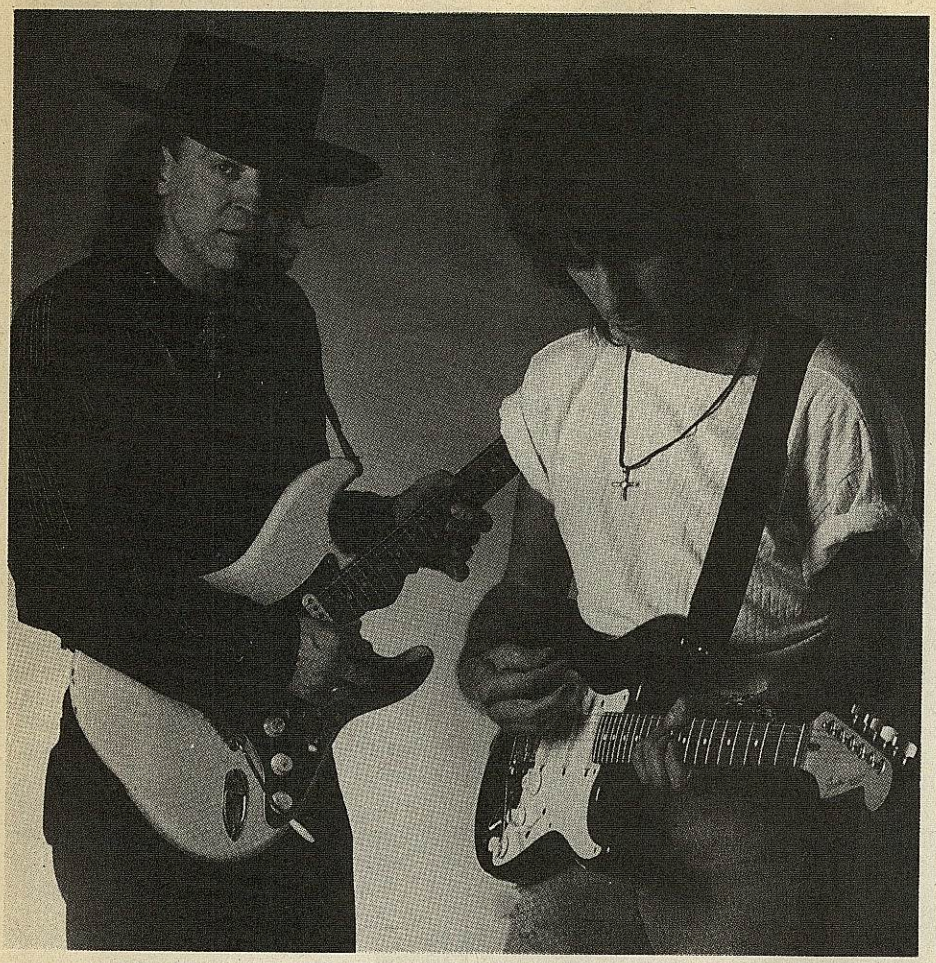

meler yapıldı ve ünlü yeni yetenek avcısı **John Hammond**'ın girişimiyle anlaşmaya varıldı.

Blues köklerinin döneme uyarlanmış köklerinden yüksek enerjili blues-rock'a uzanan aralıkta yapılan ilk albüm "**Texas Flood**" (1983 başı) Epic etiketiyle piyasaya verildi. Billboard'da ilk 40'a girdi ve kısa bir süre sonra da altın plak ödülünü aldı. 1983 sonunda ödüllere boğuluyordu. Grammy'de oy verenler ise topluluğu iki sınıfta aday gösteriyordu: En İyi Rock Enstrümental Parçası ("**Rude Mood**" parçası için) ve En İyi Geleneksel Blues Plağı. Stevie bu Grammy'leri kazanamazken kendisi ve topluluğu Double Trouble **Guitar Player** dergisinin okuyucu oylamalarında üç sınıflandırmada birinci geliyordu. "Texas Flood", En İyi Blues Albümü oluyor, Stevie ise En İyi Yeni Yetenek ve En İyi Elektrikli Blues Gitarcısı seçiliyordu.

İkinci albüm "**Couldn't Stand The Weather**" (1984) için Stevie ve ekibi Jimi Hedrix'in "**Voodoo Chile**" parçasının yeni uyarlaması ile caz esinli "**Stang's Swang**" dahil yeni etkileri de kendi yorumlamalarında dışavuruyorlardı. Bu albüm ilk 20'ye girip platin alırken topluluk üçüncü kez Grammy adayları arasına giriyordu.

Stevie ve Double Trouble ilk Grammy kupalarını 1985'de kazandı. Bu kez albümleri Epic'den çıkmamıştı fakat Atlantic'de yaptıkları "**Blues Explosion**" 1984 yılının En İyi Geleneksel Blues Plağı seçildi. Stevie'nin grubu yanında bu albümde **John Hammond Jr., Sugar Blue, Koko Taylor and The Blues Machine, Luther "Guitar Slim" Johnson** ve **J.B. Hutto and The New Hawks** gibi blues devleri de yer alıyordu. Vaughan artan şekilde kendi topluluğunun başkaları tarafından yazılan blues ve R&B parçalarını uyarlayışlarını bütünleyen özgün şarkılar üretmeye başlıyordu. 1985 albümü "**Soul To Soul**"da "**Empty Arms**", "**Life Without You**" ve "**Ain't Gone 'n' Give Up On Love**" gibi enfes parçalar vardı. Bu arada, tuşlu çalgılarda Reese Wynads'ı alarak Double Trouble'ı büyüttü. 1985 Grammy ödüllerinin oylanmasında Stevie Ray Vaughan ve Double Trouble "Soul To Soul" albümündeki "**Say What**" parçası için En İyi Rock Enstrümantal İcrası finalistleri oldular.

Stevie Ray Vaughan 1980'lerin ortalarında, bir icracı olması yanında yapımcı olarak da ünlendi. İkinci ve üçüncü albümlerindeki tüm parçaları kendisinin yazmasının yanı sıra blues-rock'cı Lonnie Mack'in yeniden dönüş yaptığı "**Strike Like Lighting**" (1985) albümü dahil diğer sanatçıların çalışmalarında da yapımcı yardımcılığı yaptı.

Stevie topluluğu ile konserler vermediği zamanlarda çoğu efsane olmuş blues sanatçıları ile birlikte olmayı çok severdi. 1980'lerin ortalarında eşlik ettiği bu devlerin arasında **Big Mama Thornton**, yaşayan blues efsaneleri **Albert Collins, BB King, Bobby "Blue" Bland, Johnny Copeland** ve Stevie'nin fazlaca etkilenip Tanrı gibi bellediği ve düzenli olarak tapınılması gerektiğini ileri sürdüğü **Albert King** gibi hepsi birer dev olan müzisyenler vardı.

Birkaç aydır "**Live Alive**" konser çalışması ve son albümü "**In Step**"i (ülkemizde de kaseti çıkan) dinlediğim Stevie Ray Vaughan'ın bir sonraki albümünü ne merak edeceğim ne de bekleyeceğim. Artık Stevie Ray'in plaklarının sayısı artmayacak. Yeni kuşak, yenilikçi blues'cuların en önemli temsilcilerinden birinin daha gitarı sustu. Ama susan sadece gitarın kendisi.

Bundan böyle Compact Disc'lerde yaşayacak yapıtlarının, gelecek kuşaklarca hak ettiği konumunu koruyacağından hiç kuşkum yok. Bu da kendim için bir "avunma payı".

MÜZİK TARAFTARLARI / Kemal URGENÇ

MÜZİKSEVER

ERKİN KORAY SINIRSIZLIKTIR

Eski bir pikap ve bir 45'lik plak... Öylesine koymuşturn, ama o koyuş beni bugün 21 yaşında bile dönüşü olmayan bir tutkuya itti.

6-7 yaşlarımda var, yoktum. Annemle gittiğimiz bir evde beni büyük bir can sıkıntısı sarmıştı. Daha dünmüş gibi hatırlıyorum. Kadınların konuşmalarından bunalmış, kendimi aralık bulduğum kapılardan birinden içeri atıvermiştim. İşte herşey o odada başladı. Eski bir pikap ve bir 45'lik plak...

Öylesine koymuştum, ama o koyuş beni bugün 21 yaşında bile dönüşü olmayan bir tutkuya itti. Plak kapağındaki uzun saçlı, uzun favorili, komik yüzlü adam önce gövrünüşüyle büyülemişti beni. Cocuk aklımla ona benzemek istemiştim. Sonra pikapta duran plak dikkatimi çekmişti: Komşu Kızı. Şarkının adı buydu. Henüz okumam da yoktu ki adını öğreneyim bu adamın. Sonra öğrendim ki "Perdenin arasından bana bir kez gülmez misin komşu kızı" diyen adam Erkin Koray'mış. İşte o gün bugündür Erkin Koray'ı herşeyiyle sevdim. Onun yaptığı her şey benim için en mükemmel olandı.

Fakat son zamanlarda düşünür oldum; bu harika adam neden kendine kesin bir tür belirlememiş diye. Hatta Allahaşkına, Krallar gibi hard rock kokan, Fesupanallah, Şaşkın, Estarabim gibi arabesk kokan, Ankara Türküsü, Ceylan gibi halk müziği kokan, bunlara ilave olarak pek çok sanat müziği kokan, pop müzik kokan, oıyun havası kokan, taverna kokan, kısacası aklınıza ne gelirse her türden yapmış bu ilginç adam. Sonuçta onu niye sevdiğimi biliyorum. O, sınırsızlık anlayışıyla, saplantısızlığıyla, belirsizliğiyle; güzel, kalıcı ve efsane...

Erkan DURSUN

TINI BULUTU

Tan SES Avusturya'dan Bildiriyor

Bu yılki ARS-Electronica Festivaline 34 ülkeden 2000 den fazla sanatçı katıldı. Festival komitesi elektronik sanat dalında katılan eserleri ilk kez "Dijital Rüyalar", "Sanal Dünyalar" başlıkları altında değerlendirdi ve ilginç bulduğu yapıtlar "Altın Nika" ile ödüllendirdi.

Festival bünyesinde yer alan "Klangwolke" (Tını-Bulutu) bu sene büyük bilgin Kepler'i odak noktası olarak kabulleniyor.

Münih'li sanatçı Walter Haupt'un iki sene aralıksız çalışması sonucu hayatının en büyük müzik yapıtı olan "Klangwolkensyphonie" yi büyük bilgin Kepler'e ithaf etti. Partisyon, beş orkestre ve vurgulu sazlar grubu için düzenlendi ve orkestra bölümleri banda kaydedildi. 15 Eylül akşamı Tuna kıyılarındaki büyük alanda halka açık konser olarak sunulan eser, yerleştirilen dev hoparlörlerden orkestra icrası banttan olmak üzere vurgulu çalgıların canlı katılması ile Avusturya'nın Linz kenti semalarında sahneye kondu. Vurgulu çalgılar, dev Wadaiko-Davulları, Tuna üzerinde seyreden iki gemi üzerinde orkestraya canlı olarak eşlik ettiler.

Bu büyük projenin ana konusu olan Kepler partisyonunun dört bölümünde de orta planda yer aldı. Kepler'in matematiği gökyüzüne dört büyük laser ile görüntülendi. 15 Eylül gecesi Linz kenti semaları ve Tuna nehri kıyıları Kepler onuruna düzenlenen bu muhteşem müzik, görüntü ve renk cümbüşü ile dünya galasına sahne oldu. 13X13 metre boyutlarındaki dev projektörlerle görüntü dinamik laser ışıkları ile gökyüzüne yansıtıldı. Bu iş için yedi tane nehir gemisi Tuna üzerinde seyretti.

İkinci kısmın tamamı "uzay'a", üçüncü kısmı ise Bruckner'in anısına ithaf edildi. Son kısımda Kepler'in portresi üç boyutlu olarak Tuna nehri üzerinde gökte gezdirildi. Muhteşem final olarak ateşten küre patlaması Kepler'in ölümsüzlüğünün sembolü olarak sergilendi.

ALPHAVILLE'E BİRAZ İLGİ

Ben sahneye çıktıkları ilk andan itibaren onları adım adım izliyorum. Herhalde benim için söylenecek tek kelime Big Fan.

Kimden mi bahsediyorum; Alphaville'den...

Şu an yüz ifadenizi çok merak ediyorum. Umarım "bu da ne" düşüncelerı içerisinde değilsinizdir. Ben yine de herkese yaptığım gibi, sizlere de "Big In Japan" diyeyim. Çünkü adından çok bu parçayla tanınıyor.

Bu zavallı grup bir türlü sevilemiyor. Hatta bir çok kişi Big In Japan'den sonra bu grubun başka parçasını dinlememiş, sönüp gittiklerini sanmışlar.

Umarım Alphaville hakkında benden daha bilgeçsinizdir. İşte bu grup önce Forever Young albümünü yaptı. Güzel, melodik, kendilerini kabullendirecekleri bir albümdü. belki de bir çoğumuz Forever Young, Sounds Like A Melody, Big In Japan için aldık bu albümü. Sırada Afternoons In Utopia vardı. Bence yılın en iyilerine aday olmalıydı çıktığı yıl. Bu albümd Jarusalem, Kylie Minogue'un parçalarından daha mı kötüydü ki o aptal kızı millet yere göğe koyamıyor.

Alphaville'e sürekli yazıyorum. Onlar da bana. Öyle alçak gönüllü bir kadro ki, her mektubuma cevap alıyor, bunun yanında ufak tefek sürprizlerle ödüllendiriliyorum. Onlara yeni çalışmalarının ne zaman çıkacağını, adını, neler yaptıklarını soruyorum ve içten cevaplar alıyorum Alphaville'den.

DAHA GENİŞ BİR MÜZİK YELPAZESİ

Öncelikle bir takım eksiklere rağmen çıkardığınız bu güzel dergi için

SEN MÜHİMSİN NİLÜFER

Pop müziğimizin süper seslerinden Nilüfer, Sen Mühimsin adlı yeni kasetini kısa bir gecikme sonunda çıkardı. Oldukça başarılı olan bu çalışmanını kayıtları Stüdyo Melki'de Martin Spencer ve Cihan Okan tarafından yapılmış. Müzik direktörlüğünü ise kayahan üstlenmiş. Ben size kasetteki parçaları tanıtmak istiyorum.

Ayüzü: Sen Mühimsin: Hareketli bir Kayahan bestesi. Bilgisayar programı çok iyi. Batı normlarında bir parça. Düzenlemede genç yetenek İskender Paydaş çok başarılı.

Yemin Ettim: Müzik ve düzenlemeleriyle değişik bir Kayahan şarkısı. Müthiş duygusal bir parça. Kasetin ikinci hiti olacağı kesin.

Böyle Ayrılık Olmaz: Adnan Ergil'in söz ve müziğinde duygu yüklü bir yorum. Bu şarkıyı üçüncü bir hit adayı yapıyor. Davul, perküsyon programı, yaylılar hepsi mükemmel.

Gözlerinin Hapsindeyim: Hepinizin bildiği bu şarkı Nilüfer'den de aynı zevkle dinleniyor. Düzenlemede Ümit Eroğlu imzası var.

O Kadın Ben Olsam: Beşinci şarkıda ilk defa canlı davul kullanılmış. Yine duygusal bir şarkı. Sözler Berrin Güvenç'e, müzik Akın Ertübey'e ait. Düzenlemeyi ise Buğra Uğur yapmış.

B yüzü İnkar Etme: Nilüfer'in sözleri, Buğra Uğur'un müzik ve düzenlemesi. Çok duygusal bir şarkı ve bence bu yüzün en iyisi.

Canım Sıkılıyor Canım: Yılların şarkısı yine sıkılmadan dinleniyor.

Her Şey Bitecek Bir Gün: Çok güzel bir parça. Erdinç Erişmiş'in söz ve müziğinde İskender Paydaş'ın düzenlemesi dikkati çekiyor.

Bir Dünya Doğuyor: Selmi Andak'ın Eurovision'daki şarkısı. Klavyeli ve yaylı çalgılar ön planda.

Ve Melankoli: Düzenlemesindeki ve yorumundaki yenilik değişik bir hava vermiş.

E Bebeğim E: Eski ama az duyulmuş bir Kayahan şarkısı. Akustik gitar ön plandaki enstrüman. Final için iyi bir parça.

Ve kaset bitiyor. Ben Sen Mühimsin'in Esmer Günler'in başarısını katladığını rahatlıkla söyleyebiliyorum. Kimsenin de buna bir itirazı olmayacağı kanısındayım. Son olarak bu yapıma emeği geçen herkese, herkes adına teşekkür ediyorum. Ve ekliyorum... "Sen Mühimsin Nilüfer".

Murat USLU

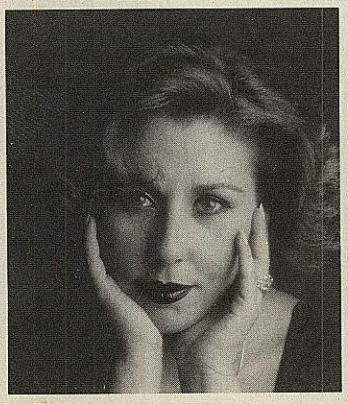

tüm çalışanlara teşekkür ederim. Yayıncılığın hep zor bir iş olduğu söylenir, bu eksiklikleri de bu zorluğa mı bağlamalı... Örneğin sayfa sayısının az olması, yelpazenin çok geniş tutulmaması, fazlaca yazım hatası yapılması gibi.

Yelpaze'nin geniş tutulması dedik; logosu kocaman "MÜZİK" olan bir derginin içinde nasıl klasik müzik olmaz anlayamıyorum. dede efendi ile pek ilgim yoktur ama üzerine yazılan çarpıcı bir yazıyı okumadan edemezdim herhalde. Bu ülkede halk müziği bence hala en çok dinlenen tür ama derginizde görmek ne mümkün.

Bu türlere çok büyük ilgi duyduğumdan değil siz isminizi Müzik Dergisi diye seçtiğiniz için ve Türkiye'de sizin düzeyinizde daha başka bir yayın olmadığı için yazıyorum bunları. Bu düzeyi daha da zenginleştirmemek niye? Ben müziği yazılı basında sizinle takip ediyorum, dolayısıyla bunları istememi de bir okuyucu duyarlığı ve talebi olarak görmenizi rica ediyorum.

Gelelim son sayıya, Zülfü Livaneli röportajı için tebrikler, iyi bir gazetecilik örneğiydi. Nilüfer röportajını niye yaptınız anlayamadım... "Kaseti çıktığı için mi?" diye düşünüyorum. Yoksa kim ne kadar yılı kaldığını Türkiye koşullarında nasıl saptayabiliyor...

Orhan Kahyaoğlu "Güz Şarkıları" yazısını çok işinin olduğu bir saatte "ben yazdım olur" mantığıyla yazdı herhalde. Serdar Ateşer'i keyifle okumayı sürdürüyorum. Ezginin Günlüğü yazısı da topluluğun çok uzun süreden beri hakettiği, ancak pek bir yerde göremediğim kalitede bir yazıydı. Kadir Çöpdemir'e de teşekkür ederim. Yalnız biçimsel karmaşa yazarın üslubu mu? Yoksa "başka bir şey mi?" anlayamadım. Müfit Can Saçıntı zevkle okuduğum ilginç yazılarına devam ediyor, ellerine sağlık.

Kaset tanıtım sayfalarındaki "mutlaka alın", "kaçırmayın" yollu yönlendirmeler bana hiç hoş gelmiyor. Lütfen siz tanıtımları objektif olarak yapın, kararı biz verelim. Habercilik yanınız daha da yoğunlaşırsa sevineceğim. Şimdilik aklıma geliverenler bunlar. İşlerim öylesine yoğun ki bu mektubu şeytanın bacağını kırmak için yazdığımı düşünüyor, bundan sonra yazmamın daha kolay olacağını zannediyorum.

Başta belirttiğim gibi, eksiklerine rağmen böylesine güzel bir dergi çıkardığınız için tüm çalışanlara teşekkür ediyor, başarılar diliyorum. Sevgiyle.

Sunay GÜLERMAN

MÜZİK DERGİSİ'NE İÇTEN ELEŞTİRİLER

Kendi halinde bir müzik dinler olarak hayatımı sürdürürken arada sıradada müzik dünyasından haberler, resimler ve genelde bir bilinçlilik edinmek için tembelliğimi yerek "okuma" eylemine gireyim diyorum. Gazete-dergi bayilerinin en çarpıcı yerlerinde duran derginiz de böylece evimizi renklendirmiş oluyor. "oku"nmayan ülkemizde batı tarzı müzikle ağırlıkta yazı ve resimlerle çıkan derginiz umarım ki umut verici ve güdüleyici sayılarda satıyordur. Sizleri bu çalışmadaki emeğinizden dolayı kutluyorum.

...sa da, Yıl:2 Sayı:12, Eylül 1990'ınızı okurken birden bu mektubu yazmak geldi aklıma. "Estağfurullah ne haddimize" türünden bir Doğu yaklaşımıyla, ahkam kesip şunu bunu eleştirmek hiç istemediğim bir şey. Daha çok, dostane bir görüş belirtmesi olarak kabul etmenizi önemle rica edeceğim.

Öncelikle içindekiler sayfası bir indeks değil de kendisi de bir makale kalitesinde. Herhalde başka hiçbir "içindekiler" bu kadar sürükleyici olmuyordur. O sayfada gerçek bir iletişim var. Yazdığınız okuru (yani beni) etkiliyor ve gülümseyerek o sayfayı açıyor, ozaman ne demek istendiğini anlıyorum. Cem Karaca tabii düzeltecek? Bunun "titiz", "sanatçı" kişiliğiyle ne ilgisi var anlayamadım. Yoksa espri mi yapıyordunuz? Yanlışını düzeltmek bir insanın en asil görevidir. Bakmayın bizde kimse yapmıyor ama normali yapmak... Ayrıca bunu kendisinin farkettiğinden kuşkuluyum. Doğruyu bilse zaten öyle demezdi. Birileri bunu diline dolamasın diye düzeltme yapmış bu "titiz" sanatçımız. Bir de size benden haber: Karaca'nın en yeni üç parçasının adlarını Türk basınında ilk siz duyacaksınız: Miço Aliço, Terzi Remzi ve Hemşire Şükrüye...

İstiklal marşı ile ilgili soruşturmanız derginizin Yıl:2 Sayı:12'sinin en iyi yazısı. Düşünen yazarlarımızla, düşünmeyen söylerlerimizin her yerde göze çarpan ayrımı. Özdemiroğlu- Tura-Atakan vb.'nin görüşleri bir yerde, Gürses- "titiz" Karaca- vb'nin görüşleri bir yerde...

Serdar Ateşer'in yazısı bir tuhaf. Bu Ateşer kasetinin kapağını "küçük çapta bir başyapıt" bulduğunuz kasetin yapıcısı Ateşer mi? Kendi satmayan kasetinin hıncını Madonna'nın seksi fotoğraflarından mı çıkarıyor? Kadın rock-pop'çuları yeriyor mu, yoksa başka bir şey yapıyor da belli mi olmuyor? "Kumpanya" dediği şarkıcıların "en sağlam" dediği üyesi olarak T. Chapman'ı neden seçtiği de tuhaf. Besteleri en kötü ve tekdüze olan Chapman'da bir şeyler bulmuş havası vermek için onu en sağlam bulması, bu arada J. Fordham, S. O'Connor'u bir çırpıda silivermesi akıl almaz bir ZA-VAL-LI-LIK. Böylesi benözekçi bir adımın kalem sallaması doğal da siz hangi akla hizmet o yazıyı yayınladınız? "Porcelain" (Fordham, 1989)i hiç dinlememiş olamaz. Herhalde hasetinden çatladığı için havasına girememiştir. Bunların dışında "kadın ozan takımı" dediği şarkıcılara, normal hayatta konuşurken "bu karılar" dediği de belli oluyor. Yine de iyi bir yazıydı. İnsanı sinirettiğinden unutulmayacak. Eğer Sn. Ateşer böyle demedi de ben öyle anladıysam bu daha da kötü. Bir dergiye yazı yazmak kolay bir iş değil. Her sözün ne anlamlara da gelebileceğini tartmak gerek.

Orhan Kahyaoğlu: Güz Şarkıları'nı çok şanssız bir yerde geliveriyor. Tam Ateşer'le ateş basmış "biraz da iyi bişi okuyalım" derken "o anda aklına geliveren" şarkıların adlarını yazıldığı bir listeyi okuyoruz. Belki bir radyo programı olsaydı iyi olabilirdi. Bir yandan da şarkıları dinlerdik. Yazar şarkıların isimlerini zikrederek bizim aklımızda ezgileri canlandıracağını sandı ise maalesef yazarın büyük bir romantizm, duygusallık ve hüzünle (diye yazmasa belli olmayacaktı) kendini ele verdiği yazısı bunu yapmıyor. Hadi, "aklına gelenlerin kıyısına eklediği" Witchita-September'ı biliyoruz hatırladık diyelim ama Toni Childs dinlememenin cezası bu kadar büyük olmamalıydı. Sn. Kahyaoğlu'na laf etmek haddime değil diyelim ama sizin haddinize olmalıydı. Bu türden yazılarla bir dergi beslenemez ki...

Müzik Dostları, yine kimin kim olduğuna iyi örekler veriyor -tabii verilen yanıtlar doğruysa... Soruların 2, özellikle de 3 no.'lusuna verilen yanıt(sızlık)lar çok ilginç. Anlaşılamamış herhalde.

Sn. Nilüfer ve Sn. Livaneli'yle yapılan söyleşiler ilginçti desem gereksiz olur. Çünkü gerçekten iyiler. Ama Sn. Olgun'un keşfiyle böbürlenip 'ben'cileşmesi Livaneli söyleşisini başından baltalıyor. Ne amaçla orada duruyor o giriş paragrafı (veya başlık altı mı deniyor, neyse?). Aferin kendisi zekiymiş, farketmiş. O büyüktür zaten!

I Don't Need No Arms Around Me-The Wall- MÜZİK DERGİSİ resmi resim olarak berbat. Ama o konseri ve mesajını çağrıştırdığı için duvara astığım gibi, bir Yıl:2 Sayı: 12'nizden daha alabilirim bir başka yere de asabilmek için. Derginizin adının resimde çıkması neden? Evet herkes böyle yapıyor dünyada. Herhalde telif hakkı da ödediniz falan. Ama niye o konserin diğer reimlerinde derginizin adı yok da duvar resminde var? Reklamasyon en doğal hakkınız ama o resmin mesajı ile derginizin adı arasında nasıl bir bağlantı var ki adınızı bastınız? Bir de Allah aşkına o resme bakın. Estetik açıdan THE WALL'un yanındaki MÜZİK DERGİSİ iyi geliyor mu göze? Elinizi vicdanınıza koyun ve söyleyin, güzel mi aradaki kombinasyon?

RAP RAP RAP hoş bir yazıydı.

Kırmızı Tuş'unuzda yine S.C.Önal var. Her sayınızda bir yerde adı çıkacak. Kendisine karşı takındığınız tutum da çok anlamsız. Ne kadar anlamasanız da Müzik Yelpazesi iyi bir program. Çünkü bir "aşk"la yapıldığı belli oluyor. Müziklerher zaman iyi seçilmemiş olsa da, Altın sesler'de onar saniyelik geçişlerle, değil müziği şarkıcının sesini bile anlamak mümkün olmasa da program iyi program.

Telif hakları I enbilgilendirici yazıydı. Tebrikler.

Müzik Marketi'ndeki yorumlar çok iyi. Yansız bir biçemle yazılmış. Hazırlayan(lar)ına tebrikler.

Son olarak dizgiciniz/-leriniz yabancı sözcüklerde mutlaka yazım hatası yapıyor(lar), -"bila istisna". bir iki parmak sürçer, provadan da kaçar ama bir-iki değil her sayfada (o kadar da değil ama yakın) yabancı sözcüklerin (özellikle özel adların) yazımında hep hata çıkıyor.

Tabii beni kim eleştirsin!

Aybars Erözden

SEZEN AKSU'YA...

Sevgili Sezen Abla,

İyi günler veya iyi akşamlar. Ben sanırım sizin en büyük hayranlarınız

danım. Daha ilk şarkınızla beni sözleriyle ve ona verdiğiniz yorumunuzla etkilediniz. Sayenizde bu yaşta müthiş duygusal birisi olup çıktım. Artık her gün sizi dinleyip, resimlerinize hayran hayran bakıyorum. Hatta ecemice de olsa sizin için iki şiir bile yazdım. Sizinle konuşabilmek için çok uğraştımsa da hepsi fiyaskoydu. Üstelik Müzik Dergisi'ne de bir okuyucu kazandırdınız. Temmuz ayında sizle ve Aşkın ablayla yapılan röportajı duydum ve daha önce hiç almadığım bu dergiyi satın aldım. Artık hep alacağım da.Şu anda bu mektubu kim yazmış diye düşünüyorsunuz. ben 13 yaşındayım ve ismim Esra.

BÜTÜN YÖNLERİYLE KAYAHAN 1. BÖLÜM

LİDEROLMAYI SEVİYORUM

POP MÜZİĞİMİZİN SON DÖNEMDEKİ EN GÖZDE İSİMLERİNDEN KAYAHAN İLE SAATLERCE SÜREN BİR GÖRÜŞME YAPTIK. ORTAYA ÇIKAN İŞ, BİR RÖPORTAJ DEĞİL, SANATÇININ KENDİ AĞZINDAN GÖRÜŞLERİYLE, KAVGALARIYLA,BAŞARIYA ULAŞMA YOLUNDA ÖDENEN YÜKLÜ BEDELLERİYLE BİR YAŞAMIN AYRINTILANMASIYDI. AŞAĞIDA KAYAHAN'IN AĞZINDAN SİZE SUNDUĞUMUZ BU HİKAYE BİR MÜZİK SANATÇISININ HIRSLI MÜCADELESİNİN, ZOR GÜNLERİNİN, GEÇTİĞİ YOLLARIN VE SONU GELMEZ KAVGALARININ ANILARA DAYALI BİR DEĞERLENDİRMESİDİR. BU SAYIMIZDA SİZE YAPTIĞIMIZ KONUŞMANIN BİRİNCİ BÖLÜMÜNÜ SUNUYORUZ...

Soner OLGUN

VAN LİSESİ'NDE

Yıllar önce Van Lisesi'sindeydim. Bir Kadınlar Kolu toplantısında gitar çalmıştım. Bir arkadaşım vardı o da akordiyon çalardı. Daha doğrusu ikimiz de çalamazdık. Kadınlardan biri gitmiş, kocasına anlatmış. Adam peşimize düştü... Okulda İstiklal Marşı'nı müteakip müdür, "aranızda başkalarının karılarına gitara, mitara çalan arkadaşlar varmış, onlar kendilerini bilirler, beni görsünler" dedi. Gidip gördük tabii ve adamcağız bize "oğlum bırakın gitara gibi boş şeyleri" diye öğütler verdi. Hala bu işler boş işler diye mi biliniyor dersiniz?

USTALARIM

Hiçkimseden ders almadım. Gitarı da müziği de kendi kendime öğrendim. Hocam, ustam yok. Ancak bunu derken deliler gibi kitap okuyan ben yaşar Kemal'in, Aziz Nesin'in, Attila Ilhan'ın, Nazım Hikmet'in hakkını yememeliyim. kimi kitaplarını defalarca okuduğum, yuttuğum, sindirdiğim bu ustaların mutlaka bende ciddi katkıları olmuştur...

Büyük söz ustaları var birikimimizde. Türkçe'ye taklalar attıkıran büyük ustalar. Ne yazık ki gerçler tanımıyor bu ustaları hala. İşte o adamlar bana beste yapmayı öğrettiler. En azından, bana göre soylu olan ruhumu geliştirdiler. Doğru şeylerden zevk almayı öğrendim... Şiir yazmanın bir fizik deneyinden ne farkı var? Sıkıştırıyoruz duyguları, düşünceleri patlamak üzere, çok sıkıştırıyoruz. yani üç saniyeye, üç gün sıkıştırıyoruz. Bir duyguyu görüyoruz, yaşayıp yaşayıp ve sonra eleye eleye aynı duyguyu getirip küçücük bir lafa sıkıştırıyoruz.

İşte o küçücük lafı ettiği zaman insan on günlük laf etmiş gibi bir doyum sağlayabiliyorsa, biz bu işi tabii ki farkında olmadan ustalardan öğrenmişizdir. "Esmer Günler" belki şimdiye kadar söylenmemiş bir laftır ama başka bir sürü söylenmemiş lafı duyup öğrenmemizin birikiminden çıktığı da açıktır. Peki nasıl besteci oldum? deminden beri konuştuklarım sırasında, elime gitarı alsaydım belki iki tane beste çıkarırdımçünkü konuşurken melodi sarfediyorum. Yani şiirin içinde melodi var. İşte bu yüzden benim şarkılarımda söz ve müzik birbirinden ayrılmıyor. Bir dili iyi bilmeden pop müzik bestecisi olamazsınız. O dili iyi bilmek, yaşamak; yaşayan lafları seçmek, dayanağı olan lafları bulmak lazım. Kanadı olmayan kuşları uçuramazsınız.

Bugüne kadar bir sürü şairimiz aruz vezniyle, hece ölçüsüyle ritmik şiirler yazdılar. Bu şiirleri doğru şiir okuyan biri iyi bir tonlamayla seslendirirse bunlar neredeyse şarkı olurlar. Biraz abartırsanız alenen melodi çıkar ortaya... İşte benim yolum buydu.

MÜZİK VE KADINLAR

İlk kez müzik yapmaya mahalledeki bir kızı ayartmak için başladım. Orta ikide falan... Daha önceleri mızıkayı merak etmiştim, melodikayla ilgilenmiştim ama müzige ilk ciddi yaklaşımım kızlar sayesinde ve gitarla olmuştur. Kızları hala severim. Onlar bana müthiş bir enerji veriyorlar. Yalnız hemen belirteyim kızlara yaklaşımım adice, hovardaca, çapkınca de-

ğildir. Denize baktığım gibi bakarım kızlara, vitrin seyreder gibi değil.

Ne yapar da başkalarından daha başka olurum ve o kızı etkilerim diye düşünüyordum o zamanlar. Gitar çalmayı denemeye karar verdim. Ama pik kolay olmayacaktı bu, babam subaydı. Babama göre de bu işler boş işlerdi.

Cibali Kız Lisesi'nde okuyordu kız. Onun karşısında Cümbüş mağazası vardı. Orada duran, bugüne göre ne alınır, ne satılır dünyanın en kötü gitarı öyle cezbediyordu ki beni. Bir ay boyunca seyrede seyrede mağazadaki adam bana acıdı, çağırdı. Çok küçük taksitlerle sattı o gitarı bana.

Gitarı bilmem, nasıl akort edileceğinden haberim yok. Nasıl tutulduğunu filmlerden öğrenmiştim. Tek şansım, ilkokul sonda ya da otaokul 1'de İngilizce öğrenmeye başlamıştım. İtalyanca'dan İngilizce'ye, İngilizce'den Türkçe'ye, çok enayice, zor bir yoldan çevirilerden bir şeyler kapmaya çalışıyordum.

İşte başlangıç böyle, yakınlaşmaya çalıştığım kızlar için bir köprüydü müzik. Sonra o kızlar müziğe ulaşmak için bir köprü oldular bana. Karşı cinsin soluk alış verişi, küçük bir rüzgarda saçının dalgalanışı bana müthiş heyecan veren şeyler. Bunları yaşamak benim için çok önemli. Bunların hepsini yaşarım. Parantez içinde tehlikeyi de bildireyim: Yaşadıktan sonra, şarkı çıktığında ben o şekli -kızı- unutur ve başka bir şekle girerim. İlle bir şarkı değil, üç şarkıda da bitebilir bu ilişki. Başlangıçta derdim "onu nasıl ayartırım"dı, şimdiyse, açıkçası "ben onunla olup nasıl şarkı yazarım"... Onu nasıl kullanırım? Evet kötü bir kelime "kullanmak". Bunu hep düşünmüşümdür, itiraf ediyorum, çoğunlukla şuuraltı olarak.

Bazen "Yemin Ettim" örneğinde olduğu gibi, şarkı yazamadığım bir sırada, hemen bir senaryo uydurup, düzgün giden bir ilişkiyi bozarak, bir de üzerine yemin ederek şarkıyı yazarım.

Yaşamak ve yazmak... Bende alışkanlık oldu... "Tualimi alacağım, dağlara çıkacağım, ağaçları nehri görerek çizeceğim" gibi bir şey bu. Belki işime böylesi geliyor. Aşklarım bana en az bir çocuk -yani şarkı- vererek periyodunu dolduruyorlar.

Şimdiye kadar periyodunu doldurmayan bir tek kadın oldu hayatımda. o da karım. 19 yıllık evliyiz. Ona en az 5-6 tane şarkı yazdım: "Bu Gece Sen Daha Güzelsin", "Canım Sıkılıyor" karıma yazdığım şarkılardan. Karımla çok eskiden tanıştığımız için benim bu taraflarımı iyi biliyor. Daha doğrusu o da biliyor ki Kayahan'ın işine böyle geliyor, ya da gelmiyor ama bu adam fena iş yapmıyor. Bu yüzden bir şey söylemiyor. Karımla aynı şeyleri yaşamak, birlikte eskimek çok enteresan...

Yaşamak ve yazmak... Bende alışkanlık oldu... "Tualimi alacağım, dağlara çıkacağım, ağaçları nehri görerek çizeceğim" gibi bir şey bu. Belki işime böylesi geliyor.

OZAN

Birileri benim için "ozan" demişlerdi. Benim ozan olup olmadığım tartışılır ama ben dilden, sözden, yaşayandan ve yaşanılandan yola çıkan, suni hiçbir şeye itibar etmeyen biriyim.

BENİM ŞARKILARIM

Yıllar önce barlarda, gece klüplerinde çalışırken, şaşıracaksınız ama yine kendi şarkılarımı söylüyordum. İnatla söylüyordum. bundan 17 sene önce repertuarım sadece benim şarkılarımdı. 25-30 hazır şarkım vardı. Bunları söylüyordum, bunları çok sevenler vardı. Bu dalga gitgide büyüdü zaten. Daha önceden, ta başlarında ise I Never Fall Love Again gibi şarkılar da söyledim. Ama canım bunları söylemeyi hiçbir zaman istemedi. Hep çok kızıyordum kendime, neden başkasının yaptığı şarkılar, diye...

Günümüzde de bana sözler getirirler; ben derim ki: Bir, ben çokm egoistim, onun için bestelemem sözünüzü; İki, ben sözü yazarken müziği birlikte üretirim.

Ben yarın senin sözüne çok iyi bir müzik yazsam, bana yarın birisi gelse dese ki, "çok güzel şarkı, sözleri kimin?", işte o zaman çok kötü olurum, "eyvah, demek sözler çok iyi; demek bir ortağım var!" Onun için daha önce başkalarının salladığı dallara, daha önce başkalarının çıktığı dutlara çıkmıyorum.

Biri çıksa ve dese ki, bırak başkasınınkini, "şu şarkınız, şu şarkınıza benziyor", işte ben o zaman vurulurum. İşui bilen ve dikkatli birisi, vakti olduğunda lütfen baksın, incelesin: Şarkılarımda bir üslup vardır ama biri bir diğerine konu, ananjman, ardı ardına gelen notalar bakımından benzemez.

Benim şarkılarımın hiçbiri bir diğeri gibi başlamaz. Örnek vermeyeyim, Türkiye'de birçok arkadaşım var, birçok şarkıya hala aynı sözü yazıyorlar. Melodileri de hemen hemen aynıdır. Böyle yirmi şarkıları oluyor onların. benim şarkılarım ise yaşadıklarımın izidir. Bir kiraz dalını, aynı rüzgar iki kere sallayamaz yani benim şarkılarımda dal aynı dal ama rüzgar ayrı, sallanış ayrı.

EFENDİ ŞARKICI

Türkiye'de bir zamanlar bir şarkıcıyı çok sevdiler. "Aaa!" dediler, "çok efendi çocuk". Herkes pek beyefendi bulurdu onu. Ben de o zamanlar şöyle derdim: "Ben de çok iyiyim, niye beni Fenerbahçe'ye santrfor koymuyorsunuz".

Aslında, efendiliği ve efendi olmayı seviyorum ama, bana bu konuda

K A Y A H A N A C A R

Besteci, söz yazarı, şarkıcı Kayahan Açar 1949 yılında İzmir'de doğdu. Subay olan babasının görevi nedeniyle çeşitli kentlerde yaşadı. Müzik çalışmalarını ağırlıklı olarak Ankara ve İstanbul'da yaptı. Kar Taneleri, Canım sıkılıyor, Mor menekşe, Seni Seviyorum, Ve Melankoli, Esmer Günler, Geceler gibi birçok hit şarkının söz yazarı ve bestecisi. 1986 yılında Uluslararası Akdeniz Akdeniz Şarkı yarışması'nda Geceler ile birincilik ödülü kazanan sanatçı 1989 yılında Türkiye eurovision elemelerinde Ve melankoli ile ikincilik kazandı. 1990 Eurovision'unda ise Gözlerinin hapsindeyim adlı şarkısıyla Türkiye'yi temsil etti. Sanatçı son olarak Nilüfer'in son kaseti sen Mühimsin'de müzik direktörlüğü yaptı ve kasetin en önemli hitleri olan Sen Mühimsin ve Yemin Ettim adlı şarkılarıyla yine geniş kitlelerin beğenisini topladı. Önümüzdeki aylarda piyasaya çıkacak olan yeni kasetinin çalışmalarını sürdüren sanatçı evli ve bir kız çocuğu babası.

pek fırsat vermiyorlar... Şu aralarda dinlenmeye ihtiyacım var, kavga etmeyeceğim... Herşeyle, mahallede hızlı araba sürenle, terbiyesiz bir adamla kavga edebilirim. Yolda, birine haksızlık edilse, beni hiç ilgilendirmese de, kendimi hemen olayın içinde bulabilirim. Ama artık kavga etmek istemiyorum.

REKLAM TEKLİFLERİ

Reklam firmaları geliyorlar, az paralar da teklif etmiyorlar... Ama ben rahatlıkla diyebiliyorum ki: O mamül bana göre doğru değil, kimseyi kandıramam. Çıkıp da bana inanan insanlara "şu bilmemneyi kullanın" dediğimde, bence, işlevim açısından yanlış yaparım.

Farkında olmadan bu dürüstlük bana daha çok para kazandırır. Çünkü günün birinde inanmadığım bir mamlü gelir ondan daha çok para kazanırım. yani yolum kolaycılık değil. Daha doğrusu "olurluluk"u değil, "onurluluk"u seçtim.

OKTAY GÖRK

Hep derim, nereye geldiğim değil, nasıl geldiğim önemli, diye. Bu bana öyle keyif veriyor ki... Nedense kimse bana "biz de zamanında sana şöyle kıyaklar yapmıştık" diyemiyor. Bunu hiç istemedim, istemiyorum...

Ancak atlamamam gereken bir adam var. Türkiye'de, İstanbul'da bir tek kişi var. O da Oktay Görk. Öncü Plak'ın sahibiydi.

"Bekle Gülüm" 45'liğini yapmıştım, bir de LP çıkarmak istiyordum. Şarkılarım hazırdı. Fakat kimse inanmıyordu bu işe. En iyimser yaklaşan "kardeşim sen çok iyi şeyler yapıyorsun ancak insanlar anlamazlar" diyordu. yani halkı suçluyorlardı. Hiçbir plak şirketi kendini suçlamaya kalkmamıştı. Bütün bunların arasında, hiç de mültimilyarder olmayan bir adam, Oktay Görk beni finanse etti. Plağımı yapmak için Ankara'ya gittim -hep Ankara'da yaparım- döndüm, elimde bant. "Oktay ağabey gel şunu dinleyelim" dedim. "Yo, bu böyle dinlenmez, ben şimdi bunu eve götüreceğim; rakımı koyacağım ve satılmayacak diye bu bantı dinleyeceğim. Çünkü ben bundan hiçbir şey beklemiyorum. Beklediğim tek şey benim bundan alacağım keyif. Çünkü kimsenin inanmayacağını bile bilsem, ileride inanılacak bir şeyi lik defa ben dinleyeceğim." diyen ve ben hastayken, ve ben müthiş

Nereye geldiğim değil, nasıl geldiğim önemli. Bu bana öyle keyif veriyor ki... Nedense kimse bana "biz de zamanında sana şöyle kıyaklar yapmıştık" diyemiyor

zorluklar çekerken yastığımın altına üç-beş kuruş parayı koyup, "vallahi ben birakmadım, kuşlar bırakmıştır" diyecek kadar, müzik hayatımdaki şimdiye dek gördüğüm tek altın kalpli adamdır. Tektir bana göre. Başkaları iyi değil midir? İyidir, ama ben "tek"ten bahsediyorum. Eşsizdi. Ama bu eşsiz adam plakçılığı bıraktı. Şimdi ben Yaşar Kekeva'dan memnunum tabii, işini iyi yapıyor, iyi bir tüccar ama isterdim ki "Siyah Işıklar" Oktay Görk'ten çıksın ve "Siyah Işıklar"ın parasını o kazansın... Çünkü bir zamanlar bu yiğitliği, bu yürekliliği göstermişti. Onun hakkıdır. Yani bugün dönse... Türkiye'nin en pahalı bestecisiyim; en pahalı işimi, ona sadece en pahalı teşekkürüm için yapabilirim. Hiçbir şey beklemeden...

ANKARA'DAN İSTANBUL'A

Ankara'daldım, İstanbul'a geldim "İstanbul seni yeneceğim" dedim. Yenmiş değilim. Berabere miyiz, bilmiyorum, ama İstanbul'da evimin kirasını ödeyebiliyorum. Daha iyi bir eve çıkabilirim. Evimdea seyredebileceğim, ki yoktu; iyi bir müzik setim, ki yoktu; çok iyi gitarlarım, ki yoktu; binebileceğim bir arabam, ki yoktu; bankada birkaç kuruşum, ki yoktu; ileride yacağım hakikaten iyi olduğuna inandığım kasetlerim, ki onlar hep vardı ve şarkılarım var! Bundan sonrası sadece sıhhate bağlı iştir. Yani bu motor devam ettiği sürece kötülerin başına belayım, iyilerle dostum.

LANET İSTANBUL

Ankara'da iyi kötü işimi götürüyordum. Aynı zamanda bir otelin müzik direktörüydüm. Aslında otelin her işini ben yapıyordum. Büyükçe bir oteldi. Yani 600-700 yataklı bir oteli idare ediyordum. Her türlü işini. Akşam kavga çıkıyorsa, silahı çekip ben gidiyordum. Anlayın artık... İstanbul'a beni zorla çağırdılar. "gel, burası hoştur" diye... İstanbul'un zor olduğunu biliyordum ama bi kadar da zor olduğunu tahmin etmemiştim. Adamlar bana iş teklif ettiler. ben son paramla trene binip buroya geliyorum, işe başlayacağım, elbiselerimi falan almışım, sahneye çıkacağım, "bir dakika" diyorlar, "bugün değil, yarın çıkacaksın"... Ve bana "bugün değil yarın"ı, tam onbeş gün söylüyorlar ve bu yüzden Ankara'daki evime haciz gidiyor. Bana, "kalk gel" demişler, ben işimi gücümü bırakmışım, süründürüyorlar beni...

Nedenini sonra öğreniyorum: Sahneye çıkıp şarlatanlık yaparak kendini sanatçı sayanlardan biri kalkıp patrona gidiyor ve diyor ki : "bu adam komünisttir. Bu geldiği zaman burayı faşistler basar". patron da tutup beni 15 gün sallıyor ama benim hayatımı nerelere sallıyor farkında bile değil. Aradan bir 15 gün geçiyor başka işyeriyle anlaşıyorum. Oraya gidiyorum. meğer oraya da gidip benim benim faşist olduğumu, ben orada çalışırsam, orayı komünistlerin basacağını söylemişler. Bu ilk iki ayımda aklınızın alamayacağı mesafeleri yürüyerek gidip geldim. İnsanları dolandırmak ya da "ah, vah" çekerek para istemek gibi bir yolumuz olmadığı için, yürüyecek yollarımız hep uzadı. Bu sıkıntılar çekildiği için, o uzun yürüyüşlerde yazıldığı için bu şarkılar, benzerlerini başkalarının yazamayacağı şarkılardır. Yazamazlar ve farkını da anlayamazlar.

Bana göre çok güzel insanların yaşayacağı bu çok güzel kentte çok az güzel insan yaşıyor. Lanet bir yer bu İstanbul, ilişkiler açısından... Sanat camiasından bahsediyorum.

MÜZİK MARKET

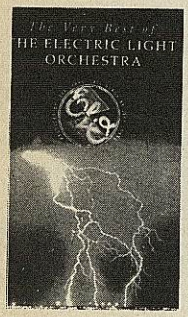

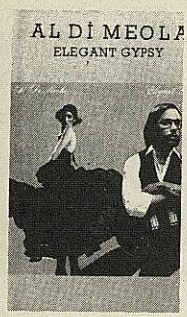

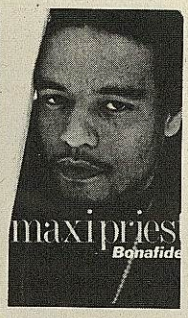

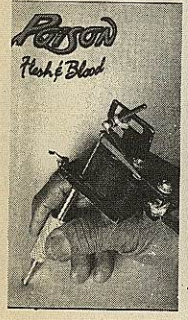

OKYANUSA DOĞRU
GRUP BİLEŞİM (NEPA)

Grup Bileşim'in bu ikinci kaseti, topluluğu geniş kitlelere tanıtacak bir güce sahip. Son zamanlarda sıkça piyasaya ürünleri çıkan yeni topluluklar içinde en dikkat çekici olanlarından biri Bileşim. **Okyanusa Doğru**, söz ve müzik yapısıyla, düzenlemeleriyle vasatı çok aşan bir çalışma. Zengin bir müzikal birikimden alabildiğine yararlanan bileşim gerçekten yeni bir şeyler dinlemek isteyen müzikseverlerin tad alacağı bir çalışma sunuyor. Özellikle, Yeni Türkü çizgisini sevenlerin tereddütsüz keyif alacağı "Okyanusa Doğru"da **Kaldırımlar, Bir Vapur Çığlığı** gibi ilginç parçaların yanısıra **Aramızda Kalan** gibi hit adayı şarkılar yer alıyor.

İŞİNE GELİRSE
GÖKBEN (OSKAR)

Yılların Gökben'inde yine yeni bir şey yok. Piyasanın "iş yapar" fantazi şarkılarından "derlenen" **İşine Gelirse**'nin yönetmeni Osman İşmen. "Eğlencelik" olsun diye bir anlayışla hazırlanan çalışmada **İşine Gelirse, Olsan Da Olur Olmasan Da, Taktı Taktı, Vay Vay Vay** gibi şarkılar yer alıyor.

HÜCREMDEMİR CAN DEMİR
AKKAYALAR (ÖZLEM)

Folklorik sound'un ağırlıkta olduğu bu çalışmada iki kızkardeşten oluşan Akkayalar 10 eseri seslendirmişler. Söz ve müziği kendilerine ait olan iki eserin dışında kasette Nihat Behram, Hüseyin Aydın, Haydar Levendis, Hasan Hayri Aslan, Ferhat tunç, Arif Cizreli, Pir Sultan Abdal ve Zülfü Livaneli besteci ve söz yazarı olarak kasette yer alan imzalar. Geleneksel deyiş formunun özüne dokunmadan, sade bir düzenleme anlayışını yeğleyen Oğuz Abadan, kasetin yönetmenliğini de üstlenmiş.

GEL Kİ ŞAFAKLAR TUTUŞSUN
GRUP YORUM (CEM)

Grup Yorum, müzik piyasasının sık aralıklarla en düzenli kaset yayınlayan topluluklarından. En son bir yıl önce Cemo'yu yayınlayan topluluk, tmamı kendi bestelerinden oluşan **Gel Ki Şafaklar Tutuşsun**'da "marş formu"nu daha bir ön planda tutmuş. Vokalist Hilmi Yarayıcı'nın dikkat çeken yorumu kasete çok olumlu bir katkıda bulunuyor. Politik temalarla Anadolu-pop tarzı müzik yapan Grup Yorum, bu kasetinde folk etkilerinden daha uzaklaşmış gözüküyor.

HEP SIFIR
RÜYA ERSAVCI (YANKI)

bu ayın tek yerli katıksız pop yapıtı Rüya Ersavcı'nın **Hep Sıfır**'ı. Kasette yer alan 11 şarkının 9'unun söz ve müziği Cem bezeyiş'e, diğer ikisinin sözleri Cem Bezeyiş'e müzikleri Rüya Ersavcı'ya ait. Kasetin bizce en iyileri **Plastik Çiçekler, 05'te İstanbul** ve mutlaka aşina olduğunuz **Afrika**... "Hep Sıfır" ve **Şıkıdım** ise piyasa şansı yüksek şarkılar. Düzenlemesini Berç Yenal'ın yaptığı çalışmanın alt yapısı sağlam, renkli; işçiliği iyi... Hep sıfır, Rüya Ersavcı'nın gecikmiş ilk kaseti olarak vasatın üstünde, yeni çalışmalar için umut verici bir başlangıç.

ADINI GELİNCİK KOYDUM
TACİ USLU (GÜNEŞ)

Politik temalı Anadolu-pop tarzında yayınlanan kasetlerin içinde duruluğu, düşünceyi duygu kavşağından iletme çabasıyla dikkat çeken bir çalışma. Taci Uslu, tamamı kendi bestelerinden oluşan bu ilk kasetinde derdini anlatmak için, genel zaafın aksine, bağırıp çağırmıyor. Dingin, yalın bir ifade biçimi peşinde. Türün meraklılarına farklılıklar taşın bir örnek **Adını Gelincik Koydum**. Düzenlemeleri, geçtiğimiz günlerde dağılma kararı veren Ezginin Günlüğü yapmış.

PLEASE HAMMER DON'T HURT 'EM
MC HAMMER (CAPITOL/ KENT)

Billboard albümle listesinde haftalardır ilk sıradaki yerini koruyan MC Hammer'ın **Please Hammer Don't Hurt 'Em** albümü ülkemizde piyasaya çıktı. MC Hammer'ın listelerdeki başarısının benzerine uzun süreden beri rastlanmıyordu. Gitgide ilerleyen Rap'in son liste fatihi olan Hammer kasetin ilk yüzünün ikinci parçası olar **U Can't Touch This**'le 45'lik listelerinde de ilk sıraya yüksülmişti. Bu şarkının yanısıra. A yüzünün ilk şarkısı **Here Comes Hammer** ve üçüncü şarkısı **Have You Seen Her** de dikkat çekiyor. "Have You Seen Her" de liste başarısı olan bir şarkı.

FLESH AND BLOOD
POISON (CAPITOL/ KENT)

1986 yılında piyasaya çıkan **Look What The Cat Dragged In** albümüyle listelere mernaba diyen Amerikalı glam rock dörtlüsü Poison 1988 tarihli albümü **Open Up And Say Ahh!**..'la ve bu albümün başarılı 45'likleri **Every Rose Has It's Thom, Your Mama Don't Dance** ve **Fallen Angel**'la başarılı olmuştu. İki yıllık biraradan sonra yeni bir Poison albümü daha var elimizde. Albümün genelinde bir glam'den uzaklaşma seziliyor ve titiz bir çalışmanın ürünü olduğu hemen anlaşılıyor. İyi bir rock çalışması olduğunu söyleyebiliriz. Albümün ilk 45'liği de olan **Unskinny Bop, Valley Of Lost Souls** ve **Life Goes On** önerebileceğimiz güzel Poison şarkıları.

DAVE STEWART AND SPIRITUAL COWBOYS
DAVE STEWART AND SPIRITUAL COWBOYS (BMG/ MMY)

Eurythmics'in erkek elemanı David Stewart yeni topluluğu Spiritual Cowboys'la birlikte yeni bir albümçıkardı. Albümün genel olarak bilinen Eurythmics çizgisine yakın olduğunu söyleyebiliriz ama yine de rock temalar yeni topluluğu Eurythmics'ten az da olsa ayırıyor. Beğeni toplayacağını umduğumuz kasetin kapak çalışması da çok başarıyla yapılmış. Keşke tüm yabancı ve yerli kasetlerde bu denli geniş bilgi dinleyiciye aktarılabilse.

THE BEST OF THE WHO
THE WHO (POLYDOR/ YONCA)

Rock tarihinin unutulmazları arasına giren The Who'nun en başarılı çalışmalarının bir araya getirildiği kaseti Yonca Plak etiketiyle piyasada. Kasetin seçkisini çok başarılı bulduğumuzu da belirtmekte yarar var. Günümüz müziğinin gelişmesine gerçekten büyük katkıları olan bu başarılı topluluğu en iyi eserleriyle dinlemek gerçektenbüyük bir şans.

THE ESSENTIONAL PAVAROTTI
PAVAROTTI (DECCA/ YONCA)

Ünlü İtalyan Tenoru Pavarotti'nin bir seçkisini tutmaktayız elimizde. Ünlü sanatçı dünyanın en beğenilen klasik şarkılarının bir araya getirildiği kasetinde Londra Senfoni, Viyana Flarmoni, Kraliyet Flarmoni gibi dünyaca ünlü orkestraların eşliğinde söylemiş. Klasik müzikten hoşlanmıyor olsanız bile bu hoş çalışmaya ilgi duyar ve satın alırsanız pişman olmayacaksınız.

MÜZİK MARKET

BONAFIDE
MAXI PRIEST (VIRGIN/ TOPKAPI)

Her zaman isminden sözedilen ama birtürlü zirveyle ulaşamayan Maxi Priest galiba bu kez şeytanın bacağını kırdı. İki yıl önce Cat Stevens'ın **Wild World** adlı şarkısını başarıyla yorumlayarak beğeni toplayan Priest ilk kez listelerde bu denli başarılı olduğu bir dönem geçiriyor. **Bonafide** adlı albümüyle Amerikanlistelerinde hatırı sayalır başarılar elde eden sanatçının başarılı yorumu sanıyoruz ki ülkemizde de dinleyici bulack vebeğenilecektir. Özellikle ilk yüzün ikinci parçası **Close To You** ve aynı yüzün son çalışması **Human Work Of Heart**'ı diğer parçalara oranladaha dikkatle dinlemenizi öneriyoruz.

SPIRITS DANCING IN THE FLESH
SANTANA (CBS/UZELLİ)

Bu yıl Festivalin en önemli konuklarından birisi de Santana'ydı. Afro-rock'ın ünlü ismini bu kez de **Spirits Dancing In The Flesh** albümüyle dinleme fırsatı buluyoruz. Kaset adını aldığı şarkıyla açılıyor: **Let There be light/ Spirits Dancing In The Flesh**. Beğeneceğinizi umduğumuz şarkılar kasette peşpeşe gelmiş; A yüzünde **Gypsy Woman** ve It's A **Jungle Out There**, B yüzünde de **Full Moon** ve **Who's That Lady**.

TEENAGE MUTANT NINJA TURTLES
ORİJİNAL FİLM MÜZİĞİ (EMI/ KENT)

Son dönemde her yerde onlara rastlıyoruz, bilgisayar oyunlarında, kasetlerde, plaklarda, sinemada... Avrupa'dafilmi gösterime giren ve büyük ilgi çeken **Teenage Mutant Ninja Turtles**'dan bahsetmekteyiz. Bu filmin müziklerini içeren kaset de ülkemizde piyasaya çıktı. MC Hammer'ın **That Is What We Do** adlı parçasıyla açılankasette tansiyon hiç düşmüyor dersek yeridir. "That Is What We Do" ve Hi Tek 3'ün **Spin That Wheel**'ine dikkat diyoruz.

THE VERY BEST OF E.L.O.
ELECTRIC LIGHT ORCHESTRA (EPIC/ UZELLİ)

Jeff Lynn'i müzikseverlerimizin büyük bölümü son yıllarda tanıdı. yıllarca Electric Light Orchestra'yla çalışmalarını sürdürensanatçı sonraları prodüktörlüğe soyunmuş ve Traveling Wilburys, George Harrison, Tom Petty, Randy Newman gibi sanatçıların yapımcılığını üstlenmişti. Bildiğiniz gibi Traveling Wilburys'de Lynn de yer almaktaydı. Yeni bir Wilburys albümü beklenirken Electric Light Orchestra'nın geçmişin birer güzel anısı olan başarılı şarkılarının bir araya getirildiği bir **Best Of** çıktı piyasaya. İki kasetlik çalışmanın ilk bölümü elimizde ve gelenekçi Amerikan müziğini bizlere sunan topluluğu dinleyin diyoruz. Özellikle de B yüzünün dördüncü çalışması **Rock and Roll Is King**'i.

ELEGANT GYPSY
AL DI MEOLA (CBS/ UZELLİ)

Ünlü gitaristin serisi yavaş yavaş tamamlanıyor. Daha önce de ülkemizde kasetleri çıkan Al Di Meola'nın **Tirami Su**'dan bu yana yeni eserleri piyasamızda boy göstermemişti. İşte bu boşlukta Uzelli plak sanatçının geçmiş yıllarda ürettiği **Elegant Gypsy** albümünü piyasaya çıkardılar. Elegant Gypsy genelinde çok başarılı bir albüm ama iki şarkısı var ki çalındığı tüm konserlerde Al Di Meola'nın en sevilen eserleri olmuştu. Bunlardan ilki Meola'nın, Mc Laughlin ve Paco De Lucia'yla birlikte çaldığı San Francisco konserinin de açılış parçası olan **Mediterennean Sundance**, diğeri de **Race With Devil On Spanish Highway**. Bu şarkılardan Mediterennean sundance'ın da yer aldığı Summer night In San Francisco da albüm olarak piyasaya çıkarılmış ve caz dünyasında büyük beğeni toplamıştı. Kaset ünlü gitaristin başarılı kariyerini kısacıksüresi içinde gözler önüne sermeyi başarıyor. Çok başarılı.

LISTEN WITHOUT PREJUDICE VOL 1
GEORGE MICHAEL (EPIC/ UZELLİ)

George Michael kendisine Grammy'ler kazandıran Faith albümünün ardından uzun süredir albüm üretmiyordu. Üç yılı aşkın aradan sonra **Listen Without Prejudice** albümüyle listelere dönüş yapan sanatçının albümü ülkemizde de dünyada çıktığı gün yayınlanmıştı. "Listen Without Prejudice"ı dinlediğimizde ilk dikkatimizi çeken şarkıların ve yorumlanma anlayışının **Faith**'tençok farklı olduğuydu. George michael albümünün üzerinde bu denli uzun süre çalıştıktan sonra ortaya çıkan beklenen kaliteyi aşıyor. Popüler olmanın yanısıra popülist olmayan kaliteli bir kaset. Kaseti şarkı şarkı tanıtmaktansa dinlemenizi ve bu ender rastların özelliklere sahip albümü değerlendirmenizi öneriyoruz.

SPEED METAL SYMPHONY
CACOPHONY (ROADRACER/GÜNEŞ)

1987 tarihli bir albüm Cocophony'nin **Speed Metal Symphony**si. Yayınlandığı dönemde Avrupa'da büyük başarı kazanan albümo dönemde plak şirketinin ülkemizde temsilcisi olmadığı için Türkiye'de piyasaya çıkamamıştı. Gecikmeli olarak metal severlere ulaşan albüm sanırız ülkemizde de büyük beğeni toplayacak. Cacophony bu albümden sonra bir albüm çalışması daha yapmış ve ardından dağılmıştı. Topluluğun iki as elemanından Marty Friedman şimdi Megadeth'de, Jason Becker'in de artık David Lee Roth'la çalışacağı açıklandı geçtiğimiz günlerde.

ROCK WORKS
ÇEŞİTLİ SANATÇILAR (CBS/UZELLİ)

Rock Works gerçi çok başarılı şarkılar içeriyor ama bazı parçaların nasıl olup da bir araya geldiğine anlam veremedik doğrusu. Yani Blue Oyster Cult ve The Jacksons adı **Rock Works**olan bir kasette nasıl bir arada bulunabilir anlayamadık. Albümde döneminin en başarılısı olmuş parçalar var. Bunlardan birisi Meat Loaf'dan **Bat Out Of Hell**. Şarkı yayınlandığı dönemde listebaşı olmuş ve rockın klasikleri arasına girmişti. Ayrıca kasette Europe'dan **Superstitious**, Blue Oyster Cult'tan**Don't Fear The Reaper**ve **Born To Be Wild**, Bangles'dan**Walking Down Your Street**, Toto'dan**Pamela**, Cheap trick'den ı **Don't Be Cruel** yer almakta.

CLASSIC ROCK COUNTDOWN
LONDRA SENFONİ ORKESTRASI (CBS/ UZELLİ)

Benzerlerine önceleri de rastladığımız kasetlerden birisi daha. Klasik müzik yorumlayan büyük orkestralar çeşitli dönemlerde verdikleri konserlerde popve rock eserlerini yorumlarlar. İşte bunlardan bir yenisi daha kaset haline getirilmiş. CBS etiketiyle piyasaya çıkarılan çalışma gerçekten beğeni toplayabilecek nitelikte. Londra Senfoni Orkestrası kasette şu eserlerleri seslendiriyor. Europe'dan **Final Countdown**, Berlin'den **Take My Breath Away**, Paul Simon'dan **You Can Call Me Al**, Chris De Burgh'dan **Lady In Red**, Bonnie Tyler'dan **We Don't Need Another Hero**, Pet Shop Boys'dan **It's A Sin**, Peter Gabriel'den **Don't Give Up**kasetin dikkat çekenparçaları. Sıkılmadan dinlenebilecek bir yapıt.

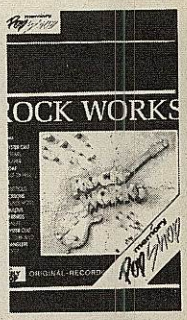

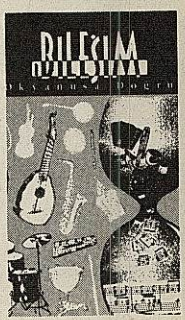

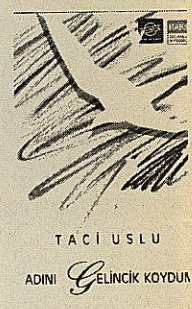

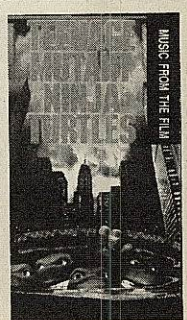

tess

MODA BURCUNDA DOĞANLAR İÇİN

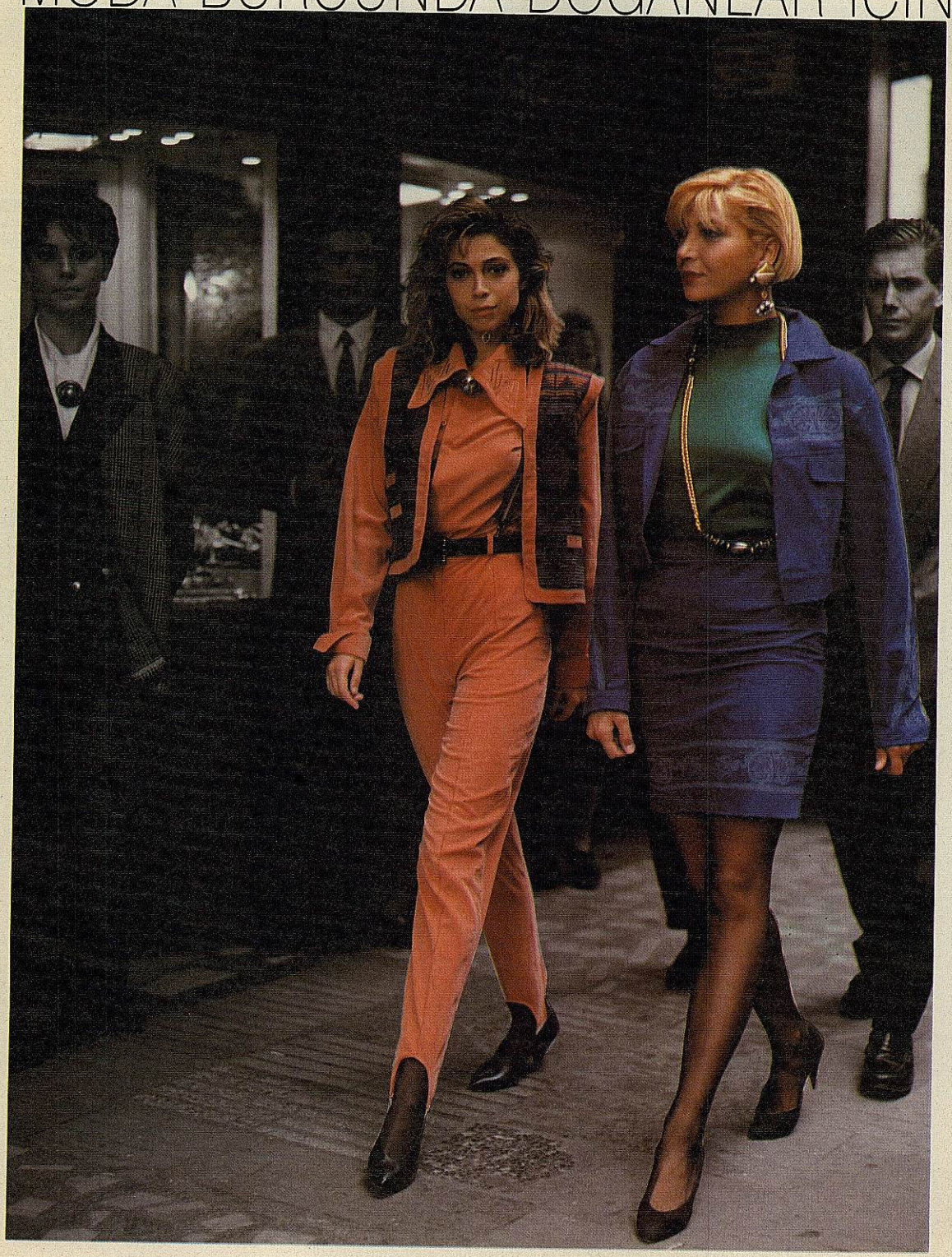

Şişli Mağaza: Halaskargazi Cad. No: 385 Tel.:132 78 94
Rumeli Mağaza: Rumeli Cad. No: 64 Osmanbey Tel.:140 31 52
Merkez: Kazım Orbay Cad. No: 96 Şişli Tel.:141 09 17 - 141 38 60

SEÇİYOR

TÜRKİYE POP LİSTESİ

1	5	SEN MUHİMSİN	NİLÜFER (YAŞAR)
2	1	SEVGİLİYE	AŞKIN NUR YENGİ (FONO)
3	8	İŞTE BEN	ZERRİN ÖZER (SARP)
4	4	GELDİLER	MFÖ (MUY)
5	2	VİRA VİRA	YENİ TÜRKÜ (GÖKSOY)
6	3	NAZLI BEBE/ KİLİM	FATİH KISAPARMAK (ÖZLEM)
7	10	YİYİN EFENDİLER	C. KARACA/ U. DİKMEN/ C. BERKAY (ÖZBİR)
8	6	ŞAHDAMAR	EDİP AKBAYRAM (BAYŞU)
9	9	GİTME	ALPAY (KALİTE)
10	7	SEZEN AKSU SÖYLÜYOR	SEZEN AKSU (FONO)
11	11	RESİTALLER 2	AHMET KAYA (TAÇ)
12	13	YARINA KAÇ VAR/ BEKLE KÜÇÜĞÜM	FATİH KISAPARMAK (ÖZER)
13	12	CAMDAN CAMA	HAKAN PEKER (YÜKSEL)
14	24	TUTKULARDAN İNTİHAR	HÜMEYRA (SARP)
15	14	GÖKYÜZÜ HERKESİNDİR	ZÜLFÜ LİVANELİ (GÖKSOY)
16	22	2. PERDE	BÜLENT ORTAÇGİL (PICCATURA)
17	16	BİR GÜNLÜK AŞK	GRUP GÜNDOĞARKEN (GÖKSOY)
18	15	UÇTU UÇTU	BULUTSUZLUK ÖZLEMİ (ADA)
19	19	AJDA 1990	AJDA PEKKAN (EMRE)
20	21	BENİM YOLUM	NÜKHET DURU (BAYAR/FONEKS)
21	17	KILIM	SEVİNGÜL BAHADIR (GÖKSOY)
22	29	ANADOLU KONSERLERİ	SELDA BAĞCAN (MAJÖR)
23	-	HASRET TÜRKÜSÜ	SELDA BAĞCAN (MAJÖR)
24	18	SONSUZA DEK/ AYRLIK	DOĞAN CANKU (GÖKALP)
25	26	KIRIK HAVA	BANU (BAYAR)
26	20	ÖLÜ DENİZ	EZGİNİN GÜNLÜĞÜ (GÖKSOY)
27	23	OLDU OLACAK	NİL BURAK (BAYAR/ FONEKS)
28	35	KAVGAYI SEÇTİM	GRUP EKİN (CEM)
29	25	PENTAGRAM	PENTAGRAM (NEPA)
30	-	TIMARLI HASTANE	OBJEKTİF (UZELLİ)
31	-	ÖLÜME DE TİLİLİ	GRUP KIZILIRMAK (NEPA)
32	30	İYİMSER BİR GÜL	AHMET KAYA (BARIŞ)
33	38	PLASTİK AŞK	MOZAİK (PICCATURA)
34	34	SİYAH IŞIKLAR	KAYAHAN (YAŞAR)
35	31	MÜZİKTEKİ 20 YILIM	SELDA BAĞCAN (MAJÖR)
36	-	BİR SEVDA YELİ	GÜL ERDA (MİKS)
37	-	DON'T GO	AYLİN (GÖKSOY)
38	32	VURULDU	FERHAT TUNÇ (GÜNEY)
39	33	İSTANBUL'DA OLMAK/ ANADOLU	MELİKE DEMİRAĞ/ ŞANAR YURDATAPAN (ADA)
40	40	KÜÇÜK BİR ÖYKÜ BU	ZUHAL OLCAY (GÖKSOY)

BILLBOARD ROCK LİSTE

1	1	BLAZE OF GLORY	JON BON JOVI
2	2	UNSKINNY BOP	POISON
3	3	LOVE AND AFFECTION	NELSON
4	5	CAN'T GET ENUFF	WINGER
5	4	CAN'T STOP FALLIN' INTO LOVE	CHEAP TRICK
6	7	FLY TO THE ANGELS	SLAUGHTER
7	10	HOW MUCH LOVE	VIXEN
8	6	EPIC	FAITH NO MORE
9	12	JEALOUS	GENE LOVES JEZEBEL
10	13	JOEY	CONCRETE BLONDE
11	8	RELEASE ME	WILSON PHILIPS
12	11	I DID'NT WANT TO NEED YOU	HEART
13	17	SOMETHING HAPPENED...	PHIL COLLINS
14	9	THE OTHER SIDE	AEROSMITH
15	19	SAME OL' SITUATION	MÖTLEY CRÜE
16	22	SUICIDE BLONDE	INXS
17	15	DON'T GO AWAY MAD	MÖTLEY CRÜE
18	14	POLICY OF TRUTH	DEPECHE MODE
19	-	CHERRY PIE	WARRANT
20	20	L.A. WOMAN	BILLY IDOL
21	16	HOW BAD DO YOU WANT IT?	DON HENLEY
22	21	BRICKYARD ROAD	JOHNNY VAN ZANT
23	23	POSSESSION	BAD ENGLISH
24	27	JUST COME BACK	COLIN JAMES
25	-	I DON'T LOVE YOU ANYMORE	QUIREBOYS

Listelerimizdeki ilk rakam eserin bu ayki sırasını, ikinci rakamsa geçtiğimiz ayki sırasını göstermektedir.

Üç rakamın yeraldığı sütunlarda üçüncü rakam eserin kaç ay ya da haftadır listede olduğunu gösteriyor.

TÜRKİYE YABANCI POP LİSTESİ

1	-	**LISTEN WITHOUT PREJUDICE** GEORGE MICHAEL (EPIC/UZELLİ)
2	1	**I'M BREATHLESS** MADONNA (SIRE/ MMY)
3	4	**1990 A NEW DECADE** SOUL II SOUL (VIRGIN/ TOPKAPI)
4	10	**HARD'N HEAVY SLOWS VOLUME 4** ÇEŞİTLİ SANATÇILAR (EMİ/ KENT)
5	6	**HARD'N HEAVY SLOWS VOLUME 3** ÇEŞİTLİ SANATÇILAR (EMİ/ KENT)
6	7	**BRIGADE** HEART (CAPITOL/ KENT)
7	3	**ZINGARELLA** ENRICO MASIAS (ENSIGN/ MMY)
8	13	**KING OF THE BLUES** B.B. KING (MCA/MMY)
9	19	**ENCHANTED** MARC ALMOND (PALOPHONE/ KENT)
10	25	**LIVE** KENNY G (ARISTA/ MMY)
11	14	**BEHIND THE MASK** FLEETWOOD MAC (WB/ MMY)
12	8	**VERY BEST OF** CAT STEVENS (BMG/ MMY)
13	2	**WORLD POWER** SNAP (ARISTA/MMY)
14	5	**STILL GOT THE BLUES** GARY MOORE (VIRGIN/ TOPKAPI)
15	15	**ALANNAH MYLES** ALANNAH MYLES (ATLANTIC/ MMY)
16	-	**MANIC NIRVANA** ROBERT PLANT (ATLANTIC/ MMY)
17	16	**GREATEST HITS** BANGLES (CBS/ UZELLİ)
18	24	**CHANGESBOWIE** DAVID BOWIE
19	26	**LEVEL BEST** LEVEL 42 (POLYDOR/ YONCA)
20	-	**MASTER OF PUPPETS** METALLICA (VERTIGO/ YONCA)
21	20	**THE ROAD TO HELL** CHRIS REA (GEFFEN/ MMY)
22	-	**RIDE THE LIGHTENING** METALLICA (VERTIGO/ YONCA)
23	-	**WHO'S BETTER, WHO'S BEST** THE WHO (POLYDOR/ YONCA)
24	-	**KILL 'EM ALL** METALLICA (VERTIGO/ YONCA)
25	11	**BRAEKFAST IN AMERICA** SUPERTRAMP (A&M/ TOPKAPI)
26	12	**ROCKS** PAUL MC CARTNEY (CAPITOL/ KENT)
27	17	**THE SWEET KEEPER** TANITA TIKARAM (WEA/ MMY)
28	22	**PUMP UP THE JAM** TECHNOTRONIC (POLYDOR/ YONCA)
29	18	**RUNAWAY HORSES** BELINDA CARLISLE (MCA/ MMY)
30	23	**MOTHERS MILK** RED HOT CHILI PEPPERS (EMI/KENT)

BİLLBOARD 45'LİK LİSTESİ

1	2	12	**RELEASE ME** WILSON PHILIPS
2	1	9	**BLAZE OF GLORY** JON BON JOVI
3	3	12	**DO ME!** BELL BIV DEVOE
4	6	12	**HAVE YOU SEEN HER** M.C. HAMMER
5	4	11	**UNSKINNY BOP** POISON
6	8	11	**LOVE AND AFFECTION** NELSON
7	11	7	**THIEVES IN THE TEMPLE** PRINCE
8	5	14	**IF WISHES COME TRUE** SWEET SENSATION
9	7	7	**TONIGHT** NEW KIDS ON THE BLOCK
10	13	12	**CLOSE TO YOU** MAXI PRIEST
11	17	7	**SOMETHING HAPPENED...** PHIL COLLINS
12	12	16	**VISION OF LOVE** MARIAH CAREY
13	18	9	**CAN'T STOP FALLIN' INTO LOVE** CHEAP TRICK
14	10	12	**COME BACK TO ME** JANET JACKSON
15	19	10	**OH GIRL** PAUL YOUNG
16	9	13	**EPIC** FAITH NO MORE
17	15	12	**TIC-TAC-TOE** KYPER
18	23	3	**PRAYING FOR TIME** GEORGE MICHAEL
19	20	7	**MY, MY, MY** JOHNNY GILL
20	21	7	**HEART OF STONE** TAYLOR DAYNE
21	24	8	**CAN'T STOP** AFTER 7
22	16	12	**LOVE AND EMOTION** STEVIE B
23	14	12	**JERK OUT** THE TIME
24	26	6	**ROMEO** DINO
25	29	7	**EVERYBODY EVERYBODY** BLACK BOX
26	30	6	**POLICY OF TRUTH** DEPECHE MODE
27	36	7	**I DON'T HAVE THE HEART** JAMES INGRAM
28	33	9	**DIRTY CASH** ADVENTURES OF STEVIE V
29	35	5	**THIS IS THE RIGHT TIME** LISA STANSFIELD
30	37	17	**UNCHAINED MELODY** THE RIGHTEOUSBROTHERS
31	34	8	**TELL ME SOMETHING** INDECENT OBSESSION
32	40	5	**GIVING YOU THE BENEFIT** PEBBLES
33	25	20	**CRADLE OF LOVE** BILLY IDOL
34	27	18	**KING OF WISHFUL THINKING** GO WEST
35	22	16	**MAKE YOU SWEAT** KEITH SWEAT
36	38	4	**CRAZY** THE BOYZ
37	-	1	**BLACK CAT** JANET JACKSON
38	28	19	**THE POWER** SNAP
39	44	4	**SAY A PRAYER** BREATHE
40	31	9	**BANNED IN THE U.S.A.** 2 LIVE CREW

BİLLBOARD ALBÜM LİSTESİ

1	1	28	**PLEASE HAMMER DON'T HURT 'EM** M. C. HAMMER
2	2	23	**WILSONPHILIPS** WILSON PHILIPS
3	3	4	**BLAZE OF GLORY** JON BON JOVI
4	4	12	**MARIAH CAREY** MARIAH CAREY
5	5	8	**FLESH AND BLOOD** POISON
6	6	24	**POISON** BELL BIV DEVOE
7	7	9	**COMPOSITIONS** ANITA BAKER
8	8	12	**I'LL GIVE ALL MY LOVE TO YOU** KEITH SWEAT
9	9	13	**STEP BY STEP** NEW KIDS ON THE BLOCK
10	21	2	**GRAFFITI BRIDGE** PRINCE
11	11	61	**SOUL PROVIDER** MICHAEL BOLTON
12	10	24	**PRETTY WOMAN** ORİJİNAL FİLM MÜZİĞİ
13	12	24	**VIOLATOR** DEPECHE MODE
14	14	30	**THE REAL THING** DEPECHE MODE
15	13	20	**JOHNNY GILL** JOHNNY GILL
16	16	6	**IN THE HEART OF YOUNG** WINGER
17	17	42	**... BUT SERIOUSLY** PHIL COLLINS
18	18	24	**AFTER THE RAIN** NELSON
19	36	2	**RITUAL DE LO HABITUAL** JANE'S ADDICTION
20	15	15	**I'M BREATHLESS** MADONNA
21	19	31	**STICK IT TO YA** SLAUGHTER
22	20	51	**PUMP** AEROSMITH
23	23	8	**PANDEMONIUM** THE TIME
24	22	6	**BANNED IN THE U.S.A.** THE 2 LIVE CREW
25	24	18	**CHARMED LIFE** BILLY IDOL
26	54	2	**PERSISTENCE OF TIME** ANTHRAX
27	27	21	**BORN TO SING** EN VOGUE
28	26	22	**BRIGADE** HEART
29	28	50	**1814 RHYTHM NATION** JANET JACKSON
30	25	24	**I DO NOT WANT WHAT I ...** SINEAD O'CONNOR
31	34	3	**GHOST** ORİJİNAL FİLM MÜZİĞİ
32	55	3	**100 MILES AND RUNNING** N.W.A.
33	64	2	**DETONATOR** RATT
34	29	11	**A NIGHT ON THE TOWN** BRUCE HORNSBY & THE RANGE
35	31	52	**DR. FEELGOOD** MÖTLEY CRÜE
36	30	14	**WORLD POWER** SNAP
37	32	4	**EDUTAINMENT** BOOGIE DOWN PRODUCTIONS
38	33	9	**WE ARE IN LOVE** HARRY CONNICK JR.
39	59	2	**AGAINST THE LAW** STRYPER
40	35	17	**SHUT UP AND DANCE** PAULA ABDUL

PİYANONUN KIRMIZI TUŞU

Kadir BİLİR

AHKA A.Ş. (AHMET KAYA ANONİM ŞİRKETİ)

Son altı yıldır müzikseverlerin gündeminde bulunan devrimci ve antikapitalist şarkıcı Ahmet Kaya bir anonim şirketin patronluğuna soyunuyor galiba. Ancak bu şirket başka anonim şirketlere pek benzemiyor. Konser kayıtlarından oluşan bir repertuarı içeren Resitaller-2 adlı kasetin kapağında Ölürem Kardaş adıyla belirtilen A yüzünün ilk parçasının "Anonim" olduğu belirtilmiş. Oysaki çoğumuzun bildiği üzere "Ölürem Kardaş" adı uygun görülen türkünün asıl ismi "Mahsus Mahal"dir ve söz ve müzik Ruhi Su'ya aittir. Hey Göklere diye belirtilen parçanın asıl ismi ise "Deli kuşun Öttüğü"dür ve sözleri Fazıl Hüsnü Dağlarca'ya aittir. Sizin anlayacağınız, Ahmet Kaya "Anonim" şirket kurmuş ama sermayeyi Ruhi Su ve Dağlarca'dan almış.

MÜZİK DERGİSİ'NDE KÖŞE KAPMACA

Bugüne kadar ele hep çuvaldızı batırdık da Müzik Dergisi'ne iğnenin ucunu dahi göstermedik. Bu yazıyla bir siftah yapalım. bilmem farkında mısınız, son sayılarda köşe kapan kendini köşe yazarı ilan ediyor. Derginin üç sayı öncesine kadar üç köşe yazarı vardı. Ateşer bir köşe kapıp ahkam kesmeye başladı. Sonra konuk yazar diye bir köşe çıkardılar, ismine bakılırsa her sayı birini köşe yazarı yapacaklar. İşittiğime göre bu sayıda mert Özmen bir köşeye kurulmuş. Hepsi bu değil, dergiye art direktör kılığında girip yazarlığa sıvanan Nevzat Çalışkan da yaptığı röportajlarla yetinmeyip bir köşe de o kapmış. Oldu olacak, Uğur'a, Müfit Can'a ve Kadir'e de birer köşe açsalar da onlar da heveslerini alsa. Şaka bir yana Soner Bey böyle giderse okuyucu dergiden köşe buçak kaçacak!

REKLAM AJANSI MI, HABER AJANSI MI?

Ben de bizim çocuklar bu kadar haberi nereden buluyorlar diye düşünüyordum. Meğer halkla ilişkiler ajanslarının bazıları haber ajansı gibi çalışıyorlarmış. Geçen gün dergiye uğradığımda kullandığım masanın üzerinde bir basın bülteni gördüm. Televizyonda yayınlanan bir reklam filmini uzun uzun anlatmışlar: "....bluejeani fırlatmakta, kız da bluejeani giyerek motosikletin arkasına atlamakta ve beraberce borsayı terk etmektedirler." Pes doğrusu ne gerek vardı, seyreder görürdük. Gördüğümüzü anlayabiliyoruz çok şükür. Haber bunun neresinde derken, devam edince anladık. "Reklam hem o bluejean markasının hayranlarını hem de Steve miller band adlı ünlü rock topluluğu hayranlarını memnun etmiş" onun haberini de veriyorlar. Üstelik, hangi liste olduğunu belirtmemişler ama reklamda kullanılan "The Jocker" isimli parça listebaşı olmuş ve de bu reklam filmi de sözkonusu markanın diğer reklam filmleri gibi ilgi odağı haline gelmiş. Haber vermedi demeyin.

AÇIK ÖZÜR VE AÇIK KAPATMA

Piyanonun Kırmızı Tuşu sayfasının Kadir bilir üstada ait olduğunu devamlı okurlarımız bilirler. Fakat geçen sayımızda yer darlığı yüzünden üstadın imzasını koymayışımız, kendisini pek üzmüş. Yaptığımız hatayı biraz hafifletebilmek için, imzasını bu sayıda iki defa kullanıyoruz. Çevreye verdiğimiz zarardan dolayı özür dileriz.

TAKKE DUŞTU KEL GÖRÜNDÜ

Esprili başlıklar bulmada bizim naçizane üç sütünumuzla adeta yarış eden, haftalık haber dergisi Tempo18 Mart tarihli nüshasında Sinead O' Connor ile ilgili haberi "IRA'cı kel şarkıcı" başlığıyla duyuruyordu. Bravo dergisinin yayınladığı bir fotoğrafla her şey ortaya çıktı. Fotoğrafta O' Connor upuzun saçlarıyla poz veriyor. Kel olan Sinead O' Connor değilmiş. tempo'nun takkesi düştü, kel göründü.

GÜNEŞ GENÇLİK & BLUE JEAN KUTUSU

Sağolasıca Blue Jean ve Güneş Gençlik bizi malzemesiz bırakmıyor. Bu ay genel değinimlere girişmeden önce bu iki dergiye göz atmamayı, daha doğrusu çok üstünkörü bakışlar fırlatmayı kararlaştırmıştım. Ve fakat bu kararımı uygulamaktan beni alıkoyan meslek aşkım bu kutucuğun da doğmasına önayak oldu işte.

Önce Blue Jean'den başlayalım. Şunu söyleyelim ki Robert Plant önce Now And Zen albümün yaptı ardından da geçtiğimiz günlerde Manic nirvana albümün yaptı ve iki albümün arasında yaklaşık 4 yıllık bir süre var. Sonra Lita Ford'un Stiletto albümünde de Close My Eyes Forever adını taşıyan bir şarkısı yok. Tamam kadıncağızın böyle bir şarkısı vardı ama bir önceki albüm 1988 tarihli Lita'da yer alıyordu o da. Güneş Gençlik editörü sayın Ayfer Tunç eleştirilerin onlara yararlı olduğu iddiasındaydı köşesinde. Bizce de yararlı oluyor, bir şekilde hata yaptıklarını öğrenmiş oluyorlar. Hatta artık hata yakalamayı bile öğrenmişler. Cin Güneş Gençlik muhabirleri az buz da değil Melody Maker'ın hatasını yakalamışlar. Bununla da kalmayıp hata yapmamasıyla ünlü yayın organı Blue Jean'i kıstırmışlar. Ne derler hani Tencere Dibin Kara, Seninki Benden Kara. Bir de şey vardı, hah, Kelin Merhemi Olsa Kendi Başına Sürer... Az önce yukarıda sözünü ettiğimiz Blue Jean hatalarını Güneş Gençlik de enselemiş. Ama keşke düzeltirken hata yapmayıp Robert Plant'in albümünün tarihini yanlış yazmasalardı. Ayrıca Londra'nın her tarafında hala 9 ve 10 Eylül'deki Stevie konserlerinin afişlerinin asılı olduğunu bilmiyorlar tabii.

HAFİF MÜZİK ALANINDA

• SESİNİZE GÜVENİYORSANIZ

• BESTELERİNİZE, ŞARKI SÖZLERİNİZE İNANIYORSANIZ

• ARANJÖRLÜKLE İLGİLENİYORSANIZ

"BİZİ ARAYIN"

STÜDYO MANŞANDİZ LTD. ŞTİ
İstiklal Cad. 471/1, Tünel, İstanbul
Tel: 144 27 39 , 145 79 60

tess

MODA BURCUNDA DOĞANLAR İÇİN

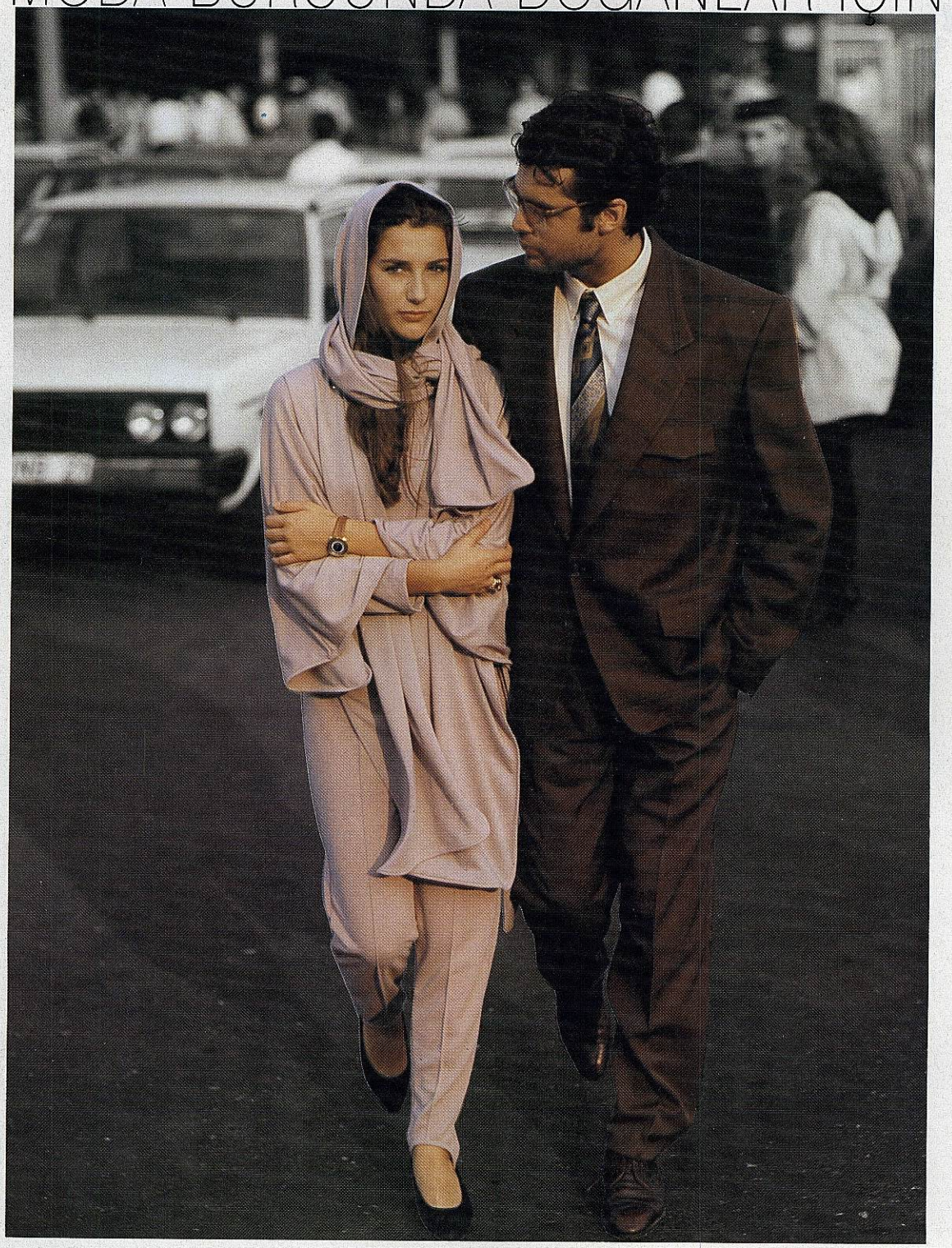

Şişli Mağaza: Halaskargazi Cad. No: 385 Tel.:132 78 94
Rumeli Mağaza: Rumeli Cad. No: 64 Osmanbey Tel.:140 31 52
Merkez: Kazım Orbay Cad. No: 96 Şişli Tel.:141 09 17 - 141 38 60

Türkiye Temsilcisi: EL-BE KOZMETİK SAN. ve TİC. A.Ş. Tel: 168 00 38-168 02 25-26